FRANJO GRUHALA, sdb.

KLJUČ ŽIVOTA

II. svez.

druga izdanje

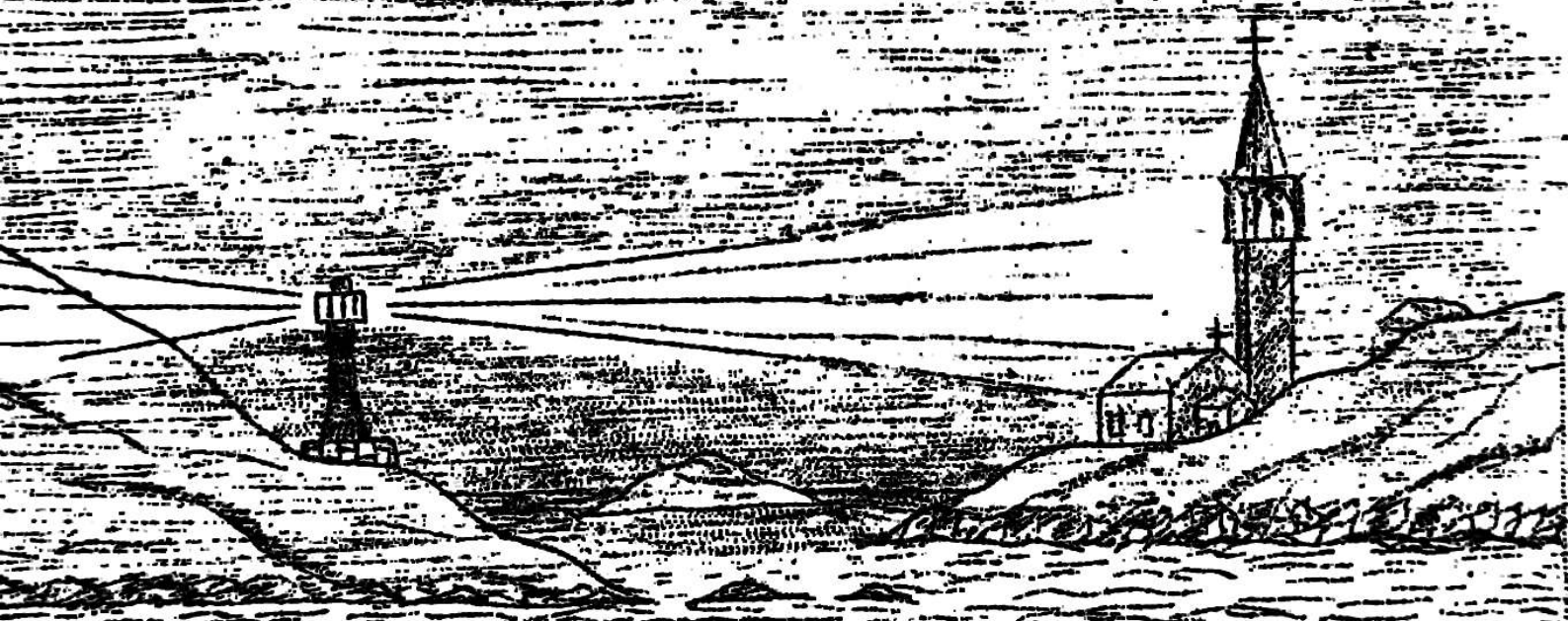

razmatranja za sjemeništarce
na praznicima

ZADAR – 1965.

Nihil obstat.

Zagreb, 28. studenog 1961.

Nikola Pavičić, SDB
cenzor

Imprimi potest

Ljubljana, 6. prosinca 1961.
br. 156/61.
Avguštin Jakob, SDB
inšpektor

Imprimatur.

Zadar, 5. siječnja 1962.
br. 1/62
+ Mate, nadbiskup

Popratna riječ

Zvanje je ključ kojim čovjek otvara vrata u ovaj zemaljski, a i u vječni život. Često puta mladić mora da upotrijebi mač da sretno stigne do svoga zvanja; to znači: mora se boriti za svoje zvanje. To značenje je imala naslovna stranica prvoga sveska.

Prvi je svezak tih razmatranja bio, preko očekivanja, veoma toplo primljen. Znak, da su bila zaista potrebna. Za njima su segnuli ne samo sjemeništarci, kojima su zapravo i namijenjena, nego i svećenici.

"Izdavanjem razmatranja za sjemeništarce popunit ćete pravu prazninu, osobito za ljetne ferije," izjavio je jedan duhovnik sjemeništa.

"Vrlo me veseli da ste Vi ostvarili ono, što sam ja želio, a nisam dospio," piše veoma zaslužan rektor jednog sjemeništa.

"En mesec sem se poslužil Tvoje knjige za premišljevanje in sem se navdušil za nje; knjiga je polna lepih misli in praktična še za nas stare," piše jedan bivši viši redovnički poglavar.

"Priznam, da so me Tvoja premišlje vanja zelo osvojila in sem jih še za se uporabljal. Knjiga mi je dostikrat poslu žila tudi za pridige, zlasti pri otroški maši," piše opet drugi staleški drug.

Hvala dragom Bogu! Ako se ova ra= zmatranja dojme i drugih mladih duša ta= ko, kako su se dojmila ovdašnjih sjemeni štaraca, bit će postignuta svrha kojom su predana javnosti. "Živo želim da Vaše zlatne riječi živo odjeknu u srcima Va= ših mladih," izjavio je neki svećenik u svom pismu. Neka tako bude!

Drugi je svezak ovih razmatranja namijenjen sjemeništarcima na praznicima. Baš preko praznika kandidat svećeničkog staleža teško je iskušan i u pogledu zva nja i u pogledu kreposti. Stoga će mu o= va razmatranja biti sredstvo da čuva jed= no i drugo. Bit će mu ključem duhovnog života preko praznika.

\+

\+ \+

Omnia ad maiorem Dei gloriam
et animarum salutem!

Uputa k razmatranju:

Prije razmatranja izmoli:
"Dođi Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i oganj ljubavi svoje u njima u= žezi."

Pošalji Duha svojega i postat će,
i obnovit ćeš lice zemlje.

Pomolimo se: Bože, koji si svjetlo šću Duha Svetoga poučio srca vjernih, daj da u tom istom Duhu što je pravo mislimo i Njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Stanimo pred lice Božje, molimo Ga za oproštenje svojih grijeha i za milost da dobro obavimo ovo razmatranje.

/ predstavi da se nalaziš među u= čenicima Isusovim koji slušaju Gospodina. Pridruži im se, moli Isusa za oproštenje svojih grijeha i za milost, da bi ovo razmatranje dobro obavio/.

Zatim uzmi knjigu i polako proči= taj ono o čemu ćeš taj dan razmatrati. Kad si pročitao, razmišljaj o onom što te se najviše dojmilo i primjenjuj na se= be. Razmatranje neka traje barem pet minu ta. Ako se nešto baš tebe tiče, o tom razmišljaj i duže.

Razmatranje završi ovako: "Stvorimo dobru odluku i promislimo kako bismo je

izveli. / Sada stvori jednu dobru odluku u vezi s obavljenim razmatranjem za onaj dan i promisli kako ćeš je preko dana provoditi u djelo /.

Razmatranje završi ovom molitvom:

" Presveta i bezgrešna Djevice i Pomoćnice! Mi ti se potpuno posvećujemo. Obećajemo Ti da ćemo uvijek raditi na veću slavu Božju i spas duša. Molimo Te, svrni milostiv svoj pogled na Crkvu, na njezina uzvišenog poglavara, na svećenike i misijonare, na naše rođake i dobročinitelje, na uboge grešnike, na umiruće i na duše u čistilištu. Nauči nas, o premila Majko, kako da sljedimo Tvoje kreposti, naročito anđeosku čednost, duboku poniznost i žarku ljubav. Daj, o Marijo, da Tvojim jakim zagovorom pobijedimo neprijatelje svoje duše u životu i na smrti te se sastanemo s Tobom na nebesima. Amen."

Marijo, Pomoćnice kršćana, moli za nas!

Preko dana nastoj se pokatkad sjetiti stvorene odluke te je obnovi i nastoj izvršiti.

+

+ + +

+

S R P A N J

1. srpnja

PREDRAGOCJENA KRV

Godina 1848. bila je u Evropi i u Rimu veoma burna. U toj stisci papa Pijo IX usrdno se molio Bogu. Znao je dobro da su sve nevolje kazna Božja radi teških grijeha evropskih naroda. Stoga se molio Ocu nebeskomu neka ne gleda na te grijehe, nego na Krv Sina svoga koju je prolio za naše spasenje. Učinio je obećanje da će ustanoviti blagdan Presvete Krvi Isusove, ako Bog izbavi svetu Crkvu i njega iz prijetećih pogibelji. I čudnovato! Onaj isti dan kad se zavjetovao, nenadano prestala je revolucija i on se mogao nesmetano povratiti u Rim. Uveo je novu svetkovinu Presvete Krvi koja se mora svetkovati u čitavom svijetu 1. srpnja. I tako danas slavimo blagdan Presvete Krvi Isusove. Crkva želi podsjetiti nas na njezino veliko značenje.

Krv! Obično se kaže da je krv najdragocjenija i najskupocjenija tekućina. U krvi je život. Zdrava krv, zdrav organizam. Dok po tijelu u žilama teče crvena krv, tako dugo je čovjek zdrav.

U staro doba mislili su da je u krvi duša. Čak i Sv. pismo veli:"Život svakoga bića u krvi je njegovoj." /Lev 17, 14/. Stoga je Bog Izraelcima zabranio jesti krv životinja. A što se tiče ljudske krvi, vrijedilo je već u Starom Zavjetu: "Tko prolije krv čovječju, njegova se krv ima također proliti od čovjeka." / Gen 9, 6 /.

Krv je znak ljubavi. Znak je velike domovinske ljubavi dati krv za domovinu, tj. žrtvovati svoj život za zajednicu. To je vrhunac junaštva i altruizma.

Velika je ljubav prema Bogu proliti krv svoju za svetu vjeru, umrijeti za Krista. Takvi su junaci bili sveti mučenici. I to je pravi heroizam.

Na vojničkom groblju u gradu Nashville neki je čovjek sadio cvijeće na grobu. Stranac ga upita da li mu tamo leži možda sin. "Ne," bio je odgovor. "Možda koji rođak?" "Ne!" "Komu, dakle, ako smijem pitati, sadite cvijeće?" On mu ispripovjedi:"Za građanskog rata od 1861 do 1865. i ja sam bio pozvan pod oružje. Bio sam siromašan i nisam mogao naći zamjenika, a kod kuće sam imao brojnu obitelj. Tada je došao k meni moj dobri prijatelj i otišao mjesto mene na bojno polje. Tamo je bio teško ranjen i od rane

kasnije umro. Ovdje je njegov grob. Prištedio sam nešto novaca da bih mogao doći ovamo okititi barem njegov grob." Na ove riječi uzeo je ploču s natpisom i pričvrstio je na križ. Na njoj su bile riječi:"On je umro za mene!"

Te iste riječi svatko od nas može primijeniti na Isusa. I On je umro za mene, za tebe, za svakoga čovjeka bez razlike rase i narodnosti. Umro za sve ljude. Krv je svoju prolio u zadovoljštinu nebeskom Ocu za grijehe naše. Sin je Božji Krvlju svojom otkupio rod ljudski koji je stenjao u lancima ropstva đavlova. Mogao je to učiniti na koji drugi način. Ali On je htio to izvesti svojim trpljenjem, Krvlju i smrću svojom. Cijena je našega otkupljenja predragocjena Krv Njegova. To tako jasno potvrđuje sv. Petar, apostol:"Niste otkupljeni srebrom ili zlatom, nego skupocjenom Krvi Krista, Janjeta nevina i neokaljana." / 1 Petr 1, 19/. U tom je misterij Muke Isusove da smo otkupljeni najskupocjenijom tekućinom, Krvlju samoga Božjega Sina. Stajali smo Ga Krvi i života. A sv. Augustin kaže:"Jedinorođeni Sin Božji prolio je za nas Krv svoju. Pomisli dušo! Toliko si vrijedna."

Mojsije pripovijeda kako je Kajn ubio svoga brata Abela. Tada upita Gospod

Kaina:"Gdje ti je brat?" "Ne znam. Zar sam ja čuvar svoga brata?" odgovara on. Reče mu Gospod:"Što si učinio? Glasno viče sa zemlje k meni krv brata tvojega."

Iz toga vidimo kako krv ima veliku moć. Ona viče za osvetom. I Presveta Krv Isusova, na križu prolivena, "vikala" je s križa. Ali ne za osvetom, nego za oproštenjem, za milosrđem Božjim. Jer je cijena našega spasenja. Sv. Ivan veli:"Bog je tako ljubio svijet, da je dao svoga jedinorođenog Sina, da se svijet spasi po Njemu." /Iv 3, 16/. I ta Presveta Krv "viče" svaki put kada čovjek griješi smrtnim grijehom. Ali viče ne za osvetom, nego za oproštenjem. Presveta Krv ima moć, da ublažuje srdžbu Božju koju izazivamo svojim grijesima. I Bog gleda na Krv Sina svoga i oprašta; po Presvetoj Krvi Sina svoga On nam se smiluje.

Presveta Krv ima moć, da pere naše duše u sv. ispovijedi; i to tako savršeno, da se ljaga grijeha poslije skrušene ispovijedi uopće više ne pozna. Kad svećenik izgovori riječi oproštenja, tada Presveta Krv briše s naše duše ljagu grijeha. Sv. Ivan uči:"Krv nas Njegova Sina Isusa čisti od svakoga grijeha." / 1 Iv. 1, 7/. = Ako se je u Starom Zavjetu čovjek ogriješio o koju zapovijed

Gospodnju, morao je žrtvovati Gospodu kao žrtvu za grijeh ili junca ili jarca ili ovcu. "Neka položi ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh i neka zakolje žrtvu za grijeh," bila je naredba Božja. / Lev 4, 29/. A svećenik morao je krvlju životinje poškropiti okaljanog; kad muje svećenik tako pribavio pomirenje, bilo mu je oprošteno. K tome tako lijepo kaže sv. Pavao:"Ako li krv jaraca i bikova kojom se škrope okaljani, posvećuje i donosi tjelesnu čistoću, koliko će više Krv Krista očistiti našu savjest."/Hebr 9, 13/. Jest, u Presvetoj Krvi Isusovoj čisti se duša od ljage grijeha. Kakvu, dakle, moć ima Presveta Krv!

U nekim zemljama živi posebna ptica, imenom Pelikan. O njoj se pripovijeda da tako voli svoje mlade, da u slučaju potrebe raspori svoje grudi te ih hrani svojom vlastitom krvi. Stoga slikari i pjesnici vole Pelikana upotrijebiti kao simbol očinske i materinske ljubavi. A u crkvenoj umjetnosti Pelikan je simbol Euharistije. Isus je takav nebeski Pelikan, koji nas u sv. Pričesti hrani svojom presvetom Krvlju. U presvetom Oltarskom sakramentu Isusova je presveta Krv napitak duši našoj; i taj božanski napitak krijepi nas i osvježuje kao što žednoga osvježuje čaša hladne

vode. Jača našu dušu u napastima. Poslije sv. Pričesti Njegova presveta Krv struji po našim žilama, mi postajemo istokrvni s Isusom; Njegova presveta Krv gasi u nama naše strasti.

Divne li, dakle, ljubavi Isusove prema nama! Viseći na križu prolio je svoju presvetu Krv do zadnje kapi za spasenje svijeta. Stoga štuj presvetu Krv Isusovu. Rado moli u napastima one tako lijepe i potresne riječi iz "Tebe Boga hvalimo": "pomozi svojim slugama, koje si dragocjenom Krvlju otkupio!" Preko dana rado barem duhom opetuj:"Vječni Oče, prikazujem Ti predragocjenu Krv Isusa Krista = kao zadovoljštinu za svoje grijehe i za potrebe svete Crkve." Pobožno pribivaj svetoj Misi u kojoj svećenik na podizanju vino pretvara u presvetu Krv Isusovu.

U duhu skrušenosti i poniznosti pristupaj k sv. Ispovijedi; u njoj se tvoja duša čisti u presvetoj Krvi Isusovoj. Duhom žive vjere pristupaj k sv. Pričesti jer se u njoj duša tvoja hrani presvetom Krvlju Njegovom. Rado opetuj kratku ali tako značajnu molitvu:"Dragi moj Spasitelju! Daj da Tvoja presveta Krv ne bude za mene uzalud prolivena!"

Promisli: što ćeš danas, potaknut ovim razmatranjem, učiniti da tako proslaviš blagdan presvete Krvi Isusove?

2. srpnja

ČAROBNA RIJEČ: PRAZNICI

Otac pustinjaka, sveti Antun Pustinjak, okupio je oko sebe svoje mlade učenike i poveo ih sa sobom u prirodu na kratak odmor. U gustoj šumi mladi su monasi sjatali oko svoga dragog učitelja, veseli i razdragani čavrljali s njim kao djeca. U tom raspoloženju nađe ih lovac. Nemalo se začudio vidjevši ove Bogu posvećene mladiće tako razigrane. I sveti se Antun upustio s lovcem u razgovor. Molio ga je da napne lovački luk. Lovac je stavio strelicu na tetivu i povukao."Još više!" moli svetac. Lovac napne još jače. Ali Antun traži još. Tada lovac odgovara: "Ako ga napnem još, puknut će!" Tada mu sveti Antun odvrati:"Vidiš! Slično je kod mojih učenika. Ako bi oni svoje mlade duševne i tjelesne sile u službi Božjoj previše napinjali, njihove bi snage popustile. Stoga je potrebno da od vremena do vremena idemo na odmor i prikupimo novih snaga za rad."

Zaista je đacima veoma potreban godišnji odmor. Nakon deset mjeseci umnoga rada u školi treba malo odmora, vesele razonode, ferija. To je potreba koju osjećaju ne samo mladi već i stariji ljudi.

Kao što je Stvoritelj stvorio dan i noć, dan za rad a noć za odmor, tako je poslije napornoga i ozbiljnog studija potrebno malko se odmoriti. Od napornog učenja trpi živčani sistem, pa je stoga potrebno da se i naši živci odmore.

Naši radnici i činovnici dobivaju svoj zasluženi godišnji odmor. Osjećaju potrebu da se za neko vrijeme maknu iz svojih zatvorenih prostorija. Oni se iskreno vesele praznicima i željkovano ih čekaju. Pogotovo za mlade ljude, za đake su praznici veliko veselje. Već pod kraj školske godine osjeća se među đacima neka nervoza, nemirno gibanje i jedva održavaju disciplinu. Svi osjećaju u sebi neku tajanstvenu silu koja ih čini često puta i nepodnosivima. Ah, praznici su pred nama! A za svakoga su đaka praznici "čarobna riječ!"

U tijesnim prostorijama školskih soba i dvorana mladić se osjeća kao uklješten, svezan. U školskoj disciplini osjeća se pomalo sputanim; nemirna mu krv kola po žilama. Njegova bujna mašta luta kojekuda. A sve te pojave on mora, htio ne htio, svladavati; stalno naprezati svoj mladi mozak, krotiti svoju nemirnu narav. To ga često stoji teške samozataje i samoprijegora. Zato već jedva čeka da se riješi školskih klupa te da slobodno

bježi van u prirodu Božju, da tamo dade oduška svojim nemirnim i često nerazumljivim osjećajima. Na sunce, na livade, na svježi zrak i k radosnoj i slatkoj slobodi!

Sveti Ivan Bosko jednoga je dana na kraju školske godine "naletio" na dva svoja draga pitomca: Dominika Savio i Massagliu. "Zašto ne idete nekoliko dana kući na praznike?" zapitao ih je. Oni su se međutim samo smijali. "Što mi hoćete kazati svojim smijanjem?" Tada je Dominik odgovorio: "Mi dobro znademo da nas naši roditelji kod kuće željko očekuju. Mi ih volimo i rado bismo išli kući. Ali znamo da je ptica, dok je u krletki, sigurna od jastreba. A kad je izvan krletke, lijeće kuda hoće, pa je može nenadano napasti jastreb svojim pandžama."

Istina je, da su praznici dobri i potrebni za svakoga đaka bez obzira na njegovu marljivost u školi. Ali je još veća istina da su praznici, i baš praznici, za mladost veoma opasni. Veće su opasnosti nego li koristi! Stoga je već sveti Alfons rekao da sjemeništarci uopće ne idu na praznike, pogotovo ne svojoj kući! Jer da će tamo izgubiti sve što su u sjemeništu pridobili dobra. A vratit će se opterećeni grijesima i porocima. Toliki su baš preko praznika iz-

gubili svoje sveto zvanje. Žalosno iskustvo iz godine u godinu sve više potvrđuje istinitost riječi sv. Alfonsa.

Toga je uvjerenja bio i sveti Ivan Bosko. Taj veliki poznavalac mladenačke duše upravo se je bojao slati svoje pitomce njihovoj kući na praznike. Nastojao je da bi njegovi mladići svoje praznike sproveli kod njega u zavodu. On je rado dozvoljavao da odu za neko vrijeme k svojim roditeljima. Ali je želio da se što prije vrate u zavod. Neki njegovi mladići bili su tako svijesni opasnosti praznika, da uopće nijesu htjeli ići kući na ferije.

Sveti je Ivan Bosko praznike nazivao "đavlovom žetvom", brodolomom nedužnosti, osnovnom školom i kovačnicom svakoga zla. Stoga je za svoje pitomce ukinuo praznike o Uskrsu, Božiću i o pokladama, koji su tada bili u običaju. Velike je pak praznike skratio koliko je samo mogao: na mjesec dana. Sam se pobrinuo da svojim pitomcima u zavodu pribavi potrebnu razonodu, igre, šetnje, izlete i drugo nedužno veselje. A to sve samo da bi ih očuvao od pogibelji i štetnog utjecaja pokvarenog svijeta, kojima su bili izloženi za vrijeme praznika kod kuće. Dobro je pogodio mali svetac Dominik Savio kad je rekao da je ptica, dok je u krletki, sigurnija.

Smiješ se, dakle, slobodno veseliti praznicima i radovati se vremenu odmora. Ali nemoj ujedno zaboraviti na opasnosti koje te čekaju. Misli na pogibelji kojima si bio izložen dok si još kod kuće boravio. Te će se opasnosti i pogiblji opet ponoviti. Stoga već sada moli za veliku milost da tvoja mlada i još neiskusna duša, dok će se tjelesno i umski odmarati, ne doživi kobni brodolom. Veseli se slobodici zlatnoj! Ali u jedno promisli gdje i s kim te čekaju borbe. Već unaprijed se dobro pripravi i naoružaj. I nećeš biti žrtvom!

\+ + +

3. srpnja

OPASNOSTI PRAZNIKA

Godine 1858. don Boskov pitomac Miha Magone nije htio ići na praznike iako mu je Svetac to savjetovao poradi njegova zdravlja. Pitao ga je za uzrok, ali bi mu se uvijek samo nasmješio. Konačno mu je ipak jednoga dana povjerio: "Jedanput sam išao za nekoliko dana kući na praznike. Ali u buduće neću, osim ako budem primoran." "A zašto ne?" pitao ga kasnije njegov drug, kojemu se bio povjerio. "Jer kod kuće ima puno opasnosti za moju dušu: mjesta, razgovori, drugo-

vi. Jednom su me bili odvukli sa sobom, ali ja neću da se to ponovi." "Moraš ići s dobrom nakanom i ravnati se prema uputama koje nam daju poglavari," reče mu drug. "Dobra volja je kao magla koja brzo iščezne; upute služe samo nekoliko dana i na njih zaboravim u društvu svojih drugova." "Po tvome mišljenju, dakle, ne smije nitko ići na praznike kući da vidi svoje roditelje?" "Radi mene neka ide na praznike tko se osjeća da će svladati opasnosti; ja nisam dosta jak. Mnogi idu kući sa anđeoskim krilima, a vraćaju se kao vražići sa rogovima na glavi."

Koliko, na žalost, ima istine u priznanju ovoga mladića! Koliko je sjemeništaraca baš za vrijeme velikih praznika izgubilo svoje sveto zvanje i više se ni su vratili u sjemenište. Koliko ih je u društvu pokvarenih drugova izgubilo svetu čistoću i vratiše se okaljane duše! Dosta je samo jedan dan, jedan neoprezan pogled, film, jedan razgovor, drug, knjiga, ilustracija, malo ljudskog obzira i sličnih malenkosti.

U velikoj brizi za duše svojih pitomaca sveti je Ivan Bosko običavao davati im prije odlaska na praznike posebne upute. Svakomu posebno predao bi cedulju sa potrebnim smjernicama za praznike. Govorio bi: "Praznici ne djeluju dobro na

mladiće." Obično bi upute bile sadržane u ovim rečenicama: "Čuvaj se zlih drugova, zla štiva, besposlice, nemoj propustiti molitvu, svaki dan idi sv. misi, svake nedjelje sv. ispovijedi, svetoj Pričesti što češće, štuj Mariju." I slično; rekao bi: "Dragi sinovi, imamo samo jednu dušu. Ako nju spasimo, spasili smo sve." Ovakvi su očinski savjeti silno djelovali na mlade duše.

Neki je otac došao po svoga sina koji je svršio gimnaziju u don Boskovu zavodu. Prije odlaska kući don Bosko mu je upravio ove riječi: "Dragi moj sinko! Teška te borba čeka. Ali čuvaj se zlih drugova i zlih knjiga. Marija neka ti bude Majkom i Njoj se utječi. Javi mi se što prije!" Mladić je bio veoma uzbuđen, sve je obečao i otišao s ocem. Kod kuće otac ga nagovarao da ide za neko zvanje, koje sina nije veselilo. Ali sin nije popustio očevim željama. U njegovom su srcu odzvanjale don Boskove riječi: "Ako dušu izgubiš, sve je izgubljeno. Ako dušu spasiš, sve će biti spašeno za uvijek." Savjesno je vršio svoje dužnosti. Njegov je primjer silno djelovao na njegovu okolicu. Nakon sprovedenih praznika vratio se natrag k don Bosku i postao svećenik.

Poput ovog mladića i ti ćeš biti preko praznika izložen teškim kušnjama.

Tvoje zvanje i tvoja duša bit će ugrože=
ni. Možda ćeš naići na poteškoće u rođe=
noj kući, kod rodbine, prijatelja ili
drugdje. Na to moraš biti pripravljen i
veoma oprezan, da ti se ne dogodi kao o=
nom mladiću, koji je bio u sjemeništu u=
zoran, a kod kuće u jednom ciglom danu
iznevjerio se svome svetom zvanju. Znaj
da su baš praznici velika kušnja za tvo=
je zvanje! Jesu sredstvo da prokušaš svo
je zvanje.

Sveti je Ivan Bosko jednom rekao svojim mladićima koji su odlučili da se posvete svećeničkom staležu: "Znajte, da više ne pripadate svojoj obitelji, nego Bogu i Njegovoj službi. Stoga morate o=staviti svoje i sebe. Tko to uspije, taj će biti dobar učenik Kristov!" Ni ti, sje=meništarče, ne pripadaš više svojim rodi=teljima, nego Bogu i Njegovoj Crkvi! Ra=do misli na veliku čast i odlikovanje na koje si već uzdignut: da postaneš Kristov svećenik! Sjeti se na značajan odgovor dvanaest godišnjeg dječaka Isusa u hramu: "Pa zašto ste me tražili? Zar niste zna=li, da ja moram biti u kući svoga Oca?"

Jednoga je dana don Bosko kazao ne=komu svome mladiću: "Hoću, da napravimo ugovor." "A kakav ugovor?" pita iznena=đeni mladić. "Kazat ću ti drugi puta." Prošla je jedna sedmica, puna očekivanja

i radoznalosti! Mladić je konačno otišao kod don Boska na svetu ispovijed i zapi=tao ga: "Kažite mi, kakav ugovor hoćete napraviti sa mnom?" Svetac mu odgovori: "Reci mi, da li bi htio ostati uvijek kod don Boska?" "A zašto ne!" uzvikne iznenađeni mladić. "Dobro!" rekao je za=dovoljan don Bosko. I mladić je stupio k Salezijancima.

I tebi je rekao dragi Spasitelj: "Hoću da s tobom učinim ugovor. Želim da postaneš mojim svećenikom! I ti si se velikodušno odazvao. Već si toliko godi=na u sjemeništu. Nemoj sada preko prazni=ka zaboraviti svoj poziv. Čuvaj svoje sveto zvanje kao zjenicu oka svoga: Budi oprezan na svakom koraku, jer neprijatelj vreba na tebe i nastoji da bi Mi se izne=vjerio. Savjesno vrši propisane pobožne vježbe, često Me primaj u svetoj Priče=sti da te okrijepim. Preporuči se mojoj presvetoj Majci da te čuva!"

Hubert=Kraft Strachwitz u svojoj knjizi: "Roman jednog kapelana" naziva svećenički poziv "najtežim životnim pozi=vom!" Jest, istina je, da dobrim svećeni=kom biti nije lako. Ali baš zato mora sjemeništarac kao kandidat svećeničkog staleža biti pobožan, ako želi da ustra=je. Isti pisac u svom romanu kaže o svom junaku=svećeniku: "Temelj, na kojem je bi=

lo sagrađeno njegovo zvanje, bila je po božnost!"

Pogotovo je potrebno, da jedan sjemeništarac bude pobožan preko praznika, ako hoće ustrajati u svetom zvanju. Opasnosti su tolike i tako jake, da je upravo nemoguće ustrajati ako se ne crpe snage u pobožnim vježbama.

Promisli i ispitaj se: kako je s tobom u pogledu tvoga zvanja? Kako vršiš svoje pobožne vježbe? Ako treba nešto u tom popraviti, stvori potrebnu odluku i popravi!

\+

\+ .+

4. srpnja

"ŽIVLJENJE NI PRAZNIK"

2. prosinca 1848. godine osamnaestgodišnji nadvojvoda Franjo Josip I. zasjede carsko prijestolje. Primajući vladalačko žezlo i carsku krunu, uzdahnu: "Zbogom moja mladosti!"

Kao mladi car Franjo Josip, tako moraš kazati i ti, dragi sjemeništarče: "Zbogom moja mladosti!" Ti si proljeće svoga života prošao. Sada počinje za tebe ozbiljan život. Zlatna je mladost zauvijek nestala i nikada se više vratiti neće. To potvrđuje i Sveto pismo kad kaže: "Mladost i crna kosa brzo nestaju."

/Prop. 11, 10/ I proljeće u prirodi brzo prolazi. Traje samo kratko vrijeme. Danas sve u jednom cvijetu, sutra već o cvjeta.

Iako je proljeće kratko, ipak je veoma važno za čitavu ostalu godinu. Ako nema cvjeta, neće biti ni ploda. Tako lijepo kaže A. Albing: "Neki žele vječno proljeće; ali zaboravljaju da onda ne bi bilo ni ploda za jesti." Jest! Tko u proljeće ne sije, neće na jesen ni žeti. Tako vidiš da ni mladost nije praznik. U proljeću mladosti treba sijati. Sveto nas pismo uči: "Ako nijesi sabirao u mladosti, kako onda možeš naći što u starosti." / Sirah 25, 3/. Sabirati moraš kapital, raditi neprestance da se na starost ne bi morao tužiti.

"Raduj se, mladiću, svojemu mladom životu," tako te sokoli samo Sveto pismo. "Neka vedro bude srce tvoje u mladim danima." /Prop 11, 9/. "Ali znaj dobro da će o svemu tome Bog od tebe tražiti račun." / Prop 11, 9/. Znaj da je istina što pjeva pjesnik Simon Gregorčič: "Življenje ni praznik!" Život je uvijek "radni dan" od zore do mraka. Treba neprestano raditi, mučiti se, znojiti se. Bilo fizički, bilo umski. Tako uči i Sveto pismo: "Tko ne radi, neka i ne jede!" / 2 Sol 3, 10/ Život je često pu=

ta tvrda škola. Već je stari mudrac Seneka rekao:"Živjeti znači boriti se!" A još puno prije njega je tu istinu naglasio patnik Job u Svetom pismu:"Militia est vita hominis super terram. Ljudski je život borba na zemlji." / Job 7, 1/. Slavni je propovjednik Lacordaire rekao: " Nijedan dan nije sasvim bez sunca, ali nijedan dan nije sasvim sunčan." Uvijek je tako bilo, a tako će i biti. To kao da osjeća i dijete koje se rodi i zato plače. Život zapravo počinje i svršava plačem.

Francuski pisac Jean Paul opisuje jednoga starca kako u noći na Silvestrovo razmatra: starac stoji na prozoru noć prije Nove godine. Zaduben u duboke misli gleda snijegom pokritu zemlju i zvijezdama posuto nebo. U srcu osjeća zdvojnost i očaj, u duši muči ga svijest da je promašio svoj život. Mladenački dani stajali su pred njim kao sablasti i prigovarali mu. Otac ga je stavio na raskršće života, a on se odlučio za nevaljani put. A sada? Oslabljene sile, isušeno tijelo, duša pusta i srce prazno. To je žetva! Pokajnički i zdvojno diže starac svoje usahle ruke prema nebu i moli:"Oče! Vrati mi moju mladost! Stavi me još jedanput na raskrsnicu života da drugačije biram!"

Koliko je staraca već u svome životu vikalo kao i ovaj starac. Život nije praznik u mladosti, a pogotovo ne u zrelo, muževno doba života. Valja raditi i svladavati se! Poznati Kolping kaže: "Pogreške mladosti izjedaju sreću starosti." A poslovica veli:"Mladenački grijesi bivaju staračke slabosti!" Stoga te opominje sv. Pavao kao svoga učenika Timoteja:"Bježi od naslada mladenačkih." / 2 Tim 2, 22/. I mudri Sirah opominje: "Nemoj slijediti strasti svoje i nemoj da pristaneš na požude srca svojega." / 5, 2/. Da ne bi u suton svoga života morao kazati:"Moj je život bio samo jedna komedija, koja evo svršava!" Ili kao netko drugi:"Čitav život sam pokvario jer se u mladosti nijesam svladavao."Žalosna je takva samooptužba! Zaista! Život nije blagdan. Život je neprestani "radni dan!"

Ali znaj i to: taj "radni dan" brzo prolazi. I dolazi finale tvoga ovozemaljskog života. Ovaj je život, kaže Nelly Lieutier, predgovor u knjizi vječnosti. Iako si još mlad, ti ipak juriš u zagrljaj vječnosti. Rado misli na tu veliku istinu. Zato ti savjetuje Sv. pismo: "Spominji se Stvoritelja svojega u mladim danima prije nego dođu zli dani starosti." /Prop 12, 1 /.

Sveto pismo pripovijeda kako je 20 godišnji kralj Salomon došao u grad Gabaon da tamo u sv. šatoru prikaže Bogu žrtvu. Noću u snu javio mu se Gospodin i reče mu:"Išti, što hoćeš da ti dam?" Salomon reče:"Gospodine Bože! Ti si slugu svoga učinio kraljem. A ja sam mlad i neuk usred naroda velikoga. Daj sluzi svojemu srce naučljivo, da bi mogao suditi narodu tvojemu i raspoznavati dobro i zlo." To bude milo Gospodu i reče mu:"Kad to išteš, a ne išteš duga života ni bogatstva, evo, učinih po tvojim riječima. Dajem ti srce mudro i razumno, da ti nije bilo na svijetu druga niti će ti biti!" I:"Dade Bog Salomonu mudrost i razum velik. Jer mudrost Salomonova bijaše veća od mudrosti svih istočnjaka. I pobojaše se kralja jer vidješe da je u njemu mudrost Božja." / III Kraljeva 5, 4 /.

I ti si mlad još i neiskusan. Zamoli od Boga mudrosti! Ponajprije one velike mudrosti, za koju kaže Sv. pismo: "Početak je mudrosti strah Božji." / Ps 110, 10/. A to je strah pred grijehom. I to mora biti u programu tvog života: bježati pred grijehom. Svaki dan popravljaj se. Jer "tko se danas ne popravlja bit će sutra gori." Kreiten veoma zgodno

kaže:"Da ostaneš dobar, moraš uvijek htjet biti boljim." Gorch Fock veli:"Ti ne možeš svoj život ni produljiti ni proširit, samo ga možeš produbiti." To mora bi i u planu tvoga "radnog dana."Ravnaj s prema riječima Marg. Seemann:"Nosi Boga u svoj život; tada će te život nositi k Bogu."

Drži se one Sv. pisma:"Dobro je mu ju, kad nosi jaram svoj od mladosti." / Tuž 3, 27/. Radi, izgrađuj se, kleši sada sam sebe. I pazi, što je rekao mladi David o sebi:"Ja sam još mlad i malo poštivan, ali propisa Tvojih ne zaboravljam." / Ps 118, 141/. Gradi na Bogu zgradu svoga budućeg života! "Sine moj, čuvaj cvijet mladosti svoje zdravim i nemoj strancu davati sile svoje!"/Pr 5,9/, opominje te sveti pisac. Jest! Daj Bogu mladost svoju, a ne vragu! Obdržavaj riječ Božju, da ćeš život svoj sačuvati čistim! / Ps 118, 9 /. Onda će i za tebe vrijediti riječ pohvale sv. Ivana;"Pišem vama, mladići, jer ste jaki, i riječ Božja ostaje u vama." / 1 Iv 2, 14 /.

Promisli: u čemu ćeš se danas svladavati? Kako sprovodiš svoju mladost? U grijehu ili u strahu Božjem? Poput mladog Davida moli Boga za mudrost!

+

+ +

5. srpnja

" SERVA ORDINEM ! "

Svetomu Augustinu pripisuje se rečenica:"Serva ordinem et ordo servabit te," tj. drži se reda i red će držati te be! Kao što si vidio u sjemeništu, sve ima svoje vrijeme, svoj raspored sati. Ako toga ne bi bilo, nastao bi nered u kući.

Slično moraš i ti urediti svoje ferije, praznike. Za sve moraš naći vremena. Od reda, po kojem ćeš za vrijeme praznika živjeti, ovisi kako ćeš praznike proživjeti. Biskup Ketteler je zapisao u svojoj korizmenoj poslanici:"Ništa nije za čovjeka tako potrebno kao jedan dobro uređen dnevni red, kao točno određen plan prema kojemu mi vršimo naše svagdanje dužnosti." Istina je, iskustvo to potvrđuje, ako radiš bez reda, radiš možda puno, ali malo napraviš. Ali zapamti i ovo:"Mnogo radi onaj, koji radi što mu je dužnost!" Ti doduše preko praznika nemaš posebnih školskih dužnosti. Ipak ti imaš dužnosti kojima izbjeći nikako ne možeš i ne smiješ.

Neki je plemeniti gospodin u svojoj visokoj starosti mislio na svoj odlazak u vječnost. Jednoga je dana uređivao svoje papire. Među njima našao je list, na

kojem je bio njegov dnevni red u mladosti. Sam ga je nekada napisao ovako:"Svakih 14 dana k sv. Ispovijedi i k sv. Pričesti; svake nedjelje i blagdana slušati sv. Misu i propovijed; svake večeri prije spavanja ispit savjesti na koljenima; svaki dan sv. krunicu; svaki dan svladavanje očiju i jezika; svake subote post u čast Bl. Dj. Marije; milostinja siromasima!" Kad je starac pročitao taj svoj plan, obuzela ga tiha žalost. Mislio je na svoje lijepe mlade godine, kad je živio prema ovom dnevnom redu. Tako je živio kao mladić. A kasnije?

Također i ti nastoj urediti život preko praznika. U prvom redu gledaj točno u određeno vrijeme ustati iz kreveta! Kardinal Faulhaber ti kaže:"Točno ujutro ustati prva je pobjeda nad tijelom i prvo iskušenje tvoje ljubavi prema dnevnom redu." Nemoj nikada ujutro zadržavati se budan u krevetu i poležavati jer je to opasno za sv. čistoću. Čim si se u određeno vrijeme probudio, odmah se digni "po vojnički"! Onda se čedno spremi misleći na dragoga Boga i zazivajući strelovite molitvice koje će te čuvati u sabranosti. Nedaj se puno rastresati od svojih ukućana. Ako kod kuće ne možeš obaviti svojih jutarnjih molitava, onda ih obavi putem u crkvu ili u crkvi.

Pribivati svetoj Misi smatraj svojom velikom dužnošću. Tada možeš i najlakše obaviti razmatranje i ostale privatne pobožne vježbe. Prikaži Bogu čitav novi dan, probudi dobru nakanu, preporučeći se zaštiti Majke Božje i sv. Anđelu Čuvaru i svojim nebeskim Zaštitnicima.

Preko dana nastoj dobro iskoristiti svaki časak vremena, bilo da pomažeš ukućanima, čitaš, ideš na šetnju ili se igraš. Sv. Ivan Bosko imao je u svojoj sobi nad vratima natpis:"Ogni momento di tempore é un tesoro. Svaki časak vremena je blago!" Nemoj dakle gubiti vremena nepotrebnim brbljanjem i tračanjem. Ako te ukućani štede i ne daju ti posla, onda se zaposli sam! Čuvaj se besposlice! Ako se ti sam ne ćeš pošteno zaposliti, onda će te "zaposliti" vragonja! Stoga budi uvijek u gibanju da te đavao nikada ne nađe bez posla. Posebno pazi na svoje pobožne vježbe: duhovno štivo i svetu krunicu, koje se često na laku ruku propuštaju baš preko praznika, kad ima najviše vremena.

U Starom zavjetu imali su Izraelci u svetom šatoru Škrinju zavjetnu u kojoj su čuvali dvije kamene ploče na koje su bile zapisane zapovijedi Božje. Na gornjoj strani Škrinje bila su dva anđela okrenuta jedan prema drugomu i klanjala

se dragom Bogu koji je prebivao u bijelom oblačiću između ovih dvaju anđela. Kard. Faulhaber kaže, da u tvome životu moraju biti "molitva i rad kao ona dva anđela na Škrinji zavjetnoj koji se među sobom gledaju." Dakle, molitva i rad neka budu i u tvome dnevnom redu.

Arapska poslovica veli:"Rad, molitva, jelo, spavanje i igra jesu kao pet tvojih prsta na ruci; ali najmanji i zadnji među njima jest igra." Kod tebe možda igra baš neće biti zadnja, ali nikako ne smije biti prva i najvažnija. Sve u svoje vrijeme! "Sve ima svoje vrijeme," kaže Sveto pismo. /Prop 3, 1/. Ali dužnost zanemariti poradi igre, to nemoj nikada!

Biskup Ketteler dao je svojim vjernicima ovaj životni dnevni red: točno ustati, jutarnja molitva, sv. Misa, razmatranje, rad, određeno vrijeme za uzimanje hrane, duhovno štivo, pohod Presv. Olt. Sakramenta, misao na prisutnost Božju, svladavanje, večernja molitva, sveta Ispovijed, sveta Pričest, borba protiv glavne pogreške, priprava na smrt, staleške dužnosti, križevi i patnje, posjeti i razgovori.

Možda mašeš glavom i misliš "svoje". Ali ipak je važno da sve to zapamtiš i prema tome urediš svoje praznike. Inače

ćeš biti u opasnosti da ti praznici budu zaista "praznici", tj. vrijeme "prazno", bez dobrih djela za vječnost! Znaj da ovaj život nije nego samo priprava za onaj "dugačak" život, život bez kraja, vječni život. Na tu tako važnu istinu nemoj nikako zaboraviti! Jer inače možeš izgubiti smisao svoga mladog života.

Ako zaista hoćeš da omiliš dragomu Bogu, onda nastoj držati se reda. Njemački pisac Meschler kaže:"Što su za redovnike pravila, to je određeni dnevni red za svjetovnjake." Kako je Bogu mio i drag red, vidiš iz činjenice divnog reda koji vlada u svemiru i u prirodi Božjoj. Kad ne bi bilo toga divnog reda, ne bi ni priroda bila tako lijepa. Stoga je bogata sadržajem poslovica:"Čistoća i red uzdržavaju svijet!" I tebe će red da uzdrži ako se budeš njega držao! Katkad, doduše, nećeš moći da ga točno držiš. Mogu nadoći različiti uzroci zbog kojih ćeš morati red promijeniti; ali to neka bude iznimno. A onda opet sve po dnevnome redu.

Promisli: kako si se do sada ravnao u tom pogledu? Da li uopće imaš barem neki dnevni red ili živiš "bez reda"? Jesu li tvoji praznici "prazni" u duhovnom životu ili su "puni"? Kako vršiš svoje pobožne vježbe?

6. srpnja

B E S P O S L I C A

Preko školske godine ti si bio hoćeš=nećeš čovjek reda. Zavodsko te je zvono držalo u zaptu. Stalno si morao biti zaposlen. Dnevni red bio je takav da si nešto morao raditi: učiti, čitati, moliti, igrati se, itd. Ako si slučajno u tom pogledu htio "zabušavati", brižljivo oko g. prefekta ili njegova očinska opomena podsjetila te je na red.

Kod kuće toga neće biti. Istina, bit ćeš kod svojih roditelja. Ali ipak ćeš biti prepušten često puta sam sebi. Naći ćeš se bez posla. I u tom su praznici za svakoga sjemeništarca velika opasnost. Sveto posmo otvoreno priznaje:"Besposlenost nauči mnogo zlo." /Sir 33,29/.

Stari su Rimljani imali svoje "weekend" kućice, ljetnikovce u kojima su se odmarali. Ali su običavali nad ulaz svojih ljetnikovaca napisati "Quieti, non otio!" To znači: "Za odmor, a ne za besposlicu!" Isto vrijedi i za tebe. Praznici su tebi za odmor! Svaki đak, pogotovo koji je preko školske godine ozbiljno radio, ima pravo na njih. Jest, tijelo neka se odmara! Ali duh mora biti uvijek zaposlen. Nemoj nikada biti besposlen! Praznici nijesu za besposlicu!

Na rijeci Muri ima još i danas pokoji mlin. Nekada ih je bilo puno više. Okolišnji seljaci dovozili su svoje žito. Mlinar je primao pune vreće zlatnoga zrnja, sipao ga u mlin i mogao počivati dok je mlin radio, mlio. Ali se jednom dogodilo, sjećam se toga još iz svoje mladosti, da je mlinar pod večer otišao spavati misleći da će se pravovremeno probuditi da ne bi mlin mlio u "prazno". Mlinar je, međutim, tvrdo zaspao. A mlinski su kameni svršili svoj posao i " u prazno mleli.". Bili su besposleni. Dok je mlinar mirno spavao, kameni su se brusili i počeli kresati iskre. Mlin se zapalio! Prekasno se probudivši mlinar je jedva spasio život.

Slično će se dogoditi i tebi, ako budeš preko praznika "u prazno mlio", ako ne budeš zaposlen. Tvoj "mlin" će se zapaliti; tvoja mašta će se zapaliti maštanjem i svakojakim slikama. Stoga je već sveti Jeronim opominjao svoga učenika Nepocijana riječima:"Đavao neka te uvijek nađe u poslu!" Jer ako te nađe u besposlici, onda će te on "zaposliti". Ali tako, da će to tebi biti na štetu i propast. Đavao će ti početi vrtjeti svoj film pred očima, zaposliti te svakojakim grešnim slikama i predodžbama. Lice će

ti od njih početi rumeniti, srce jače udarati, a ti ćeš se predati grijehu sad u jednom, sad u drugom obliku. Vjeruj đavao je veoma u tom spretan. On je studirao univerzitet zla.

Stoga neka preko praznika bude i tebi parola, koju je sebi izabrao otac povijesnog romana Walter Scott:"Nikada ne biti bez posla!" Budi uvijek u gibanju! Uvijek nešto radi! Ili vrši svoje pobožne vježbe, ili pomaži u kućnim ili poljskim poslovima svojim ukućanima, ili se igraj, čitaj, razgovaraj. " I u odmoru se može raditi, i u radu se može odmarati!" zapisao je pjesnik Lopan.

Sveti Bernard je rekao veliku istinu:"Dokolica je majka djetinjih budalaština i maćeha kreposti." Koliko je nepromišljenosti i grijeha učinjeno u mladenačkim godinama baš u besposlici! Tako lijepo kaže Meschler:"Tko radi, mora se boriti samo sa jednim đavlom: sa đavlom lijenosti. A tko lijenosti. A tko lijenčari, taj ima posla sa stotinu đavola." Jasno da si prema jednom đavlu jači nego li prema stotinu njih. Sveti Ivan Zlatousti veli:"Stojeća voda smrdi, željezo koje se ne upotrebljava zarđa; polje koje se ne obrađuje preraste trnjem i korovom." Tako će trnje strasti prekriti tvoju dušu ako se predaješ besposličenju.

Leibnitz je zapisao važnu rečenicu:" Jedan dio života se uništi ako se samo jedan sat vremena zabašuri." Znaj dakle i zapamti za čitav svoj život:"Besposlica je početak svakoga zla." "Besposlica je đavlovo odlikovanje, a rad Božje."

Sveti Ivan Bosko znao je kazati svojim pitomcima kad su odlazili na praznike:"Nemojte biti bez posla niti jednu minutu. Ako vi ne radite, radi đavao." A sveti Filip Neri:"Besposlen je tko ništa ne radi; tko misli na nepotrebne stvari; tko maštа i sanjari; tko počiva ili spava bez potrebe... Čim vidim nekoga bez posla, već se bojim za njega." Sveti je Ivan Bosko smatrao besposličenjem i ljeganje u krevet poslije ručka, što je vrlo opasno za svetu čistoću. Vjeruj, da besposlica razara tijelo, kao što rđa jeda željezo.

Ti ćeš se svakako sam uvjeriti da su praznici, kojima se tako raduješ, velika kušnja za tvoje zvanje, za tvoje vjersko osvjedočenje i za tvoj krepostan život. Sam ćeš se osvjedočiti kako štetno mogu djelovati praznici na tvoju mladu dušu. Možda si takvo žalosno iskustvo stekao već u prošlim praznicima! Ako je tako, onda nastoj izbjegavati sve što znaš da je za tebe opasno.

Jedan pogled u prirodu Božju u jeseni. Lišće je palo s drveta. Samo gole grane strše. Izgleda da drvo ne radi i da se odmara. A ipak! Iako se drvo "odmara", ono je ipak puno života. Drvo "radi". Sabire nove snage da bi moglo u proljeće potjerati nove pupove. To je lijepa pouka za tebe preko praznika. Iako se odmaraš, ti ipak nastoj da uvijek radiš. Praznici neka budu za tebe sabiranje novih snaga, i tjelesnih i duševnih, za plodni rad u budućoj školskoj godini. Na to potiče te i Sveto pismo; za uzor predstavlja ti mrava:"Idi k mravu, lijenčino, promatraj, što on čini, i postani mudar! Ako i nema vođe ni upravitelja ni gospodara, ipak se brine ljeti za hranu svoju, skuplja sebi jelo u vrijeme žetve. Dokle ćeš još, lijenčino, ležati? Kad ćeš se dignuti oda sna?"/Pr 6, 6 /.

Promisli ozbiljno: kako sprovađaš ljetne praznike? Ili u radu ili u besposličenju? Je si li se dosadivao? Sanjario i maštao i lijenčario? Ispitaj se i stvori potrebnu odluku!

\+

\+ +

7. srpnja

SLAVENSKI APOSTOLI

"Idite po čitavom svijetu, učite sve narode!" rekao je Božanski Spasitelj svojim dragim učenicima. Apostoli, poslušni naređenju svoga Učitelja, išli su po čitavom tadašnjem svijetu. Oni su zapalili svjetlo svete vjere nekim narodima svoga doba. Drugim narodima opet njihovi učenici, itd. Svakomu narodu slao je dobri Bog vjerovjesnike. Slavenskim su narodima navještali veselu vijest o Spasitelju dva brata, sveti Ćirilo i Metodije, kojima blagdan danas slavimo. Oni su slavenske narode povezali sa pravom Kristovom Crkvom; oni su i prosvjetitelji naši jer su nam sastavili novo pismo prilagođeno slavenskom jeziku, i dali su nam slavensko bogoslužje.

Sveti Ćiril i Metod rodili su se u gradu Solunu. Otac Leo bio je Grk, odlični grčki patricij; a majka je Marija navodno bila Slavenka. Metod se rodio g. 820, a Konstantin, koji je kasnije kao monah prozvan Ćiril, rodio se g. 827. Osnovnu su školu svršili u Solunu, a na viši studij poslani su u Carigrad. Očev prijatelj Teoktist, kancelar carice Teodore, pobrinuo se da dobiju za učitelje

najveće učenjake, među njima i Fotija, kasnijeg carigradskog patrijarha.

Učeni je Metod postao carskim namjesnikom u slavenskoj pokrajini Makedoniji. Međutim je Konstantin bio imenovan kustosom u crkvi "Hagia Sofia" u Carigradu i konačno profesorom na univerzi. Bio je poznat kao filozof. Ali su obojica više cijenili pravu mudrost i otišli u samostan na Olimp da se posvete Bogu. Odlikovali su se pobožnošću i kreposnim životom.

Godine 858. došli su iz Južne Rusije u Carigrad poslanici, koji su molili misijonare za Kozare na istočnoj obali Crnoga mora. Poslani su bili sveta brata Ćiril i Metod. Tamo su pri Hersonu na poluotoku Krimu našli moći sv. Klementa, pape. Od Kozara vratiše se natrag u Carigrad.

Godine 862. moravski je knez Rastislav poslao u Carigrad poklisaro s molbom, da mu grčki car pošalje misijonare koji znaju slavenski jezik. Car je Mihael III odredio za vjerovjesnike naša dva sveta brata. Međutim je Ćiril već preveo na slavenski jezik Sveto pismo i tako postao utemeljiteljem slavenske književnosti. Učili su narod na materinskom slavenskom jeziku. Iz Velehrada o-

bilazili su slavenske zemlje Moravsku, Češku, i u Panoniju, gdje su živjeli panonski Slovenci.. Ne samo da su Kristovu nauku naviještali slavenskim jezikom, nego su i bogoslužje obavljali tim jezikom. Poradi toga njemački su ih svećenici tužili u Rim. Morali su tamo na opravdanje. Sa sobom su uzeli moći sv. Klementa. Putem došli su u slovensku Panoniju, gdje je tada vladao knez Kocelj; on ih je lijepo dočekao u gradu na Blatnom jezeru. Onda su nastavili put u Mletke i od tamo u Rim. U Rimu su bili svečano dočekani. Pred papom Hadrijanom II uvjerljivim su riječima opravdali svoj postupak tako da je papa u crkvi Marije Snježne položio slavenske knjige na oltar, blagoslovio ih te potvrdio liturgiju na slavenskom jeziku. Sveta su braća u crkvi sv. Petra čak sv. Misu pjevali na slavenskom jeziku. Pred odlazak iz Rima sveti je Ciril teško obolio i umro 14. veljače g. 869, star tek 42 g. Njegov je sprovod bio za Rim pravi triumf; njegovo su tijelo položili u papinu grobnicu, a kasnije u baziliku sv. Klementa.

Sveti Metod vratio se kao biskup u Panoniju i u Moravsku; bio je sada neovisan o njemačkim biskupima te je i dalje čitao svetu Misu na slavenskom jeziku.

Ali neprijatelji nisu mirovali. Čak su sv. Metoda bacili u tamnicu i ružno s njim postupali. Metodu je ipak uspjelo poslati u Rim svoga pomoćnika da javi sv. Ocu Ivanu VIII kako neljudski s njime postupaju. Sveti je Otac prosvjedovao i njegove progonitelje kaznio. Tada su ga morali ispustiti iz zatvora. A sveti je Metodije s apostolskom revnosti nastavio kao moravsko-panonski nadbiskup. Sveta se vjera lijepo širila među slavenskim vjernicima. Ali ga neprijatelji još nisu pustili na miru. Ponovno su ga tužili papi Ivanu VIII. Nadbiskup Metodije otišao je u Rim g. 880. i opet dokazao svoju nedužnost i pravovjernost. Papa je opet dozvolio slavensku liturgiju, a Metod se vratio u Moravsku te proširio Isusovu vjeru i u Poljsku, i čak u Rusiju, u Moskvu i u Kijev. Sa svojim je učenicima neumorno radio na širenju kraljestva Božjega među Slavenima sve do svoje svete smrti 6. travnja 885.

Naši slavenski apostoli svojim nam primjerom pokazuju gdje je prava Kristova Crkva Od pape oni su primili ovlaštenje za svoj apostolski rad i biskupski red; od njega bili su poslani kao natpastiri slavenskog stada; k njemu su se utjecali u svojim nevoljama i od

njega primali okrepu i utjehu. Znali su oni dobro riječi sv. Ambrozija: "Ubi Petrus, ibi Ecclesia. Gdje je Petar, tamo je Crkva!" Ako bismo se od Petra, pape odijelili, ne bismo više bili u pravoj Crkvi Kristovoj.

Zasluga je naših apostola što još i danas možemo jedino mi Slaveni imati slavensko bogoslužje kako ga imaju još danas naše primorske biskupije.

Sveta nas braća uče ljubiti svoju slavensku grudu i svoj jezik. Oni su radi toga mnoge neugodnosti pretrpjeli. Ljubimo svoju domovinu, svoj mili materinski jezik. Tome zdravom patriotizmu uči nas sam Božanski Spasitelj koji je više puta očitovao svoju ljubav prema narodu svomu. Za Isusovim su se primjerom povели i sveci Božji, koji su bili iskreni rodoljubi. Baš zato žrtvovali su se za svoj narod

I mi slijedeći primjer Kristov i primjer naših svetih blagovjesnika Ciri=la i Metoda ljubimo svoj slavenski narod i poradimo na tome, da se naša odijeljena braća po krvi i jeziku opet vrate natrag u pravi ovčinjak Kristov. K tome neka nam pomognu oni po zagovoru Majke Božje, koju svi slavenski narodi tako toplo štujemo i koju štovati naučili su nas baš naši vjerovjesnici, Ciril i Metodije.

Papa Pijo XI u svojoj je poslanici od 13. veljače 1927. o slavenskim apostolima rekao i ovo: " Neka mladež i svjetovna i duhovna po školama, gimnazijama i sveučilištima gleda na ta dva sveca kao na svoj uzor. Povijest nam pripovijeda kakove su vrline i kako odlična svojstva resila ta dva apostolska muža: sa širokim znanjem združila se plemenitost srca i poniznost, a s apostolskim radom postojana molitva, brižna skrb za svetu čistoću i dragovoljna pokora tijela. Neka im budu zagovornici da sačuvaju, odnosno postignu milost katoličkog jedinstva."

I ti se spremaš, da budeš apostol svome narodu. Stoga nastoj da pridobiješ apostolskog duha kojim su se odlikovali " sinovi Istoka ", kako ih naziva papa Pijo XI. Sa širokim znanjem nastoj sjediniti plemenitost srca, poniznost, brižnu skrb za svetu čistoću i duboku pobožnost. Te su kreposti svećeniku najpotrebnije.

Promisli. kako si marljivo sticao znanje u školi? Kako sada preko praznika? U kojoj kreposti moraš se vježbati preko praznika da bi postao apostol po primjeru svete slavenske braće?

+

+ +

8. srpnja

ISUSOVA AMBULANTA

Po većim našim gradovima postoje kemijske čistionice. U njima se čiste odijela od različnih ljaga i mrlja tako lijepo, dobro i savršeno, da se prijašnje mrlje uopće ne vidi.

Opet možete po većim gradovima vidjeti neke radnje koje obično zovu klinike. Tako imate radio kliniku, foto kliniku, sport kliniku, gumi kliniku i sve moguće klinike. U njima popravljaju razne predmete ili ih nadomještaju s novima.

U svim većim mjestima imamo već i ambulante. Ako si bolestan, ideš na pregled liječniku u ambulantu; on ustanovi bolest i propiše lijek.

Kako smo sretni što imamo sve te moderne ustanove za dobro čovječanstva. Koliko se je već bolesnika iz njih vratilo zadovoljno u život. To su zaista dobrotvorne ustanove.

I naš Isus = Bog postavio je po čitavom svijetu svoje kemijske čistionice u kojima se duša sasvim očisti od svake ljage grijeha i to tako savršeno da se više ništa ne pozna.

I Isus ima po širnom svijetu svoje klinike u kojima Isusovi službenici popravljaju slomljene udove naših duša.

Isus ima u svim zemljama svoje ambulante u kojima Njegovi liječnici liječe i vidaju rane ljudskih duša. O, kako su blažene te Isusove ustanove koje su već tolikim milijunima pacijenata vratile dušno zdravlje.

Isus je poznavao našu ljudsku bijedu i zato nam dao sredstvo, koje nam smrtnim grijehom izgubljeno djetinjstvo Božje opet vraća. Zamazano se i prljavo rublje opere. I grijehom okaljana duša može se očistiti.

Veliki su dobrotvori čovječanstva graditelji bolnica i sanatorija. To su spomenici njihove dobrote, ljubavi.

I Isus je sebi postavio tri spomenika na zemlji: križ, na kojem je umro za nas; svetohranište, iz kojega nas hrani i krijepi; i ispovjedaonicu, u kojoj nas čisti. To su spomenici Njegove Božanske ljubavi prema nama.

Jest, sveta je Ispovijed pravo remek djelo milosrđa Božjega Sina. Milost nad milostima! "Zvono uskrsnuća i veselog Aleluja iz groba grijeha." / o. Buljan /. "Zagrljaj predobrog Oca nebeskoga izgubljenom sinu." To je ono čudotvorno kupalište, gdje posve iščeznu sve ljage grijeha. Poljubac mira od predobroga nebeskog Oca. "Bolnica u kojoj se za jednu minutu izliječi i najteži

bolesnik." Jest: Što bi svijet bio bez svete Ispovijedi? Silni, očajni i potresni vapaj: mea culpa! Ali bez oproštenja. To bi bio ovaj svijet bez svete Ispovijedi.

Bog je čovjeka tako stvorio, da osjeća potrebu da se nekomu povjeri, otkrije svoje jade. Da nekomu prizna svoj grijeh. Tada mu je mnogo lakše pri duši. Iskustvo nas uči da je čovjeku prirođeno da se nekomu povjeri, izjada. I zato je sveta Ispovijed udovoljenje čežnji i potrebi ljudske duše.

U vagonu našli smo se u društvu jednog mladog željezničara. Marljivo je učio iz jedne knjige: same lokomotive, pruge, signali itd. U razgovoru rekao je, da se sprema na ispit. Tumačio nam je stvari koje su nas veoma zanimale. Između ostalog nam je objasnio, da mora u lokomotivi uvijek biti 13 atmosfera ako hoćemo da vlak može voziti. Ako ima manje od 13 atmosfera, onda mora ložač baciti na vatru ugljena. Tada ga zapitam: "Ali ako ima više od 13 atmosfera, da li nije opasno, da kotao eksplodira?" "Ne, odgovara mladi strojevođa. "Na vrhu lokomotive je ventil koji se u takvom slučaju automatski otvori te para izlazi sama od sebe."

Jest. Poslije grijeha javlja se savjest. Grize i ne da mira. Ugušiti je nije moguće. Često je tako strašno nemirna, da bi eksplodirala ako ne bi bilo nekog ventila da se oslobodi one snažne pare grijeha. Taj ventil za dušu jest sveta Ispovijed. Ljudsko srce osjeća potrebu svete Ispovijedi. I kad nam je Isus ne bi dao, ljudi bi sami izmislili neke surogate, nadomjestke, samo da bi se riješili svojih duševnih briga. Stoga opravdano veli kard. Faulhaber: "Ispovijed nije tiranija nad savješću, nego oslobođenje savjesti od tiranije grijeha."

Pisac André Manrois priča u svojoj "Paraboli o oproštenju" kako je neki gentleman ubio čovjeka. Ruka pravde nije ga osumnjičila. Ali mu savjest nije dala mira. Žalostan je lutao naokolo. Jednoga je dana išao pokraj anglikanske crkve. Pričini mu se da bi svoju tajnu lakše nosio ako bi je mogao s nekim dijeliti. Uđe stoga kod pastora i zamoli ga da posluša njegovu ispovijed, iako nemaju ispovijedi. Pastor uzhićen njegovom željom reče: "Jest, odmah, samo mi otvorite svoje srce; sve mi možete kazati kao svome ocu." Došljak je počeo: "Ubio sam čovjeka!" Anglikanski svećenik skoči na noge: "I to ste mi došli javiti? Nesretniče! Ubojico? Zar ne znate, da mi moja držav-

ljanska dužnost nalaže da Vas odmah odvedem na policijsku stanicu? Uostalom, moja gentlemanska čast traži da Vas niti minutu više ne držim pod svojim krovom."

I čovjek je otišao. Pred sobom spazi toranj katoličke crkve. U posljednjoj nadi uđe te klekne u red među stare žene koje su čekale na ispovijed. Kad je došao na red, razabere u sjeni ispovjedaonice svećenika koji je svoju glavu naslonio na stijenu ispovjedaonice i strpljivo čekao. "Oče, reče penitent, nisam katolik, ali ispovjedio bih se rado." "Sinko, slušam te", čuo se glas iza rešetke. "Oče, ubio sam!" U prostranoj tišini crkve čuo se miran svećenikov glas:"Koliko puta, sinko moj?".....Svećenik mu je dao upute i penitent se obratio. Našao je u crkvi Katoličkoj, što u svojoj nije našao: mir srca, mir savjesti.

Jest! Inovjerci zavidni su nama katolicima za sreću sv. Ispovijedi. Već je Goethe izjavio:"Luther nam ne bi smio ispovijed oduzeti." A dr. Tonning Krogh: "Kad bih imao hiljadu usta po hiljadu jezika, sa svima bih vikao: Naša nam crkva mora vratiti Ispovijed!" I zato su u novije vrijeme protestanti opet počeli uvađati ispovijed!

Kako moramo, dakle, zahvalni biti Isusu za milost sv. Ispovijedi!

9. srpnja

L J I L J A N C V I J E T

Kada su bili Adam i Eva potjerani iz raja zemaljskoga, dragi Bog ipak nije htio da ih pusti same. Dao im je dobre anđele za pratnju. Anđeli su se rado odazvali svetoj volji Božjoj. I kad su se Adam i Eva opraštali, bilo im je silno teško ostaviti vrt veselja. Pogotovo im je bilo teško, što su morali napustiti prekrasno cvijeće što je raslo u raju. Ta da su zamolili dragoga Boga nek im dade barem jedan cvijet iz nebeskog vrta za uspomenu na izgubljeni raj. Bog udovolji njihovoj molbi te im pokloni = ljiljan. Simbol nedužnosti i djevičanske čistoće.

Ta je legenda tako značajna za anđeosku krepost svete čistoće. Uopće se rado uspoređuje čistoća sa ljiljanom. I to s pravom! Ova dražesna biljka u mnogočem se razlikuje od drugih. Ona je u prvom redu vitka. Raste "šlank", gore, prema suncu, nebu pod oblake. Slično raste čisti mladić. Bliže nebu nego zemlji. Pogled na čistoga mladića je pogled na bijeli ljiljan. Kako smo bili veseli, kad smo prigodom prve svete Pričesti u rukama nosili bijeli ljiljan, simbol nevinosti. Pogled na čistoga mladića nas očarava. Iz njegovih čistih očiju cakli se neokaljana nje-

gova duša. = Ljiljan je bijeli cvijet. Kako se nam srce uzraduje kad u proljeće prolistaju prvi ljiljani! A kad prvi cvijet otvori svoju bijelu čašku, kako djeca trče da vide tu ljepotu mudrosti Božje. Nitko se ne usudeje dotaknuti se toga nježnoga cvijeta. Jer ako ga samo malo prstom dotakneš, već se poznaje mrlja na njemu. Nije više tako lijep kao prije. Takav je čisti mladić dok je njegova čistoća neokaljana, dok smrtni grijeh nije ofurio njegove duševne ljepote.

Još se u jednom odlikuje ljiljan od drugih cvijetova. U svome čarobnom mirisu. Taj je miris tako jak, da čovjeka upravo opaja. Njegov se miris širi naokolo kao tamjan pred prijestolje Svevišnjega. Slično i čisti mladić i pred Bogom i pred ljudima krepošću svete čistoće opaja svoju okolinu. Sveci kao sveti Filip Neri i sveti Ivan Bosko osjećali su čistoću nevinog mladića. Dok su u njihovoj blizini osjećali posebni ugodan miris, u blizini mladića, koji su izgubili ljiljan svete čistoće, osjećali su neki odvratan zadah. Kad su se kod don Boska ispovijedali, on je morao držati rubac pod nosom.

O Gottfriedu Bojlonskom pripovijedaju se čudesna junaštva i hrabrosti. U

bitkama bi se bacio najteži metež, tražio najopasnije neprijatelje. Pobjeđivao bi ih već time što bi ih se dotaknuo. Kad su ga pitali otkuda mu takva moć, takva izvanredna snaga, on bi odgovorio: "To je snaga čistoće. Jer još nikada nisam svojih ruku okaljao nečistoćom!"

Kadgod i ti vidiš ljiljan u ruci sv. Josipa i sv. Alojzija, ili da rese oltar Majke Božje ljiljanima, tada odluči: I ja hoću da budem čisti ljiljan na veselje dragomu Bogu i na urs ovoj grješnoj zemlji. Ali ne zaboravi da blago svete čistoće nosiš u krhkoj posudi svoga tijela. Takva se posuda može vrlo brzo i lako razbiti. Jer na nijedan grijeh nije naša pokvarena narav tako sklona kao na grijeh protiv svete čistoće. I nijedna krepost nije tako izložena opasnostima ovoga svijeta kao baš krepost svete čistoće. Kako je, dakle, zaslužan onaj mladić koji usprkos grijeha zamamnosti očuva ljiljan svete čistoće neokaljan. Koji posudu svoga tijela, u kojoj nosi to neprocjenjivo blago, ne razbije smrtnim grijehom! Stoga kliče sveti Ivan Bosko: "Čisti je mladić svetac! Čistoća je svetost!"

Želiš li, dakle, očuvati ljiljan svete čistoće, moraš biti stalno na opre

zu. Pazi kuda stavljaš svoju nogu. Brižljivo i oprezno nosi posudu. Čuvaj se, da se netko ne dotakne tvoga ljiljana i da ga ne okalja svojim dodirom. Da ga ne okaljaš ni ti sam!

Jobove riječi: "Borba je ljudski život na zemlji!" vrijede pogotovo za mladost. Nijedna krepost, pogotovo ne krepost svete čistoće, ne može se postići bez ozbiljne borbe. Stoga se moraš boriti neustrašivo i junački. Pogotovo preko praznika! Kada ti je teško i kada te straši veliki broj tvojih neprijatelja i veliki broj onih koji su u borbama klonuli, kada sumnjaš u pobjedu, tada se sjeti sv. Augustina koji je sebe sokolio riječima: "Ako je ovaj i onaj mogao, zašto ne bih i ja?" I Sveto pismo nas opominje: "Suprotstavite se đavlu i bježat će od vas." / Jak 4, 7 /. Jest, i sam đavao ima "respekt" pred onima koji su odvažni. To jest pred onima koji su ponizni, koji se ne pouzdavaju u svoje sile, pred onima koji su nepopustljivi.

Tko su bili David i Golijat? Kako nejednaka borba. I mladić, pastir, pobijeđuje diva, gorostasa! Jasno, ne sam, nego u ime Božje. Sam je David rekao: "Ti dolaziš nad mene mačem i kopljem. Ja pak idem na tebe u ime Gospoda.... I Gospo-

din će te predati meni u ruke." Tako se ni ti nemoj pouzdati u sebe, nego u pomoć Božju, koju izmoli žarkom molitvom.

Promisli: kako preko praznika čuvaš svoj bijeli ljiljan? Odluči u budućе odlučnije se boriti i biti oprezniji.

\+

\+ +

10. srpnja

DAVID I JONATAN

U 1. Knjizi kraljeva opisuje sveti pisac kako je kralj Saul imao sina Jonatana. Jonatan je tako zavolio Davida da se "Jonatanova duša združila sa Davidovom dušom te da ga je zavolio kao samoga sebe. Jonatan je sklopio sa Davidom savez, prijateljstvo. Svukao je svoj lijepi plašt i dao ga Davidu." Postali su nerazdruživi prijatelji. Kad je kralj Saul odlučio da ubije Davida, tada je Jonatan to Davidu javio i rekao mu: "Moj otac Saul vreba na tvoj život. Stoga, molim te, čuvaj se i sakrij. A ja ću govoriti sa svojim ocem i javiti ti sve što saznam." A svome ocu reče Jonatan: "Neka se kralj ne ogriješi o slugu svoga Davida. Nije se ogriješio protiv tebe. Svoj je život stavio u opasnost i ubio je Filistejca. Vidio si to i veselio si se. Zašto bi se, dakle, ogriješio o nedužnu

krv ubivši Davida bez uzroka?" I kad je kralj Saul ipak odlučio da ubije Davida, Jonatan je opet došao k Davidu te mu sve javio. Sveto pismo izričito kaže:"Onda su jedan drugoga poljubili i plakali o= badva, a David naročito. Jonatan je re= kao Davidu:"Idi u miru! Prisegli smo pri= jateljstvo u ime Gospodina." A kad je Da= vid saznao da je Jonatan pao u boju sa Amalečanima, gorko je plakao i žalovao za njim:"Plačem za tobom, Jonatane, bra= te moj! Drag si mi bio. Kao što majka ljubi svoga jedinca, tako sam ja tebe ljubio!" / 1 Kralj. 20./.

Pater Faber kaže da takvoga pravo= ga prijateljstva, kao što je bilo između Jonatana i Davida, poslije nije više svi= jet vidio. Jest, gornji je slučaj zaista prekrasan primjer pravoga prijateljstva. Premda smo dužni ljubiti sve ljude bez razlike, ipak se dopušta uže prijatelj= stvo među ljudima. To nam potvrđuje svo= jim božanskim primjerom i sam Spasitelj, Isus Krist. I On je među svojim apostoli= ma najviše volio svoga učenika sv. Ivana Evanđelistu poradi njegove čistoće srca. Veoma rado se je navraćao u Betaniju obi= telji svoga prijatelja Lazara, kojoj je iskazao posebnu ljubav kad je Lazara u= skrisio od mrtvih. Među apostolima poseb= ni su prijatelji bili Petar i Ivan. Da=

pače se takvo prijateljstvo mnogo hvali u Svetom pismu:"Sretan, tko je našao pra= voga prijatelja, našao je blago!" / Sir 25, 12 /.

Sasvim ispravno! Na putu života treba nam suputnika, dobrih savjetnika, pomagača u svagdanjim borbama. Sv. pismo veli:"Jao čovjeku koji je sam, jer ako padne, nema nikoga tko bi ga podigao." /Prop 4, 9 /. Prijateljstvo je zahtjev srca; iskustvo svjedoči da je čovjek bez prijatelja žalostan, zamišljen, mrzovol= jast, patnik. Život bez prijateljstva je kao dan bez sunca. Zato i dosadan. Pri= jatelji su nam u poteškoćama razboriti savjetnici, u nevolji ljubežljivi tješi= telji, a u padu požrtvovni izbavitelji. Pravo prijateljstvo spasonosno djeluje na plemenitu dušu jer je poput materin= ske ljubavi puno nesebične ljubavi. Sto= ga svaki čovjek sasvim prirodno traži sebi prijatelje, drugove, sa kojima se uže poveže u svom životu. S njima dije= li svoje jade i brige, njima povjerava često i najveće tajne svoga srca.

Ali kod izbora prijatelja treba biti veoma pažljiv. Sv. pismo opominje, kad kaže da naš pouzdanik bude jedan od hiljadu! / Sir 6, 6 /. Da ga nađeš, mo= raš ga prije prokušati i ne dati mu od= mah svoga povjerenja. I opet na drugom

mjestu uči nas isti sveti pisac: "Novi je prijatelj kao novo vino. Istom kad je staro, piješ ga sa užitkom!" /Sir 9,10/.

Ali kako da izabereš dobra prijatelja? Nitko nema na čelu napisano kakav je u srcu. Moraš znati da pravo prijateljstvo ne izvire iz pukog umovanja, već iz srca i srodnosti dviju duša. Stara rečenica daje u tom pogledu uputu: "Prijateljstvo živi od jednakosti." Prijatelji mogu biti jednaki po dobi ili staležu, ali glavno je, da budu jednaki po sličnosti duše. Najbolje je, ako su duše slične i dob jednaka. I jednakost staleža, socijalnog položaja i zvanja od bitne su važnosti. Kad se susreću bića jednakih ideja, jednakih ciljeva, prijateljstvo je veoma lako. Napokon, treba još neka sličnost ukusa, čuvstva i težnja. To znači: ako si se odlučio za čestit život, onda nećeš sklapati prijateljstva s vucibatinama. Ako si pobožan, nećeš tražiti prijateljske veze s onima koji preziru vjerski život.

I ti tražiš u svome mladom životu sebi srodne duše. Jer srce, koje nije ljubljeno i koje ne ljubi, može da nastrada i pokvari se. Netko je čak uskliknuo: "Jao mladiću bez prijatelja!" I sin najbolje obitelji ne može biti dugo bez prijatelja, bez drugova i društva. Stoga

tada, kad tražiš sebi prijatelja ili prijatelje, čuvaj se da ne budeš nepromišljen. Prijatelj ti mora biti srodna duša. Zato neki pisac preporuča mladim dušama, da kod traženja takvih srodnih duša mole Boga, da im dade iskrenih i dobrih prijatelja, jer samo Bog može da ih poda.

Promisli: s kavim prijateljima se družiš preko praznika? Je si li oprezan sa svojim drugovima?

\+

\+ +

11. srpnja

DOBRA PRIJATELJSTVA

Sveti Ivan Bosko, veliki prijatelj mladeži, običavao je prijateljstva dijeliti u tri kategorije: dobra, indiferentna i zla prijateljstva. Govorio bi svojim mladićima da su zla prijateljstva dužni absolutno i uvijek izbjegavati. Sa indiferentnima razgovarati samo po potrebi i iz uljudnosti. Sa dobrima je dobro imati prijateljstvo. Ali familijaran biti samo sa najboljima. Svoje prijateljstvo pokloni, dakle, samo onima ili onome, kod kojih si upoznao pravu i čistu ljubav.

Ali, koja su prijateljstva dobra

i jedino prava i vrijedna? Sv. Franjo Saleski odgovara:"Pravo je prijateljstvo u druženju u dobru, a ne u zlu." A sveti Ignacije Lojola kaže:"Pravo je prijateljstvo upozoriti prijatelja na njegove pogreške!" Slavni propovjednik Lacordaire je nekoć u svojoj propovijedi rekao:Prijateljstvo je baš radi toga sveto, jer daje čovjeku pravo da kaže istinu koju inače rijetko čuje. Istinu se kaže samo onomu koga se ljubi!" Stoga je opravdano zaklicala Ilse Franke-Oehl:"Čuvaj se od prijatelja koji ljube tvoje mane!" To znači: čuvaj se takvih prijatelja koji s tobom hodaju, a ne podsjećaju te na tvoje mane i pogreške. Kineska je rečenica: "Tko me upozori na moje mane, taj je moj prijatelj!"

Takvo, sveto prijateljstvo bilo je među svecima. Pripovijeda se da je sveti Grgur Nazijanski, dok je bio još mladić, otišao u Atenu. Tamo je sklopio prijateljstvo sa sv. Bazilijem. Obadva posjećivali su školu slavnoga Origena. Bili su veoma rezervirani prema svima. U Ateni nijesu poznavali druge ceste, osim koje vode u crkvu i u školu. Nitko ih nije vidio u kazalištu koje je tada bilo tako veoma običajno. Atena je tada bila pogan ski grad, koji još nije izgubio sjaj starih grčkih svetišta, kipova koji su bili

tako opasni za kršćansku vjeru. Oni su jedan drugoga pobuđivali na dobro, na molitvu, na revno učenje. Kad su svršili studij, sveti su prijatelji otišli u pustinju gdje su se vježbali u samozataji, odricanju i svladavanju, u molitvi i ručnom radu. Kada su se obadvojica posvetili Bogu i postali svećenici, čak i biskupi, nastavili su svoje sveto prijateljstvo sve do svoje svete smrti.

Slično je prijateljstvo bilo i među Sv. Bonaventurom i sv. Tomom Akvinskim kad su bili na univerzi u Parizu.Oni su se međusobno poticali na krepostan život. Stoga je dobro pogodio koji je rekao da su prijatelji "duhovni blizanci". / W. Penn /. Takvo je, dakle, prijateljstvo dobro i može se mirno svima preporučati. Jer obično kod prijateljstva baš to manjka. Često prijatelji jedan drugome očituju svoju ljubav, svoje povjerenje, a ne traže onoga što je glavno, a to je: Boga. Tako je lijepo istaknuo biskup Sailer:"Prijateljima manjka najglavnije ako ne znaju da mora Bog biti treći među njima." "Nasljeduj Krista" uči:"Bez mene / tj. bez Boga / prijateljstvo nema vrijednosti ni trajnosti; jer nema prave i čiste ljubavi ako Ja ne povezujem srca!"

Tamo gdje jedan ili drugi osjeća kod prijateljstva sentimentalne osjećaje, niže

porive, sjetilnu povezanost i seksualno nagnuće, takva prijateljstva nisu više čista. Prijateljstvo ne smije uzrujavati ni maštu ni tijelo. Tu vrijedi pametna i dubokog značenja riječ "Nasljeduj Krista". "Videtur esse caritas, sed est carnalitas." Pričinja se da je među njima ljubav, ali je zapravo sjetilnost. Takvo prijateljstvo vodi prije ili kasnije u grijeh, svršit će u grijehu. Takvo bi prijateljstvo morao onaj koji te pojave u sebi osjeća, što prije raskinuti. Od takvih sjetilnih prijateljstva treba dušu čuvati. Jer dok se pričinja da je sve čisto i lijepo, među njima jest već sjetilna navezanost, požuda i nečisto nagnuće. Nerijetko se događa, da prijateljstvo u početku bude čisto duhovno, ali ga pokvarena narav na kraju zavede u sasvim sjetilno prijateljstvo. Ne opazi se to odmah iza sklopljenog prijateljstva. Ali se to pokazuje malo po malo.

Sveti Ivan Bosko nije dozvoljavao da dvojica budu uvijek zajedno. Govorio bi: "Numquam unus, raro duo, semper tres, sed non semper iidem tres!" Nikad jedan sam, rijetko dva, uvijek trojica, ali ne uvijek ista trojica! Zato oprez pred prijateljstvom!

Neki je čovjek vodio svoga prijatelja u lov. Ali nije imao nikakvog oruž-

ja. Prijatelj ga je mirio, da će ga on sam braniti, ako bude potrebno. Došli su u šumu. Iznenada se pojavio medvjed koji im se približavao. Oni pobjegoše pred njim. Ali još prije nego je lovcu pošlo za rukom popeti se na drvo, dostigao je medvjed njegova druga. Sreća je bila što je siromah od straha pao u nesvijest. Tako je medvjed samo oko njega njuškao jer nije na njemu opazio znaka života. Mislio je da leži mrtav i otišao od njega. Kad nije bilo više opasnosti, došao je lovac sa svoga sigurnog mjesta i osvijestio svoga prijatelja. Pitao ga je da li mu je medvjed što nažao učinio. "Ne," rekao je prijatelj, "ali on mi je jednu veliku tajnu šapnuo na uho." Iznenađen pitao ga je lovac: "A što ti je rekao?" I razočaran prijatelj dao mu je odgovor: "Rekao mi je: Vjeruj, uzdaj se, ali pazi komu!"

Tako i ti sada preko praznika kada tražiš sebi prijatelja! Pazi komu se povjeravaš. Sveto pismo te uči: "U nesreći prepozna se prijatelj." /Sir 12,8/. A ne samo u materijalnoj, nego pogotovo u moralnoj nesreći pozna se pravi prijatelj.

Promisli ozbiljno: s kim si sklopio prijateljske veze? Da li je sve čisto i sveto, ili te navađa u grijeh?

+

12. srpnja.

D A V I D I G O L I J A T

U Svetom pismu Starog Zavjeta, u I. knjizi Kraljeva / 17, 1 do 58 / opisuje nam sveti pisac, kako su Filisteji napali Izraelce. Kad su već bili spremni za napadaj, izađe iz redova filistejskih silan ratnik. Kao posrednik i zastupnik Filistejaca predložio je Izraelcima neka bojna odluka padne ne borbom između jedne i druge vojske, nego dvobojem. I vikao je neka nađu čovjeka, koji će doći, da se s njim pobije u dvoboju. Ako taj njega pobijedi, bit će Izraelci pobjednici, a Filistejci njihovi sužnji. I obratno. U staro je doba bio običaj da se mjesto cijele vojske pobiju dvojica. Vojsku pobjednika u dvoboju smatrali su vojskom pobjednicom.

Izraelci su se bojali toga filistejskoga čovjeka jer je bio gorostas, div, visok tri metra. Na glavi je nosio mjedenu kacigu, a oko tijela ljuskav oklop, težak do 80 kg. Na nogama imao je mjedene štitnike, a ramena pokrivao mu je mjedeni štit. U ruci držao je koplje od 10 kg. Ovaj se div zvao Golijat.

Kad je Golijat izazvao Izraelce na megdan, bojali su se Izraelci veoma, jer nisu imali čovjeka koji bi se usudio

ići na nj. A Golijat je kroz četrdeset dana jutrom i večerom izazivao Izraelce na dvoboj i rugao im se.

Kad je opet jednoga dana Golijat sramotio vojsku izraelsku, tada se kralju Saulu javi jedan mladić, pastir od 18 godina, rumenkast i lijepa stasa. Zvao se David. On reče kralju: "Ja sluga tvoj, idem, da se bijem s tim Filistejinom!" Saul mu reče: "Ne možeš, jer ti si još dijete, a on je ratnik od mladosti." A David mu odgovori: "Idem da skinem sramotu s naroda. Gospodin, koji me je izbavio od lava i od medvjeda koje sam kao pastir ubio, oslobodit će me iz ruku ovoga Filistejca." Tada reče Saul Davidu: "Idi, i Gospodin neka bude s tobom!"

David uzme svoj štap, otiđe na potok, potraži sebi pet glatkih kamenova, metne ih u pastirsku torbu, uzme svoju praću te ovako naoružan izađe pred Filistejca. Golijat, vidjevši Davida kako mu se primiče, povika: "Zar sam ja pseto da ideš na me sa štapom?" A David odvrati divu: "Ti ideš na me s mačem i s kopljem i sa štitom. A ja idem na te u ime Gospodina, Boga vojske Izraelove, koju si pogrdio. Danas će te Gospodin dati meni u ruke... Neka zna sva zemlja da ima Bog u Izraelu!"

I kad se Golijat podigao i približa

vao Davidu, i David požuri, potrča prema Golijatu, turi ruku svoju u torbu, izvadi jedan kamen i metne ga u praću, zavitla ga i pogodi Golijata u čelo. I zabode mu se kamen u čelo i pade ničice na zemlju. David potrča k Golijatu, izvadi njegov mač i odsiječe mu glavu. Tako je 18-godišnji momak David pobijedio gorostasa Golijata.

Dragi sjemeništarci! Nema ljepše usporedbe za vaše godine nego li je pobjeda Davidova nad Golijatom. I ti si David, mlad kao on, neiskusan, još kao "dijete". Ipak se već moraš boriti protiv strašnoga diva Golijata u tebi: to su tvoje strasti. On te često izaziva kao Izraelce na megdan i u tebi se često bije dvoboj između tebe i njega. Taj je dvoboj često oštar, težak; jer je neprijatelj jak, a ti si slab. On je naoružan, vješt, lukav. A ti goloruk, nespretan i nesnalažljiv.

Ali, kako je kralj Saul rekao mladom Davidu:"Idi! I Gospodin neka bude s tobom tako ja danas kažem tebi:"Idi u dvoboj s Golijatom!" Ti čak moraš u borbu s njim, sa svojim strastima i manama. Jer ne boriti se, to je isto, kao predati se, izgubiti bitku. A dok se boriš, nisi pobijeđen! Još uvijek imaš nade.

Da bi se lakše borio, trebaš se naoružati, moraš imati oružje. I mladi je

David imao oružje.Doduše neznatno, ali i pak efikasno: praću i kamen. Tim je pastirskim oružjem pobijedio. I ja tebi dajem oružje u ruke: praću i kamen: to jest: molitvu i svladavanje. Tim na oko neznatnim oružjem sigurno ćeš pobijediti Golijata u sebi. U ime Gospodina!

Kad dođe napast, brzo uzmi praću u ruke: počni moliti! Izvadi kamen, stavi ga u praćku. Zavitlaj! Odlučnom voljom se svladaj! I pogodi Golijata ravno u čelo. Ako pak ne bi prvim hicem ogodio, kao David, brzo stavi u praćku drugi, i treći, četvrti, peti kamen. I David je stavio u torbu pet kamenova za slučaj, ako ne bi Golijata pogodio prvim kamenom. Tako i ti: moli i svladavaj se!

Jednomu sam mladiću na duhovnom razgovoru ispričao događaj o Davidu i Golijatu. Potaknuo sam ga da i on tako radi u svojim teškim borbama. Kad se opet navratio, zapitao sam ga:"A što radi David?" Mladić mi je rekao značajne riječi:"Bori se!" I ti se poput Davida stalno bori! Jer, zapamti!: dok se boriš, nisi pobijeđen! Bori se u ime Gospodina! Jer:"Ako je Bog s nama, tko je protiv nas?" / Rimlj 8, 31 /.

Misli rado i često na to: David sam! Boriti se moram protiv Golijata! Kako si se služio oružjem: molitvom, svladavanjem?

13 srpnja

ISUSOV USKRSNI DAR

Godine 1921. donio je neki dnevnik u Poljskoj "senzacijonalnu" vijest:"Ispovijed su izmislili svećenici da bi saznali tajne ljudskoga srca." Protiv te neistine ustali su isusovci. U svome listu na uvodnoj stranici priopćili su:"Petsto hiljada zlatnih poljskih maraka nagrade onomu koji dokaže da su svećenici izmislili svetu Ispovijed!"

Šta mislite, da li se našao netko tko bi mogao to dokazati? Ne, nitko! A zašto ne? Zato, jer mi dobro znamo da sveta Ispovijed nije ljudska ustanova nego Božja institucija. Ustanovna listina svete Ispovijedi jesu riječi Isusove koje je rekao svojim apostolima na dan svoga slavnog uskrsnuća:"Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se; kojima zadržite, zadržat će im se." /Iv 20, 23/. Tim je riječima sam Božji Sin dao svojim učenicima i njihovim nasljednicima u svetoj službi zaista nerazumljivu, upravo božansku vlast: opraštati grijehe mjesto Boga.

Grijeh je, naime, uvreda Boga samoga. Zato ga može oprostiti samo Bog. O tom su bili uvjereni čak i Isusovi neprijatelji. Jednom su donijeli pred Isusa čovjeka koji je bio uzet. A Isus vidjevši njihovu vjeru, reče uzetomu:"Uzdaj se sinko, oprošteni su ti grijesi!" Ali farizeji spotiču Isusu da sebi "prisvaja" Božje pravo: opraštanje grijeha i da se=be na taj način čini Bogom. Stoga počnu misliti:"Tko je ovaj? Tko može opraštati grijehe osim jedinoga Boga?" Kad Isus prozre njihove misli, reče im:"Zašto mislite zlo u srcima svojim? Što je lakše reći: Oprošteni su ti grijesi? ili: Ustani i hodi? Ali da znate, da Sin Čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe, ta da reče uzetomu:"Ustani, uzmi svoju postelju i idi kući svojoj." /Lk 5,21/ Jedno i drugo može samo Bog: i čudesa činiti i grijehe opraštati. Isus je činio jedno i drugo.

Isus je opraštao grijehe i drugima, javnoj griješnici, desnomu razbojniku na križu, svome apostolu Petru. Ali Njemu, sveznajućem Bogu, nije bilo potrebno grijehe nabrajati. On je vidio u srce te nije ispitivao o grijehu; vidio je pokajanje u srcu te stoga samo rekao:"Opraštaju ti se grijesi tvoji."

Ali Bog je mogao tu svoju vlast predati i drugomu, kao što i ljudi na zemlji predavaju svoju vlast drugima. Oni tu primljenu vlast vrše u ime svoga gospodara.

Slično je učinio i Isus. Bezpredmetno je dakle, naklapanje, da su Ispovijed izmislili papa ili svećenici. Zar bioni sami sebi naprtili taj neugodan posao, upravo teret? Sjediti u tijesnoj, zatvorenoj i zagušljivoj ispovjedaonici po deset i više sati, kao sveti Ivan M. Vian. ney, sv. Ivan Bosko, sv. Josip Kafasso, sluga Božji Leopold Mandić, itd?

Osim toga moraju se ispovijedati i sami svećenici, biskupi, čak i sveti Otac. Jer Isus nije rekao apostolima: a vama ne treba da se ispovijedate! O ne! Jer svi smo ljudi, grešni stvorovi, svi "pod kožom krvavi", kako se to obično kaže. Sveta Ispovijed, taj predragocjeni Isusov "uskrsni dar", vrijedi za sav rod ljudski i usrećivat će sve do konca svijeta.

Bog je mogao za vršenje ove svete i uzvišene službe odrediti i anđele. Ali oni, čisti i blaženi dusi, ne bi nas grešnu Adamovu djecu shvatili niti razumjeli. Kad padamo u toliku i takvu ljudsku bijedu. A svećenik je čovjek kao i svaki drugi zemaljski smrtnik. On se ni najmanje ne čudi našim slaboćama. Možda se i on mora boriti sa sličnim ili još većim poteškoćama. Kaže sv. Pavao:"Svaki se svećenik uzima između ljudi i postavlja u službu Bogu na korist ljudi." / Hebr 5,1/ On je kao jedan od njih, čovjek po svom

podrijetlu; nije nadčovjek niti anđeoski emigrant, nego okružen svim ljudskim slabostima. Zato tako lijepo kaže sveti Bernard:"Nema grijeha na svijetu, što ga je učinio jedan, a da ga drugi ne bi mogao učiniti." I baš zato Isusov uskrsni dar vrijedi i za svećenika.

Pripovijeda se, da je k sv. Franji Saleskomu došao veliki grešnik na sv. Ispovijed. Svoje je grijehe podijelio u tri grupe. Najprije je počeo ispovijedati one sasvim male, ljudi obično kažu "nedužne". Kad je te ispovijedio, počeka šta će mu svećenik. Ali ga taj mirno pita:"Imate li još nešto?" "Još imam," bio je odgovor. I ispovjedio je tad svoje "malo veće" grijehe. Kad je te rekao, opet malo počeka. Ali je opet čuo isto pitanje:"Imate li još nešto?" Slijedio je isti odgovor. I sada je počeo nabrajati one "masne" kako to obično ljudi kažu. A sada se siromah pobója što će na to svećenik. Ali ga svetac opet mirno pita kao prije. Tada grešnik reče:"Da, imam još jednoga. Ali je tako velik da ga se ne usuđujem kazati." Na to će svetac: "Kada ste već tolike ispovjedili, kažite još i toga jednoga i biti će vam lakše." Grešnik se odvaži i reče:"Kad sam vidio, kako ste mirno slušali moje grijehe, tada sam pomislio: vidiš ga, ovaj ovdje u-

nutra ima svakako još veće od mene." Tada mu svetac veli:"Imate pravo. I ja bih mogao učiniti ovakve i još veće grijehe, kad me milost Božja ne bi čuvala."

Jest, svi bez razlike bijedni smo stvorovi. I za onoga koji misli da nije, vrijede riječi sv. Pavla:"Tko misli da stoji, neka pazi da ne padne." /1 Kor 10/ I jer možemo da posrnemo svaki dan i svaki čas, Isus nam je dao svetu Ispovijed na raspolaganje kadgod je ustrebamo samo da ne bismo živjeli u grijehu. O, kako bismo morali biti zahvalni Isusu za Njegov "uskrsni dar."

Promisli: kako si se do sada služio ovim uskrsnim Isusovim darom? Kako se često preko praznika ispovijedaš?

\+

\+ +

14. srpnja

G N J I L A J A B U K A

Slavni njemački pisac Herder he rekao:"Sinko! Neka ti ne bude svejedno imati prijateljstvo i sa dobrima i sa zločestima." Jest, dobro prijateljstvo navađa te na dobro, a slabi prijatelji na zlo. Uvijek je tako bilo i tako će biti. Spasitelj je to jasno protumačio kad je rekao:"Dobro drvo rađa dobrim plodovima,

a zlo drvo rađa zlim plodovima. Ne može dobro drvo rađati zlim plodovima, a zlo drvo dobrim plodovima." / Mt 7, 18 /.

Prijatelji djeluju jedan na drugoga. Obično je tako, i iskustvo to potvrđuje, da zli drugovi više djeluju na dobroga da ga iskvare, nego dobri drugovi na zločeste. Arapska poslovica pravo veli:"Prije podne ti ideš s njim, a poslije podne ti si kao on." Narodna mudrost kratko i jasno kaže:"Kaži mi, s kim se družiš i kazat ću ti, što si."Razumljivo! Ako se družiš sa dobrima, bit ćeš dobar i obratno.

Neki mladić se je upustio u prijateljstvo s drugom koji se njegovu ocu ni je sviđao. Kad ga je htio od tog prijateljstva odvratiti, sin mu odgovori da ne vidi u tom prijateljstvu nikakvog zla. Tada otac uzme iz sanduka komad ugljena i reče sinu, neka ga uzme u ruku. Sin nije htio. "Tá ne će ti se ništa dogoditi," reče otac, "jer nije vruć i nećeš se opeći!" A sin veli na to:"Jest, neću se opeći, ali ću se s njim uprljati, ruka će mi biti crna." Tada kaže otac sinu:"Vidiš, kad se radi o ugljenu, dobro misliš; zašto ne misliš tako kad se radi o tvome zlu prijatelju?"

Jest, tako je! Nećeš ti njega obratiti na dobro, nego će on tebe zave=

sti na zlo ili sablazniti. I toga radi dužan si da se takvih drugova kloniš i da s njima ne sklapaš prijateljstva. Na prijateljstvo možemo primijeniti riječi Svetoga pisma:" Sa svetim bit ćeš svet, sa nedužnim nedužan, a sa pokvarenim postat ćeš pokvarenjak." / Ps 18, 26 /.Nemoj kazati da tebi takvo prijateljstvo neće naškoditi. Znaj da se najviše nevinih mladića pokvari baš u društvu pokvarenjaka! Probaj staviti jednu lijepu, crvenu, zdravu jabuku kraj gnjile tako,da se dotiču. Što ćeš primijetiti nakon nekoliko dana? Gnjila je jabuka zarazila zdravu i ona je počela gnjiliti. Tako će biti s tobom ako se družiš sa nevaljanim drugom.

Godine 1862. mjeseca srpnja bio je sv. Ivan Bosko pozvan da ispovijedi 16 godišnjeg mladića koji je bio teško bolestan. Dok je bio zdrav, posjećivao je don Boskov Omladinski dom. Svetac je otišao. Kad ga je ispovijedio, ušli su u sobu otac i majka. Tada bolesnik zamoli majku, neka pozove jednoga njegovog druga, koji je stanovao u prizemlju. Jer majci nije bilo drago da taj mladić dođe, odgovarao ga od toga i don Bosko.Ali je bolesnik rekao:"Rado bih ga zadnji put pozdravio." Kad je taj njegov drug došao u sobu, oborenih očiju, prestrašen,

stao je kod kreveta. Umirući se podigne da sjedne, upre oči u prijatelja s izrazom koji se ne da opisati, digne svoju desnicu, kažiprstom upre u njega te drhtućim glasom reče:"Ti, ti si onaj koji si me sablaznio. Ti si mi govorio o stvarima, za koje ja nisam znao. Ti si mi ugrabio milost Božju. Tvoji zli primjeri naveli su me na zlo i gorčinom sada napunjaju moje srce. O, da sam slijedio savjete, koji su me poticali da bježim od tebe! Proklet bio onaj čas kad sam se prvi put sastao s tobom!"...

Svi su plakali na ove riječi. A njegov je drug drhtao od uzbuđenja."Dosta, dosta," mirio je don Bosko, "zašto se uznemiruješ? Što je bilo, bilo je.Nemoj na to misliti. Ti si dobro obavio Ispovijed i nemoj se više ničega bojati. Sve je uređeno i zaboravljeno. Bog je tako dobar..." "Da, istina je, odvrati bolesnik, "ali da nisam išao s njim, bio bih još nedužan... bio bih sretan...." "Ali oprosti mu. Bog je tebi već oprostio!" reče don Bosko. "Da, da, opraštam mu!" uzviknuo je siromašak, sakrio je rukama svoje lice, pao na jastuk i užasno plakao.

Dragi sinko, koji ovo čitaš! Čuvaj se pokvarenih drugova, da ne bi i ti morao, ako ne za života, a onda barem na

smrtnom času proklinjati čas, kad si se sastao sa takvim drugom ili drugovima. Takvi prijatelji nisu vrijedni imena prijatelj jer su pomoćnici đavlovi!

U Beču je stanovala obitelj Kinzel, duboko vjerna katolička obitelj. Imali su sina jedinca Alfreda. Bilo mu je 15 godina. Uzoran član Marijine kongregacije. Jednoga ljetnoga dana pozove telefonski Alfreda njegov prijatelj 17 godišnji Karol, kojega je Alfred htio obratiti. Pozove Alfreda na šetnju u njegovu autu; i njegov bratić Leon će im se pridružiti. Alfred primi ponudu, jer je namjeravao Leona spasiti od Karlova utjecaja.

Karl je stigao autom pred Alfredovu kuću, ponudio Alfredu cigaretu, koju on odbi jer nije pušio. Karol potjera, a Alfred upita:"A kuda zapravo ideno?" Karl mu hladno odgovori:"U kupalište "Luna"." Alfred se zgrozi. Kupalište "Luna" je bilo zloglasno u Beču. Pošten čovjek nije tamo smio. U Alfredovoj duši nastala je strašna borba. Nenadano digne glavu i odvažno reče:"Ja ne ću u kupalište "Luna." Karlo kao da se začudio:"A zašto ne?" "Jer mi otac ne da!" "Eh, ta nisi više dijete! S nama ćeš!" Alfred je šutio. On je već čvrsto odlučio pobjeći čim auto stane te pješice natrag kući. Auto već juri pokraj Dunava prema kupalištu.Karlo

izvadi iz džepa nekakve fotografije i pruži ih Alfredu:"Da li je poznaješ?" i nasmješi se. Bila je to besramna slika. Alfred spusti oči i zarumeni se od stida. "Ha, ha, ti si još nedužna ptičica. Pa naučit ćeš se. No, ako ti ova prva nije draga, imam ih još." I stavi mu druge pred oči. Alfred plane, digne se i kaže: "Pusti me sa svojim slikama u miru." I tada upravo krikne:"Hoću van!" A Karlo mu se nasmije:"Toga ne možeš učiniti jer auto juri 60 km na sat! Uostalom vidjet ćeš ih u kuplaištu." Tada Alfred pritisne kvaku, hitro skoći i nestane iz auta. Šofer Karlo krikne i zaustavi auto sav blijed od groze! Leon je drhtao kao slamka na vodi. A na rubu ceste ležao je sav u krvi Alfred – mrtav!

Bio je junak svete čistoće! Da očuva neokaljani ljiljan iskočio je iz jurećeg automobila. Divan primjer, što ga nisi dužan nasljedovati. Ali neka te potakne da se čuvaš sumnjivih i pokvarenih drugova!

Promisli: kakvi su tvoji drugovi s kojima se družiš na praznicima? Kakvo je tvoje ponašanje sa drugovima? I kakvi su oni s tobom?

+

+ +

15. srpnja

BISER NAD BISERIMA

Poznato je da su biseri veoma osjetljivi. Ako ih često diramo, gube svoj lijepi sjaj. Gube svoju ljepotu ako su dugo na zraku. Slično i ostali dragulji: smaragdi, rubini, safiri i drugo dragocjeno kamenje izvanredno su osjetljivi. Ako ih često nosimo i izlažemo svjetlu, onda gube na svojoj ljepoti. Zato se obično ne nose u otvorenim kutijama, nego čuvaju u zatvorenima. Kod pokusa ustanovili su ovu osjetljivost bisera na svjetlu. Jedan rubin razdijelili su u dva dijela: jedan dio stavili su na sunčani prozor, a drugi u zatvoreni ormarić. Nakon dvije godine bila je razlika između njih iznenađujuća. Rubin, koji je bio izložen svijetlu,, izgubio je svoj sjaj;međutim, onaj koji je bio čuvan u zatvorenom ormariću, sačuvao ga je potpuno.

Svetu čistoću obično nazivaju biserom, dragocjenim draguljem i kamenom. I to sasvim opravdano. Jer krepost je svete čistoće pravi biser, dragocjeni kamen. Vrijednost čistoće je u tom što kroti naša zla nagnuća i sklonosti. Sveta čistoća čuva naše tijelo kao najuzvišenije svetište pred pokvarenim utjecajima ovoga svijeta. U tom zatvorenom svetištu čuva se

naša čista duša, taj neprocjenljivi biser. Po svetoj čistoći naša duša biva stan Božji.

Kao što treba dijemant ili biser čuvati zatvorenim, tako treba i svetu čistoću čuvati zatvorenom pred pogubnim zrakama svjetskih utjecaja da ne izgubi svoga sjaja. Danas je pogotovo taj biser veoma izložen opasnostima da potamni njegov sjaj, koji mu daje pravu vrijednost. Na svakom koraku, na svakom uglu ima stvari koje mu taj sjaj uzimaju. Poradi toga je taj biser danas rijedak. Koliko ima još danas misirskih Josipa, svetih Alojzija, svetih Kazimira, svetih Dominika Savija, svetih Ivana Berchmansa, svetih Stanislava Kostka?

Slavan je u crkvenoj povijesti mučenik za svetu vjeru i čistoću, mladi Nicetas. Uzalud se mučio arijanski službenik da pokoleba hrabrog mladića u svetoj vjeri. Tada je odlučio da izvede upravo đavolski plan. Dao je svetog mladića čvrsto svezati za jedan stup. U sobu su uveli besramnicu da povrijedi čistoću njegovu i tako otpadne od svete vjere. Siromašni je mladić morao podnašati razbludne poglede te zavodnice. Kad nije mogao sebi drukčije pomoći, hrabri mučenik pregrize sebi jezik i s krvavom slinom pljune toj paklenoj pomoćnici u lice... Ona

osramoćena pobjegne, a dvostruki mučenik ustrajao je i pobijedio u boju za svetu vjeru i čistoću.

Dragi mladiću, nastoj ovom svetom mučeniku postati sličan barem u nekrvnom boju za svetu čistoću. Svaki dan imaš za to prigode. Budi prema sebi strog, pazi na svoja nagnuća i sklonosti što ih osjećaš u sebi. Čuvaj svoje oči da ne gledaju prizora ili slika koje vrijeđaju svetu čistoću. Bdij nad svojim mislima, maštom i predodžbama koje mogu potamniti sjaj tvoga bisera nad biserima. Štuj svoje tijelo koje je hram Duha Svetoga, kako nas uči apostol Pavao. Ne dozvoli da bilo što okalja bjelinu tvoje mladenačke duše. Zatvaraj svoj dragulj na ulicama pred znatiželjnim pogledima.

Mladić u kojem gori vatra strasti, treba često nadzemaljske snage da sebe očuva čistim. To moraš postići i ti sada u svojim godinama. Ako sada ne budeš čist, nećeš to biti ni u zrelim godinama. Ako mladost okaljaš, bit će okaljana i tvoja starost. Imaš li borbe, povjeri ih na duhovnom razgovoru iskreno o. duhovniku da ti svojim uputama pomogne.

Bilo je u studenome, za vrijeme prvoga svjetskog rata, u mjestu Torcegno, blizu neprijateljske granice, već pod u=

darom topova. U mjestu ostale su samo žene, starci i djeca. Drugo je sve bilo pod oružjem. I g. župnik, Prije svoga odlaska na front poučio je svoga ministranta kako će u slučaju da se front približi, podijeliti svete Hostije vjernicima. Bio je to sedam godišnji dječak Almiro Facenda. Kad se neprijateljska fronta približavala mjestu, morali su stanovnike izseliti u pozadinu. Prije odlaska iz dragog zavičaja pozvonio je mali Almiro i tako pozvao stanovnike u crkvu. Kad su ljudi došli, mali svećenik pristupi svetim poštovanjem pred oltar, otvori svetohranište, izvadi ciborij i svetim strahom uzme u svoje nevine ruke svete Hostije te pričesti vjernike, da ne budu svete Hostije obeščašćene.

Kad su izašli iz crkve, Almirovi su drugovi zavidnim okom promatrali svoga vršnjaka. A njegova učiteljica pristupi Almiru i poljubi mu ruku uz riječi: "Ove ruke ne smiju nikada biti okaljane grijehom!" I zaista! Nakon 17 godina u istoj crkvi i na istom oltaru služio je svoju Prvu svetu Misu i dijelio svetu Pričest mladi svećenik = don Almiro Facenda.

I ti se, mladi moj sjemeništarče, spremaš da budeš djelitelj Božjih tajna. Nastoj da očuvaš svoje ruke neokaljane, čiste. Sveta je čistoća biser nad biseri

ma, ona daje sjaj svima drugim svećeničkim krepostima. Znaj cijeniti taj biser, jer o njemu kaže Spasitelj da "onaj, koji ga nađe, ide i proda sve što ima i kupi ga." / Mt 13, 46 /. Neka ti ne bude nijedna žrtva prevelika, nijedan napor pretežak da ga čuvaš. Ako ga sada očuvaš onda će u tvojoj nebeskoj kruni on sjati na vijeke. Što netko ne cijeni, u to i ne ulaže muke. Cijeni, dakle, taj biser u krhkoj posudi svoga tijela i čuvaj uz Božju pomoć.

Promisli: gdje ti prijete opasnosti u praznicima? S kim se družiš? Što govoriš? Čuvaj svoj dragocjeni "biser"!

\+

\+ \+

16. srpnja

M E D A L J I C A

U Palestini se diže do 570 metara visoko gorje Karmel. U njegovim špiljama stanovali su još u Starom Zavjetu proroci kao Ilija, Elizej i drugi. Stoga su Karmel nazvali "Ilijinom gorom".

Ovamo su dolazili i pustinjaci, pokornici i ostali sveti muževi. Godine 1156. položio je Bertold iz Kalabrije temelje organiziranom pustinjačkom životu. Na gori Karmelu sagradili su samo-

stan i crkvu. Veoma su štovali Majku Božju. Narod ih je prozvao "braćom Bl. Dj. Marije od Karmela" ili "karmelićanima". Živjeli su veoma svetim i pokorničkim životom.

Šesti vrhovni poglavar, general Reda, bio je sveti Šimun Štok, engleskog roda, rođen 1164. u gradu Hartfordu, sin plemenitih roditelja. Još kao dijete osjećao je veliku ljubav prema samoći. Kao 12 godišnjak zaputio se u samoću u kojoj ga je često posjećivala Majka Božja, a i anđeli su veoma pouzdano s njim općili. Tako je 20 godina sproveo u samoći. Marija mu je otkrila svoju želju, neka stupi u Karmelski red. Otišao je u Svetu zemlju, u samostan na Karmelu. Veoma je širio štovanje Majke Božje. Mnogo je razmišljao kako bi sačuvao kršćane od paklenih i čistilišnih muka.

16. srpnja 1251. ukazala mu se Majka Božja i predala mu tkzv. škapular: "Uzmi, predragi sine, ovaj škapular tvoga reda, znak moje ljubavi. Tko u njemu umre, neće trpjeti ognja vječnoga. Evo znaka spasenja, obrane u pogiblima, zalog mira i vječnog ugovora!" Tu je pobožnost sveti Šimun Štok svom revnošću širio osnivajući posvuda škapularske bratovštine. Mnoge okrunjene glave, mnogi sveci i učenjaci ponosili su se nošenjem škapula

ra, najsigurnijeg i najlakšeg sredstva za postignuće vječnog spasa.

Sv. Šimun Štok je umro u gradu Bordeauxu u Francuskoj 16. srpnja 1265. i pokopan u tamošnjoj katedrali. Njegov blagdan slavimo 16. svibnja.

Prema odredbi sv. Pija X. može se mjesto škapulara nositi i škapularska medaljica. Ako i ti želiš biti pod posebnom Marijinom zaštitom, upiši se u škapularsku bratovštinu i pobožno nosi barem medaljicu, ako ne škapular. Tko pobožno nosi medaljicu Majke Božje na sebi oko vrata, taj je odabrao Mariju za svoju nebesku Majku i Zaštitnicu za života i za čas smrti. Marija uzima njega za dijete svoje. Ona ga čuva pred pogiblima zemaljskog života, a na času smrti Ona će mu biti utočište.

U tu Marijinu zaštitu bio je duboko uvjeren i sveti Ivan Bosko. Stoga je preporučivao svojim pitomcima i ostalim vjernicima neka pobožno nose Marijinu medaljicu. I često puta osjetili su njezino čudesno djelovanje. G. 1854. pojavila se u Turinu strašna bolest kolera. Svojim je mladićima don Bosko rekao: "Vi budite mirni. Ako učinite što vam kažem, mimoići će vas taj bič. Najprije treba da živite u milosti Božjoj, nosite o vratu medaljicu Bl. Dj. Marije." Preporučio im

je pouzdanje u Mariju, da se dobro ispovijede i pričeste, pa se nitko neće razboljeti, ako budu bježali daleko od grijeha; inače da im ne može jamčiti za njihovo zdravlje. I tako je bilo! U njegovom zavodu nije bilo ni jednog slučaja bolesti. Odrasli su mladići išli po kućama dvoriti zaražene. Don Bosko im je rekao: "Bilo mi drago kad biste dobro pazili na to, hoće li ijedan od onih koji nose tu medaljicu, oboljeti. Dvorite bolesnicima i ne trebate se ničega bojati."

Nije dakle dosta da samo medaljicu nosiš, a živiš "poganskim" životom. Ne! Životom svojim moraš pokazati da si zaista Marijino dijete, da si vrijedan zaštite Marijine. Nije Marija obećala da će od pakla očuvati one, koji se preuzetno ufaju u škapular, gomilajući grijeh na grijeh! Ako si pak slučajno imao nesreću i sagriješio, idi odmah na svetu Ispovijed, skrušeno se ispovijedi, raskrsti sa smrtnim grijehom, a Marija će te opet uzeti za svoga štićenika.

U neku bolnicu dovezli su teškog bolesnika. Nakon nekoliko dana posjetio ga je svećenik. Iz razgovora bilo je jasno da je bolesnik izgubio vjeru. Ipak je svećenik svim silama nastojao spasiti i ovu izgubljenu dušu. Ali sve uzalud. Tada svećenik kaže: "Zar se ne biste pouz-

dali u Mariju, koja je Majka milosrđa? U znak toga pouzdanja stavit ću vam Marijinu medaljicu oko vrata." Bolesnik odgovara:"Bog mi ne može oprostiti! Niti Njegovi sveci mi ne mogu pomoći!" Ipak medaljice nije odbio. Tada mu svećenik veli:"Dozvolite da vam kažem jedan događaj. Prije 18 godina jedan je mladić u velikoj opasnosti za vlastiti život spasio osam godina starog dječaka, koji je pao u nabujalu rijeku. Zahvalni su roditelji toga mladića bogato nagradili. A iz vode spašeni dječak svome je spasitelju dao najmilije što je imao: medaljicu Majke Božje što ju je nosio o vratu." Bolesnik je pažljivo pratio svećenikovo pripovijedanje, prekinuo ga i rekao:"Velečasni! Prije 18 godina ja sam pao u vodu i jedan me je mladić spasio! I ja sam njemu dao svoju medaljicu." Rekao je i mjesto, gdje se to dogodilo, a svećenik njemu ime one obitelji. Tada pak bolesnik ganuto plane:"Ja sam bio ono dijete!" = "Ja pak onaj mladić, kojemu ste vi dali svoju medaljicu!" reče svećenik. Kroz suze veli tada bolesnik:"Vi ste dakle moj spasitelj?!" I sam zamoli svećenika da ga ispovijedi. Svećenik mu je spasio najprije tjelesni život, a sada još i dušu. Marijina je medaljica posredovala kod jednoga i kod drugoga spasenja.

Da budeš i ti dionikom Marijine zaštite i u životu i u smrti, rado nosi oko vrata blagoslovljenu medaljicu. U napastima pobožno je poljubi, pogotovo navečer, kad ideš spavati. Danas na blagdan karmelske Gospe moli Mariju, da te uzme u svoju zaštitu preko praznika!

Promisli: u čemu je tvoja pobožnost i ljubav prema Mariji na praznicima? Kako moliš svetu krunicu?

\+

\+ ++

17. srpnja

N A K L E C A L U

Neki župnik u Francuskoj došao je k sv. župniku arškomu Vianneyu. Imao je jedan teži slučaj koji je htio riješiti zajedno sa svecem. Taj mu je vrlo brzo dao jasne odgovore tako da ga je staleški susjed začuđen pitao:"Gospodine župniče, gdje ste Vi svršili svoje bogoslovske studije?" Sveti mu je župnik samo jednom kretnjom ruke pokazao na svo je već istrošno klecalo. To je bio ne samo odgovor, nego i savjet! Ne samo iz knjiga, već i u molitvi treba da svaki sjemeništarac crpi svoje znanje. Na koljenima i sklopljenim rukama stiče se najuzvišenije znanje. To je odvažno pri-

znao biskup Ketteler:"Klecalo je meni od veće vrijednosti negoli nekoliko folijanata u glavi."

"Stoga nemoj smatrati molitvu kao neki sporedni predmet," uči sv. Ivan Krizostom. Jer u molitvi primaš nadahnuće za duhovni život; a molitvom bogatiš i svoje znanje. U molitvi se savjetuješ s Bogom koji je sama Mudrost. Sveti Augustin kaže:"Molitva je razgovor s Bogom. Ako čitaš Sveto Pismo, Bog govori tebi; ako pak moliš, ti govoriš Bogu!" U svagdanjem životu potrebno je da Bog govori tebi, a ti Bogu.

K slavnomu Windhorstu, predsjedniku katoličkog centruma u Njemačkoj došla je neka gospođa i tužila se na svoga sina da je ne sluša, da je zločest, itd.Ta da joj predsjednik reče:"Vama fali jedan komad pokućstva." "Kako?, upita gospođa tá ja imam dosta pokućstva." "Fali Vam klecalo," odgovori joj Windhorst. Htio je reći: premalo se molite za svoga sina.

Slično i ti, ako želiš ostati preko praznika dobar, onda ti je apsolutno potrebno "klecalo", tj. moliti se moraš, i to puno više nego preko školske godine, jer su i opasnosti veće nego u sjemeništu. Moliti moraš da se lakše očuvaš dobrim! Sveti Ivan Krizostom uči:"Ništa toliko ne utječe na rast u kreposti kao op

ćenje s Bogom." Isti svetac veli:"Nemoguće je da čovjek, koji zaista pobožno moli i Boga u pomoć zove, uopće počini teški grijeh." Molitva je najsigurniji put k Bogu, najefikasniji lijek protiv grijeha. Tako lijepo uči Tertulijan:"Molitva Boga pobjeđuje, briše grijeh tjera napasti, daje snagu u potištenosti, diže one koji su pali i uzdržava one koji stoje." A sveti Ciril Jeruzalemski kaže:"Čim više ne misliš na Boga, već se počneš baviti slabim mislima i grešnim maštanjima."

Godine 1907. poduzeo je knez Borghese putovanje iz Pekinga za Pariz. U dva mjeseca prevalio je 16 hiljada kilometara uz velike poteškoće. Put ga je vodio i kroz pustinju Gobi. Sve naokolo pustoš, tišina. Iznenada opazi pred sobom daleko na horizontu jednu crnu točku,koja je bivala sve većom što joj se više približavao. Bila je to poštanska stanica Pang-Kiang. Ako je činovnik htio od ovuda doći do ljudi, trebao je osam dana. Jedan od pratilaca htio je predati telegram za London. Kineski je činovnik bio iznenađen. Uzme tabelu, izbroji riječi i napiše "broj 1." Putnik zapita, da li je to danas prvi brzojav? "Ne, to je prvi telegram otkako postoji ovaj poštanski red. A postoji već šest godina! Toliko je već karavana prošlo, ali nitko nije i

skoristio priliku, da preko telegrama stupi u vezu sa svijetom."

Opravdano se čudimo nehaju putnika koji se nisu htjeli poslužiti telegramom. Ali još je čudnovatije, što se ljudi ne služe nebeskim telefonom, koji nas može povezati s dragim Bogom preko molitve. Možda si i ti već sada preko ovih praznika zaboravio da se po molitvi povežeš sa svojim Stvoriteljem? Tako lijepo primjećuje neki pisac:"Čovjek zaboravlja na jednu veliku tajnu: da postoji jezik koji Bog dobro razumije. A to je molitva." Molitva je dvostruki ključ: za tebe i za Boga. Tim ključem otvaraš nebesku riznicu milosti Božjih. Rado se služi tim ključem. Često sklopi ruke, klekni na klecalo i poveži se s Bogom u žarkoj i pobožnoj molitvi, toj tebi tako potrebitoj konverzaciji s Bogom.

Neki otac dade sinu kad je otišao na univerzu molitvenik da često iz njega moli. Neopazice stavi na dva mjesta među stranice po hiljadarku tako da se to nije moglo primijetiti. Sin je otputovao. Naskoro je sin zamolio oca, neka mu pošalje novaca. Otac mu posla manji iznos. Za vrijeme prvih praznika sin je došao kući. Otac ga upita da li se je služio molitvenikom. Sin potvrdi da jest. Tada mu naredi otac da donese molitvenik.

I iznenađenom sinu otac pokaže novac što je bio skriven u molitveniku, a koji sin nije našao jer se nije služio molitvenikom, jer nije molio.

U molitvu stavio je dragi Bog svoju pomoć koju u ovim mladenačkim godinama tako trebaš. Rado otvaraj svoj molitvenik, rado moli iz njega. Koliko milosti ide mimo nas neiskorištenih jer ne molimo! Stoga zapamti:"Srce neka predmoli, usta neka prate, a oči i ruke neka sudjeluju!" Ali nije molitva samo u riječima. "Svaka je misao na Boga već molitva," veli sveti Ivan Bosko.

Promisli ozbiljno: kako je s tvojom molitvom preko praznika? Kako obavljaš pobožne vježbe: jutarnju i večernju molitvu, svetu krunicu, razmatranje itd?

\+

\+ +

18. srpnja

BOŽJI AKTIVIST

Na blagdan Marijina prikazanja u hramu papa Pijo XI primio je 1925. godine u audijenciju deset tisuća hodočasnika iz Lombardije i upravio im ove riječi: "Nije dosta da ste samo pobožni, vjerni! Nego za svakoga od vas vrijedi: budi apostol! Crkva očekuje da budete apostoli.

Apostoli riječju, molitvom i dobrim primjerom!"

Ako te riječi vrijede za obične kršćane, onda pogotovo vrijede za sjemeništarce. Ti moraš biti "apostol=aktivist!" Najljepša prilika za apostolat pruža ti se baš preko praznika. Kod kuće doći ćeš u dodir sa svakojakim ljudima. Oni znaju da si sjemeništarac. S punim pravom očekuju od tebe da pokažeš hoćeš li biti za ista vrijedan viseког svećeničkog dostojanstva. To nastoj pokazati svojim apostolatom. Budi "Božji aktivist!" Radi za Boga i za duše! Polje je tvoga apostolata veoma široko. Tvoja rođena kuća, tvoji drugovi, dvorište, ulica, crkva. Ukratko: na svakom koraku imaš prigodu da apostolski djeluješ na svoju okolinu.

Što je sveti apostol Pavao pisao svome učeniku Timoteju, to vrijedi i za nas:"Budi primjer vjernicima u riječi, u vladanju, u ljubavi, vjeri i čistoći!" / 1 Tim 4, 12 / Najprije moraš sam na sebe paziti, da ne bi koga sablaznio svojim riječima, primjerom ili vladanjem. To je preporučio već sv. Pavao Korinćanima: "Ne dajmo nikakva povoda spoticanju, da se ne kudi služba naša!" / 2 Kor 6, 3 /. Ne daj prigode da ti tko predbaci: Ti si sjemeništarac, pa si takav!" Želiš postati dionikom "Božjeg plemstva". Kandidat

si svećeničkog staleža. Stoga se moraš svuda vladati primjerno svome plemenitom staležu. Gdjegod se nalazio, u bilo kakvom društvu se kretao, svuda moraš svojim vladanjem pokazati i riječima svjedočiti da želiš postati Kristov plemić.

Sveti Ivan Krizostom veli:"Jasno, mi ne možemo poput sv. Pavla obići cijelu zemaljsku kuglu, sve gradove, da sve narode poučavamo. Ali svaki pojedinac može biti apostol u svojem krugu, među prijateljima i susjedima." A sv. Leon papa kaže:"Život pobožnoga ne smije koristiti samo njemu, nego i drugim ljudima. To se pak može postignuti dobrim primjerom!" Kao sjemeništarac moraš svojim dobrim primjerom i uzornim životom žarivati Krista! Neka drugi na tebi i tvojem vladanju vide kakvi bi morali sami biti. To je najljepši način apostolata. I taj najviše djeluje na svako ljudsko srce.

Grof de Maillé primio je jednoga dana pismo, koje ga je veoma razveselilo: "Da li se sjećate još mladoga pukovnika, koji je g. 1870. neke večeri nedaleko od Mansa došao spavati u sobu gdje ste već Vi bili. Prije nego ste legli obavili ste svoju večernju molitvu. A ja sam vam se tada smijao. Kasnije sam o tome razmišljao i uvidio da ste imali pravo. Mnogo vam zahvaljujem na dobroti koju ste

tada iskazali mojoj duši!" Kadgod bi taj grof pokazivao to pismo, običavao bi ponavljati:"Držat ću ga u ruci kad po mene dođe smrt. Služit će mi kao putni list u vječnost." Bio je svijestan da je obratio i tako i spasio jednu dušu.

Ne kaže uzalud stara mudrost:"Više vrijedi dobar primjer nego propovijed! Svojim primjerom možeš za vrijeme praznika svaki dan bezbroj puta "propovijedati", gdjegod se nalazio. Svojim lijepim i čednim ponašanjem svuda možeš i neprimjetno poticati na dobro svakoga s kojim budeš povezan. Sveti Dominik Savio kao dječak tako se je u crkvi lijepo vladao, da su majke svoju djecu slale u crkvu samo da bi se ugledali u njegov primjer. O, da bi se i u tvoj dobar primjer mogli ugledati tvoji drugovi i svi, koji te vide i susreću. Možda će nekoji potaknuti baš tvojim dobrim primjerom opet naći izgubljenog Boga i vjeru. Sveti Bernard piše:"Glas dobrog primjera jači je nego glas usta." A Margarita Seemann veli:"Znaj, da si ti knjiga, iz koje tvoj susjed svaki dan čita. On čini što u njoj nađe: dobro ili zlo."

Poznati Friderik Ozanam u svojoj 18. godini života proživljavao je teŝku vjersku krizu. Jednoga je dana ušao u neku crkvu Pariza da tamo potraži mir

svojoj rastrganoj duši. U jednom kutu crkve blizu svetohraništa primijeti čestitog starca, udubena u molitvu sv. krunice.Ozanam ga prepozna! To je bio njegov profesor Ampére. Tiho klekne iza svoga profesora. U taj čas probudi se u njegovu srcu vjera. I ljubav Božja. Sam je kasnije priznao da je Amperova krunica na njega napravila veći utisak negoli knjige i propovijedi!

Kako je zbilja istinita narodna mudrost:"Verba movent, exempla trahunt! Riječi potiču, a primjeri privlače!" Gospodarev primjer je ogledalo ukućanima. Više se vjeruje jednom oku, negoli obim ušima. Djeca uče više očima nego ušima.

Neka i tebi, dragi sjemeništarče, vrijede riječi, što ih je zapisao sveti Pavao svome učeniku Titu:"In omnibus praebe te ipsum exemplum bonorum operum! U svemu se sam pokaži uzorom dobrog vladanja!" / 2, 7 /.

Znaj, da ti svojim primjerom radiš za kraljestvo Kristovo i za duše. Svojim primjerom moraš ih pridobiti za Krista, za Boga!

Promisli: da li si svakoga dobrim primjerom poticao na krepostan život? U čemu ćeš danas nastojati drugima svijetliti dobrim primjerom?

19. srpnja

SOCIJALNI SVETAC

Velikoga dobročinitelja čovječanstva, svetog Vinka Paulskoga, u velike štujuvjerni katolici. Obično se slika kao jedan časni starac, oniska stasa, prosijede brade, s djetetom u naručju, opkoljen djecom. Prijatelj je zapuštenih i nesretnika. Veličina je njegova u tom, što je bio otac sirotinje, utemeljitelj mnogih dobrotvornih ustanova, družbe časnih sestara milosrdnica i oo. lazarista.

Sveti Vinko Paulski rodio se 24. travnja 1576. u zaselku Rakin u Francuskoj. Otac mu Ivan i majka Bertranda bili su siromašni seljaci sa šestero djece. Svoju je djetinju dob i mladenaštvo proživio u roditeljskoj kući veoma uzorno. Pobožnost kao da mu je bila prirođena. Dok bi njegovo stado mirno paslo, mali Vinko zašao bi u staru kapelicu na molitvu. Osim pobožnosti odlikovao se i u ljubavi prema siromasima. Rado bi im dijelio o svoj kruh, siromašne haljine ili prištedeni novac.

Prvi su mu učitelji bili franjevci u Daksu; naglo je napredovao u krepos životu i nauci. Odlučivši se za svećenički stalež, otišao je u Tuluz na bogoslovske nauke. Godine 1600 bio je zaređen za svećenika.

Nesretnim slučajem na moru zarobe ga gusari i odvedu u Tunis gdje su ga prodali kao roba. Mnogo je dobra učinio jadnim robovima, skupljao ih u slobodno vrijeme i govorio im o Bogu. Čak i svoga gospodara, koji je otpao od svete vjere, uspio je povratiti u krilo Crkve.

Providnost ga je vodila različitim poljima na kojima je ispoljavao svoju dušobrižničku revnost. Nakon povratka u Francusku bio je župnikom na nekim župama, odgojiteljem; brinuo se za siromašne kažnjenike na galijama, propovijedao kao misijonar. I o njemu se može kazati kao i o njegovu Učitelju: "Prolazio je svuda dobro čineći." / Dj. ap. 10, 38 /. Da pomogne siromašnoj obitelji čiji je otac morao kao kažnjenik na galije, on ga je zamijenio i dao njegove okove staviti na svoje noge. Na veslačkoj klupi galijskih robova ostao je nezapažen i nekoliko tjedana, dok ne bi uspjelo njegovim prijateljima da ga pronađu.

Ljubav sv. Vinka nije poznavala nikakvih granica. Gdjegod bi vidio bijedu, pružao bi svoju pomoć. Pogotovo je bila velika njegova briga da siromašnom puku propovijeda i da ga bodri na bolji vjerski život. Stoga je hodao okolo po župama i vodio svete misije s velikim uspjehom. Konačno je središte njegova rada po

stao zavod sv. Lazara u Parizu. Družbi lazarista je svrha održavati sv. misije.

Za bolesnike je gradio bolnice, a za njihovu njegu ustanovio Družbu milosrdnih sestara. Njima je predao brigu i oko siromašnih staraca i starica koje je smjestio u uboške domove. Svojim duhovnim kćerima povjerio je brigu i oko siromašne djece koju su bešćutni roditelji izlagali na ulicama; za njih je gradio potrebne zavode. Nabavljao je sredstva i gradio domove za žensku mladež;u njima su djevojke, izložene materijalnim i moralnim pogiblima, imale namještenje i zaštitu. I za mladiće, koji su se u noćno doba klatarili ulicama gradova bez odgoja i vjere, podizao je potrebite zavode.

Sveti Vinko je znao da od svetosti svećenika ovisi posvećenje puka prema onoj:"Kakav pastir, takvo stado". Zato je započeo i s duhovnom obnovom klera. Najprije kod svećeničkih pripravnika, bogoslova. On i njegovi duhovni sinovi = lazaristi = držali bi njima duhovne vježbe svake godine. Tako su u pastvu dolazili mladi svećenici, zadahnuti duhom Božjim, koji su cijenili svoje zvanje i živjeli pobudnim svećeničkim životom. A da ih u tom duhu očuva i da djeluje na starije svećenike, održavao bi im "sve-

ćeničke konferencije na kojima se raspravljalo o dužnostima svećeničkog staleža.

Prema dekretima Tridentskog crkvenog sabora založio se sveti Vinko i za drugu veliku potrebu tadašnjeg vremena: počeo je osnivati dječačka sjemeništa da biskupije opskrbi sa svećeničkim podmlatkom. Krepost i znanje bile su dvije glavne točke na kojima se razvijao život u malim sjemeništima.

Kao što se rodio kao siromah, tako je i umro kao siromah, ali pun zasluga za nebo 27. rujna 1660. godine. Blaženim ga proglasio papa Benedikt XIII godine 1729., a svetima pribrojio Klement XII godine 1736.

Sveti je Vinko Paulski prekrasan uzor ne samo svećenicima, nego i svim svećeničkim pripravnicima. Svaki se svećenik i sjemeništarac mora odlikovati dobrotom i velikodušnošću, strpljivošću i poniznošću, radinošću i požrtvovnošću.To su najljepše oznake modernog, savremenog svećenika. Dobrota osvaja i modernog čovjeka XX. vijeka. Stoga nastoj već sada prakticirati ljubav i samilost prema siromasima okom i rukom, molitvom i djelotvornom pomoći.

Promisli: gdje i kako ćeš danas vježbati se u toj savremenoj kreposti? "Siromaha imate uvijek sa sobom!"/Iv 12,9/

20. srpnja

U IME ISUSOVO

I svećenik je čovjek, i to posve normalan čovjek, sa svim pojavama ljudskoga života u duši i tijelu. Kod svetog redenja Bog mu nije oduzeo ljudske grešnosti. Ali dao mu je polaganjem biskupovih ruku svoju božansku vlast opraštanja grijeha ljudima. I dok može opraštati drugima, sam sebi ne može oprostiti! Ako i on sam sagriješi, mora kleknuti pred drugim svećenikom i moliti oprštenje učinjenih grijeha.

U nekoj crkvi u Španiji ima križ veoma star, koji ima svoju posebnu povijest. Isus na križu drži desnicu uz tijelo, a ne prikovanu na križ. Dogodilo se ovako: pod tim križem bila je ispovjedaonica. Došao k svećeniku na svetu ispovijed velik grešnik. Kad se skrušeno optužio, svećenik mu dade odrešenje riječima:"Idi, i nemoj više griješiti!" Penitent se, jasno, nije mogao odmah osloboditi teških okova svojih strasti; opet je pao u iste grijehe. I opet došao k istom svećeniku. "Ne, sada ti neću dati odrešenje!" Ali je grešnik uporno molio i kajao se, ispričavao se radi svoje slabosti i zle navike. I svećenik mu zaista udijeli oproštenje. Nesretnik je bio već

tako stegnut pandžama svojih strasti da je opet sagriješio. Vratio se ponizno k sv. Ispovijedi. "Ne, sada te neću odrješiti. Jer si opet pao, znak je da nisi imao pravog kajanja." I nisu ga ganule ni suze ni molbe pokornikove. I gle, čuda! Krist na križu iztrgne svoju desnicu iz zagrljaja čavla te nad pokornikom napravi znak križa i odrešenja, a svećenik začu riječi:"Nisi ti koji si za nj umro na križu!"

Jest, svećenik ne oprašta grijehe ljudima u ime svoje, nego u ime Isusovo. To tako lijepo potvrđuje veliki misijonar sv. Pavao:"Ako sam što oprostio, oprostio sam u ime Kristovo." / 2 Kor. 2, 10 /. Kad nam, dakle, svećenik oprašta, tada za njim stoji sam Isus Krist. Svećenik je samo oruđe kojim se Isus služi u svrhu opraštanja. Svećenik je samo Isusov zamjenik. Zato kod Ispovijedi svećenikova čovječja ličnost stupa u pozadinu. Već je sveti Ambrozije zapisao: "Svećenici Crkve ne opraštaju u ime svoje naše grijehe, nego u ime Oca i Sina i Duha Svetoga."

Ali mnogi, čak i "dobri" katolički vjernici, stavljaju prigovore: zašto se ja ne bih ispovijedio izravno Bogu samomu? Čemu svoje nezgodne činove kazivati svećeniku? Pa što to popa briga? Itd....

Istina je, da je čovjeku često puta neugodno priznati svoju ljudsku bijedu i da to stoji ponižnja. Sigurno je, da je dragi Bog mogao tako urediti, da bi se Njemu izravno ispovijedali. Ali stvrano je Bog odredio tako, da to činimo preko Njegova zamjenika svećenika. Taj je posao On sam povjerio svojim slugama. Istina je i to, da se to "popa ništa ne tiče". Ali tiče se tebe! Jer lijepo kaže sv. Augustin:"Ako si imao nesreću da si počinio samo jedan smrtni grijeh, onda se moraš ili ispovijediti, ili u paklu gorjeti." A sveti Antun Padovanski veli: "Na mnoga vrata ulazi grijeh u kuću naše duše; ali samo na jedna vrata možeš ga potjerati: kroz vrata dobre sv. Ispovijedi." Isus, dakle, želi da svoje dugove, svoje račune što ih imaš s Bogom, urediš preko Njegova posrednika, svećenika.

Dok sam još bio u Urošcvcu, dolazio bi k nama u kuću svaki mjesec brijač. Jednom je došao jedan mladić musliman. Dok je on tako vršio svoj posao, upustio sam se s njim u razgovor. Pa došla riječ i o vjeri. Zapitao sam ga:"Izmet, čuj,kako je kod vas, ako si učinio teški prekršaj, kako ti dobivaš oproštenje?" " E, odgovara mladić, ja se pomolim Bogu i molim Ga da mi oprosti!" "Pa, da li ti i znadeš, da li ti je Bog oprostio?" " E,

toga ja ne znam."

A mi katolici sasvim sigurno znamo da nam je Bog oprostio, ako smo svoje grijehe iskreno i skrušeno ispovijedili svećeniku. Kad nas svećenik odriješi, dragi Bog u nebu to sigurno potvrdi. "Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se", rekao je Isus. A sveti Ivan kaže:" Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran i pravedan /Bog/ nam oprosti grijehe i očisti nas od svake nepravde." / 1 Iv 1, 9 /.

Redovito nam, dakle, Bog oprašta naša bezakonja smrtnih grijeha preko svećenika u svetoj Ispovijedi. Taj sakramenat se, doduše, protivi našoj oholosti. Ali se treba poniziti. Za sve poteškoće, vezane za svetu Ispovijed, Isus je dobro znao. On je sve to predvidio. Pak je ipak tako odredio. Ali nagrada za to malo ponižnja jest ogromna: mir savjesti i čistoća duše.

Promisli: kako se preko praznika ispovijedaš? Da li pristupaš k svetoj Ispovijedi živom vjerom da se, ispovijedajući se svećeniku, ispovijedaš ujedno i samomu Bogu? Zato i počimamo svetu Ispovijed riječima:"Ispovijedam se Bogu Svemogućemu...."

+

+ ++

21. srpnja

"J A O S V I J E T U ..."

U Sv. pismu, u Prvoj knjizi kraljeva, pripovijeda nam sveti pisac o velikom svećeniku Heliju. Imao je dva sina imenom Ofni i Finees. Bili su u službi u svetištu Gospodnjem u Silu. Ali bili su nevaljali. Nijesu marili za zakonske propise o žrtvama. Svojim su postupkom odvraćali narod od žrtava. Oni su narod sablažnjavali.

Budući da morate i vi, sjemeništarci, o tome imati jasne pojmove, razmatrat ćemo danas o tom prevažnom predmetu.

Što je sablazan, odnosno, tko sablažnjava? Sablažnjava tko riječju, primjerom ili činom odvraća nekoga od Boga, od vjere i kršćanskog života; ili drugoga navodi na grijeh; nagovara, savjetuje i potpomaže u griješenju.

Sablažnjavanje može biti indirektno, ako se pred djecom psuje, kune, besramno govori; djeca to čuju pa će i ona tako govoriti.

Direktno sablažnjava tko hotimice pred drugima govori protiv Boga, zato da bi im vjeru uzeo. Tko pred drugima krade varą, čini besramno, pokazuje besramne slike ili se sablažnjivo ponaša.

Da je sablazan zaista veliki grijeh, vidi se iz Isusovih riječi: "Jao svijetu poradi sablazni! Jao čovjeku, po kojem dolazi sablazan!" / Mt 18, 7./. Ako je sam Božji Sin rekao "jao", tj. "teško njemu", mora da je sablazan zaista strašno veliko zlo, grijeh!

Čuvari galerije slika "Prado" u Madridu uhapsili su neko večeri u dvorani slika nekoga čudaka=čovjeka, pošto je izlio tintu na čuvenu sliku umjetnika Tiziana. Čin toga čovjeka smatrali su ljudi zločinom. Cijeli grad je govorio o tome. Sve je osuđivalo "barbarski čin" toga nečovjeka.

Zavodnik pak ne iznakazuje jednu običnu sliku, umjetninu običnog čovjeka. On upropašćuje našu besmrtnu dušu, sliku i umjetninu Božju! A to je zločin nad svim zločinima. Koliko ih je, nažalost, izgubilo vjeru u Boga, a time i dušu, jer su ih drugi sablaznili svojim riječima! Koliko ih je izgubilo nevinost, jer su ih pokvareni drugovi sablaznili! Koliko ih je u svome životu imalo teške borbe i padove s obzirom na svetu čistoću, jer su bili žrtve tuđih sablažnjivih razgovora i čina!

Jednom je stupio sv. Ivan Bosko navečer pred svoje drage pitomce da im održi svoj tradicionalni večernji govor=

čić. Najprije im je pričao koliko je Spasitelj trpio za spasenje duša i Njegove prijetnje onima koji sablažnjuju. Zatim je spomenuo da ima u zavodu vukova, lopova, đavola, koji su došli da ubijaju, kradu, upropašćuju duše njemu povjerene. "Što sam im učinio, pitao je svetac, zar ih nisam dovoljno ljubio kao svoje sinove? Što bi od njih bilo da nisu došli u zavod?" I počeo je nabrajati dobrote, koje su primili. Onda je nastavio:"Oni misle da ja ne znam za njih. Ali ja znam koji su i mogao bih ih imenovati. Rekao bih tada:"Ti si ... / i rekao je ime i prezime / jedan vuk, vuk među drugovima, koji udaljuješ svoje drugove od poglavara i rugaš se njihovim naredbama. Ti si.... / i spomenuo je ime drugoga / lopov, koji kradeš ispod Marijina plašta Njezine sinove sa besramnim knjigama.... Ti si.... / i rekao je ime / kradljivac, koji kradeš drugovima sjaj nevinosti svojim nesramnim razgovorima. Ti si... /rekao je ime/ đavao, koji smetaš drugove u pristupanju k sv. Pričesti svojim neslanim šalama..." Šestoricu je spomenuo. Svaki puta, kad bi spomenuo ime, čuo se jauk okrivljenoga. U crkvi je vladala grobna tišina. Bilo je kao na dan općenitog suda. Svi su bili prestrašeni. Kad je don

Bosko svršio svoju večernju riječ, svi su bez i jedne riječi napustili crkvu. Ostala su samo ona šestorica: jedan naslonjen na zid, drugi na stup... i plakali su znajući da će morati napustiti zavod. Svetac koji je toliko volio svoje drage mladiće, bio je neumoljiv u pogledu sablažnjavanja!

Dragi sjemeništarci! Koliko ima po svijetu takovih đavlovih pomoćnika koji sablažnjuju svoje nevine žrtve! Koliko ih je koji će na samrti, ako ne već i prije, proklinjati svoje zavodnike koji su trovali njihove duše svojim besramnim razgovorima ili svojim namigivanjima o stvarima za koje bi bilo bolje da ih nikada nisu ni čuli! Ili sa nečednim slikama na koje su se uhvatile njihove nedužne oči!

O, kako strašna odgovornost pred Bogom čeka sve koji druge sablažnjuju! Zar nije sam Spasitelj uzviknuo;"Jao svijetu od sablazni?!" Isus nije rekao:"Jao svijetu radi ratova, radi gladi, radi bolesti, siromaštva, itd." Ne! Nego jednostavno i jasno:"Jao svijetu radi sablazni!" Jao svijetu radi razaranja i pustoši, što ih ostavlja u nevinim dušama zavodnik!

Zato se ispravno zavodnik uspoređuje sa đavlom, njegovim šegrtom. I gori

je od đavla! Taj navodi na grijeh na nevidljiv način. A čovjek=zavodnik nastupa vidljivo, govori ljudskim jezikom te uči živim primjerom, riječju i činom. Zavodnik je opasniji od đavla. Ako bi, naime, đavao došao, bježali bismo! Sveti Krizostom naziva zavodnika: lovački pas đavla. Jer kao što lovački pas tjera lovcu divljač na nišan, tako zavodnik tjera besmrtne duše đavlu u mrežu.

Da, veliko je zlo u očima Božjim sablažnjavanje! Najveći Prijatelj djece i mladeži, Isus Krist, otvoreno govori: "Tko sablazni jednoga od ovih malenih, koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo, da mu se objesi mlinski kamen o vrat i da potone u dubini morskoj!" / Mt 18, 6 /. A kako će zavodniku biti pred strašnim sudom Božjim!? Tad će Isus tražiti iz njegovih ruku besmrtne duše koje je sablaznio i zaveo na grijeh!

Čuvaj se preko praznika sumnjivih drugova! Čuvaj se od zavodnika! A ti živi tako, da ćeš svima biti na pobudu, a ne na sablazan!

Promisli: jesi li bio kada u životu žrtva nečije sablazni? Je si li možda i ti već koga sablaznio? Ako jesi, onda nastoj sablazan koliko moguće popraviti. A svakako moli za njega!

22. srpnja

TVOJA MLADENAČKA VJERA

Dragi sjemeništarci! U vašim godinama razvoja moram zabilježiti još jednu vcoma važnu pojavu. Kao što se djetinji organizam razvija u mladića posredstvom fizioloških procesa, tako se ni djetinja vjera ne pretvara u mladenačku bez borbe i napora. Kod jedne trećine mladića to se događa bez borbe, neprimjetno. Kod većine se to zbiva uz teške borbe.

U vašim naime godinama mladić znade doći u okršaj, u konflikt sa vjerom. Prije, u djetinjstvu, mu je sve bilo sveto. Bio je vjeran i pobožan, Bogu odan i rado pristupao k sakramentima. A sada je i u tom postao kritičar: sumnja da li je zaista sve tako, kako je to čuo u crkvi, od svoga velečasnoga ili od pobožne majke. Često ga znaju zaokupiti razne vjerske sumnje: da li zaista postoji dragi Bog kad Ga ne vidim. U pitanje dođu i ostale vjerske istine. Mladić sam sebe više ne razumije. I pita se: da li sam postao bezbožac?

Budi miran! To je jedna prirodna pojava u godinama puberteta. Poteškoća je u vezi sa tvojom psihologijom. Ti hoćeš u ovim godinama potpunu slobodu u svakom pogledu, potpunu neovisnost. Ne

želiš od nikoga biti vezan, niti od Boga samoga. Iz toga proizlazi i tvoja želja za ćudorednom slobodom. Ti želiš da ti se sve dozvoli. A budući da nas i vjera veže preko Božjih zapovijedi, mladić baca od sebe i vjeru. Hoće biti "slobodan" i od njezina utjecaja.

Ima još jedan razlog zašto se u ovim godinama mladić znade i sa vjerom "posvaditi". U pubertetu bude se u srcu mladića zla nagnuća, strasti i sklonosti. Njih treba po nauci vjere svladavati. A mladić hoće apsolutnu slobodu. Dakle, i "slobodu" u uživanju! Smjeti sve, što mu se samo prohtije! Dakle, i grešne, zabranjene užitke. A jer vjera to ne dozvoljava nego zabranjuje, zato mladić zna u ovim godinama zabaciti i vjeru da bi mogao ugađati svojim strastima.

Otvori oči i gledaj! Kada je čovjek "nesretan" u vjeri? Možda u djetinjim godinama? Ah, ne! Samo gledaj, kako su djeca sretna u djetinjoj vjeri. A u starijim godinama? Ah, ne! U starim godinama čovjek je opet sav sretan u svetoj vjeri. Kad se dakle osjeća čovjek u vjeri "nesretnim"? U onim godinama, kad se pojavljuju strasti. To jest u mladenačkim godinama. A kada se je "zasitio u uživanju strasti", tada se opet vraća natrag u život vjere. To uči svagdanje iskustvo.

Tu je istinu potvrdio već mladić sv. Augustin koji je u svojoj knjizi:"Ispovijesti" priznao: "kako ga je zla požuda zadržavala da se ne obrati." Slično je izjavio obraćenik Adolf Retté:"Unatoč nigu savjseti nije mi duša mogla ostati uzdignuta k Bogu jer sam bio odviše ohol i puten!" Francuski učenjak Francois Coppée veli:"Moj je uzgoj bio kršćanski. I prvu sam mladost proživio u pobožnosti. Iskreno priznajem da su me vjerskom životu otuđili grijesi mladosti i bojazan priznati ih. Mnogi, koji su u sličnom položaju, priznat će, žele li biti iskreni, da je ono što ih je u prvom početku udaljilo od vjere, strogi zakon koji se protivi sjetilnosti..."

Mladi je i nesretni naš pjesnik Antun Šimić u svojoj osamnaestoj godini prestao moliti, jer je "k Bogu izgubio put." Koliko je mladića u godinama pubertetnih borbi izgubilo put k Bogu baš poradi neukroćenih strasti!

Drugi opet mogu vjeru izgubiti i poradi ljudskog obzira. Veliki je glazbenik Chopin izgubio vjeru mladih dana u društvu lakoumnih ljudi. Jedan je obraćenik napisao knjigu svoga obraćenja:"U prvom razredu gimnazije: uzoran. U drugom razredu popušta u školi i druži se sa zlim drugovima. U trećem ga razredu

posve iskvariše zli drugovi; a u četvr=
tom je razredu ćudoredno sasvim propao."
To je obična procedura u mladenačkim go=
dinama, ako se mladić ne čuva. "Strast
je držala vezanu moju volju," priznao je
sveti Augustin. Vezale su ga verige zle
požude...

Borbu duha i tijela proživljava to=
liko mladića u tvojim godinama. Možda i
ti sam. Svaki čovjek mora u svome životu
susresti strašnu zvijer, koju prikazuje
slikar Klinger na jednoj svojoj slici. Li
jevo su i desno strme hridine, a uzanim
putem između njih prolazi krvoločan ti=
gar. Tko hoće proći tim putem, mora da
se sukobi s ovom zvijeri: da je svlada,
ili da bude svladan. Toj je zvijeri ime:
tjelesna pohota. U životu se svakoga čov
jeka mora sukobiti Vjera i Venera, Raspe
ti Krist i razbludna strast. A to se od=
igrava obično baš u godinama tjelesnog
razvoja! Sada će pobijediti u tebi ili
jedan ili drugi. "Aut Jesus! Aut Venus!"
Ili Isus ili Venera! Blago tebi, ako ti
Vjera pobijedi Veneru! A teško tebi, ako
Venera bude slavila pobjedu nad Vjerom!
Ako "plava noć strasti pobijedi Raspeto=
ga!" Teško onda tebi, dragi mladiću moj!

Francuski pisac Pavao Bourgé u
svom romanu: "Cruello Enigme" opisuje raz
govor između majke i njezina odraslog si

na Huberta: "Sinko! Kad ćeš primiti uskrs
nu svetu Pričest?" "Majko, počeo sam
sumnjati," glasio je odgovor. A majka je
znala i razumjela sve. Hubert neće da se
pričesti, jer mu se ne da ići k sv. Ispo
vijedi. A ne da mu se ići k sv. Ispovije
di, jer neće da raskine lance grijeha.

Mladić, dakle, u pubertetu želi pot
punu slobodu. Da može slobodno "uživati"
u strastima! Ali moraš znati da popušta=
ti strastima nije sloboda, nego baš naj=
strašnije robstvo! Prava je sloboda samo
u tom, da znaš strastima zapovijedati! A
kako se strastima zapovijeda, to te uči
sveta vjera. Baš vjera je u tvojim uzbur
kanim godinama onaj oslonac, i brana, ko
ja te čuva da se ne survaš u ponor neću=
dorednosti i duhovnog ropstva. Baš vjera
je ona veličina, sila koja ti najviše po
maže u izgradnji ljudskoga dostojanstva,
karaktra i srca, uma i volje! Vjera je u
čamcu tvoga mladog života, što ga oluje
strasti bacaju amo i tamo, kompas i kor=
milo! Ako nemaš toga kompasa, ako ti se
kormilo slomi, onda ćeš sigurno doživje=
ti brodolom svoga mladog života. Vjera
ti kao kompas pokazuje pravac da ne zalu
taš, da ne ideš stranputicom. Vjera ti
pomaže da izgradiš svoju ličnost posluš=
nošću i svladavanjem samoga sebe. To je
doduše katkad zaista teško! Ali baš to

te drži da ostaneš čovjekom.

Promisli: kako je s tvojom vjerom? Da li možda već i ti osjećaš u sebi gornje mladenačke pojave? Kako čuvaš svoju vjeru preko praznika? Da li redovito pristupaš k svetim sakramentima Ispovijedi i svete Pričesti?

+

\+ +

23. srpnja

SVEĆENIČKO ZVANJE – ŽRTVA

Francuski pisac René Bazin pripovijeda: "Bilo je kasno u jesen. Ušao sam u kuću prijatelja Karla Hueta. Bio je u vrtu. U razgovoru pala je riječ i o njegovom 15 godišnjem sinu. "Moj sin nije više kod kuće. Molio me, da ga pustim u malo sjemenište. Sad je tamo. Jednoga dana vratio sam se umoran s posla. On priđe k meni i reče: Oče, imam veliku molbu! I zamoli me, da smije postati svećenik," – pripovijedao je otac svome gostu. "A, što ste vi na to?" pitao je došljak. "Odgovorio sam: Moj sinko, da si ne to molio kad je svećenički stalež još uživao udobnosti, rekao bih ti da pričekaš i dobro promisliš. Ali danas, kad svećeništvo nije drugo nego život žrtve, kažem ti odmah: Da!"

Jest, svećenički život nije život uživanja, nego žrtve. I baš zato treba prije izbora dobro promisliti. Stoga i Crkva strogo traži od svojih kandidata da izbor za svećenika mora biti potpuno slobodan. To znači da sjemeništarac sam mora imati volju za svećenika, ne pak roditelji njegovi, ili teta, ili stric, ili tko drugi. To znači: nitko te ne smije siliti da ideš u sjemenište. Ako bi otac, majka ili tko drugi silili da ideš u svećenike, oni bi teško griješili. Ti ne smiješ ići u sjemenište nikomu za ljubav, nego posve svojevoljno. Od nikoga primoran, nego slobodno.

U nekom sjemeništu duhovnik primijetio je da jedan od njegovih štićenika hoda žalostan i potišten. Zovne ga k sebi i upita, da li je možda bolestan. On odgovara da ne. Upita ga konačno za razlog potištenosti, da li je možda nezadovoljan u zavodu. Tada sjemeništarac iskreno odgovori da se ne osjeća sretnim, jer da je došao svojoj majci za ljubav. Ona je toliko navaljivala na njega, a on sam nema volje za to. Tada o. duhovnik kaže: "Sinko! Idi ti lijepo kući i kaži majci neka ona dođe ovamo mjesto tebe!"

Koliko je već u životu Crkve bilo sličnih slučajeva: sinovi dobrih kršćanskih roditelja išli su u svećenike za ljubav

bav svojim roditeljima, a sami nisu imali veselja za to sveto zvanje. I bili su kroz čitav život nesretni, nezadovoljni, na sramotu i svome staležu, i sebi, i roditeljima, na sablazan svojim vjernicima.

Godine 1834. htio je sveti Ivan Bosko da uđe u franjevački Red. Bio je primljen. Ali onu noć prije odlaska u samostan koji se zvao "La pace = Mir" u mjestu Chieri, imao je san. U snu vidio je onaj samostan i njegove redovnike. Jedan od njih rekao mu je: "Ti tražiš mir! Ali: In "Pace" non invenies pacem!" Tj.: U "Miru" nećeš naći mira! Imao je tada 19 godina. Svoj je san povjerio svome ispovjedniku svetom Josipu Kafaso, koji mu je savjetovao da ne ide u franjevce.

Ni ti nećeš naći mira, ako ideš u jedno zvanje, za koje nemaš veselja. Ići u zvanje za koje nemaš niti veselja niti sklonosti, znači isto kao desnu cipelu obući na lijevu nogu ili obratno. Da li bi tada mogao hodati?

Ali i suprotno je važno: bila bi nepopravljiva ludost ne slijediti zvanje u koje te Bog zove! Osjećati veselje za neko zvanje, a odlučiti se za drugo! U koje ideš svojim ukućanima za ljubav! Za onoga koji osjeća veselje za jedno zvanje, a odluči se za drugo, vrijede riječi Sv. Augustina: "Bene curris, sed extra viam!" To jest: trčiš doduše dobro, ali izvan puta koji ti je odredio Bog.

U pogledu svoga zvanja budi siguran, ako si sve lijepo i iskreno prizna o svome ocu duhovniku, koji ti je od Boga postavljen da te vodi. Ako si pitanje svoga zvanja rješavao sporazumno s njim i ako te je on ostavio u sjemeništu, onda budi miran. Bog ima svoje službenike koji u Njegovo ime tebi pomažu da te uvjere da li imaš zvanje za svećenika ili ne. Ako pak svoje nakane skrivaš pred o. duhovnikom i ne povjeravaš mu, ako si mu neiskren, onda ćeš prije ili kasnije sam izaći iz sjemeništa.

Rimski katekizam jasno govori u toj stvari: "Vocari a Deo dicuntur, qui a legitimis Ecclesiae ministris accipiuntur!": Od Boga smatraju se pozvanima oni, koje primaju zakoniti službenici Crkve.

Da sigurno upoznaš da li imaš sve potrebne uvjete za svećeničko zvanje, za to je sjemenište. Tvoji će te poglavari promatrati: tvoje sposobnosti, temperament, karakter. Vrtjet će te "kao odojka na ražnju" da te ispeku. I onda će ti o. duhovnik kazati: "Idi, sinko, mirno dalje svojim putem koji vodi prema oltaru! Ili će ti kazati: Sinko, biraj si drugi način života!"

Ali će možda netko reći: "Ja bih ipak htio postati svećenikom!" Zar i onda i ako zvanja nemaš? Onda čuj! Znaj: ti možeš svojom neiskrenošću prevariti poglavare. Ali konačno ćeš prevariti sebe. Postat ćeš svećenik. Ali ćeš u svome životu biti sigurno nesretan! Sada pak biraj: ili da budeš sretan u svijetu kao običan Kristov vjernik, ili da budeš doduše svećenik, ali nesretan! Što bi htio ili prvo ili drugo?

Svagdanje iskustvo uči da ih puno dolazi u sjemenište, ali malo do oltara. Ako, dakle, misliš da si pozvan, onda još moli da budeš ne samo među pozvanima nego i među izabranima! Jer Isus kaže: Mnogo je pozvanih, ali malo izabranih!"

Promisli: što ti kaže u pogledu zvanja tvoja savjest? Da li se osjećaš pozvanim?

\+

\+ +

24. srpnja

T R I G L A V S K I B I S E R

Budete li kada u životu imali sreću i priliku da se kao turisti popnete na najviši vrh u našoj zemlji, na vrh Triglava, 2863 m visoko, tada ćete moći vidjeti i triglavski ledenjak na kojem

je vječni snijeg. Podzemnim tajnim putevima prirode otače voda iz tog ledenjaka duboko ispod Triglava ili u potocima ili kao slapovi Savica ili Peričnik. Uspnete li se na vrh Triglava pokraj triglavskih jezera, doživjet ćete prirodnih ljepota, od kojih će vam srce rasti od radosti i iznenađenja. Kad se spustite s vrha našeg gorskog diva preko Hribarice, opazit ćete ispod sebe triglavska jezera; do Komarče nabrojit ćete ih sedam, sedam triglavskih bisera. U onoj neokaljanoj prirodi Božjoj cakle se ta jezera kao nevine djetinje oči. Vesela srca promatrat ćete onu kristalnu čistu vodu. I čudit ćete se kako je to moguće: na dvije hiljade metara visine tako veliko jezero! Duboko je po više metara. Ali voda čista da se vidi na dnu i najmanji kamečak. U čistoj triglavskoj vodi vidite svoje lice kao u ogledalu.

To je jezero slika čiste mladenačke duše. Čist je mladić kao kristalno bistro triglavsko jezero. Sam Bog imade posebno veselje nad jednom neokaljanom mladenačkom dušom. Sam Duh Sveti u Svetom pismu ne može se načuditi ljepoti čiste duše! "O, kako je lijep čist naraštaj u sjaju svojem! Nesmrtna je uspomena njegova!" / Mudr 4, 1 /, govori Duh Sveti. Kako li je draga sveta čistoća i našem Spa

sitelju! Htio je da primi ljudsku narav ne od obične žene, već od bezgrešne Djevice. Za odgojitelja je odabrao djevičanskog svetog Josipa. Između svih apostola najviše je volio djevičanskog učenika sv. Ivana. Isus je osobito volio nevinu djećicu. Sam je rekao učenicima: "Pustite dječicu da dođu k meni, jer takvima pripada kraljestvo nebesko." / Mt 19, 14 /. Sam se je oštro zaprijetio: "Jao onome, koji sablazni jednoga od ovih malenih," tj. čistih, neokaljanih. / Mt 18, 6 /. Čistomu učeniku Ivanu povjerio je svoju djevičansku Majku!

Slično uzvisuju svetu čistoću i sveci Božji. Obično nazivaju mladića, koji je čist "anđeoskim"! Sv. Grgur piše: "Castitas angelos facit! = Čistoća čini ljude anđelima." A sveti Ivan Krizostom nadodaje, da je čisti mladić još više od anđela; jer anđeo nema tijela, ne osjeća strasti i stoga ne može da griješi. A mladić ima tijelo, osjeća zle sklonosti, i ako je čist, on je više nego anđeo; on je anđeo u tijelu. Kasijan kaže: "Po nijednoj drugoj kreposti ne postanu ljudi tako slični anđelima kao po sv. čistoći!

Anđeoska krepost ima mnogo neprijatelja koji vrebaju na nju. I baš zato moraš stalno biti na oprezu. Da očuvaš to neprocjenljivo blago, moraš se stalno od-

ricati, neprestano se svladavati: svoja osjetila, oči, uši, misli, želje, ruke, čitavo svoje biće. Neki pjesnik tako lijepo veli: "Drag mi je ljiljan jer raste među trnjem; drago mi je trnje jer čuva ljiljan!" Trnje znači svladavanje samoga sebe. Ako oko ljiljana nema trnja svladavanja, ne može ni cvasti ljiljan svete čistoće.

Sveta čistoća uspoređuje se sa runolistom, koji raste visoko na Triglavu. Turisti često riskiraju i život samo da se domognu toga rijetkoga cvijeta. Ako im je uspjelo naći runolist, čuvaju ga kao mukom stečeno blago, i njime se diče. Slično može se dičiti mladić koji je sačuvao runolist svete čistoće.

Priča se da je neki alpinist došao na vrh Triglava, gdje je rastao bijeli runolist; rastao je pokraj snijega, izložen stalnim vjetrovima i burama. I tužio se: "O, da mogu dolje u dolinu, gdje hodaju veseli ljudi, gdje cvatu crvene ruže, da i ja tamo cvatem." Alpinist je čuo tužbu runolista, iskopao ga iz tvrde gorske zemlje i odnio ga sobom kući u dolinu. I sad je tamo cvao gdje veseli ljudi hodaju i gdje crvene ruže cvatu, gdje puše blagi povjetarac. Ali se nije osjećao dobro. Stalno je čeznutljivo gledao gore na snježne vrhove. I u-

skoro je među ljudima i među ružama – umro!

I runolist svete čistoće raste visoko na brdima, gdje su stalni vjetrovi napasti. Izložen je neprestanim olujama sa svih strana. Ali baš radi toga on se učvršćuje, duboko ukorjenjuje i odolijeva svim burama, koje njime vitlaju. Tako se i krepost svete čistoće sve više učvršćuje, što više odolijeva burama napasti. Odolijevati napastima znači: svladavati se. Sveti Tomo veli: "Castitas dicitur a castigando!" To je, dakle krepost koja pokazuje na svladavanje požude.

Jer je to tako teška krepost zato je dragi Bog posebno nagrađuje. Kao nijednu drugu krepost. Sveti Ivan u Otkrivenju kaže, da oni, koji su očuvali svetu čistoću neokaljanu, prate u nebu Janjca, Isusa, kudagod ide te pjevaju pjesmu koju nitko drugi pjevati ne zna, osim nevinih. / Otkr 14, 4 /.

Sveti Grgur Nazijanski, dok je bio još mladić, imao je tajnovit san. Pred njim stajale su dvije prekrasne djevice. Jedna je imala na sebi ime: čistoća, a druga: umjerenost. One su ga pozivale neka ide s njima. "Doći s nama, govorile su, i nas dvije pratit ćemo te pred prijestolje presvetog Trojstva." I on je išao za njima.

I tebe i svakoga od vas pozivaju da idete za njima. Odluči ih pratiti!

Promisli: kako preko praznika čuvaš svetu čistoću, taj cijenjeni triglavski biser?

\+

\+ \+

25. srpnja

SVETI JAKOV STARIJI

Iza svetih mjesta u Palestini i Rimu najglasovitije proštenište na svijetu jest grad Kompostela u Španiji. Svake godine mase pobožnog svijeta privlači velebna bazilika u kojoj se nalazi grob sv. Jakova, apostola. Taj se apostol zove "Stariji" za razliku od apostola Jakova "Mlađega" jer je stariji i po godinama i jer ga je Isus prije pozvao u svoju svetu službu.

Današnji naš svetac rodio se u Betsaidi, malom gradiću na obali Genezaretskog jezera. Otac mu se zvao Zebedej, a majka Salome; imao je još brata Ivana. Bili su ribari. Jednoga dana prolazio je Isus obalom spomenutog jezera i "vidje druga dva brata: Jakova Zebedejeva i Ivana u lađici sa Zebedejem, njihovim ocem, gdje popravljaju mreže svoje, i pozva ih. A oni odmah ostaviše lađicu i oca svoga i pođoše za Njim!" / Mt 4, 21 /

Obojica se odmah odazvaše Isusu tako odano, da Ga više nikada ne ostaviše. Jakov su i Ivan uvijek svom dušom i tijelom uz Isusa. Gorjeli su i revnovali za Isusa nesavladivim ognjem ljubavi; ni za čas Mu se nisu iznevjerili.

Ovu je divljenja vrijednu spremnost revnost, privrženost i odanost Isus nagradio svojom osobitom pažnjom. U svim važnijim zgodama Isusova života uz apostola Petra uvijek se nalaze i ova dva brata. Tako su bili svjedoci Isusova preobraženja na gori Tabor, pri uskrisenju kćeri Jairove i pri krvavom znojenju u vrtu Getsemani... Zaista, odlikovanje!

Koliko je sveti Jakov bio odan svome Učitelju vidi se iz njegovih riječi, što ih je rekao kad su se nalazili u jednom samaritanskom selu. Stanovnici nisu htjeli primiti Isusa i to tako zaboli revnog Jakova, da je zajedno sa svojim bratom rekao Isusu:"Gospode, hoćeš li da kažemo da oganj side s neba i da ih uništi?" / Lk 9, 54 /.

Kad su se apostoli poslije Duhova razišli po svijetu da propovijedaju Isusovu nauku, sveti je Jakov najprije propovijedao Isusa po Judeji i Samariji. A kasnije je u svojoj velikoj apostolskoj revnosti otišao daleko po svijetu i došao čak u Španiju. On je bio prvi vjero-

vjesnik u zemlji koja je dala Crkvi mnogo svetaca. Stoga se štuje kao apostol Španije i Zaštitnik njezin. Iz Španije vratio se u Jeruzalem gdje je uz ostale obratio i vračara Hermogena. To je ozlojedilo Židove. Stoga kralj Herod Agripa uhvati Sv. Jakova i pogubi mačem 43.g. poslije Isusa Krista. On je prvi od svih apostola umro mučeničkom smrću za Isusa. Apostolovo su tijelo pokopali najprije u Jeruzalemu, a kasnije ga preniješe u Španiju, u Kompostelu.

Sveti apostol Jakov prekrasan je uzor i primjer vjernosti Isusu i svetom zvanju. Otkako ga je Isus pozvao u apostolsku službu, on se na prvi poziv najspremnije odazvao i sve ostavio i najvjernije Ga slijedio. I nikada Ga više nije ostavio, nikada Mu se iznevjerio, nikada sramotno izdao ili zatajio.

A kako ti stojiš preko praznika sa svojim svetim zvanjem? Da li još imaš iste osjećaje koje si osjećao u sjemeništu? Možda si već počeo popuštati? Možda se kolebaš? Možda si već nevjeran? Možda u srcu već otpao?

U Svetom pismu pripovijeda nam sveti pisac, kako je Izakov sin Ezav došao gladan s polja. Brat mu Jakov bio kod kuće i kuhao mučak kašu. Gladni Ezav zamoli brata da mu dade jesti. Jakov je

bio spreman da posluži brata. Znao je taj lukavac, da mu brat kao prvorođenac ima velike prednosti u kući: prvorođenac je bio starješina u kući i kućni duhovnik, od oca na umoru primio je posebni blagoslov i veću baštinu. Sve je to znao mladi brat Jakov pa je htio da mu Ezav proda svoje prvorođenstvo, da se odreče svojih privilegija njemu u korist. Stoga kratko kaže gladnomu bratu Ezavu:"Prodaj mi svoje prvorođenstvo." Ezav, gladan kao vuk, i nepromišljen, i lakouman odgovara bratu Jakovu:"Ah, moram da umrem od gladi! Pa što će mi pravo prvorođenstva?! Daj mi leće!" A Jakov u svojoj lukavosti reče:"Zakuni mi se najprije!" I Ezav se zakle da mu prodaje prvorođenstvo za zdjelu leće. Na to Jakov ponudi bratu Ezavu kaše, kruha i vina; Ezav je jeo i pio, ustao i otišao. / 1 Moj 25, 30 /. Tako malo je Ezav cijenio svoje prvorođenstvo. Zbog toga ga je Bog kaznio: izgubio je i očinski blagoslov koji je opet po lukavosti primio Jakov.

Tvoje sveto zvanje je kao prvorođenstvo Ezavovo. Sam Bog hoće da budeš posebno odlikovan među svojom braćom. Da budeš izabranik Božji, svećenik. Čuvaj ovo svoje odlikovanje, privilegij! Nemoj biti lakomislen kao Ezav! Nemoj "prodati" svoje sveto zvanje za žlicu leće! Znaj

cijeniti svoje zvanje u koje te Bog zove. Nemoj svećenička prava "prodavati" iako ti svijet nuđao zlatne kule u oblacima! Čuvaj sveto zvanje vjernim vršenjem pobožnih vježbi. Redovito pristupaj svetim sakramentima Ispovijedi i Pričesti. Budi pripravljen i na možebitne kušnje sa bilo koje strane. Kušnje moraju doći. I dobro je da dođu. I zvanje se mora prokušati! Moraš biti spreman i na žrtve da ustraješ u svetom zvanju. Da ti npr. netko dobaci koju porugljivu riječ na račun toga što si sjemeništarac. Žrtvice će tvoje zvanje učvrstiti. Ako bi te podrugivanje pokolebalo, idi brzo u crkvu pred svetohranište, pred Marijin oltar, i moli za milost ustrajnosti!

Napoleon je došao u Milan da tamo bude okrunjen za lombardskog kralja. Dan krunidbe je svanuo. Kruna je ležala na oltaru u katedrali. On pristupi, uzme krunu, stavi je sebi na glavu, okrene se samosvijesno svojoj pratnji i reče:"Bog mi je dade! Teško onom tko mi je dirne!" Taj sveti ponos zbog posjedovanja najodličnijeg zvanja moraš imati i ti. Bog ti je dao zvanje! Jao onome, tko se usudi dirnuti krunu tvoga svetoga zvanja!

Promisli: kako je u pogledu svetoga zvanja preko praznika? Da li moliš za milost vjernosti Isusu kao Njegov apostol?

26. srpnja

I S U S O V A B A K A

Jedna časna starica, navorana čela malko sagnutih leđa, drži na svojim koljenima smotak pergamene na kojoj je zapisan zakon Božji. Ona ga odmotava, pokazuje maloj djevojčici i tumači. A mala djevojčica pažljivo gleda u onaj smotak i sluša staričino razlaganje.

Tako obično slikari prikazuju današnju veliku sveticu, slavnu majku još slavnije Kćeri, svetu Anu, majku Matere Božje. O svetoj Ani malo što znademo. Sv. pismo je niti ne spominje. Veliki su prijatelji Božji pred svijetom sakriveni kao biserje. Niti o Mariji i sv. Josipu ne kaže se mnogo u sv. evanđelju. O velikim događajima Sv. pismo kazuje kratko, jezgrovito, sa par riječi. Bog u malo riječi puno kaže.

Ipak nešto znamo o roditeljima Bl. Dj. Marije iz starocrevne usmene predaje. Sveta Ana bi bila kći Stolanova i Emerencijane. Po svome ocu potekla bi od Levijeva plemena, a po materi od Judina plemena, iz obitelji kralja Davida. Bila je dakle, kraljevskog roda. Mala je Anica rasla i napredovala u pobožnosti, čednosti i poniznosti. Svake subote revno je

pohađala dom Božji i slušala tumačenje Gospodnjega zakona u malome provincijalnom gradu Betlehemu. Roditelji su je udali za pobožnoga i plemenitoga mladića Joakima, iz grada Nazareta, iz kraljevskog roda Davidova. Jer nisu imali od srca poroda, to su vrućim molitvama prosili Boga neka im se smiluje i dade čedance. Konačno ih Bog usliša: podario im je najljepše čedo što je ikada na svijet došlo, osim utjelovljenog Sina Božjega. Sveti Joakim i sveta Ana roditelji su Bl. Dj. Marije. Sveta Ana je dakle majka Majke Božje i baka Isusova, a Isus, Sin Božji, unuk njezin. Da su svoje dijete zaista dobro odgojili, dokazom je činjenica što je Providnost baš njihovu kćerkicu Mariju izabrala za Majku Spasitelju.

Kako je dugo sv. Ana živjela, i koju je starost dočekala, ne znamo. Ali svetu Anu kršćani mnogo štuju već od davnih vremena. U istočnoj crkvi slavi se sv. Ana tri puta u godini. Godine 550. sagradio je car Justinijan u Carigradu crkvu na čast sv. Ane; a godine 710. prenijeli su tamo njezino tijelo.

Roditelji su svoju kćerkicu Anu ljepo odgojili. Stoga im je bila zahvalna. Slušala ih je, poštivala i ljubila. Ove dužnosti prema svojim roditeljima ima svako dijete. Pogotovo jedan sjemeništarac

mora preko praznika da bude roditeljima zahvalan za svu brigu koju su oni imali i još imaju s njim. Najljepši način kojim ćeš se odužiti roditeljima, jest poslušnost. Štogod ti oni naredili, nastoj da ih odmah na prvu riječ slušaš. Pokaži im, da si se u sjemeništu naučio slušati.

Istina jest, da je slušati katkad veoma teško. Poslušnost je praktički najteža krepost. Slušati znači: dati sebi glavu odrezati. Ne raditi svojom voljom. Poslušnost je grob vlastite volje. Ipak slušaj spremno, veselo, a ne kiselim licem. Sjeti se, kako je Isus bio poslušan! Poslušnost je najizrazitija Isusova krepost. Poslušnost je Božja investitura. Isus je rekao: "Tko vas sluša, mene sluša." Slušajući roditelje, slušaš Boga. A sv. Filip Neri je rekao: "Radi poslušnosti nitko nije bio proklet; tko ne sluša, neće biti blažen." Sv. Augustin uči: "Poslušnost je majka svih kreposti." "Pravo obrazovanje počima poslušnošću," veli Nietzsche.

Kad je Eduard VII bio još princ, nalazio se u Parizu g. 1867. Jednom je primio poziv na neku priredbu. Ali jedva je ponudu primio, sjetio se, kako bi u Engleskoj reagirali, ako bi se on odazvao. Stoga brzo šalje telegram svojoj majci kraljici Viktoriji za pristanak. Ali je odgovor glasio: "Ne!" I prijestolona-

sljednikposluša majku i nije se odazvao pozivu. Prekrasan primjer poslušnosti i za tebe preko praznika. Daj dobar primjer svojoj braći, koja veoma gledaju kako se vladaš prema svojim roditeljima.

Jung-Stilling, dvorski savjetnik u Marburgu bio je glasovit liječnik okulišt. Jednom je imao u kući visoke goste Tada mu javiše da je došao njegov otac, običan seljak, u pohode. Sin ode po svoga oca, uvede ga među goste i predstavi ga riječima: "To je moj otac kojemu ja i za Boga dugujem što jesam i što imam!" I stavi oca na čelo stola.

Tako je taj gospodin poštivao svoga oca. Nije ga se stidio. Da moraš svoje roditelje poštivati, to traži sam Bog u Sv. pismu: "Poštuj oca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji." / Ex. 20, 12 /. "Svaki neka poštuje oca i mater." / Lev 19, 3 /. "Proklet, tko prezire oca svojega i mater svoju." / Dt 27, 16 /. "Tko ogorčava život materi svojoj, proklet je od Gospoda." /Sir 3,16/. "Poštuj oca svojega svim srcem i ne zaboravljaj bolova matere svoje. Pomisli, da im zahvaljuješ život. Kako im možeš platiti, što su ti učinili?"/Sir 7,26/. Koliko se puta obistinjuju riječi Sv.pisma u životu djeteta, koje nije poštivalo svoga oca ili majku!

Veliki katolik i književnik Monta lembert šetao se svojim vrtom. Tada mu dođe odgojiteljica s njegovom kćerkicom u susret. Otac je htio prokušati odgoj svoga djeteta. "Dijete, zašto si na svijetu?" ozbiljno zapita otac. Kćerkica oduševljeno udari ručicama i veselo kaže: "Zato da te ljubim!" I baci mu se u naručaj.

Ljubiti roditelje, to je treća tvoja dužnost i na praznicima. Dužni smo ljubiti Boga. A zatim svoje roditelje. Sveti Ciril Jeruz. veli: "Iako puno toga možemo roditeljima uzvratiti, jedno im ipak ne možemo nikada naplatiti: život, što su nam ga dali." Pomisli samo, koliko su oni trpjeli za tebe, dok su te postavili na noge? Koliko sebi od usta uštežu, da bi te mogli školovati? I ti moraš priznati za svoje roditelje, što je sv. Augustin priznao za svoju majku: "Sve što jesam, zahvaljujem svojoj majci!"

Zato ljubi oca, ljubi majku! Pitao prijatelj Rajka: "Da li ljubiš svoju majku?" "Kako ne? odgovori Rajko, majka je dragi Bog na zemlji!" Jest! Majčina i očeva dobrota jesu za Bogom nešto najveće. Kako ih onda ne bismo ljubili?

U Poljskoj i drugdje po svijetu lijepi je obiteljski običaj da djeca pri odlasku od kuće u svijet, ili kad se vra-

te k roditeljima, mole oca odnosno majku za blagoslov; kleknu i na koljenima mole: "Oče, majko! Blagoslovi me!" Kako je to lijep dokaz ljubavi prema njima. Tako je radio i engleski državni tajnik sveti Tomo Morus. On ne bi nikad otišao iz svoga stana, a da ne bi klečeći molio oca za blagoslov.

Promisli: kakav si preko praznika prema svome ocu i majci? Slušaš li ih, poštuješ i ljubiš? Moliš li ih za blagoslov?

+

+ +

27. srpnja

S V E T I K R I S T O F O R

Već od davnih vremena štuje se u Crkvi Kristovoj slavni mučenik sv. Kristofor, čiji blagdan danas slavimo. Mnoge su crkve diljem svijeta podignute u njegovu čast. A kod nas ga šibenska biskupija slavi kao svoga zaštitnika. Sveti je Kristofor nebeski zaštitnik automobilista, šofera, nosača, hodočasnika, vozara i putnika. Svi oni obično imaju na sebi ili na svojim vozilima sliku ili medaljicu ovoga sveca.

Sveti je Kristofor živio u trećem vijeku po Isusu. Bio je rođom iz Palestine. Tijelom je bio gorostas, visoka sta-

sa, snažnih grudiju, neobične jakosti. Po nosan na svoju tjelesnu snagu želio je da služi kao vojnik najmoćnijem vladaru na svijetu. Išao je od zemlje do zemlje. Ali svi carevi, kraljevi i knezovi, na koje se namjerio, bojali su se nekoga. Ako se nisu bojali od ljudi, bojali su se od zlih duhova. Smatrajući đavla najmoćnijim vladarom stupi u njegovu službu. Ali idući s đavlom po svijetu, tako kaže stara legenda, opazi Kristofor, da se i on nekoga pobojao. Prolazili su pokraj jednog drvenog Križa na raskršću; đavao poče drhtati pred Raspetim i pobjegne. Gorostas zaključi da je Raspeti jaći od đavla. I odluči služiti Njemu. Jedan bi ga pustinjak poučio u kršćanskoj vjeri i pokrstio ga. Na upit kako neka služi svome novom Gospodaru, pustinjak mu reče: "Eno gledaj, ondje je rijeka bez mosta. Ti si velik i snažan. Prenosi ljude s jedne obale na drugu." Od tada je sv. Kristofor na svojim herkulskim plećima prenašao putnike preko rijeke.

Jedne večeri dođe na obalu rijeke neko Dijete i zamoli Kristofora da Ga prenese. Gorostas Ga uzme kao lagano perce, stavi Ga na rame i zagazi u rijeku. Ali, za čudo, svakim korakom Djetešce je bivalo sve teže. Teško stenjući, obliven znojem, baci orijaš svoje velike oči prema onom Djetešcu na njegovim ramenima i zapita Ga: "Tko si da si tako težak? Čini mi se kao da nosim cijeli svijet." Djetešce se slatko nasmija i odgovori: "Još više, Kristofore, nego cijeli svijet. Jer nosiš Onoga koji je stvorio cijeli svijet!" I Djeteta je nestalo. Radi toga slikaju sveca sa Djetetom Isusom na ramenima.

Zatim je sveti Kristofor otišao u Siriju da propovijeda sveto Evanđelje. Tu je mnoge obratio na pravu vjeru, za koju je i krv svoju prolio. Nakon raznih muka krvnici mu otsjekoše glavu na 25. srpnja.

I ti se, dragi sjemeništarče, spremaš da služiš velikog i najmoćnijeg Gospodara, samoga Boga. Kao svećenik postati ćeš pravi "Kristofor", tj. Bogonosac. Jest, ti ćeš Ga nositi u svojim rukama i drugima dijeliti. Kako je to velika, neshvatljiva sreća i čast. Slavni kardinal Mermillod je rekao: "Jedno ljudsko dijete ne može primiti veće časti nego da postane Božji svećenik."

Želiš li postati pravi svećenik Kristov, kakovih danas treba Crkva Njegova, ne smiješ postati "salonski svećenik" koji gleda samo na svoj komoditet i čast. Ne, takvih svećenika danas Crkva i Božji narod ne trebaju. Prošla su vremena, kad

je svećenik zatvoren u sobi čekao svoje vjernike da dođu u njegovu kancelariju, a on da ih prima kao kralj u audijenciju. Nekad je zaista tako bilo. A danas vrijede Isusove upute apostolima: "Ite in plateas et vicos! Idite na trgove i u sela!" / Luk 14, 21 /. Danas svećenik mora vjernike tražiti. A nekad su vjernici tražili svećenika! Vremena su se promijenila. Danas je život Kristova svećenika život žrtve, altruizma. Svećenik mora zaboraviti na sebe i svoje privatne udobnosti, a darovati se potpuno svome stadu.

Bio jednom car Napoleon na izletu obučen kao običan građanin. Uhvati ga nevrijeme. Car se sa pratnjom uteče u neku kolibu kraj ceste. Tim putem prođe neki svećenik. Napoleon mu poviče: "Gospodine župniče, dođite pod krov." "Hvala, reče svećenik, žurim se jednom bolesniku." Tada se obrati car k svojima: "Vidite, gospodo, kako su požrtvovni naši župnici."

Lijepe li pohvale iz usta jednog vladara! Svećenik = žrtva ljubavi prema bližnjemu. Kako se to lijepo doima čovjeka!

Sveti Karlo Boromejski je rekao: "Već samo jedna duša je kao biskupija, dosta velika da zaposli jednoga biskupa." Stoga je razumljiva izjava apostola Oceanije o. Chanela: "Otići preko mora, spasiti

jednu dušu i onda umrijeti!" "Kad bi u svome životu svećenik morao naviještati sveto evanđelje i samo četvorici seljaka nekog zaselka, već bi to bila za nj velika čast i sreća," rekao je kard: Mermillod.

Ne možeš nikada dovoljno zahvaliti Bogu za milost svetoga zvanja, ako te zove da postaneš drugi Kristofor u svetoj službi Božjoj.

Majka biskupa Bernarda Vaughan bila je obraćenica. Puno se molila da bi se sva njezina djeca posvetila službi Božjoj. I stvarno: od njezine 13 djece 11 je stupilo u službu Božju. Od šest sinova trojica su postali biskupi, jedan od njih čak kardinal; a pet kćeri stupilo u samostan.

Kako blagoslovljena je bila molitva te plemenite majke!

Želiš li i ti, sinko, postati Kristofor i Isusovo ime i nauku ponijeti u svijet svojoj braći, moraš se već sada vježbati u požrtvovnosti. Nastoj podnašati manjkavosti svojih drugova, budi zadovoljan sa malim, znaj opraštati primljene uvrede. Svladavaj svoju volju slušaj ći svoje roditelje i budi duboko pobožan. Tako ćeš se najbolje pripraviti na odgovornu službu Božju, službu Kristoforovu, tj. "rapere animas mundo, dare Deo. Grabi

ti duše svijetu, a davati Bogu." Kao što je sveti Kristofor prenašao i prevažao putnike preko rijeke, tako i svećenik mora prevažati duše s ovoga svijeta preko rijeke života u krilo Božje.

Promisli: imaš li duh žrtve? Je si li požrtvovan? Da li rado pomažeš roditeljima kod kućnih poslova?

\+

\+ +

28. srpnja

DA TI BUDE LIJEK ...

U jednom zavodu neki je pitomac dobio na sljepočici opasan čir. Išao je na ambulantu. Tamo su sve pregledali, dali potrebni lijek... Ali usprkos sve njege, čir je sve više prodirao u dubinu tkiva i nastalo je otrovanje.

Isusova klinika, Isusova ambulanta bolje radi. Ali, ako ipak ne pomaže, nije krivnja na sv. Ispovijedi. Krivnja je na pacijentu, na pokorniku koji se nije držao potrebnih uputa. Što je, dakle, potrebno, da ti Ispovijed bude lijek i da ne dođe do otrovanja?

U Sv. pismu čitamo da je momak David, kad je išao na diva Golijata, uzeo u praćku pet kamenova. I mi kad idemo k sv. Ispovijedi, da ubijemo Golijata grijeha, moramo sa sobom ponijeti pet kamenova, tj. za sv. je Ispovijed potrebno pet stvari.

Franci je bio petgodišnje dijete, a već veliki oblizavac. Više puta bi zavirio u majčinu kutiju za šećer. Jednom ga majka iznenadi kod toga posla. "Franci, zar ti ne čuješ neki glas u srcu koji ti kaže da to ne valja?" "Da, majko!" iskreno odgovori mali. "Taj glas je tvoja savjest, nju moraš slušati."

Tako i ti kod svakoga svoga čina čuješ u sebi neki glas, koji te opominje ili hvali. To je savjest. Savjest je najosjetljiviji inštrumenat, što ga je Stvoritelj stavio u naše srce. Osjetljiva je kao magnetska igla na kompasu. Ona ništa ne zaboravlja, nikad ne spava, uvijek je budna i stalno opominje.

Kad želiš k sv. Ispovijedi, moraš ispitati savjest, tj. promisliti što si sagriješio. Sjeti se učinjenih grijeha.

"Spoznaja samoga sebe posebna je milost Božja, i tko je želi, mora za nju moliti," kaže sv. Franjo Ksaverski. Stoga prije sv. Ispovijedi moli Duha Svetoga da ti prosvijetli pamet da se sjetiš svojih grijeha. Moli kao kralj David:Ti, Bože, znaš za bezumlje moje; krivnje moje nijesu sakrivene od Tebe." / Ps 68, 6 /.

Bože, daj mi milost da ih upoznam.

Kad si se pomolio, onda počni sa ispitivanjem. Najprije promisli kakva je bila tvoja zadnja sv. Ispovijed? Jesi li se dobro, iskreno, valjano ispovijedio? Jesi li što hotimice zašutio? Jesi li što zaboravio? Naloženu pokoru izvršio? Kakve su bile tvoje Ispovijedi u prošlosti?

Ako netko želi vidjeti svoje lice, on će se pogledati u ogledalo. Tako i mi imamo ogledalo u kojemu se vide naši grijesi. To su zapovijedi Božje i crkvene. Stoga pregledaj, promisli, nisi li protiv koje od njih sagriješio. Svaka zapovijed nešto nalaže ili zabranjuje. Promisli, nisi li nešto propustio što zapovijeda, odnosno nešto učinio što zabranjuje. Imaš li to ogledalo u svojem molitveniku, posluži se njime. Znadeš li ispitati savjest napamet, i to je dobro. Pregledaj još i sedam glavnih grijeha; možda si učinio koji od njih.

Car Karlo V. jednoga se dana ispovijedao kod svoga ispovjednika, svetog redovnika. Već je car htio završiti svoju ispovijed, kad mu ispovjednik upadne u riječ: "Vaše Veličanstvo je ispovjedilo samo "Karlove grijehe". Kažite još i "careve". Htio ga podsjetiti da mu je dužnost kazati i staleške grijehe. Tako i

ti! Promisli, kako si vršio dužnosti svoga staleža, kućna pravila, dužnosti u školi, kod učenja, pobožne vježbe? Itd.

Neki imaju običaj da kod ispitivanja savjesti pregledaju svoje dužnosti prema Bogu, bližnjemu i samomu sebi. I taj je način dobar. Kod ispitivanja savjesti treba posebnu pažnju i brigu posvetiti onoj mani, pogrešku, koja je matica svih ostalih, tj. glavnoj mani koja više ruši kućni mir tvoje duše, kojoj si više sklom i koju ti je teže očitovati.

Važno je napomenuti da ispitivanju savjesti treba posvetiti toliko brige, koliko i kojemu drugom važnom poslu. Ne treba da smo previše tjeskobni, škrupulozni. Ali opet, ne žuriti, ne biti površan. Kad su poslije rata pretraživali minska polja, nisu ih preletjeli avionom, nego su istraživači išli lagano i oprezno, od jedne točke do druge, i onda ih jednu po jedno demontirali i učinili bezopasnima. Tako i kod Ispovijedi. Grijesi su kao mine u našoj duši; treba im posvetiti dovoljno pažnje. Dosta je i pet minuta ispitivanja onome koji se redovno ispovijeda svake sedmice. Još je lakše ispitati savjest onomu koji svaku večer pregleda kako je proveo dan. Njemu će svaki i najmanji prekršaj odmah doći na pamet.

U bolnicu dovezoše teškog bolesni-

ka. Iako je već gledao smrti u oči, ipak nije htio ni da čuje o svećeniku. Jer on "nema ništa" da ispovijedi. Sestra bolničarka je molila za nj. Jednoga dana, kratko iza rendgenskog pregleda, došao je dežurni liječnik, saznao za njegovo stanje i htio izići. Ali zastane na vratima, ogleda se na bolesnika i reče: "Gospodine, da ne zaboravim! Jutros smo vas rendgenski pregledali i moram vam reći da se jasno vidjelo da imate kao ugljen crnu dušu." I otide. Primjetba je "upalila". Iza četvrt sata bolesnik pozvoni. "Sestro, zovnite svećenika. S mojom dušom ne može tako ostati."

I mi možemo uvijek nešto naći što je okaljalo našu dušu. Samo ako je dobro rendgenski pregledamo, ako dobro obavimo ispit savjesti. Kad su sveci, koji su se svaki dan ispovijedali, svaki puta nešto našli, kako ne bismo mi, koji se ispovijedamo sedmično, ili svakih 14 dana. Tá ljudi smo, a ne anđeli!

Promisli: kako si do sada obavljao svoju pripravu za dobru svetu Ispovijed? Kako si se ispitivao? Savjesno, ili možda površno? Što moraš popraviti u budu=će?

+

\+ +

29. srpnja

U T J E C A J K N J I G E

Veliki pape Pijo X i Pijo XI rekli su veliki istinu da je vjera prva velesila na svijetu, a odmah iza nje štampa. Alban Stolz je izjavio: "Na papiru bore se među sobom nebo i pakao!" Moramo priznati da je danas u XX vijeku knjiga zaista druga velesila. Moderni čovjek voli čitati; čita svatko i svuda, čak i dijete čim nauči pojedina slova. Knjiga i štampa su upravo poplavile svijet.

Bez sumnje, knjiga imade veliki utjecaj na život modernog čovjeka. Ona je duhovna hrana. Možemo mirno kazati da je čovjek takav, kakve knjige čita. Horn Petar piše: "Po svojem štivu ti mi otkrivaš svoju unutarnjost. Tko bi mogao danas još tvrditi da knjiga ne djeluje na nj. Svaka knjiga uči, odgaja ili zavađa." Štampa, bilo to novine ili knjige, ima čudesni utjecaj. Rosegger naziva je "velikim propovjednikom" našeg doba. Ona svuda propovijeda. Izgovorena riječ rijetko ostaje u ušima slušača; ali štampana riječ ostane na papiru i može neprestance rađati mnogo dobra, ali i neizmjerno mnogo zla. Dobre su knjige dobri prijatelji. One nam pripovijedaju o svemu,

što se na svijetu zbiva. Dobre nas knji=
ge navađaju na dobro, odvraćaju od zla,
uče nas istini i opominju. Tješe u žalo=
sti, a u veselju potiču da ne klonemo.

Slabo štivo,naprotiv, može nas pot
puno iskvariti. Stoga je sasvim istinita
rečenica:"Kaži mi što čitaš i kazat ću
ti kakav si!" Paul Bourgé je rekao:"Zavi
rimo li u dubinu svoje duše, morat ćemo
priznati da ne bismo bili takovi kakovi
jesmo, da nismo čitali ovu ili onu knji=
gu."

Nažalost, svako štivo može biti i u
ovčjem ruhu. Ono može biti pisano u lije
pom stilu i veoma privlačivo. Ali je če=
sto knjiga kao zmija koja može ugristi,
strašno ugristi. Misli što ih čitaš dje=
luju na tebe i kadre su da ti uzmu vla=
stito mišljenje, a nature svoje.

O jednom indijskom učenjaku priča
se: kad je listao neku knjigu, iznenada
osjeti bol u svom prstu. Opazi kako je
iz knjige izpuzala sitna zmija; ona mu
je zadala smrtonosnu ranu. Najprije mu
je otekao prst, zatim ruka i kroz jedan
sat bio je mrtav. Zmijica ga je smrtonos
no otrovala. Tako mogu biti i u na oko
nedužnoj knjizi male misli koje mogu tvo
ju dušu otrovati. Mnogo bi mladića bilo
ostalo dobrih i poštenih, da nisu dobili
u ruke koju slabu knjigu ili brošuru. Ta=

ko su izgubili i vjeru i zvanje. Loša
knjiga raspaljuje maštu, najniže strasti
uništi mladenačke ideale, zavodi u zlo=
čine i nečudorednost.

Za tolike knjige mogli bismo re=
ći sa Dantejom:"Ubojice su bili i knjiga
i pisac." Istina, zlo je štivo otrov za
dušu; on pomalo, ali sigurno truje u či=
tatelju vjeru, čistoću i sve plemenito u
čovjeku. Stoga je neki francuski pisac
sam rekao djevojci koja je čitala njegov
roman:"Ako tvoja nedužna ruka primi ovu
knjigu, vidjet ćeš kako Bog umire u tvo=
joj duši!"

Slaba je knjiga često veoma pri=
vlačiva svojom vanjštinom, naslovom, itd
Uzmeš, otvoriš, gutaš...I što se dogodi?
Mašta biva sve razdražljivija, srce jaće
kuca, ništa ne vidiš niti čuješ okolo se
be...A posljedice? Crveno lice, užarena
mašta, imaš neugodne osjećaje, u mislima
i glavi vrze ti se svakojake misli. Itd.
I te slike i predodžbe vrtjet će ti se
kroz cijeli dan i noć. I u snu.

Sigurno si katkad kod kuće postavio
miševima otrov! Ali kako? Dobro znadeš
da miš čistog otrova ne bi ni taknuo. Sto
ga si otrov pomiješao sa jelom koje miše
vi vole. Što je jelo slađe, to će miš
prije nasjesti. Miš dođe, slatko jelo ga
privuče i svoju sladokusnost plati gla=

vom. Tako i neke knjige ne nude otrov direktno. Obično ga sakriju i dobar i indiferentan sadržaj. Barem u početku. Ali što dalje čitaš, to i nehoteći gutaš otrov.

Znameniti apostol Beča p. Abel rekao je svojim slušaocima:"Bečlije, vi ste bedastiji od miševa. Oni jedu otrov, što je zaista bedasto. Ali im nikad ne dođe u pamet da bi otrov još i platili. Vi pa skupim novcem plaćate otrov = slabe knjige = kojima trujete svoje duše."

Nekomu francuskom piscu došao čudnovati posjetilac. Neugodne vanjštine, obučen u staro, zamazano odijelo. Lice mu je bilo upalo, ruke drhtave kao u starca. Sluga ga nije htio pustiti u sobu, ali je on silom ušao u stan. Bez oklijevanja sjeo je na stolicu. Iznenađen prisilnim posjetom pisac zaviče:"Kako sebi dozvoljavate tu drskost?" Gost izvuče iz džepa revolver:"Molim, budite mirni!" Uzrujani se pisac digne, ali mu posjetilac reče:"Molim, sjednite!" i upita ga:"Jeste li vi napisali roman "La f...?" /to je jedan od najnemoralnijih francuskih romana/. " Da!" odgovori pisac oklijevajući.

Tada posjetilac uzme lampu sa stola posvijeti piscu u lice te nepomično se zabulji u nj. Usta su mu bila otvorena

kao djeci kad nešto sa zanimanjem gledaju. Iz usta izlazio je smrad. Nakon par minuta postavi svjetiljku na stol i reče:"Tako, dakle, izgleda pisac! Pogledajte u mene! Mlad sam. Ali ako čovjek kod 30 godina izgleda već star, mora za to biti važan razlog. Prije deset godina čitao sam vaš roman. Čitao sam ga skrivečki, gutao ... Gospodine, da li znate što je nedužnost? Pogledajte!" Iz džepa izvuče fotografiju, poljubi je i dadne piscu: "Dobro pogledajte toga dječaka!" reče strogo. "Pogledajte drugu, treću, petu, sedmu," i pokaže mu slike. Iznenada zakriči, istrgne piscu slike iz ruku i poviče:"Ne! Nemojte ih gledati! Jer vi,prokletniče, ne znate što je nedužnost!Mladić na prvoj slici = to sam ja kada sam bio još nedužan. Ono su moji drugovi... Jedan se lani objesio. Svi su bili pošteni. A sada su pokvarenjaci, nesretni, žive sramotno..." Zagleda se u svoju prvu sliku i plačući reče:"Ja sam danas mogao biti svećenik da nisam tada čitao vaš roman. Drhtavim bi rukama od sreće i veselja mogao podignuti sveti kalež... A sada? ... U mojoj se ruci trese revolver i ne znam, hoću li dobro pogoditi!" Naglo se digao, spremio fotografije i rekao: "Svršio sam! Vidio sam onoga, koji je upropastio mladost moju i sreću... Da li

vam je neugodan zadah iz mojih usta? Ostavljam vam ga punu sobu, spada naimeovamo... Crpio sam ga iz vaših romana..! I lupio je za sobom vrata...

Jedna od tolikih žrtava nemoralne knjige! Čuvaj se, da ne bi jednom i ti proklinjao i pisca i knjigu koja ti je ukrala i vjeru i zvanje! Kao što valja birati prijatelje među ljudima, tako biraj i prijatelje među knjigama. Univerzitarac Pjer Džorž Frassatti nije nijednu knjigu prije počeo čitati negoli ju je dao svojoj majci da je ona prva pročita. Ravnaj se po savjetu filozofa Schopenhauera:"Slabe su knjige otrov,koji uništava duh; čitaj dobro, a zla nikada!"

Promisli: kakve knjige si do danas čitao? Da li te nije već koja sablaznila?

\+

\+ +

30. srpnja

PUBERTETNA BOJAŽLJIVOST

Ako pažljivo pratimo značajne pojave razvojnog doba, svakako ćemo primijetiti jednu zanimljivu pojavu u tim godinama. To je bojažljivost, plašljivost. U godinama od 14. do 18. godine bojažljivost je kao redovita.

Bojažljivost je jedan oblik nesigurnosti i straha. Pojavljuje se često prije ispita ili prijetećih opasnosti.To je neko posebno duševno stanje koje može tako djelovati na mladoga čovjeka, da katkad čak poblijedi, da mu zastane riječ u grlu kad ga profesor u školi nešto pita; da zacrveni; da zaboravi ono što je znao. On se prestraši. To je znak da nema pouzdanja u sebe. To je i manjak pouzdanja u druge. Gubi vlast nad sobom. Kad razgovara, ne pogleda u oči; boji se da se ne izda. Zatvori se u sebe i preda je se maštanju.

Mladićka bojažljivost pokazuje se također u duhovnom životu. Mladić se teško povjerava. Interesantno je, kako se mladi čovjek boji na svetoj Ispovijedi priznati svoju mladenačku mizeriju. Svom spretnošću nastoji da ga svećenik ne prepozna. Zato gleda, kad već hoće da ide na Ispovijed, da se stisne negdje sa strane ispovjedaonice te u mraku i tami tiho govori, samo da se ne izda tko je. I kako brzo nastoji sve svršiti. Sve radi nekom žurbom da što prije izbrblja molitvice, nerazumljivim, mumljajućim glasom kaže svoje grijehe, i često niti ne čeka na odrešenje, nego što prije=bježi! To je evo psiha mladoga čovjeka za vrijeme njegova razvitka: ne poniziti se, ne

odati, ne "osramotiti"! Svi neka ga cije
ne kao sveca. Plašljiv je i boji se da
mu "kruna" ne padne s glave. Zato mladi=
ći u tim godinama tako teškim srcem pri=
stupaju k sv. Ispovijedi. Tamo znaju i
prešutjeti svoju mizeriju, zatajiti veli
ke mladenačke grijehe jer se srame kaza=
ti ih , jer ih to ponizuje. Boje se, da
će im ti grijesi oduzeti čast pred sve=
ćenikom. Koliko mi je mladića već priz=
nalo, kad su obavljali generalnu Ispovi=
jed, da su znali iz srama tajne grijehe
zatajiti i tako se godinama svetogrdno
ispovijedali i pričešćivali.

G. 1861. na zadnji dan svibnja po=
zvao je sveti Ivan Bosko k sebi jednoga
svoga pitomca i zapitao ga:"Jesi li bio
na Ispovijedi?" "Da, bio sam!" "Da li
ti je svećenik dao odrešenje?" "Da!"
"Da li je to moguće?" "Da. A zašto me to
pitate?" "Jer nijesi sve ispovjedio!"
"Pa ja sam sve ispovjedio." "Pa, ako
ti ja rečem da nijesi?" "Da li vi bo=
lje znate nego ja?" "Ja ne želim bolje
znati od tebe. Ali ja znam da nijesi ka
zao sve. Npr.: to i to. Je li da nijesi
kazao?" Mladić sagne glavu i promuca:
"To se nijesam usudio kazati."

Don Bosko je svojim mladićima dao o=
ve upute: Imajte ispovjednika, kojemu
ćete sasvim otvoriti svoje srce i nemoj=

te ga mijenjati iz straha što će znati
vaše padanje. Istina, nije grijeh mije=
njati ispovjednika ako se redovitomu ne
usudimo kazati svoj grijeh. Ali veoma je
opasno za krepost svete čistoće ovakvo
mijenjanje. jer svećenik ne može dati po
trebnih savjeta. Ako se ipak sramite re=
dovitu ispovjedniku kazati svoj grijeh,
onda je svakako bolje da idete k drugomu
i njemu sve iskreno priznate, nego da re
dovitomu ispovjedniku lažete ili zašuti=
te." Ako si pak imao nesreću te si pao,i
nema drugoga svećenika, onda idi na Ispo
vijed bilo kojemu svećeniku i sve lijepo
i mirno, bez straha kaži, samo da ne ži=
viš u smrtnom grijehu. Nemoj gledati na
krivi ljudski obzir.

Pubertetna bojažljivost pokazuje se
i na duhovnom razgovoru sa o. duhovnikom.
Kako je od velike važnosti da mladići u
pubertetu barem svaki mjesec dođu na du=
hovni razgovor! Ako je potrebno, i češće!
U roku od mjesec dana mogu u životu mla=
dića nastati veliki problemi, koje treba
rješavati sporazumno s duhovnikom. Ali
se po neki boji otvoriti svoje poteško=
će, strah ga je. On sam dobro znade da
treba savjeta, ali se ne ufa kazati ili
pitati. Plaši se što će o. duhovnik o
njemu misliti!

Došao u sobu o. duhovnika jedan

sjemeništarac. Plašljivo pruži duhovniku jedan list i zamoli da ga pročita te da ga kasnije pozove. List glasi:"Oče duhovniče! Već sam toliko puta bio u vašoj sobi, ali sam više puta izašao nemirniji nego sam došao. Kad ste počeli razgovor o sv. čistoći, ja sam se uvijek pripravio na lažne odgovore i na zatajivanja. Kad sam odlazio, mislio sam se vratiti, ali nisam mogao. Više puta učinio sam odluku da ću sve kazati, ali nije išlo. Pobijedio je ljudski obzir: što ćete o meni misliti? I tako sam lagao... Jer vidim da bi vi meni od srca rado pomogli, a to i sam želim, odlučio sam da vam sve napišem. Ali ću vam sve iskreno priznati..." I onda sve iskreno opisuje i moli za savjete.

Koliko mi je već mladića priznalo, kako su se uopće bojali doći na duhovni razgovor. Plašili su se kazati svoje taj ne. Ali kad su se junački otvorili, tada su osjećali neko posebno veselje i utjehu, a poneki je i zaplakao. Jedan je došao u noći u deset sati, jer nije više mogao izdržati. A spavati je išao miran i sretan. Drugi dan je priznao da već dugo nije tako slatko spavao kao one noći poslije duhovnog razgovora.

Stoga savjetuje sveti Ivan Bosko:"Ako budete iskreni, sve će ići dobro i

bit ćete zadovoljni. To je jedino sredstvo da će zavod biti "un paradiso terestre = kutić zamaljskog raja!"

Promisli:ne osjećaš li i ti poja ve pubertetne bojažljivosti? Jesi li iskren kod sv. Ispovijedi?

\+

\+ \+

31. srpnja

SVETI IGNACIJE LOJOLSKI

Sveti Ignacije, osnivač jednog od najzaslužnijih redova u Crkvi katoličkoj, rodio se kao trinaesto dijete oca Beltrana i majke Marine na dvorcu Loyola u Španiji dne 25. prosinca 1491. Bio je plemićkog roda, lijepa stasa, pronicava duha, vatrene čudi, ponosit i slavohlepan. Osjećao je veliko veselje za vojnički život, Postao je pravi vitez, hrabar i spretan, neumoran u radu, vješt u svakomu poslu i strog u vojničkoj stezi. Iako po naravi ohol i premda je puno držao do sebe i svoje časti, ipak bi svakomu rado oprostio. Volio je čitati viteške romane i oduševljavao se za pjesništvo.

U ratu protiv Francuza povjerio mu je car Karlo V. obranu tvrđave Pampelone. Kao oficir zaista se veoma istaknuo. Ali ga kamen pogodi u lijevu nogu, desno pak u isti čas smrvi mu topovsko zrno.

Morao se podvrći teškoj operaciji. Više sedmica morao je u teškim bolovima leža ti na bolesničkoj postelji. Da ubije do sadu, molio je zabavnih knjiga o junaci ma i vitezovima. Jer nisu imali takvih pri ruci, dali su mu čitati život Isusov i život svetaca. On ih isprva čita samo zato da mu prođe vrijeme. Ali čim je vi še čitao, to više je milost Božja djelo vala na njega. Divio se svecima koji su tako strogu pokoru činili. Uvidio je, da su djela svetaca mnogo divnija i slavni ja od junačkih djela vitezova. Osjetio je da jedini Bog može potpuno zadovolji ti ljudsko srce. S jedne strane nukala ga milost Božja, s druge stráne mamio ga svijet svojim slastima i čarima. Konačno potaknut primjerima svetaca i prosvijet ljen milošću od važi se da će svoj život popraviti i od sada samo Bogu služiti. Sve je to učinila pobožna, dobra knjiga. Noleći se za tamne i tihe noći na kolje nima ukaza mu se Bl. Dj. Marija s malim Isusom u naručaju. Sada se Ignacije sa svim posveti Blaženoj Gospi.

Kad se oporavio, otide u benediktin ski samostan u Monseratu te obavi veliku sv. Ispovijed. Zatim se povuče u neku špilju kod Manreze da provodi pokornički život. Postio bi o kruhu i vodi, nosio ispod odijela oštri željezni lanac, bi

čevao se i spavao na goloj zemlji. Osim toga krotio je svoje strasti, osobito o holost i samoljublje, podnosio strplji vo ruganje i ismjehavanje. Tu je napisa o knjigu o Duhovnim vježbama, koja je s vremenom postala pravim putokazom krš. života.

Godine 1523. otputovao je u Sve tu zemlju da pohodi sveta mjesta koja je svojim boravkom na zemlji posvetio Isus Krist. Vrativši se iz Palestine, otišao je u Barcelonu i u trideset trećoj godi ni života postao gimnazijalac, da steče potrebnu naobrazbu i znanje. Ovdje je puno prepatio zbog zlostavljanja i pod nio teška iskušenja. Učio je latinsku slovnicu. Zatim je bio primljen na sveu čilište u Alkali blizu Madrida, onda u Salamanki i konačno u Parizu. Tu je svr šio mudroslovne i započeo bogoslovne nau ke. Sobni mu je drug bio glasoviti Petar Faber i sveti Franjo Ksaverski. Oko sebe je okupio i neke drugove koji su mu po slije služili kao temelj kod osnivanja nove Družbe. U crkvi Naše Gospe na Mont martreu u Parizu na blagdan Velike Gospe prije svete Pričesti položiše zavjet si romaštva, posluha i čistoće.

Godine 1537. bio je u Mlecima zare den za svećenika skupa sa nekim drugovi ma. Prvu je svetu Misu čitao u Rimu na Božić, na svoj 47. rođendan, u crkvi Na

rije Velike. Pravila "Družbe Isusove" potvrdio je papa Pavao III. godine 1540. Sveti je Ignacije svoje redovnike slao diljem čitava svijeta, čak u misijske krajeve. Godine 1541. poslao je u Indiju svetog Franju Ksaverskog, poznatog apostola Indije i Japana. Njegovi su duhovni sinovi svuda otvarali gimnazije, kolegije, vodili sjemeništa, održavali duhovne vježbe i misijonarili. Družba se Isusova brzo širila po svijetu i danas je najjaća redovnička organizacija u katoličkoj Crkvi. U našoj zemlji im je kuća matica u Zagrebu.

Sveti je Ignacije bio slaba zdravlja. Preminuo je mirno u Gospodinu 31. srpnja 1556. u Rimu, star 65 godina, pun zasluga za nebo. Zakopaše ga u crkvi Marije de Strada; mramorna ploča nosi jednostavni natpis: "Ignatio, Societatis Jesu fundatori! = Ignaciju, utemeljitelju Družbe Isusove." Svetim ga je proglasio papa Grgur XV godine 1622. i odredio da se njegov blagdan slavi na dan njegove smrti.

Životno mu je geslo bilo: "Omnia ad maiorem Dei gloriam! Sve na veću slavu Božju!" Toga se je gesla doslovce držao. Posebno se je odlikovao u sjedinjenju s Bogom. I crvić i cvjetić i travčica bili su mu dovoljni da zaroni u najdublje razmatranje. Često bi svraćao svoj pogled

na nebo. Tom zgodom znao bi kazati: "Kako mi se gadi zemlja kad na nebo pogledam!" Još kao sveučilištarac nosio bi sa sobom knjigu "Nasljeduj Krista" i pobožno je čitao. U molitvi je bio vanredno sabran. Lice bî mu sjalo od radosti i zanesenosti. Posebno je štovao Majku Božju. Sam je rekao da je sve milosti primio po Njoj.

Jer je ljubio Boga, ljubio je i bližnjega. Pogotovo je veliku brigu vodio o siromasima. Znao je sam prositi milostinju da bi mogao potpomágati siromahe. U bolnicama dvorio bi bolesnike i tješio nevoljnike. Iako ga je Bog obasuo velikim darovima, čudesima, ipak je ostao uvijek ponizan. "Mora da sam vrlo slab, kad mi treba toliko neobičnih milosti da se uzdržim", znao je reći. Neprestanim svladavanjem postigao je potpunu vlast nad sobom. Uvijek vedra čela. Znao je obuzdati svoju žestoku i na srdžbu sklonu narav. Kad ga je netko upitao, kojim se putem može najlakše doći do savršenosti, odgovori: obuzdavanjem nevaljanih sklonosti.

Sveti Ignacije duguje svoje obraćenje čitanju pobožnih, dobrih knjiga. Čitanje dobre knjige čini čovjeka dobrim, dok čitanje zle knjige čini čovjeka zlim. To potvrđuje svagdanje iskustvo.

Promisli: kakve knjige čitaš preko

praznika? Kakvu brigu vodiš o svome duhovnom štivu? Da li zanemaruješ tu pobožnu vježbu? Ako treba nešto popraviti, popravi odmah danas!

+

+ +

K O L O V O Z

1. kolovoza

"RADI INVENTURE ZATVORENO"

Ugradovima često vidite na vratima nekih trgovina cedulju sa ovim riječima: "Radi inventure zatvoreno!" Ta inventura znade trajati i po više dana, a u manjim trgovinama i samo po jedan dan. Kada imaju inventuru, tada u zatvorenoj radnji pregledavaju prostorije, robu, mjere, računaju, savjetuju se i sl. Obavljaju i pregled blagajne. Žele ustanoviti koliko se u prošlom mjesecu prodalo robe, koja se roba više potražuje, a koja je manje kurentna. Posebno je važan pregled blagajne. Trgovac hoće točno znati, da li radnja napreduje, da li kasa ima suficit ili možda deficit, da li je u blagajni manjak ili ne. I ako je manjak, gdje je uzrok. To ustanoviti za trgovca je životne važnosti. Sav taj posao mora se obaviti u miru, bez ičije smetnje. Zato je prigodom mjesečnog pregleda radnja zatvo-

rena.

Slična mjesečna inventura obavlja se u sjemeništima prigodom mjesečne duhovne obnove. Neki tu pobožnost nazivlju "Danom mjesečne sabranosti" ili "Mjesečna rekolekcija" ili "Mjesečna vježba sretne smrti". Toga dana moraš se zavoriti u sebe i pregledati stanje svoje duše, svoga duhovnog napretka. Na vratima tvojih misli i briga mora biti natpis "Radi inventure zatvoreno!" Ustanoviti moraš svoj duhovni suficit ili deficit u prošlom mjesecu. Ustanoviti eventuelni manjak u duhovnom životu i njegove uzroke. To je za tebe od životne važnosti. Uvjeriti se moraš da li si napredovao ili možda u čemu nazadovao, i zašto. Možebitne zapreke ili smetnje treba ukloniti. To je svrha mjesečne duhovne obnove. Da taj važan posao mirno obaviš, traži se šutnja i sabranost.

Sveti Ivan Bosko primijeti da ga jedan od njegovih pitomaca izbjegava. Jer mu nikako nije mogao doći "do živoga", svetac se dosjeti te mu napisa na cedulju nekoliko riječi i stavi je pitomcu u krevet pod deku. Kad je taj pitomac naveče došao u spavaonicu, odgrnu deku i spazi cedulju. Uzme i pročita: "Šta bi bilo s tvojom dušom ako bi noćas umro?" Mladić se malo zamisli i brizne u plač. Kad

ga prefekt upita za uzrok, mladić reče da želi k don Bosku. Otišao je:"Ah, don Bosko, ispovijedite me!" A onda je mirno otišao spavati. One su don Boskove riječi tako djelovale na njega da se odmah odlučio popraviti.

Popraviti se, urediti svoje račune s dragim Bogom, to je svrha mjesečne duhovne obnove. Da to lakše uspiješ, glavne su točke duhovne obnove: najprije kratko razmatranje o kojoj istini svete vjere: npr. o svrsi života, o smrti .... Razmatranje o posljednjim stvarima veoma dobro djeluju na našu dušu. Ako se npr. ozbiljno zamisliš u istinu da ćeš morati umrijeti, da baš o onom trenutku ovisi tvoja vječnost, onda ti nikako neće biti svejedno u kakvom se stanju nalazi tvoja duša: u milosti posvećujućoj, ili pak možda u smrtnom grijehu. Stoga ćeš, potaknut milošću Božjom, svakako odmah otići k sv. Ispovijedi i odbaciti teret svoje savjesti.

Kod mjesečne duhovne obnove obavi mjesečnu sv. Ispovijed. Najprije ispovijedi grijehe učinjene od prošle Ispovijedi, a onda dodaj one koje si učinio kroz prošli mjesec, od zadnje duhovne obnove, iako si se ih već ispovjedio.To se preporuča zato, da se za sve te učinjene grijehe još jedanput pokaješ. Možda u pro-

šlim Ispovijedima nije bilo pokajanje takvo, kakvo bi moralo biti; možda ni odluka nije bila dobra. Možda nisi ni iskreno sve priznao. A sada kod mjesečne duhovne obnove lakše ćeš se za sve pokajati i tako će Ispovijed biti bolja, a savjest mirnija, odluka čvršća. Odluka mora biti točno određena: do druge duhovne obnove čuvat ću se toga i toga grijeha. Točno odredi kojega! Sv. Ivan Bosko preporuča da mjesečnu Ispovijed obavimo tako, kao da je zadnja u našem životu. Kad bi znali da nam je ta Ispovijed zaista zadnja u životu, kako brižno bi se ispovjedili! Je li?

Druga glavna točka duhovne obnove jest mjesečni ispit savjesti. To je za tebe isto što za trgovca pregled blagajne. Obavi, dakle, u miru pregled prošlog mjeseca. Promisli: koju si odluku stvorio na prošloj duhovnoj obnovi i kako si je držao, odnosno, zašto je nisi držao. Nađi uzrok! Onda stvori plan za novi mjesec: u novom mjesecu čuvat ću se toga i toga, odnosno vježbat ću se u toj i toj kreposti. Taj ispit savjesti treba da sađe u pojedinosti, u tančine: dužnosti prema Bogu, bližnjemu i prema sebi. Tada uzmi svoju bilježnicu i zabilježi sve potrebno. Prigodom sedmične Ispovijedi pregledaj ovu bilježnicu i vodi kontrolu.

Da bi duhovnu obnovu dobro obavio, čitaj samo pobožne knjige, životopise svetaca i slično. Knjige, koje nisu pobožnog sadržaja, taj dan nemoj čitati da te ne bi rastresle. Možeš li, obavi koju pobožnu vježbu: sv. krunicu, križni put i slično. Veoma je korisno da moliš propisane molitve prigodom mjesečne duhovne obnove te da rado ponavljaš strelovitu molitvicu:"Isuse blagi, smiluj se meni!"

Da od duhovne obnove imaš što više koristi za svoj duhovni napredak, nastoj je obaviti u sabranosti. U tu svrhu drži propisanu šutnju. Tko se predaje rastresenosti, tko ne zna šutjeti, taj ne čuje glas Božji koji mu govori u tišini. U šutnji lakše misliš na sebe, na svoje mane što ih moraš popraviti, na kreposti koje želiš steći; lakše ćeš zamrziti na grijeh i svoje pogreške; lakše u molitvi moliti Boga za pomoć. Jasno da kod kuće ne možeš tako točno održavati šutnju kao u sjemeništu; učini što bolje možeš. Nastoj da se barem malo povučeš u crkvu i tamo proživi koji trenutak u šutnji pred svetohraništem.

Promisli. Kakvu si važnost do sada posvećivao ovoj tako važnoj pobožnoj vježbi? U čemu je bila duhovna obnova manjka va? Nisi li preko praznika propustio ovu pobožnu vježbu?

2. kolovoza

SRČIKA SVETE ISPOVIJEDI

Prvi uvjet, da ti sveta Ispovijed bude lijek, a ne otrov, jest pokajanje. Ono je daleko važnije od ispitivanja savjesti. Isus je mnogima oprostio grijehe bez nabrajanja grijeha. Ali nikomu, tko nije bio raskajan. Bez pokajanja, dakle, nema oproštenja.

Što znači: pokajati se? Tridentski crkveni sabor odgovara:"Pokajanje je bol duše i mržnja na učinjene grijehe s odlukom ne griješiti više." Kaje se dakle onaj kome je žao što je sagriješio. Pokajanje je unutarnja žalost zbog toga što smo sagriješili. Pokajanje je bol duše, žalost u srcu, a ne samo na jeziku. Ta se bol ne mora osjećati na tijelu. Ne treba zato plakati, uzdisati ili se kamenom udarati o grudi kao pokornik sv. Jeronim. To su samo čuvstva. A pokajanje je djelo volje! U volji moraš imati odvratnost na grijeh. Pokajanje, dakle, nije ona molitva u molitveniku koju mehanički izmoliš. Ono što imaš na jeziku, moraš imati u volji, u srcu: da se voljom otrgneš od grijeha. Najbolji znak da se kajemo za grijehe jest želja da ih nikada nismo učinili i da ih u budućnosti ne učinimo.

Uostalom, radi pokajanja neka bude miran svaki koji može iskreno sam sebi reći: "Žao mi je što sam učinio to i to. Volio bih da nisam. Ah, zašto sam bio tako slab i pao!" Konačno, svaki koji želi da se dobro, iskreno i skrušeno ispovijedi, time već daje do znanja da se kaje zbog svojih grijeha i da mu je žao, što ih je učinio. Pogotovo ako ima i odluku da ih se u buduće čuvà.

U doba cara Dioklecijana bio je načelnikom grada Rima Kromacije. Najednom teško oboli. Liječnici mu rekoše da je bolest neizlječiva i da mora uskoro umrijeti. U to začuje Kromacije kako je sv. Sebastijan mnoge ozdravio. I on ga pozove k sebi. Svetac mu reče: "Ozdravit ćeš, uništiš li sve poganske idole u svojoj palači." Kromacije je bio poganin. I on doista naloži da se unište svi kipovi poganskih bogova u njegovoj kući. Uza sve to bijaše mu iz dana u dan sve gore. Zato pozva sv. Sebastijana i prigovori mu. A ovaj ga blago prekori: "Sigurno nisi uništio sve idole." I Kromacije priznа, da je sačuvao i sakrio jedan mali zlatni idol, jer mu je bio tako drag... "Uništi i njega i ozdravit ćeš!" Tako je i bilo.

Svoje unutrašnje pokajanje, tj. žalost srca što smo sagriješili, moramo protegnuti na sve smrtne grijehe. Naime,

naše pokajanje mora biti općenito. Ako bi se kajali samo radi jednoga ili drugoga, a ne za sve smrtne grijehe, onda nam Ispovijed ne bi valjala. Grijesi su kao idoli u kući naše duše. Pokajanjem moramo uništiti sve te idole. Inače nam duša ne će ozdraviti, ne će primiti od Boga oproštenje.

David je imao sa sobom pet kamenova ali je samo jednim ubio Golijata. I mi kod svete Ispovijedi trebamo pet stvari; ali grijeh ubijemo samo pokajanjem. Pokajanje je srčika, najglavnije kod Ispovijedi.

Naše pokajanje još mora biti vrhunaravno; ne smije nam biti žao samo to, da nas je radi grijeha zadesila nesreća, ili sramota, ili vremenita šteta. Žao nam mora biti u prvom redu što smo svojim grijesima izgubili nebo, a zaslužili pakao. To je takozvano vrhunaravno nesavršeno pokajanje. Ovo je na Ispovijedi dovoljno za oproštenje grijeha. Barem takvo pokajanje moraš imati kad ideš k svetoj Ispovijedi.

Još je bolje od ovoga tzv. vrhunaravno savršeno pokajanje. Takvo pokajanje imamo kad se kajemo zato što smo svojim grijesima uvrijedili Boga, najvećе svoje dobro. Tako se kajao sveti apostol Petar, što je svojim grijehom uvri-

jedio svog Učitelja Isusa koji mu je toliko dobra udijelio. Takvo je savršeno pokajanje imala velika grešnica sv. Marija Magdalena.

Godine 1858. otišao je sv. Ivan Bosko sa jednom grupom svojih pitomaca u rodni zavičaj Becchi za blagdan sv. Krunice. Neke noći, dok su već spavali, čuje don Bosko da netko plače. Pogleda kroz prozor i u svjetlu mjesečine opazi Michaela Magoneja u jednom ćošku štaglja kako gleda u noćno nebo i plačući uzdiše. "Što ti je, Magone? Da li ti je zlo?" Preplašeni mladić je šutio. Don Bosko ponovi pitanje. I Magone odgovori: "Plačem diveći se mjesecu i zvijezdama koje se već toliko stoljeća točno pojavljuju na nebu da svijetle u tamnoj noći i tako slušaju svoga Stvoritelja. A ja koji sam već tako velik i razuman, morao bih biti vjeran zakonima Božjim, ja Ga nisam slušao, nego toliko puta uvrijedio." I opet poče plakati. Don Bosko ga sa nekoliko riječi utješi, a Magone ode mirno spavati.

Evo ti prekrasan primjer pravoga, savršenoga pokajanja. Ne trebaš doduše plakati i uzdisati kao Magone. To nije potrebno. Glavno je da u srcu imaš žalost zbog učinjenih grijeha. Takvo ćeš pokajanje lakše probuditi ako barem u duhu klekneš pod križ, pogledaš Isusa raspe=

toga. Barem Mu u mislima reci: "Isuse, radi mene si trpio. Svojim grijesima i ja sam bio krivcem Tvoje gorke muke. I ja sam Te na križ prikivao. Moji su grijesi bili čavli kojima sam Te prikivao na križ. Isuse, žao mi je! Oprosti mi! Isuse moj, milosrđe..."

Kao što zemaljski otac ne oprašta sinu, ako vidi da mu nije žao što ga je uvrijedio, tako ni Otac nebeski ne oprašta nama bez pokajanja. Stoga kod pripreve na svetu Ispovijed posveti najveću pažnju baš pokajanju. P. Scharsch preporuča da jednu trećinu pripreve upotrebimo za pokajanje. Budući da je i pokajanje dar Božji, dakle milost, stoga moli Boga: "Bože, daj mi milost da se za svoje grijehe skrušeno pokajem." Probudi pokajanje već prije svete Ispovijedi. Ali svakako ga probudi prije nego ti svećenik udijeli odrešenje.

Promisli: kakvo je bilo do sada tvo je pokajanje kod svete Ispovijedi?

\+ + +

3. kolovoza

V E R B A M O V E N T ....

Kardinal Faulhaber zapisao je: "Ne smijemo biti samo ribe u mreži apostola. Moramo i sami postati ribari i apostoli!" Ako to vrijedi za sve obične vjernike,

pogotovo vrijedi za svećeničkog kandida=
ta. Ti moraš preko praznika postati apo=
stol: ne samo dobrim primjerom, nego i
apostol riječi! Ima ljudi koje tuđi do=
bar primjer ne probudi iz njihove pospa=
nosti, nehajnosti i vjerskog drijemeža.
Takvima treba priuštiti i milostinju ri=
ječi, treba ih riječima potaknuti.

Na tu milostinju riječi potiče već
sveti apostol Pavao svoje vjernike Kolo=
šane: "Učite i opominjite jedan drugoga u
svakoj mudrosti!" / 3, 16 /. Bog je dao
čovjeku veliki dar, dar jezika. Taj Bož=
ji dar nastoj iskoristiti preko praznika
za službu riječi. Izusti koju dobru ri=
ječ gdjegod se nalazio. To vjernici od
tebe i očekuju! Neka se nitko od tebe
ne udalji, a da mu nijesi barem jednu
dobru misao rekao. To veoma pobudno dje=
luje. Nikad ne znaš kada će dobro sjeme
što si ga bacio na njivu srca svoga dru=
ga, niknuti i uroditi plodom. To prepu=
sti dragomu Bogu koji je gospodar ljud=
skog srca. Tvoja je dužnost sijati. Dru=
go je u Božjim rukama.

U portugalskom Kongu ima pleme Nzo=
be. Neki je mladić iz toga plemena mora
o na želju svojih roditelja napustiti
misijsku stanicu i vratiti se kući. Ime
mu je bilo Viktor. O. misijonar dao mu
je prije odlaska nekoliko dobrih pouka.

Molio ga je da bude hrabar i ustrajan. Na
to je crni mladić odgovorio: "Jest, oče, o
bećajem. K tome ću nastojati da ti dove=
dem i moje drugove da bi i oni jednom do
šli u nebo!" Do sada je, naime, pleme Nzo
be usprkos svih pokušaja misijonara osta
lo daleko od njega. Ali kako se je ugod=
no iznenadio misijonar, kad je eto Viktor
za božićne blagdane došao na misijsku sta
nicu sa dva svoja druga i sa 11 djevojči
ca. Nekoliko mjeseci kasnije pridobio je
on 60 mladih kršćana u starosti od 18 do
20 godina, koji su došli zajedno s Vikto
rom da se ispovjede i pričeste. To je bi
la zaista velika radost za o. misijonara.

Vidiš li, koliko može jedan apostol
u laičkom odijelu samo ako je pun apostol
skog duha i žara. Pokušaj i ti nagovori=
ti svoje drugove da idu u nedjelje k sv.
Misi, ili čak k sv. Ispovijedi i sv. Pri
česti. Treba samo malo odvažnosti, hra=
brosti. I ne bojati se! Riječ izrečena
na pravom mjestu i u pravo vrijeme može
stvoriti prava čudesa u dušama onih koji
nas slušaju. O onome što si rekao razmi=
šljat će oni koji su te čuli, kad budu
sami. Jo je za njih milost koju im daje
dragi Bog preko tebe. I donijet će plod
u svoje vrijeme.

U nekoj su župi imali misije. Kad
su imali svoju stalešku Ispovijed muževi,

primijetio je misijonar, kako jedan od njih češće izlazi iz crkve. Misleći da se boji k sv. Ispovijedi, iskoristi jednu zgodu da nagovori toga muža nek se osokoli doći k sv. Ispovijedi. Tada se ovaj nasmješi i reče pokazujući na jednog muškarca, koji je čekao u redu za Ispovijed:"Velečasni! Ovaj je već sedamnaesti kojega sam doveo danas k sv. Ispovijedi. Za danas će biti dosta. Kada on svrši, onda ću se još ja ispovjediti."

Prekrasan primjer apostolske duše! Kako su istinite riječi sv. Bernarda:"Čiji je život munja, njegove su riječi gromovi." Tko svijetli svojim primjerom, taj puno lakše uspijeva riječima. Sveti Pavao opominje Kološane:"Riječ vaša neka je svagda odvažna, solju začinjena, da znate kako vam treba svakomu odgovarati" / 4,6./ Solju začinjena mora biti riječ svakoga Kristova apostola. To znači: jedra, promišljena, da može dobro djelovati na dušu. U svome listu Efežanima sveti Pavao opet preporuča:"Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju." / 4, 29 /. Stoga nastoj da tvoj apostolat riječi bude miran, dostojanstven, uvjerljiv. Sveti Pavao piše svome učeniku Timoteju:"A sluga se Gospodnji ne smije svađati, već prema svima biti ljubezan; da s blagošću

poučava one koji se protive istini, ne bi li im Bog dao da se pokaju i spoznaju istinu." /2 Tim 2, 24 /. Slavni govornik Lacordaire kaže:"Ima mrtvih i živih riječi; riječi, koje padaju poput munje bez snage na zemlju. A ima ih, koje duh prožimaju poput plamena, koji sve izjeda."

Na povratku iz škole čuo je jednom 15 godišnji svetac Dominik Savio kako je neki čovjek izustio strašnu psovku. Dominik se zgrozio te stao tiho u srcu hvaliti Boga. Tada učini nešto, čemu se mora svatko diviti. On se čedno približi psovaču te ga zapita, da li bi mu mogao pokazati put u don Boskov zavod. Na pogled Dominikovog anđeoskog lica pusti psovača srditost te ljubezno odgovori:"Dragi moj mali, ja ti toga nažalost ne mogu kazati!" "Ako toga ne znate, hoćete li mi u nečem drugom ugoditi?" zapita mali apostol."Kaži samo slobodno što želiš?" Dominik se približi psovaču te mu na uho tiho šapne: "Učinili biste mi veliko veselje, ako ne biste u srdžbi izgovarali ime Božje!" Posve iznenađen reče mu ovaj:"Bravo, imaš pravo. To je prokleta strast i ja hoću pod svaku cijenu da joj budem gospodar."

Takav primjer možeš i ti nasljedovati. Lijepim, mirnim riječima opomenuti svoje drugove, da ne kunu, da ne psuju, da ne izgovaraju ružnih riječi! Koliko

zla i grijeha može spriječiti jedan apostol u tvojim godinama. Treba samo malo odvažnosti. Pisac René Bazin je rekao: "Tri ili četiri puta u životu pruža ti se prilika, da pokažeš da si junak. Ali priliku, da pokažeš da nisi kukavica imaš svaki dan." Zapamti što veli sv. Ciprijan: "Da ne bi premalo žeo, nastoj da puno siješ." Budi apostol na ulici, na šetnji ili na izletu, u crkvi, na dvorištu, u igri, kod kuće sa braćom, sa drugovima itd. Kratko: svuda! Nastoj da o tebi mogu reći ljudi kao što su rekli o Isusu: "Sve je dobro učinio." /Mr 7, 37 /. Ili: "Nikad čovjek nije tako govorio kao ovaj." / Iv 7, 46 /.

Budi aktivist Božji riječju, da bi i tebi moći Isus kazati kao što je rekao Luciji Christine: "Ti si mi mnogo duša darovala!"

Promisli: kako vršiš apostolat riječi? Promisli prilike, u kojima će ti se pružiti mogućnost tako važnog apostolata.

\+ + +

4. kolovoza

B I J E L I S V E T A C

U tamno doba trinaestoga vijeka pojavio se na nebu Katoličke Crkve kao sjajna zvijezda sveti Dominik. Žalosno je stanje vladalo u njegovo doba u Crkvi Kristovoj:

veliko vjersko neznanje, krivovjerja, zablude i razvrat.

Bijeli se Svetac rodio godine 1170. u španjolskom selu Kalarogi. Otac mu Srećko bio je plemić iz ugledne obitelji Guzman. Majka Ivanka vidjela je u snu da u svom krilu drži psa koji u zubima stiska goruću zublju. Svom silom htio se je otrgnuti da zapali zemlju. Prigodom njegova krštenja vidjeli su na djetinjem čelu sjajnu zvijezdu koja je obasjavala cijelu okolinu. To su bili predznaci njegova apostolata.

Prvu je izobrazbu stekao mali Dominik kod svoga strica svećenika. Već u 15. godini pođe na sveučilište u Palenci. Posred pokvarenosti ondašnjeg doba Dominik je sačuvao u mladenačkim godinama nevinost duše. Stoga nije čudno da je izabrao svećeničko zvanje. Kao takav će "lajati" na grijehe svoga vremena i "zapalijati" okorjela srca; bit će luč koja svijetli u tmini i pokazuje put u ljepšu domovinu neba.

Krasno je znao propovijedati, dirnuti i najokorjelija srca. Usto je provodio težak pokornički život: nije pio vina, češto spavao na goloj zemlji, dugo bdio, mnogo učio i strogu pokoru činio. Život mu je tekao u molitvi i radu.

Putujući jednom s biskupom kroz Fran

cusku, vidio je kako su Albigensi aktivni svojim krivovjerjem. Stoga odlučiše na tom putovanju nastupiti protiv njih i pokazati im put do istine. Svećenici koji su već radili na obraćenju tih krivovjeraca nisu imali ispjeha. Imali su krasne konje i sjajne kočije, živjeli udobno i raskošno. Narod je za njima govorio: "Evo na konjima službenike Onoga koji je pješice hodao; evo bogatih misijonara siromašnog Isusa; evo častohlepnih poslanika poniznog i prezrenog Boga."

Sv. Dominik ih je svjetovao da vrše svoj teški misijski rad u najvećem siromaštvu. A sam poče propovijedati bosonog i bez ikakva sjaja. To je "opalilo" i donijelo ploda. Vidjevši nevjernici da im propovijeda Božji čovjek, koji ne traži svoje slave ni koristi, obratiše se. Tome je pomogla i sama Majka Božja, kojoj se je svetac utekao za pomoć. Marija mu se ukazala i poučila ga neka širi među krivovjercima svetu krunicu. Obeća mu da će pomoću krunice izvojštiti pobjedu.

Oko Dominika okupi se priličan broj čestitih mladića koji su težili za savršenijim životom i željeli poput njega raditi oko spasa zalutalih. Tako je svetac udario g. 1217. temelj novom Redu koji se prozvao: "Red braće propovjednika", sa sjedištem u Tuluzi. To je za Crkvu Kristu

vu tako zaslužan Red Dominikanaca ili "bijelih fratara." Kod nas imaju svoj samostan u Zagrebu.

Sveti je Dominik zanosno i neumorno propovijedao riječ Božju ne samo u crkvama, nego i u kućama, na polju i po putevima. Očevim stopama pošli su i njegovi duhovni sinovi. Svetac je tako ljubio siromaštvo, da se odrekao svakog posjeda. Umjeren, ponizan, blagodaran i gostoljubiv. Prezirao je sama sebe i držao se ništicom.

Pun zasluga za Crkvu i čast Božju predao je svoju svetu dušu Bogu u petak, 6. kolovoza 1221. u Bologni, u 51. godini života. Papa Grgur IX. već ga je godine 1234. proglasio svecem.

Bijeli svetac bio je zaista pravi agent Božji. Svuda je tražio samo slavu Božju i spas duša. Sve je radio iz ljubavi prema Bogu. Uspjeh svoga rada položio je na čvrst temelj: svetost! Podvrgavao je tijelo duhu, osjetila razumu. Nogama je gazio tjelesne naslade. Ukratko: prisvojio je duh mrtvljenja.

I ti se spremaš, da kao svećenik radiš za slavu Božju i spas duša. Stoga već sada kao sjemeništarac položi temelj svome budućem radu: svetost! I tvoj život preko praznika neka teče u molitvi i radu. Savjesno vrši svoje pobožne vježbe, kloni se pokvarenih drugova, često pristupaj k

sv. Ispovijedi i stolu Gospodnjemu. Pogotovo preko praznika čuvaj svoja sjetila. Pazi na svoje oči. Nemoj da paseš znatiželjne poglede na onome što može okaljati bjelinu tvoje duše. Nastoj da budeš preko praznika "bijeli svetac", nedužan i čist mladić usred svakakvog svijeta. Prisvoji duh mrtvljenja. Ono se sastoji u žrtvicama! Svaki dan imaš premnogo prilika za svakojake žrtvice, pogotovo u svladavanju. Dobro ih iskoristi za odgoj svoje volje, da bi postao odlučan i nepopustljiv sotoni i pokvarenosti svijeta.

Promisli: u čemu ćeš danas naslijedovati svetog Dominika? Promisli! Odluči! Izvrši!

\+ + +

5. kolovoza

O L I M P I J S K E I G R E

Iz povijesti je poznato kako je plemeniti grčki narod polagao veliku važnost tjelesnom odgoju. Svake bi četvrte godine priređivali tzv. olimpijske igre u kojima su se najbolji natjecali među sobom. Borili su se za što bolji plasman. Pobjednici su primili nagrade: lovor vijenac. Olimpijske igre su počele g. 776. prije Krista i trajale sve do g. 394. poslije Krista. Dakle punih 1170 godina. Ukinute

su bile sve do g. 1894, kad ih je nakon 1500 godina obnovio francuski barun Pierre de Coubertin. To su danas moderne olimpijske igre, koje se isto održavaju svake četvrte godine. Obnovitelj je u pet povezanih raznobojnih koluta simbolizirao jedinstvo i povezanost omladine svih pet kontinenata. Dao je ideju o paljenju "olimpijske vatre", a kao lozinku izabrao je ove riječi:"Citius, altius, fortius!" To znači: "brže" za trkače;"više" za skakače; "hrabrije" za rvače i ostale borce. Pierre de Coubertin je umro u Ženevi, star 74 godine, 1936. godine. Tijelo mu počiva u gradu Lausani, a srce su mu prenijeli u jednoj urni u Atenu i stavili ga u njemu postavljen spomenik u svetištu.

I vi ste, dragi sjemeništarci, djeca 20. vijeka, djeca sporta. Jedan tjera jednu, drugi drugu granu sporta. Budite mirni! Crkva ne osuđuje sport kao takav. Kao dobra Majka ona je samo protiv surovog i divljeg sporta. Znaj da i sport ima puno pozitivnih odlika. Vodi k samopouzdanju, stvara osjećaj odgovornosti, uči ljubavi prema bližnjemu, kolegijalnosti, nesebičnosti, uljudnosti, skladnosti na zelenom polju i u međusobnom saobračaju. "Sport pripravlja mladoga čovjeka za život." Sport nam pomaže svladavati strasti

i odricati se svakojakih neurednosti. Ve=
liko je značenje sporta u duhovnom živo=
tu: pomaže nam u borbi sa samim sobom.
Jer više vrijedi pobjeda duha nego pobje
da tijela, stoga mora sport služiti ople
menjenju duha.

Time nije rečeno da u sportu nema o
pasnosti. I sport može postati negativan
ako postane sredstvo grijeha, ako se zbog
njega počnu zanemarivati dužnosti; u krat
ko, ako se sport izrodi! Slobodno se dak
le bavi sportom. Ali nemoj zbog njega za
nemarivati svojih staleških i vjerskih
dužnosti. Čuvaj se da radi sporta tvoja
nedjelja ne bude oskvrnjena, tj. bez sv.
Mise. Pazi da sport ne povrijedi tvoju
svetu čistoću. Šta ti, naime, koristi da
si ne znam kako odličan sportaš, ako zna
deš spretno polučiti gol, ako ti radi to
ga i milijunska publika plješće i ako no
vine donašaju tvoju sliku? Šta ti sve to
koristi ako se ne znaš svladati, ako si
duhovni slabić i dok druge pobjeđuješ, sa
moga sebe ne možeš pobijediti! Znaj da
više nego svi sportski rekordi vrijede
rekordi duše nad tijelom!

Dragi sjemeništarci! I mi smo neke
vrsti sportaši, atletičari. I mi se mora
mo boriti svaki sa sobom, svojim zlim na
gnucima i strastima. Svi mi trčimo na ce
sti koja nas vodi prema vječnosti. I mi
skačemo i u vis i u dalj na putu kreposti

i svetosti. I mi se rvamo sa svojim ne=
prijateljem đavlom. I mi plivamo u baze
nu milosti Božje. I mi igramo nogomet u
stadionu svagdanjeg života. I mi prire=
đujemo olimpijske igre, natjecanja i ta
kmičenja na duhovnom polju. A zašto? Za
to, da se što bolje plasiramo, da po=
stignemo što bolji rezultat i dobijemo
što ljepšu nagradu od dragoga Boga.

Godine 1936. bila su 9. veljače u
Garmischu skijaška natjecanja. Bila je
nedjelja. G. župnik je ujutro kod svete
Mise oglasio da će toga dana podnevna
sv. Misa biti nešto kasnije jer su ga
zato zamolili švicarski skijaši koji
zbog jutarnjeg treninga ne mogu prije
doći. A tako bi rado bili na sv. Misi. I
zaista, došli su svi. Nekoliko dana ka=
snije čitali su građani Garmischa u no=
vinama veselu vijest: švicarski su ski=
jaši primili zlatnu i srebrnu medalju!

Moguće je, dakle, biti i dobar kr=
šćanin, izvršivati svoje nedjeljne duž=
nosti, a usto biti i odličan sportaš. Ti
me nije rečeno da ćeš i ti dobiti zlat=
nu ili srebrnu medalju zato što si bio
kod sv. Mise. Ali će ti savjest biti mir
na što si dao Bogu što Mu pripada. Kako
su ovdje na mjestu Isusove riječi: "Dajte
caru carevo, a Bogu Božje." /Mt 22, 21/.

Na olimpijadi u Berlinu 1936. godine

američki trkač Metcalf stupio je na bije lu crtu sa koje je morao potrčati. Na startu pred svima gledaocima pobožno se i dostojanstveno prekriži. Zatim potrča i pobijedi. Primio je srebrnu medalju. U razgovoru prizna:"I u sportu i u studiju ja se uzdam u molitvu!"

To je značaj, to je karakter! Nemoj ni ti nikada za cijenu sporta prodavati svoga vjerskog uvjerenja!

Sport je, dakle, i te kako veliko odgojno sredstvo. On je škola discipline. Sportaš se mora svladavati, odricati, po koravati. Sport je škola za odgoj volje i značaja. On traži odlučnosti, požrtvov nosti, poslušnosti, energije, ustrajno= sti, prisutnosti duha, izdržljivosti, če sto puta i željezne volje. U kratko: sport traži čitava čovjeka. To je borba za što bolje mjesto, to je međusobni rivalitet, takmičenje i natjecanje. A to je za mla= dog čovjeka i potrebno.

Promisli: da li iskorištavaš sport kao sredstvo za odgoj samoga sebe? Za svladavanje i odgoj svoje volje? Ako to do sada nisi, nastoj to u buduće!

+

+ +

6. kolovoza

T V O J T R A N S V A L

U Južnoj Africi, sasvim dolje na strani prema Madagaskaru, nalazi se dr= žavica Transval. U njoj živi pleme Bura. Dugo se ništa nije znalo o njemu. Godine 1864. neki je engleski putnik prolazio kroz neko bursko selo. Na cesti su se i= grala djeca. Stranca iznenadi da se ta djeca igraju blistavim kamenjem. Pristu= pi k njima i zamoli ih, neka mu ih daru= ju. I djeca mu ih vesela srca pokloniše.

Putnik je došao u grad Kapstadt ili Kapetown. Tamo je pokazao jedan od prim= ljenih kamenova učenjaku dr. Andersenu. On promotri bolje kamen, pa reče:"Sret= niče! Vi ste bogataš. Ovaj je kamen dra= gocjeni dragulj; to je dijamant!"

Odmah na mjestu, gdje su djeca našla ona dijamantna zrnca, počeše kopati i na iđu na slavno južno=afričko Dijamantno polje. Tamo sabraše dijamanata u vrijed= nosti više milijardi. A na svjetskoj iz= ložbi u Parizu izložili su i onaj prvi kamen kojim su se djeca igrala na prašnoj cesti i lakoumno ga darovala onom strancu.

Svjetsko ime zadobio je bogati Transval u englesko=burskom ratu. Rat je nastao radi toga što su Englezi htjeli zauzeti bogate dijamantne rudnike Bura.

Buri, stanovnici Transvala, isprva nisu znali da imaju tako bogato prirodno blago. Ali kad je maleni junački narod saznao za vriednost tog dragocjenog kamena u svojoj zemlji, digao se i junački borio protiv nasilnih stranaca. koji iskorištavali njegovo bogatstvo.

Takav bogati dijamantni rudnik neprocjenljive vrijednosti sakriva se u tebi. I ti nosiš u sebi dijamant koji je hiljadu puta dragocjeniji i od najvećeg dijamanta što su ga ikada našli na ovoj zemlji. I najveći dijamant nije toliko vrijedan. Taj dijamant je tvoja čista, neokaljana duša. Taj dragulj, dragocjeniji od najvećeg i najljepšeg dijamanta, jest tvoja nevinost koju si primio na sv. krštenju.

A što je to nevinost? To je stanje duše koja nije učinila smrtnog grijeha, koja nije nikada učinila teškog grijeha protiv šeste zapovijedi Božje. Na sv.krštenju tvoja je duša primila bijelo ruho posvećujuće milosti Božje. Ali jedan jedini teški grijeh protiv sv. čistoće okalja to sniježno bijelo odijelo i otme duši nevinost. I to zauvijek! Jer cvijet nevinosti cvate samo jednom. Sagriješili čovjek teško protiv sv. čistoće, svoj grijeh, istina, može izbrisati na sv.Ispovijedi, ali smrtnim grijehom izgub-

ljena nevinost ne vraća se više nikada, uvela nevinost ne procvjeta nikada više.

Stoga mladić koji je sačuvao svoju dušu nevinu, bogatiji je i od najvećeg bogataša na svijetu. Bio on siromašan, boležljiv i slabo nadaren, makar ga nitko ne cijenio i ne ljubio, pred Bogom je odličniji i bogatiji nego kralj u raskošnom odijelu, ili sin njegov, ako su proigrali i izgubili nevinost i čistoću srca. On je kao sniježno bijeli ljiljan u jutarnjem suncu, anđeo u ljudskom tijelu. Mladić u cvijetu nevinosti je gotovo čudnovato biće na zemlji.

Jest, nešto veliko, prekrasno i neshvatljivo jest čista, nevina mladenačka duša. Iz očiju čistoga, neokaljanog mladića sjaji njegova anđeoska duša. Jasna vedrina njegove duše izbija mu u očima. Njegove bistre oči jesu kao svjetle plave potočnice na bistrom potoku. Čistoća daje njegovu duhu svježinu, a njegovom organizmu životnu snagu. Samo su čisti mladići odlučni, energični. Čist mladić osjeća posebnu radost. Svijest: čist sam i neokaljan, daje mu polet!

A i Bog sam posebno cijeni mladenačku nevinost te joj obećaje posebnu nagradu poslije smrti. Svi koji sačuvaju krsnu nevinost sačinjavaju u nebu posebnu djevičansku četu: oni prate Isusa=Janje

kudgod Ono pođe. Pjevaju Mu pjesmu koju osim njih nitko drugi pjevati ne zna, kako o tom piše djevičanski sv. Ivan, miljenik Isusov.

Možda do danas ni ti nisi znao, kako veliki dijamant nosiš u svojoj duši! Možda ga nisi znao ni cijeniti! Budno pazi da ga lakomišljeno ne izgubiš. Znaj da mladić to više vrijedi što je čistiji. Čist biti isto je što i biti svet, jer svetost je čistoća! Francuski filozof Rousseau je rekao: "Pokažite mi nevina mladića od 19 godina i proglasit ću ga najljepšim uresom svijeta." A iskusni prijatelj mladeži sv. Filip Neri kaže: "Dajte mi mladića čista i označit ću ga svecem!"

Ali da sačuvaš taj neprocjenjivi dijamant u bogatom Transvalu svoje mladenačke duše, moraš se poput Bura boriti da ti ga ne otme neprijatelj.

Promisli: kako čuvaš preko praznika svetu čistoću?

+

7. kolovoza

T V O J T R A N S V A L

Stanovnici bogatod Transvala u početku nisu znali vrijednost blaga što su ga posjedovali. Ali čim su upoznali dragocjenost dijamanata, borili su se

najhrabrije samo da ga sačuvaju.

I ti možda do sada nisi znao kako je velike vrijednosti tvoj dijamant, tvoja nevinost. Ali sada, kad znadeš koliko blago nosiš u sebi, sada ga čuvaj. Ako si pak već bio tako nesretan, da si ga izgubio, šta onda? Da li je sve izgubljeno? Ne! Nije! Čuj! Ima dvostruka čistoća: djevičanska i pokornička! Ako si nesrećom izgubio prvu, preostaje ti još druga. Ako si prvu proigrao, onda imaš čak dužnost da čuvaš drugu. Jednu ili drugu moraš posjedovati. Ako si pao i padao, moraš sada nastojati da više ne padneš: da u buduće očuvaš sebe čistim.

Ali u svakom slučaju, bilo da si još nevin, bilo da moraš čuvati pokorničku čistoću, u svakom slučaju moraš se za nju boriti. Istina da je ta borba jedna od nažešćih, što ih svaki mladić ima voditi. Ti si kao arhanđeo Mihael koji se mora boriti sa strašnim zmajem. U toj bori bi pobjeđuje samo junački značajni čovjek. I to ne sam, nego s pomoću Božjom. Kao što je Kerubin s mačem u ruci stajao pred vratima zemaljskog raja, tako moraš i ti s mačem samozataje i molitve čuvati ulaz tvoga malog raja, tvoje čiste mladenačke duše.

Te su borbe žešće od ratnih oluja. To je pravi duhovni rat između tebe i tvojih

strasti. Ta se borba izvana ne vidi. Oluju što divlja u tvom srcu možda nitko ne primjećuje. Nitko niti ne naslućuje kako je u tvom srcu sve uzburkano, uzbibano. I zato je pobjeda tako teška jer nema nikoga vidljivoga da ti priskoći u pomoć i pomogne. Ima rijetkih sretnika koji tih borbi uopće nemaju. Koji ne osjećaju u sebi žalac púti. Ali takvi ne znaju što to znači: boriti se za sv. čistoću. Zato oni ne stiču ni zasluga što ih stiču oni koji se moraju boriti da je očuvaju. I zato je mladić koji je sam sebe pobijedio najljepši biser u kruni čovječanstva. Junak je, dakle, onaj mladić koji je čist jer je to postigao borbom nad sobom. Herder veli: "Junak je, tko pobijedi lava; veći je junak tko pobijedi svijet; ali najveći je junak tko pobijedi samoga sebe."

Na početku druge polovine 19. stoljeća pripremao se u francuskom gradu Rouen na prvu sv. Pričest jedan vrijedan pitomac, imenom Juraj. U onom je odgojnom zavodu bio među dječacima običaj da je svaki prvopričesnik stvorio koju dobru odluku za uspomenu na prvu sv. Pričest. I naš je Juraj stvorio odluku da će od dana prve sv. Pričesti nositi bijelu kravatu tako dugo, dok ne bi učinio koji smrtni grijeh, dokle bude nevin.

Kad je presretni dan prve sv. Pričesti prošao, drugi su dječaci zamijenili bijele kravate s običnima, svagdanjima. Jedino ju je Juraj i dalje nosio. Među drugovima to je bilo zapaženo ali nisu znali što bi to značilo. Poneki mu se znao i narugati, ali Juro nije mario za to, nego je to sve ponizno gutao. U školi je vanredno napredovao; a napredovao je i u krepostima. Postao je mladić lijepe tjelesne vanjštine i uvijek nosio još bijelu kravatu.

G. 1870. Napoleon III počeo je rat protiv pruskog kralja Viljema. Među francuskim vojnicima našao se i naš Juraj. Pred odlazak u rat primio je sv. sakramente još uvijek u bijeloj kravati. Kao vojnik bijelu kravatu nije mogao nositi; stoga ju je stavio u džep vojničke bluze.

Kod Sedana došlo je do bitke. Napoleon je bio pobijeđen. I Juraj teško ranjen je ležao na bojištu. K njemu je došao vojni svećenik koji je umirućima dijelio posljednju utjehu. Juraj mu kaže: "Velečasni! Ispovijedio sam se prije par dana. Podijelite mi sv. Pričest i sv. Pomast." Kad mu je svećenik podijelio sv. sakramente, izvadi Juraj bijelu kravatu i reče: "Još jednu molbu imam na Vas; znam da mi je nećete odbiti. Pošaljite ovu bijelu kravatu mojoj majci. Javite joj da

je šalje njezin sin sa ratišta. Utješite je i naglasite da sam svoju bijelu kravatu, vjeran svome obećanju na dan prve sv. Pričesti, očuvao neokaljanu sve do smrti. Mirne savjesti mogu kazati da od prve sv. Pričesti nisam počinio nijednog smrtnog grijeha. Moja bijela kravata nije okaljana grijehom. Mrlje na njoj moja su krv koju sam prolio za svoju domovinu." Suze orosiše svećenikove oči kad je Juraj ispustio svoju čistu dušu.

I ti čuvaj svoje dragocjeno blago, svoj svijetli dijamant = nevinost svoje mladenačke duše. Moraš li oplakivati posrtaje svoje prošlosti, moli sa Davidom: "Gospodine! Ne spominji se grijeha mladosti moje." / Ps 24, 6 /. I nastoj da od danas unaprijed tvoj život bude drugčiji!

Promisli: gdje ti preko praznika prijeti opasnost za svetu čistoću?

\+

\+ +

8. kolovoza

S V E T I ŽUPNIK A R Š K I

Sveti Ivan Marija Vianney zaštitnik je svih pastira duša. Službovao je 41 godinu blizu Liona u malenoj župi Ars koja je imala samo pet stotina duša. U dekretu biskupova zamjenika stajalo je:

"Ars je malena župa. U njoj ima malo ljubavi prema Bogu. Vi je zapalite!" I zaista, svetac ju je zapalio. Ali je morao za to desetljeća moliti, raditi i trpjeti na duši i tijelu. Trnovit je bio put njegova života do zavidnih uspjeha.

Rodio se g. 1786. u mjestu Dardilly, blizu Liona u Francuskoj, od priprostih ali pobožnih roditelja. Bio je četvrti od šestero djece. Mladost je proživio u pobožnosti i nevinosti. Majka ga je naučila sve raditi iz ljubavi prema Bogu. Više puta našli su ga u kakvom zakutku gdje se moli. Na paši molio se osobito Majci Božjoj koju je od nježnih godina štovao. I svoje drugove na paši poticao je na molitvu. Već tada je običavao moliti "Zdravu Mariju" svaki put kad bi čuo da zvoni sat na tornju. Kad je kao mladić morao kopati u vinogradu i činilo mu se da od umora ne može dalje, stavio bi pred sebe Marijin kip i kopao do njega iz ljubavi prema Mariji. Zatim bi kip opet premjestio koji korak naprijed i ponovo kopao do njega. Odgajali su ga u velikoj ljubavi prema siromasima. Znao se je odreći kojeg zalogaja da bi ga ponudio siromahu.

Prvu je svetu Pričest primio u jednoj privatnoj kući jer su crkve bile zatvorene zbog revolucije. U 17. godini

primio je svetu Krizmu. Radi velikog po manjkanja svećenika tražili su kroposnih mladića koji bi se posvetili svećeničkom staležu. Osjećajući sveto zvanje prijavi se i on. Ali mu je glava bila "tvrda" za učenje. Kad bi klonuo, učitelj ga je so= kolio. Da bi postigao milost lakšeg uče nja, hodočastio je više od sto kilometa ra daleko na grob sv. Franje Regis. Pu= tem je hranu prosjačio. Nakon toga uče= nje mu je bilo nešto lakše. U 23. godi= ni morao je u vojsku. Ali pobjegne i sa= krije se u udaljeno selo. Tamo je privat no učio dvije godine. Onda zamoli za pri mitak u bogosloviju. Na prvom je ispitu pao. Tek na drugom pustili su ga dalje. Kod učenja pomogao mu je župnik Balley. On je uspio toliko ga pripraviti da je Ivan Marija bio 1815. u Grenoblu zaređen za svećenika u 30. godini. Prvo kapelan sko mjesto bilo mu je u župi njegovog u čitelja g. Balleya. Bio je radin, poni= zan i pobožan. Bio je malko plašljiv i neokretan, ali u vodstvu duša sposoban. Po naravi vatren postigao je svladava= njem blagost. Živio je veoma siromaški. Nakon dvije godine imenovan je upravite ljem siromašne župe Ars 9.II.1818.

Tada je Ars bio na lošem glasu: vjer nici siromašni, kuće od blata s krovom od slame, crkva stara, raspucana, u tor

nju malo napuklo zvono. K sv. Misi dola= zilo ih je malo. U župi su vladali: pi= janstvo, kletva, ples, nečistoća i drugi poroci. I nedjeljom se radilo na veliko. Ljudi nisu znali ni čitati ni pisati. U vjerskim stvarima pravi neznalice. Takav je bio vinograd koji je primio novi žup= nik na obrađivanje.

I on je zasukao rukave. Da bi po= stavio čvrste temelje svome dušobrižnič= kom radu, mnogo je molio. Već prije zore bio je u crkvi. Pred svetohraništem znao je čitave ure klečati i suze liti za o= braćenje svojih ovčica. Spavao je na go= lom podu, strogo postio i živio najskro= mnije. Sa svakim ljubezan, dobar, ulju= dan. Počeo je posjećivati svoje župljane u kućama, razgovarati s njima o njihovim prilikama i potrebama, zatim i o vjerskom stanju u kući, poučavao ih i pozivao k sv. Misi i sakramentima. Sakupljao je i djecu na kršć. nauk, kitio crkvu i ljepo tom svetog bogoslužja privlačio u sveti hram. Svojim je dobro pripravljenim, ali sasvim priprostim propovijedima osvajao srca. Spremao je propovijedi pred sveto= hraništem, a onda sve pisao, učio napa= met. Ipak je često ponižen ostavio propo= vjedaonicu jer bi mu pamćenje otkazalo. I to poniženje prikazao bi Bogu za obraće= nje župljana. Razumljivo je što se nakon nekoliko godina po Arsu proširio glas:

"Naš je župnik svetac!"....Sve je to privlačilo narod u crkvu i k sakramentima.

Ars se stalno dizao, nedjeljom više nisu radili, nekoliko se gostionica zatvorilo, počeli su moliti sv. krunicu, uveli razne nabožne bratovštine....ukratko: počeo novi vjerski život.

Ali je arski župnik prije toga morao proći svoju tešku Kalvariju. Zlobni jezici počeli su ga klevetati, ogovarati pjevali o njemu gadne pjesme, na vrata župnog stana lijepili mu sramotne plakate, tužili ga biskupu, smetao ga je i davao koji mu [illegible] osobito noću nije davao mira. Na nerazumijevanje je naišao i kod svoje svećeničke subraće. Radi svega toga, a i radi osjećaja manje vrijednosti, htio je nekoliko puta pobjeći. Ali bi ga vjerni župljani uspjeli nagovoriti da se vrati. Zavolio je križ svim žarom srca.

Glas o njegovoj svetosti širio se po biskupiji, Francuskoj i izvan nje. Počeli su dolaziti u Ars sa svih strana: neki po savjete, drugi po utjehu, na duhovni razgovor ili da čuju njegovu prostu propovijed. Najviše su dolazili k njemu na sv. Ispovijed. Ispovijedao je mnogo, dnevno i po 16 sati. Trideset je godina tako proživio u tijesnoj ispovjedaonici, a od dugog sjedenja dobio i rane. U zimsko doba trpio je od studeni, u

ljetno doba pak od sparine. Sve je trpio za obraćenje grešnika. Spavao je samo po dva sata, onda opet u crkvu ispovijedati propovijedati... Post i rad tako su ga iscrpli da je više puta pao putem u crkvu ili iz nje. I tako iz dana u dan, iz godine u godinu, uvijek bez odmora i okrepe... sve dok se nije u sobi srušio i dne 4. kolovoza 1859. kao 73 godišnji starac mirno u Gospodinu preminuo. Pokopan je u prisustvu ogromnog mnoštva svijeta u arškoj crkvi. Bog je svoga slugu uzvisio i čudesima. Nakon 45 godina otvorili su njegov grob i našli mu tijelo neistrunuto. Prenijeli su ga u novu crkvu u kojoj sada počiva. Dne 31. svibnja 1925. bio je proglašen svecima, a g. 1929. zaštitnikom dušnim pastirima.

Promisli: u kojoj kreposti ćeš nastojati danas nasljedovati svetog arškog župnika?

\+ + +

9. kolovoza

A P O S T O L A T M O L I T V E

Sveti apostol Pavao bio je najveći i najagilniji od svih apostola. Bio je čovjek rada za duše. Sam je lično propovao veliki dio tadašnjeg svijeta da svima naviješta Kristovo evanđelje. Zaista,

mogao je mirna srca kazati: "Svima sam postao sve, da na svaki način neke spasim!" / I Kor. 9,22 /.

Ali, iako je toliko radio za čast Božju i spas duša, bio je uvjeren da to nije dosta. U apostolatu samo raditi nije dosta. Treba i moliti! Bio je svjestan da obratiti ljudska srca nije ljudsko, nego Božje djelo! Bog ima ljudska srca u svojoj vlasti. Stoga je preporučivao svojim prvim vjernicima da ga potpomažu molitvom. Tako je pisao Kološanima: "Molite ujedno i za nas, da nam Bog otvori vrata propovijedanju." / 4, 3 /.

Da dobri Bog u apostolatu ima glavnu riječ, o tom je bio sveti Pavao duboko uvjeren. Sam je priznao u svome pismu vjernicima u gradu Korintu: "Mi smo Božji suradnici, a vi ste Božja njiva." / 3,9 / Zato kaže u istom listu: "Ja sam posadio, Apolon je zalio, ali Bog je dao da uzraste. Tako niti je što onaj, koji sadi, niti onaj, koji zalijeva, nego onaj, koji daje da raste - Bog." / 3, 6 /.

Svaki rad treba zalijevati molitvom. Također i apostolski rad. Apostolat dobra primjera kao i apostolat riječi. Često se puta dogodi da kod otvrdnuloga čovječjeg srca ništa ne pomaže ni dobar primjer, ni riječ. Pričinja se kao da je srce tvrda ledina. U takvom slučaju preostaje još samo molitva. To je apostolat molitve i žrtve. To je prakticirao već sveti apostol Pavao. Sam piše: "A ja ću veoma rado sve žrtvovati, i sama sebe ću žrtvovati za duše vaše." / II Kor 12,15/

Iz života svetoga župnika arškoga znamo kako se je mučio za obraćenje Arsa, svoje drage župe. I kad je vidio da su srca ledena i hladna na sve njegove preporuke, tada je prihvatio zadnje, najuspješnije apostolsko sredstvo: molitvu i žrtvu. Znao je sate i sate probdjeti pred Svetohraništem i po cijele noći moliti. Zaklinjao je dragog Spasitelja neka mu obrati Ars. Uz to je dodao svoje pokorničke postove i bičevanja. I na taj je način, da tako kažemo, primorao milosrđe Božje da mu udijeli obilan uspjeh u apostolatu.

I ti, mladi apostole Božji, nemoj klonuti duhom ako ovoga i onoga nijesi odmah uspio pridobiti za svetu stvar. Kad si upotrebio sva sredstva, i dobar primjer i lijepu riječ, a ipak nisi uspio, tada prihvati za oružje molitve i žrtve. I siguran budi da ćeš uspjeti! Prikaži dragomu Bogu sv. Pričest ili krunicu za onoga koga želiš pridobiti. Kardinal Faulhaber kaže: "Stari su apostoli došli iz dvorane Zadnje večere, a novi apostoli dolaze od pričesnog stola." Euharisti

ja je tajna svih onih koji apostolski misle i osjećaju. Na svetoj Gozbi dobit ćeš snage za ustrajnost u apostolatu. I nećeš klonuti poradi neočekivanih neuspjeha!

Dobro nam je poznat "zeleni otok" Irska koga zovu otokom svetaca. Mnogo godina borila se Irska za svoju slobodu. Vođa toga-pokreta bio je neumrli O'Connell, uvjereni katolik. U engleskom parlamentu bila je velika debata o oslobođenju Irske. Svi su irski rodoljubi čekali na odvažnu riječ obrane svoga vođe O'Connella. Nadali su se da će on spasiti situaciju. Ali primijetiše da je njegovo poslaničko mjesto — prazno. Išli su ga tražiti i našli u pokrajnjoj dvorani kako moli krunicu. Iznijeli su mu položaj i htjeli ga odvući u parlamentarnu dvoranu. A on im sasvim mirno odgovori:"Ostavite me samo da svršim svoju krunicu. To je važnije za irsku stvar nego i najbolji govori!"

Svi su veliki umovi bili uvjerenja da treba svoje nastojanje poduprijeti molitvom. Ni najbolji govornik svojom govorničkom vještinom neće uspjeti ako Bog ne takne okorjelo srce. Za to treba milosti. A milost se redovito najbolje isprosi baš molitvom.

Mladić od 20 godina, sin dobre i po-

božne majke, zapao je u zlo društvo. Majka ga je često opominjala:"Karlo! Karlo! Čuvaj se lošega društva!" Mladić je morao priznati da majka ima pravo. Ali nije imao snage da se odupre utjecaju svojih drugova. Tada se dogodilo da je ponovno došao kući kasno poslije ponoći, nakon velikih gubitaka kod igre. Morao je proći kroz majčinu sobu. Tiho je otvorio vrata. I što je ugledao? "Vidio sam, pričao je kasnije, kako moja majka kleči pred križem, koji je visio na stijeni, sva u suzama. Taj me pogled duboko potresao. Neko sam vrijeme stajao kao okamenjen. Konačno sam izustio:"Majko! Što radiš?" Ona je podigla glavu i pogledavši me rekla:"Siromašno moje dijete! Ja molim za tebe." I opet je svoju žalosnu glavu sagnula i gorko plakala. Otišao sam u svoju sobu, ali cijele noći nisam zaspao. Majčina slika stalno mi je lebdjela pred očima. I konačno odlučih: Nikada više!" To je bio plod apostolske molitve.

Ne zaboravi da još vrijedi ona stara:"Radi i moli! Moli i radi!" Jedno i drugo je potrebno. Kard. Faulhaber je zapisao:K Orate fratres spada danas i Laborate fratres! K pozivu na rad u apostolskoj sjetvi i žetvi spada danas i poziv na molitvu." Što misliš, tko nam

je dao jednog sv. Pavla? Molitva djevičanskog prvomučenika Stjepana!

Promisli: da li si se i ti u svome apostolskom radu preko praznika služio i apostolskim sredstvom: molitvom?

+

+ +

10. kolovoza

TVRDA ODLUKA

Sveti je Ivan Bosko imao neobičan san. Pričinilo mu se da ispovijeda svoje mladiće. Jer ih je bilo mnogo koji su čekali, svetac ustane da jednomu od njih šapne neka ide pozvati još drugog svećenika u pomoć. Čim je ustao, primjeti da kod nogu mladića koji je čekao na Ispovijed, sjedi đavao i drži u pandžama tri konopa. Znatiželjan zapita đavla što tamo radi. Ali đavao samo nešto progunđa. Svetac naredi da mu donesu blagoslovljene vode. Uzme škropilo i zapita đavla što znači onaj konop. Ali đavao samo nešto promumlja. Tada mu svetac zaprijeti da će ga blagoslovljenom vodom ako mu ne odgovori. Đavao zamoli da ga pošteđi od blagoslovljene vode jer da ga "peče".

"No, onda mi kaži što znače ta tri konopa?" Budući da se đavao nećkao, don Bosko ga htjede poškropiti. Tada đavao izusti: "Ovaj konop znači da mladić nema

pokajanja." "A što znači drugi konop?" zapita svetac. Đavao opet kroz zube isti=sne: "Znači, da nema tvrde odluke!"

"A što znači treći konop?" "Toga ti neću reći, to je naša tajna."

Don Bosko digne škropilo, a đavao tada kroz zube promrmlja: "Znači... znači ... znači... - da nije iskren." Don Bosko je saznao veliku tajnu. Poškropi đavle koji su se bili prikupili i počeli urlikati. I svetac se probudi.

Kajanje, tvrda odluka, iskrenost! Najsigurniji znak pravoga kajanja jest dobra i tvrda odluka. Ona je uključena već u pokajanju. Tko se zaista kaje, taj će svakako imati i tvrdu odluku: čuvati se grijeha! Tvrda je odluka iskrena volja da ćemo se popraviti i da nećemo više griješiti. Ako nema pokajanja i tvrde odluke, neće biti ni popravka života.

Znam da sam bijedan i slab. Ali sada imam ozbiljnu volju: nikada više grijeha! To se traži kod Ispovijedi. Ako pak takve ozbiljne volje nemaš, znak je da nemaš pravoga kajanja ni odluke. Ako pak toga nemaš, nećeš imati ni koristi od svete Ispovijedi. Takva Ispovijed mogla bi biti i nevaljana. Tvrda je odluka plod pravoga, istinskog pokajanja.

Odluka mora biti općenita kao i kajanje. Obuhvatiti mora sve smrtne grije=

he. To znači: odlučiti moramo, da ćemo se u buduće čuvati svih smrtnih grijeha bez razlike. I onoga koji ti je "drag i mio", na kojega si se već navikao, s kojim si možda čak i "prijatelj". Sve ido le moraš uništiti ako želiš ozdraviti.

Da bismo od Ispovijedi imali zaista koristi za dušu, mora naša odluka uključiti uz grijeh i grešnu prigodu, tj. odlučiti moramo da ćemo se čuvati ne samo grijeha, nego da ćemo izbjegavati sve što nas vuče u grijeh; da ćemo se čuvati osobe, knjige, mjesta, predmeta društva i ... Ukratko svega što nam je bilo povodom da smo sagriješili, pali. Tko nema takve čvrste odluke, taj se sa svetom Ispovijedi samo ruga. Makar imali i tisuću dobrih odluka da ćemo se čuvati grijeha, a ne bismo se čuvali grešne prigode, davao bi nam se na sve to slatko smijao. Jer nema junaka, kojega grešna prigoda ne bi slomila, shrvala. Stoga junački odluči od sebe ukloniti sve što te na grijeh navodi, pa bilo ti milo kao oko u glavi!

Ako si sam sebi grešna prigoda, tj. ako te vuče u pad tvoje tijelo, oči, jezik, zle sklonosti... tada dodaj svojoj odluci ozbiljnu volju da ćeš se svladavati, da ćeš upotrebiti sva sredstva da nećeš opet pogriješiti. Tko ima pravu

volju da se popravi, taj će odlučiti i to, da će upotrebiti sva potrebita sredstva koja k tome vode. Najbolji je plod odluke: borba protiv grijeha!

Švedski kralj Karlo XII bio je veliki junak. Ali se je u svojoj mladosti znao češće opiti. Ta ga je pogreška zavela u mnogo drugo zlo. Jednog se dana opet opio i pogrdio svoju majku. Drugi dan ga je neki prijatelj na to upozorio. "Donesite najbolje vina i jednu čašu," zapovijedi kralj. Tada je otišao k majci i zamolio je da mu oprosti. " A da te uvjerim da mi je doista žao, i da te više neću vrijeđati, ovo je posljednja kap vina što ga pijem u svome životu." Reče i iskapi čašu. Karlo je živio još 18 godina. Ali je održao svoju zadanu riječ i nije se više opio.

To je primjer dobre o tvrde odluke. Kad bismo mi kod svete Ispovijedi imali tako čvrstu odluku!

" Pa znam da ću opet pasti!" Tako često kažu mladići.

Čuj! Ako si imao zaista tvrdu odluku, pa si kasnije opet pao, znaj da si pao: ili zato što nisi upotrebio potrebna sredstva, ili jer se u odlučnom času nisi sjetio na odluku, ili jer si bio tako slab da te je napast svladala, ili pak si pao promišljeno. U svakom slučaju ustani,

idi mirno opet k sv. Ispovijedi i popravi što nije valjalo. I malo po malo postati ćeš boljim. Čuvaj se samo da nećeš biti kao oni grešnici koji griješe i misle:"Eh, pa ispovjedit ću se!" A kad se ispovjede, onda opet lakoumno nanovo griješe. Kod takvih se može ozbiljno posumnjati u njihovo pokajanje i odluku.

Istina je, da se od onoga na što se netko navikne, teško odvikne. Ali uz pomoć Božju i našu čvrstu volju može se čovjek odviknuti. Ako Bog vidi našu ozbiljnu volju, dade nam i svoju pomoć!

Sveti Ivan Bosko je rekao:"Biti dobar nije u tom da ne učiniš nijedan grijeh. Ne! Tá svi griješimo! Biti dobar je u tom: imati ozbiljnu volju popraviti se! Da! Ali ne samo neki "Bih, bih! Rado bih! Nego onaj čvrsti i odlučni:"Hoću! Neću!" Hoću biti dobar! Neću više grijeha!

Promisli: kakva je bila do sada tvoja tvrda odluka kod sv. Ispovijedi?

\+ + +

11. kolovoza

L J U D S K I O B Z I R

Napoleon se nalazio na otoku sv.Helene. Da bi mogao pribivati svetoj Misi, izmoli da mu pošalju svećenika. Navečer istog dana razgovarao je car sa generalom Montholon o sv. Misi koja će biti slijedećeg dan. Napoleon je govorio o sv. Misi s posebnim veseljem koje je generala začudilo. Rekao je i ove riječi:"Generale! Na prijestolju, okružen generalima različitog vjerskog uvjerenja, neću tajiti, osjećao sam neki ljudski strah i stanoviti stid da otvoreno priznam svo je uvjerenje da vjerujem i da sam kršćanin."

Slično kao velikom Napoleonu pred generalima, može se dogoditi preko praznika i tebi, dragi moj sjemeništarče! Doći ćeš u svakojaka društva, među različite drugove. Naići i na takove, koji će te prijekim okom gledati zbog toga što si se odlučio za svećeničko zvanje. Možda će ti netko predbaciti da to nije više moderno. I ti ćeš se u takvom slučaju naći u neugodnom položaju. Osjetit ćeš neku žebnju u srcu, neki obzir, strah, stid. Možda će ti lice zacrvenjeti. Poželio bi da te nema... I možda kloneš srcem.

Da li imaš razloga za to? Ne, nikako! Jer ti želiš postati svećenikom, članom staleža koji je za rod ljudski najzaslužniji! Zapamti što je rekao sveti Ivan Bosko:"Najveći dar, što ga dragi Bog može dati roditeljima, jest sin svećenik!" Stoga se nikada nemoj sramiti pred nikim što si sjemeništarac, što se i ti pripremaš za svećenika. Naprotiv, to neka ti

bude čast i toga budi svijestan svuda, gdje god bio.

Godine 1928. otišlo je preko praznika 30 srednjoškolaca iz Beča na školsku ferijalnu koloniju. Bili su to đaci viših razreda. Svaki dan imali su svetu Misu i na njoj pjevali. Najmlađi je bio Fric, petoškolac. Svaki dan se on čak i priče šćivao. Nakon nekoliko dana počeli su ga neki drugovi zbog toga zadirkivati. Fric se svemu samo smješkao te i dalje pristupao k sv. Pričesti. Jednom su drugovi priredili zabavu na kojoj je Fric opet bio predmet izrugivanja. On je tada rekao:"Dobro! Od sutra dalje ja ću drugačije postupati." Ujutro je opet bio kod pričesnog stola. Ali, kad se je vraćao s pričesne klupe, nije išao na svoje mjesto u klupi oborenim očima, kao prije, nego rukama sklopljenim na grudima, očima uperenim u drugove, polako i odvažno koracao na svoje mjesto. Drugovi su bili pobijeđeni. Sada su oni oborili oči i sagnuli glavu. Od onoga dana nitko više nije izrugavao Frica. Navečer jedan od drugova rekao je svećeniku:"Velečasni! Fric je ipak veći junak od svih nas. Mi smo ga htjeli izigrati, ali nas je on na lijep način poučio." Od slijedeće nedjelje dalje pristupala su već osmorica drugova dnevno k sv. Pričesti.

Vidiš kako primjerno djeluje odvažno vladanje na drugove. Nemoj se nikada stidjeti ići k sv. Pričesti, Misi i ostalim pobožnim vježbama u vašoj župi. Budi odvažan u ispovjedanju svete vjere, svoje vjere u Isusa Krista, čiji svećenik želiš postati. Nemoj se obazirati na ljudski obzir, jer bi to bio kukavičluk. Ako li ne kloneš, nego ostaneš odvažan, vjeruj da će te svi poštivati. To je karakterno, značajno. A značajnog čovjeka svi cijene.

Bilo je u nekom društvu na ručku. Među uzvanicima nalazila se jedna djevojka. Prije ručka ona se lijepo, dostojanstveno prekriži. Do nje sjedio neki gospodin, zaslužan jer je nosio na prsima odlikovanje. Kad je primjetio da se je djevojka prekrižila, upita je:"Milostiva gospojice, što to radite?" I nasmješi se. A djevojka odgovori:"Gospodine, da li se Vi sramite odlikovanja koje nosite na grudima?" "Sasvim jasno da ne!" bio je odgovor. "A zašto bih se ja sramila Kristova križa? On je moj počasni križ i moje odlikovanje."

Nastoj se i ti svuda lijepo i pobožno prekrižiti. Ne samo u crkvi i kad obavljaš svoje pobožne vježbe! Ne samo kod kuće, kod svojih roditelja, kod stola, prije i poslije jela. Nego i kad si kod rođaka, ili bilo gdje pozvan na ručak, itd.

jedino ne treba da se križaš na putovanju, kad moraš da jedeš u gostionici, vlaku, brodu i sličnо. Zapamti: dobro misleći ljudi od tebe i to očekuju. Želo da pokažeš što si kao mladi levit nauči o u sjemeništu. Sablaznit ćeš ih ako ne budeš odvažan u vršenju svojih kršćanskih dužnosti.

Prošle 1960. godine bile su u Rimu svjetske Olimpijske igre. U sportskoj disciplini boksu pobijedio je i primio zlatnu kolajnu talijanski boksač Musso. I televizija je davala prijenos sa boksačkog odra. Musso bi se prekrižio prije svake runde. To se jasno vidjelo i na televiziji!

Kazat ćeš: smiješno! Možda. Ali je njegov čin hvale vrijedan. On je javno pokazao svoje vjersko osvjedočenje. Sjeti se Isusovih riječi: "Tko god mene prizna pred ljudima, priznat ću i Ja njega pred svojim nebeskim Ocem. Tko se mene odreče pred ljudima, i Ja ću se njega odreći pred svojim nebeskim Ocem." / Mt. 10, 32 /.

Na jednom autobusu blizu Turina, kad su svi putnici čekali na odlazak, uđe šofer, pozdravi putnike, sjedne za volan iz lisnice uzme sličicu Marije Pomoćnice, poljubi je, stavi pred sebe, prekriži se i reče: U ime Božje! I potjera autobus... Kako je to lijepo i pobudno djelovalo na sve putnike! Ti nisi, doduše, dužan da učiniš slično. Ali je važno da se nikada ne sramiš djelom pokazati da si sjemeništarac. Da li je, možda, sramota vjerovati u Boga? Tko Bogu služi, ne smije se ženirati!

Ispitaj se, kako si se ravnao do sada? Da li si kada radi ljudskog obzira propustio svoje sjemeništarske dužnosti?

\+

\+ \+

12. kolovoza

GULIVER MEĐU LILIPUTANCIMA

Engleski pisac Jonatan Swift pripovijeda u svojoj knjizi "Guliverova putovanja" kako se je Guliver vozio na lađi "Antilopa" iz pristaništa u Bristolu prema Tasmaniji. Putem ih zahvati strahovita bura i brod se razbije o jednu stijenu. U tom borodolomu svi su zagalili. Samo se Guliver spasio. Plivao je prema otoku što je bio pred njim, a zvao se Liliput. Potpuno skrhan od umora stigao je na obalu već u noći. Nigdje nije ugledao ni kuće ni svjetla. Pošao je kroz noć, ali najzad odustao od daljeg traženja. Bio je previše umoran; sagnuo se k zemlji i napipao vrlo sitnu i meku travu, legne na nju i odmah zaspi dubo=

kim snom.

Kad se probudio, sunce je već visoko odskočilo. Udaralo mu u lice i peklo oči. Htio je podignuti ruku da bi njome zaklonio oči; ali mu je ruka ostala kao prikovana za zemlju. Pokušao je dignuti drugu ruku, ali je i ona ostala nepomična. Htio je da okrene glavu, da bi vidio što se dogodilo s njegovim rukama. Ali je i glava bila kao prikovana. Imao je osjećaj da mu je čitavo tijelo kao prikovano. Nije se mogao ni maknuti.

Dok je tako razmišljao, osjeti kako se neki živi stvor penje na njegovu lijevu nogu, kako ide po njoj, kako mu je prešao preko trbuha i grudi. Zaustavio se kad je došao ispod brade. Guliver je uputio pogled prema tom vanrednom došljaku i prenerazio se. Na svojim je grudima razaznao biće ljudskog oblika, ne veće od kažiprsta, u šarenoj vojničkoj uniformi, s lukom i strelicom uperenima u njegovo lice.

Sad je Guliver razumio što se je s njim dogodilo. On se nalazio u zemlji Liliputanaca, malih patuljaka. Ti mali ljudi zatekli su ga na obali. I dok je spavao, oni su ga tankim čvrstim nitima sapeli, zarobili. I tako je potpuno ovisio o milosti i nemilosti njihove vlasti.

Dragi sjemeništarče! I ti si sličan junačkom Guliveru. Tvoj mladi život je kao brod na moru ovoga svijeta. Svaki dan njime ploviš. Često je more uzburkano od oluja mladenačkih strasti. Lako možeš doživjeti brodolom, doživjeti da se tvoja krepost razbije o stijenu smrtnoga grijeha. Strašni valovi strasti i požude poigravaju se tobom i prijete da te progutaju. Sretna li tebe, uspiješ li na daski sv. Ispovijedi isplivati na obalu neozlijeđen i spašen. Preživiš li sretno brodolom, tvoj neprijatelj, tvoje strasti i dalje će rovariti protiv tebe. One su kao Liliputanci, mali patuljci, koji su svladali Gulivera jer nije bio budan. Tvoje su strasti kao oni tanki konci. Svaki put kad se ne svladaš, nego strastima popuštaš, tada je strast bacila na tebe i oko tebe novu tanku nit, da te još više omreži i zarobi. Svaki puta kad se nisi svladao, ti si postao slabiji, a strast ojačala.

Pisac dalje priča o Guliveru da je tada odlučio osloboditi se nesnosnog položaja, pa što bilo da bilo. U tu svrhu napregnuo je sve svoje snage i trgnuo desnu ruku. Konci su popucali i ruka mu postala slobodnom.

Slično moraš učiniti i ti ako te je strast počela oplotati svojom mrežom. O-

sloboditi se moraš što prije svoga ne=snosnog stanja, i to pošto poto! Naprog=ni sve snage svoje mladenačke volje i konci strasti će popucati. Znaj da svaki put kad se svladaš, pukne po jedna nit i ti postaješ slobodniji, tvoja volja sve čvršćom, energičnijom i bližom pobjedi.

Budući da sad popustiš, sad se opet svladaš, stoga se stalno ponavlja slika: sad strast baci mrežu na tebe, sad je o=pet ti prekidaš. Između vas je vječita borba. Samo pazi da sve smionije kidaš niti kojima te hoće strast oplesti i ta=ko se sasvim oslobodiš. Pazi da se stal=no svladavaš, da odgojiš odlučnu svoju volju. Taj tako važan posao moraš obav=ljati već sada u ovim tvojim mladim godi=nama. Nerazborito bi bilo ako bi sada u=dovoljavao svojim strastima i tješio se da ćeš se svladavati kasnije, kad budeš veći, stariji. To bi značilo sam sebe va=rati. Strasti bi te sasvim zarobile, a tvoja volja tako oslabila, da mrežu i konce ne bi mogao više prekidati, iako bi to kasnije i želio! Postao bi čovjek bez volje, duhovni slabić. Postao bi i=gračka u rukama svojih strasti, trstika na vjetru. Bio bi prikovani Guliver i ne bi se više mogao dignuti, ustati.

Promisli: kojoj ćeš strasti danas pretrgati konce mreže, u koju te hoće da uhvati?

13. kolovoza

D U H O V N I P R K O S

Čuo sam jednom nekog govornika: živio bogati gospodin. Veoma je volio ži=votinje. Rado je posjećivao zoološki vrt. Tamo je gledao različite zvijeri. Konačno je uspio kupiti mladog lavića. Kod kuće ga je hranio, njegovao i životinja je li=jepo napredovala. I postala tako pitoma da je bila u društvu i sa ukućanima i sa gostima kao kakva domaća životinja. Kao da je izgubila svoju zvjersku ćud. kad je narasla, gospodar ju je uzimao sa sobom u vrt. Upravo je uživao gledajući je ka=ko se rado igra.

Jednoga je dana gospodar nešto radi=o. Lav ga je iz blizine pratio kako sje=kirom udara po daskama. Ali je bio neo=prezan i rani se. Kapljica krvi pade kraj njega na iverje. Tada se lav digne, priđe k onoj trijeski i pomiri sa krv. Čim je o=sjetio toplinu krvi, u njemu se probudi njegova zvjerska narav. Počeo je režati i prijetiti se. I kad se počeo spremati na napadaj, njegov gospodar pograbi pušku i uperi je u lava baš u zadnji čas, kad se zvijer već bacila na njega. I ubije lava.

Tako se događa čovjeku koji se mora boriti sa zvijerima u sebi, sa svojim strastima. Često se dogodi da čovjek po=

stigne nad sobom stanoviti stepen sigurnosti te se strast više ne javlja tako strašno kao prije. Izgleda kao zamrla, uspavana. Ali čim se čovjek nađe u grešnoj prigodi, tada zamrla strast kao da se probudi i silno, žestoko plane tražeći da joj udovoljimo. Stoga mora čovjek uvijek biti na oprezu. Naše strasti neće nikada sasvim umrijeti u nama. Sv. Franjo Saleški kaže da ćemo biti sretni, ako naša glavna strast umre četvrt sata nakon naše smrti. Zato nikad ne možeš biti sasvim miran. Uvijek vrijedi savjet: "Vigilare! Bdjeti!"

I ti moraš uvijek bdjeti, osobito sada u tim burnim godinama razvitka. Ako se sada u ovim godinama naučiš sebe svladavati, onda blago tebi kroz čitav budući život. Ako pak to sada ne postigneš, bit ćeš duhovni slabić kroz čitav život. Tako lijepo i uvjerljivo kaže mons. Baunard: "Unutarnji život jednoga mladića ovisi o dvjema ili trima "da" ili "ne" izrečenim u godinama od 16. do 20. godine!" To su važne, da, najvažnije godine čitava života čovjekova.

Ako nikada ne znaš oboriti svoj pogled na ulici, oko sebe, ili gdje drugdje, nego misliš da moraš sve vidjeti, sve ilustracije, slike itd., onda nećeš biti gospodar samoga sebe ni svojih zlih

sklonosti. Pogotovo to vrijedi za strast koja se protivi anđeoskoj kreposti svete čistoće. Tu je borba najteža, a pobjeda najslađa i najzaslužnija.

Neki je vitez imao medvjeda. Prigodom neke svečanosti htio je svojim gostima napraviti malo veselje. Dao je skuhati veliki lonac meda. Jer svaki medo voli, strastno voli med. Postavi ga pred njega. Čim ga je nanjušio, već je bio kod lonca. Zamoći svoju gubicu u vreli med, ali se opeče tako strašno, da je njome mahao zrakom. Kad je bol ipak malko ponestala, još je uvijek medvjeda privlačio pun lonac. Opet se približio i gurnuo jezik u opojni med. Ali je odskočio kao od vatre. I čim mu je bilo malo lakše, opet je probao, opekao se, odskočio i dao znati da ga silno peče. A jer je usprkos svih boli na svaki način htio polizati sav med bez obzira na posljedice, stisnuo je oči i požudno srkao dok ga nije svega posrkao. Zatim je nepodnosivo urlikao, valjao se po podu i - crknuo!

Tako ravna strast sa svojom žrtvom. Usprkos tome što nesretnik osjeća da ga udovoljavanje strasti unesrećuje, on ipak grijeh ne ostavlja. Radije se u njemu valja kao svinja u blatu. Tako lijepo kaže pisac Descuret: "Najprije strast traži da joj prvi put popustiš. Kasnije ti

ne da mira i najzad ti zapovijeda." Takav slabić bez volje postane rob svoje strasti. I mjesto da on zapovijeda strasti, ona zapovijeda njemu.

Mladići u vašim godinama znaju biti i te kako prkosni. Ne vole slušati, radije žive po svojoj volji. To ne valja i ne smije biti. Ali ima jedan prkos što ti ga veoma preporučam: tj. duhovni prkos! Sastoji se u tome da znaš svojim zlim sklonostima, čim se pojave, prkosno kazati: "Ne! Neću!" Tako duhovno prkosan pak moraš postati, ako želiš u duhovnom životu postići barem neki stanoviti napredak. Gledaj se svaki dan barem nekoliko puta vježbati u tom duhovnom prkosu. Svladavaj se! Ti moraš sam sebe disciplinirati! A to ćeš postići neprestanim vježbanjem. Zapamti: tko se vježba, taj se i uvježba!

Promisli: kako si se do sada svladavao? Svoje oči? Svoju radoznalost? U čemu ćeš se danas disciplinirati? U čemu biti "duhovno prkosan"?

\+ + +

14. kolovoza

CASTO CORPORE ET MUNDO CORDE

Kad je sveti Ivan Bosko svojim pitomcima govorio o kreposti svete čistoće, tada mu je lice sjalo nekim posebnim čarom

i sjajem. Sveti je odgojitelj upravo drhtao od straha da njegovi dječaci ne bi izgubili taj najljepši biser. Da bi ga što dulje sačuvali. Stoga je uvijek budno bdio i opominjao ih pred opasnostima kojima je izložena ta anđeoska krepost.

Bilo je godine 1863. jednoga ljetnog vrućeg popodneva. Dvojica od njegovih pitomaca išli su se kupati u rijeku Doru za vrijeme propovijedi. Kad su se svukli i osvježili u tekućoj vodi, legli su na pijesak, sunčali se i razgovarali. Iznenada, za vrijeme razgovora osjetiše kako ih je netko šakom udario u leđa. Kad se ogledaše i nikoga ne primjetiše, sjetili se sličnog događaja koji se je dogodio trojici njihovih drugova prošle godine. Obadva u jedan glas viknuše: Evo, don Bosko! Odmah su se obukli i vratili u zavod. Mislili su da ih nitko nije opazio i otišli u sobu. - Drugi dan primio je don Alasonatti, don Boskov zamjenik, pismo od don Boska; pisao ga je iz okolice Turina: "Ovaj čas vidio sam dva mladića, kako su se išli kupati u rijeku. Čuo sam njihove ružne razgovore i dao sam svakomu jednu uspomenu. Pozovi ih i pitaj što su osjetili kad su bili na obali." Don Alasonatti išao je s pismom u ruci k njima i rekao im sve. Ona dvojica su sve priznali i rekli, da ih

još pleća bole. Bog je dao don Bosku milost bilokacije. Vidio je i čuo što su razgovarali i kaznio ih.

Kao vanredan poznavalac mladenačkih duša don Bosko je predobro znao kako su stanovita mjesta opasna za svetu čistoću. Znao je da ima svakojakih mladića. Riječima, pogledima i činima lakoumno vrijeđaju svetu čistoću.

Sveto nas pismo uči, da moramo i svoje tijelo poštivati, jer je ono hram Duha svetoga. Sveti Pavao tu istinu jasno spominje u poslanici Korinćanima: "Ne znate li, da ste hram Božji, i da Duh Božji stanuje u vama?" /1 Kor 3,16/. Sveta Crkva pridodaje ljudskom tijelu veliku čast. Kod sv. krštenja i kod svete krizme maže ga svetim uljem. Posvećeno je primanjem svete Pričesti. Stoga i sv. Pavao prijeti: "Tko oskvrnjuje svoje tijelo, kaznit će njega Bog! Jer je svet hram Božji, a taj ste vi." /1 Kor 3,17/. Isti apostol uči: "Svaki drugi grijeh, koji čovjek čini, izvan je tijela; a tko bludno griješi, griješi protiv vlastitoga tijela. Ili zar ne znate, da je vaše tijelo hram Duha svetoga, koji stanuje u vama?" /1 Kor 6, 18/.

U prekrasnoj molitvi iza litanija Svih svetih molimo: "... ut tibi casto corpore serviamus et mundo corde placea-

mus," – da Ti čistim tijelom služimo i neokaljanim srcem omilimo." To znači, da služimo dragomu Bogu tako, da ne okaljamo svoje tijelo grjehom protiv sv. čistoće i da imamo i dušu čistu od drugih grijeha.

Neki je američki profesor čovjekovo tijelo isporedio s velikim dvorcem usred bogate i prostrane bašte. Na dvorcu se diže kula: u njoj je gospodar koji ravna radnjama u bašti i dvorcu. To je glava čovjeka, to je duševna priroda njegova. U srednjim spratovima dvorca nalaze se prostrane pisarne, blagovaonica i kuhinja. To su prsa i želudac, dakle srednji dio čovječjeg tijela. – U prizemlju dvorca veliki su podrumi, smeštišta; tu su sluge, koje obavljaju niže poslove. To je donji dio čovječjeg tijela; to je spolna priroda čovjeka. Dok gospodar sa kule ravna svojim imanjem, sve dobro uspijeva; ali čim gospodar prepusti ravnanje slugama, propada i dvorac i gospodar.

Da čovjek dakle ostane stvor Božji, dijete Božje, mora u nama gospodovati glava, tj. razum, volja. Ako se taj od Boga određeni red preokrene, da s nama vladaju sluge, a ne gospodar, tada će biti zlo. Ako sluge, strasti, zarobe gospodara, volju, nastat će nered. Dogo-

dit će se s dušom takvog siromaha kao s Prometejem u mitologiji. Grčki bog Zeus uskratio je ljudima vatru. Prometeju pak uspije ukrasti je i ponovo donijeti na zemlju. Zeus ga zato kazni. Dade ga lancima prikovati o pećinu i pošalje orla, koji bi mu svaki dan izjeo jetra; a ona bi mu preko noći opet narasla.

Takav Prometej je mladić, koji stalno pada u grijeh protiv svete čistoće: prikovan je o pećinu grijeha, lancima grijeha. Što mu je potrebno učiniti?

Dva su se čovjeka u čamcu prevezli preko rijeke. Na drugoj strani malko su se okrijepili i odmorili. Kad je već pao mrak, sjeli su opet u čamac da se vrate kući. Uzeli su u ruke vesla i veslali. Konačmo su bili već umorni kad su primijetili da nisu ništa napredovali. Bili su zaboravili odvezati se od obale.

Smiješno, je li? Ali u duhovnom životu se toliko puta slično dešava. Koliko ima mladića koji su kao privezani uz svoje slabe navike, uz svoje strasti. Oni doduše veslaju, rado bi naprijed. Ali im to, jasno, ne uspjeva jer su prikovani, nisu odvezali konop grijeha od obale i ne mogu naprijed. Oni moraju poput Aleksandra Velikoga presjeći gordijski čvor grešne prigode. I to odvažnom, odlučnom voljom. Inače nećemo doći nikamo.

Nego naprotiv, virovi će nas povući još dublje u dubinu. Nitko ne smije govoriti: rado bih, rado bih! To je samo neka "veleitas – htijenje"! To je duhovna lijenost! To je bolest "bibitis". Ne: rado bih. Nego odvažno reći: hoću biti čist, neću grijeha! Početak je doduše težak. Ali čim se počnemo svladavati, ide sve lakše.

Ima i takvih koji ozbiljno hoće! Ali ipak ne uspjevaju. Takvi kažu: "Kako je mučno, htjeti biti dobar, a ne moći biti dobar!" Takvi neka se sjete na apostola Pavla: "Sve mogu u Onome, koji me krijepi!" /Filiplj. 4, 13/. Na koljena! Sklopi ruke! Moli!

Promisli: kako paziš preko praznika na svoje oči? Je si li sramežljiv sam prema sebi? Što valja popraviti?

\+ + +

15. kolovoza

N A N E B O U Z N E S E N A

Svečano i veličanstveno odjekivale su na dan 1. studenoga 1950. na radiju u eter jasne riječi Prvosvećenika pape Pija XII iz crkve sv. Petra u Rimu: "... dakle, vlašću Gospodina našega Isusa Krista, svetih apostola Petra i Pavla, i našom, izjavljujemo, proglašujemo i definiramo: da je nauka koja uči da je Bl.

Dj. Marija poslije smrti dušom i tijelom na nebo uznesena, istinita i od Boga objavljena."

Veliki je to bio datum, historijski datum u povijesti štovanja Majke Božje. Tom je definicijom Kristov vikar na zemlji stavio u krunu Marijine slave novi dragulj. Njome je obradovao savkoliki kršćanski svijet i milijuni su zanosno klicali: "Kraljice na nebo uznesena, moli za nas!"

Da li je tom definicijom Papa proglasio vjerskom istinom možda nešto novo u katoličkoj Crkvi? Ne! Samo je potvrdio općenito uvjerenje Kristovih vjernika kroz sva prošla stoljeća. Mi u Svetom pismu, doduše, nemamo o toj vjerskoj istini dogmatskih dokaza. Ali dostatan je za to dokaz crkvena predaja kojoj se pridružuju i teološki dokazi.

Pulherija, žena rimskog cara Marcijana, sagradila je u Carigradu novu crkvu u čast svete Bogorodice. Car je odlučio u tu crkvu prenijeti Marijino sveto Tijelo. Stoga je želio saznati da li je ono još u grobu. Na crkvenom saboru u Kalcedonu g. 451. zapitao je jeruzalemskog biskupa Juvenala, da li mu je što poznato o grobu Bl. Dj. Marije. Juvenal mu je odgovorio da Sv. pismo ništa ne donosi o smrti Marijinoj. Ali da su se po

veoma staroj i pouzdanoj predaji apostoli prije Marijine smrti sabrali u Jeruzalemu; tijelo Marijino da je bilo pokopano u vrtu Getsemani. Kad su treći dan otvorili grob, nisu više našli Tijela, već samo plahte u koje je Tijelo bilo umotano. Apostoli su grob opet zatvorili i držali da je Bog Marijino Tijelo proslavio tako, da su ga anđeli odnijeli u nebo. Na zahtjev cara Marcijana Marijin grob su prenijeli u Carigrad, u novu Mariji posvećenu crkvu.

Sličan izvještaj daje i Grgur Turonski. A grčki crkveni oci 7. i 8. stoljeća jednodušno kažu da je Presveta Dj. Marija doduše umrla i bila sahranjena, ali da je treći dan dušom i tijelom živa uznesena na nebo. Tako su naučavali i stari i novi učitelji sv. Crkve.

Da je Marija bila uznesena dušom i tijelom na nebo, u to su bili uvjereni prvi kršćani. To je bilo općenito uvjerenje Crkve i u 6. stoljeću. Blagdan Uznesenja Marijina na nebo najstariji je Marijin blagdan. Već od 6. stoljeća taj se blagdan slavi na 15. kolovoza. Grčka pravoslavna Crkva slavila ga i prije. To je dokazom da su već tada općenito vjerovali u ovu nauku. Uoči blagdana imali su zapovijedani post, a blagdan slavio se najsvečanije sa osminom. Povjesničar Nicefor pripovijeda da ga je uveo car Mau-

ricije i proglasio državnim blagdanom.

Iako je bilo u Crkvi općenito uvjerenje o Marijinom uznesenju, Crkva je ipak radila veoma oprezno. Nije odmah tu činjenicu proglasila vjerskom istinom. Već je na Vatikanskom koncilu bilo govora o tome. Ali Crkvi se nije žurilo. Čekala je. I 1. svibnja 1946. papa je Pijo XII zapitao sve biskupe svijeta da li se može udovoljiti općoj želji vjernika i Uznesenje Marijino proglasiti vjerskom istinom ili ne. A kad su se svi izjavili za to, on je konačno udovoljio sveopćoj želji.

A nije moglo drugačije ni biti. O tome svjedoče tzv. teološki dokazi. Marija je bila Majka Božja, Bezgrešna. Poznato nam je kako je Bog odlikovao tjelesa svetaca. Ima ih kojima tjelesa nisu strunula u zemlji. Kako da onda Bog ne bi odlikovao svoju Majku! U Njezinom je Tijelu Sin Božji primio čovječju narav. To Ga je Tijelo nosilo, dojilo, njegovalo. Nikad nije bilo grijehom oskvrnjeno. I to prečisto Tijelo da zadesi ista sudbina kao i grešna naša tjelesa? Da postane hrana crvima? Da istrune? I da se zaboravi? Da li bi to dolikovalo časti Majke Božje?

Što li sve zemaljski kraljevi i vladari ne čine za svoje pokojne! Stavljaju

ih u srebrne kovčege i balzamiraju da ih spase od trulosti. Kad bi ti bio Sin Božji, da li bi dopustio da tijelo tvoje majke tako žalosno svrši u tami groba? A Isus, kralj neba i zemlje, da ništa ne učini za svoju bezgrešnu Majku? Da sačuva i uzvisi tijelo Njezino? On je učinio više nego svi mogućnici ovog svijeta. On je učinio što oni nisu mogli: uskrisio je svoju Majku i uzeo Je u nebo dušom i tijelom. Baš u to je Crkva vjerovala od samoga svoga početka. Kad je, dakle, papa Pijo XII proglasio to vjerskom istinom, tada je on kao vrhovni i nepogrešivi učitelj Crkve proglasio čitavom svijetu da oni, koji su već vjerovali u tu istinu, nisu u zabludi. A oni, koji do sada nisu to vjerovali, ne smiju više sumnjati o tome jer ih sada u tom potvrđuje sam sv. Petar, temelj Crkve koja je stup istine.

Zašto je to došlo na red baš u naše dane? Providnost Božja je tako odredila. Duh Sveti vodi Crkvu i svidjelo Mu se da u XX vijeku bude proglašena ta vjerska istina. Čovjek naših dana ne cijeni duhovnih vrednota. Riječi: Bog, nebo, duša itd, to su njemu uglavnom samo priče. On živi da zarađuje, jede, uživa i zabavlja se. Jer poslije smrti ne nada se ničemu!

A Duh Sveti uči da osim materije postoje Bog i duša, nebo i vječnost. Da postoji posmrtni život i da ćemo uskrsnuti. Isus to jasno uči: "Zaista vam kažem da dolazi čas, kad će mrtvi čuti glas Sina Božjega i oživjet će." / Iv. 5, 25 /. I opet: "Ide čas, kada će svi, koji su u grobovima, čuti njegov glas te izići iz njih i koji su činili dobro, uskrsnut će na život; a koji su činili zlo, uskrsnut će na osudu." / Iv. 5, 28 /.

Te istine moderni čovjek lako zaboravlja. Zato nas Duh sveti preko Crkve želi na to podsjetiti vjerskom dogmom o Marijinu uznesenju na nebo. U Vjerovanju apostolskom molimo: "Vjerujem u uskrsnuće tijela." U to nas uvjerava i sv. apostol Pavao: "Svi ćemo uskrsnuti." / 1 Kor 15, 51 /. Isusovo i Marijino uskrsnuće garancija su i našeg uskrsnuća. To će biti naše uznesenje k Bogu. Živimo tako, da bismo poslije ovoga mukotrpnog života mogli uživati vječno blaženstvo u društvu s Isusom i našom nebeskom Majkom, na nebo uznesenom. "Tješite, dakle, jedan drugoga ovim riječima," opominje nas sv. Pavao. / 1 Sol. 4, 18 /.

Promisli: što ćeš danas učiniti iz ljubavi prema svojoj nebeskoj Majci?

+

+

16. kolovoza

T R E Ć I U V J E T

Odluka Florentinskog crkvenog sabora kaže da je učinak sakramenta pokore oproštenje grijeha. Ali grijesi nam se oprаštaju samo ako ispunimo sve potrebne uvjete, tj. ako se za grijehe skrušeno pokajemo i imamo tvrdu odluku ne griješiti više. K tome treba dodati još treći uvjet: da se ispovjedimo iskreno.

Svagda se je držalo da je pripravniji svoju pogrešku popraviti onaj koji je iskreno priznaje, nego li koji je taji. Kad netko iskreno priznaje svoj grijeh, time pokazuje da se za nj kaje i da ima volju popraviti se. Zato i svjetovni sud blaže kazni one koji iskreno priznaju svoju krivicu.

Da moramo iskreno kazati svoje grijehe, izlazi iz želje za oproštenjem grijeha. Svećeniku moraju biti poznati svi naši smrtni grijesi koje smo učinili. Ne može nas ispovjednik odriješiti od onoga smrtnoga grijeha koji mu nismo otkrili i ispovjedili. Smrtni nam se grijesi oprаštaju svi ili nijedan. Npr. ako imaš tri različita smrtna grijeha te ispovjediš samo dva, a trećega hotimice zašutiš, Bog ti ne oprašta nijednoga. Niti ona dva što si ih priznao. Zašto ne? Iz sasvim

razumljivog razloga što je svaki smrtni grijeh neprijateljstvo prema Bogu. Ako si, dakle, ispovjedio dva, a trećega ne, još si uvijek zbog onog trećeg prešućenog grijeha ostao u neprijateljstvu s Bogom. Onaj treći neispovjeđeni smrtni grijeh što si ga svijesno i hotimično zatajio, zaprekom je Božjeg oproštenja. Da ti, dakle, Bog oprosti, moraš se potpunoma s Bogom pomiriti, tj. sve smrtne grijehe iskreno i potpuno ispovjediti.

Kod smrtnih grijeha dužni smo kazati i broj njihov, tj. koliko smo puta u njih upali. Ako se ne sjećaš točno, barem od prilike, na jesec, na sedmcu, na dan.

Osim broja kod smrtnih grijeha dužni smo kazati i one okolnosti, koje grijeh povečavaju ili mijenjaju vrstu grijeha. Tko je npr. u crkvi nešto ukrao, nije dosta kazati: ukrao sam. Nego mora dodati okolnost: u crkvi; jer je poradi te okolnosti grijeh veći. Ili ako je netko sagriješio protiv sv. čistoće s drugim, mora kazati i tu okolnost; jer je radi sablazni grijeh veći.

Iskreno se ispovjediti znači tako se ispovjediti, kako se osjećaš krivim pred Bogom, da ispovjednik ima jasnu sliku o stanju tvoje duše. Ne smiješ ništa uljepšati; ne smiješ se ispričavati ili na drugoga prebaciti svoju krivnju.

K iskrenosti spada i to da se i sovijedamo jasno i ragovjetno, da svećenik može sve razumjeti i sve čuti. Ima naime pokornika, koji svoje grijehe tako spretno "zmotaju", da ispovjednik uopće ne zna o čemu se radi. A ima i takvih koji smrtne grijehe kažu tako tiho da ih se jedva čuje, ili ih se uopće ne čuje. Ipak ne treba govoriti tako glasno da bi nas i drugi čuli.

Bilo je u nekoj župi za svetih misija. Došao k sv. Ispovijedi muškarac koji je prilično glasno nabrajao svoje grijehe. Svećenik ga podsjeti neka tiše govori, da ne bi drugi čuli. Ali se pokornik isprsi: "Ah, neka čuju! Nisu ni oni ništa bolji!"

Ima opet takvih pokornika koji traže svećenika, koji je nagluh ili slabo čuje. Zato baš idu k njemu da ih ne bi čuo. Kako će ovakvi svoje račune urediti kod Boga, to je pitanje za sebe.

"Pa sram me je!" — kažu opet neki. Jest, istina je, ima grijeha koje je teško priznati, kojih se čovjek stidi. Stid ga je što ih je učinio i sram ga je priznati ih. Priznati svoju mizeriju, to se protivi našoj oholosti. U nama se bune naš lažni ponos i oholost. Ali valja se poniziti. Ako se ne znaš poniziti, ne možeš primiti oproštenje. To je doduše

gorak lijek. I neugodno ga je piti. Ali on nosi zdravlje!

Ako imaš koju gadnu bolest, koje se i sam pred sobom stidiš, ipak ideš k liječniku i u četiri oka mu mirno, iako teško, otkriješ. Prirodnu stidljivost pobijedi želja za ozdravljenjem. Volja i želja da ozdraviš, strah da ne umreš, to svlada i najveći stid.

Slično je i kod sv. Ispovijedi. Ako želiš da ozdraviš od bolesti smrtnoga grijeha, moraš ispovjedniku sve iskreno priznati. I to posve mirno kao dijete svojoj majci; ono se ništa ne "žonira", ništa ne stidi. Ne zaboravi: svećenik je liječnik tvoje duše. Radi se o tvojoj duši. Ako dušu upropastiš, neće ti ni tjelesno zdravlje ništa koristiti. Oba će biti u paklu: i duša i tijelo. Ako pak dušu spasiš, i tijelo ćeš spasiti.

"Pa što će svećenik misliti o meni?" - pitaš. Što će misliti? On dobro znade da si slabašan stvor kao i drugi i zna da nisi anđeo. On će se iskreno veseliti što imaš pouzdanje u njega i što si iskren pred njim kao pred namjesnikom Božjim. Grijeh priznati nije sramota.

"Kako da idem k svećeniku koji me dobro pozna?" To smeta čak i pobožne duše. Pa što zato! Znaj da se i svećenici ispovijedaju jedan pred drugim iako se

poznaju. E, ljudi smo! Ići k poznatom svećeniku na Ispovijed to je čak moćno sredstvo da se u buduće lakše očuvaš grijeha. Stid što ga osjeća čovjek na Ispovijedi potiče nas na oprez pred grijehom.

Stid dakle ne smije čovjeka odvraćati od iskrene Ispovijedi. Znaj, da je bolje i poznatom svećeniku sve mirno i iskreno priznati u četiri oka, ili, kako ti misliš, "osramotiti se", negoli u paklu gorjeti! Da, jest, bolje je "pocrveniti" pred čovjekom, koji mora o svemu šutjeti kao grob, jer je vezan ispovjednom tajnom, nego osramotiti se na sudnji dan pred svojim Stvoriteljem i svim svijetom!

Promisli: kakve su bile tvoje Ispovijedi u prošlosti? Jesi li bio uvijek iskren, ili si se kada sramio nešto priznati? Ako te savjest u tom pogledu nešto uznemiruje, nastoj to što prije urediti na dobroj i valjanoj Ispovijedi!

\+

\+ +

17. kolovoza

STRAH IMA VELIKE OČI

Najveći dar što ga je dragi Bog dao čovjeku jest slobodna volja. Tim darom se odlikuje među svim stvorovima Božjim samo čovjek. Jedino on se može slobodno

odlučiti za ovo ili ono.

Ali svagdanje nas iskustvo uči da ima jedna pojava na svijetu koja čovjeka priječi u slobodnom odlučivanju. To je strah pred ljudima. "Što će ljudi kazati ako to i ono, tako ili onako učinim?" Koliko bi ljudi ostalo dobrih, kad ne bi bilo ovoga straha pred ljudima. Koliko bi mladića ostalo čestitih i pobožnih kad se ne bi obazirali na: "Što će ljudi kazati?" Što će moji drugovi misliti ako me vide da idem sv. Misi, sv. Pričesti, ako se s njima ne budem družio, ako...!" Taj krivi strah veoma utječe na našu volju. Poradi straha pred ljudima čak i sjemeništarac može popustiti u svojim vjerskim dužnostima preko praznika. Često je dosta samo jedna riječ kojega druga, jedna podrugljiva riječ da klone i ne vrši svojih dužnosti proma Bogu. Da radi i protiv vlastitog uvjerenja. Taj nesretni "strah pred ljudima!" "Pa to više nije moderno!" "Vidiš li ga, popića!..."

Čuj najprije što kaže kard. Faulhaber: "Treba imati snage da jednom budeš i nemoderan!" Nemoderan u ljudskom smislu. Znaj, da je danas i Crkva "moderna!" Uči, doduše, staru nauku Isusovu, ali u modernom ruhu. Bog ne odustaje od svoga ni za slovo. Ali se znade prilagoditi

vremenu. Nauka je Kristova uvijek savremena. Ona je za sva vremena. Ona je božanska! A što je Božje, to je vječno. I nepromjenljivo! Dakle, moderno je i vjerovati! Božanska je nauka Isusova i za "moderno doba" u kojemu i mi živimo! Zato strahu pred ljudima nema mjesta. Radije poslušaj mudrog Siraha: "Ostani čvrst kod uvjerenja svojega." /Sir 5,10/ Kad vidiš i čuješ da vjeruju toliki pametni i učeni ljudi, zašto bi se ti sramio? Sveti apostol Pavao je priznao: "Ja se ne stidim evanđelja, jer je na spasenje svakome koji vjeruje." /Rimlj. 1,16/ I sam tumači zašto ga se ne stidi: "Zar nastojim da ugađam ljudima? Kad bih još ljudima ugađao, ne bih bio sluga Kristov! / Gal. 1, 10 /.

U Francuskoj imali su svete misije. Nakon govora o sv. Ispovijedi rekao je misijonar da će biti prilika za sv. Ispovijed onima koji bi se htjeli "privatno" ispovjediti, u jednoj sobi. Navečer se sve više prikupljalo penitenata u mračnoj sobi. Kad je došao misijonar, džepnom je baterijom posvijetio u sakupljeno mnoštvo i smješeći se ljubezno rekao: "Drago mi je što ste se u tako lijepom broju prikupili... Ali ja mislim, da se baš radi toga ne smijemo jedan drugoga bojati. Pa se poglodajmo oči u oči!" I misijonar

zapali svjetlo. Slijedio je općeniti smijeh, začuđenje, iznenađenje: "Što? i ti si ovdje? – "I ti se ispovijedaš?" "Zar i ti?" – "Pa, ja nisam došao radi tebe." "Ni ja radi tebe!" Strah pred ljudima bio slomljen.

Takvi su eto ljudi. Apostol Petar je zatajio svoga Učitelja iz straha pred ljudima! Nikodem je došao o ponoći k Isusu zbog straha pred ljudima. Apostoli zaključali na Uskrs vrata za sobom iz straha pred ljudima. Koliko ima danas po svijetu takvih apostola, Nikodema! Ali, da li je to karakterno? Kard. Faulhaber je rekao: "Strah pred ljudima pravi veći pritisak na osobnu slobodu čovjekovu negoli sve zapovijedi Božje." "Što će ljudi kazati?" Toga se ljudi više boje negoli svijesti: Bog me vidi!"

Pier Girgio Frassatti bio je slušač na univerzi. Jednoga je dana došao iz crkve držeći u ruci svoju krunicu. Neki je drug naletio na njega baš na portalu crkve: "No, Giorgio! Šta si postao pobožnjak?" "Ne, odvrati on, ostao sam samo kršćaninom!"

Zašto bi se, dakle, i ti plašio pred svojim drugovima i stidio kršćanskog svjetovnog nazora? Na sv. Krizmi postao si vojnik Isusa Krista. Na čelu označio je biskup i tebe križem. Baš zato

na čelu, da ga se ne sramiš! Sv. Cipri=jan, mučenik, rekao je: "Kako može netko vjerovati da si kršćanin, kad se bojiš to otvoreno priznati?"

Nekoga mladića podrugljivo pitali njegovi drugovi: "Zašto ti ideš svake nedjelje k Misi i k Pričesti?" Mladić im odgovori: "Iz tri razloga: jer je to moja kršćanska dužnost; jer je to za mene čast; jer se to vas ništa ne tiče!" I pri tom ih odvažno pogleda u oči. Odgovoriše mu: šutnjom!

Izaija prorok i tebi kaže: "Poslušajte koji težite za spasenjem: ne bojte se poruge ljudske! Od psovanja njihova ne plašite se!" / Iz. 51, 7 /. I na drugom mjestu: "Tko si ti da se bojiš smrtnih ljudi, djece čovječje, što iščeznu kao trava?" / Iz. 51, 12 /. I mudri Sirah kaže: "Ne trebaš se stidjeti poradi Zakona Višnjega i nemoj se osvrtati na nikoga da ne sagriješiš."/ 42,1/ Jer: "Strah od ljudi meće zamke."/Pr 29, 25 /. A još ljepše uči nas Spasitelj: Ne bojte se onih koji doduše mogu ubiti tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Nego se bojte Onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu." / Mt. 10, 28 /. I sveti Pavao te opominje kao što je opomenuo svoga milog učenika Timoteja: "Ne stidi se svjedočanstva Gospodina našega, nego suraduj sa mnom za evanđelje."/ 1, 8 /.

Otac Tome Körnera rekao je jednom sinu: "Ne popusti pred svojom okolinom, nego je povuci za sobom!" — I ti, sinko, nemoj se bojati ljudskog obzira, nego nastoj svojim dobrim primjerom djelovati na druge. Ti utječi na njih, a ne oni na tebe! "Samo budi hrabar" dovikuje ti Sveto pismo / 2 Kr. 10, 12 /. "Ne boj se. Ja sam štit tvoj." / Gen. 15, 1 /.

Znaj da strah ima velike oči, pa svaku malenkost smatra strašnom. Ali junak ne bježi pred sitnicama!

Ispitaj se kako je s tobom? Je si li pokolebao u svojim sjemenišnim dužnostima poradi straha pred ljudima? Što moraš u buduće popraviti?

+

\+ +

18. kolovoza

M A Z U R S K A J E Z E R A

U jugozapadnom dijelu Pruske prostire se velika ravnica, sva ispreplетena većim i manjim jezerima. Zemlja je u najvećem dijelu pješćana i močvarna. Močvara je, doduše, prerasla travom; ali baš zato opasnija.

U prvom svjetskom ratu došlo je do odlučne bitke baš kod tih močvarnih jezera, koja se zovu jednim imenom Mazurska jezera. I to među Nijemcima i Rusima.

Vrhovni njemački komandant bio je Hindenburg. Njemu je bio dobro poznat i najmanji dio tih močvara. On bi prema planu potiskivao ruske čete prema jezerima. Kad su pokolebane ruske čete počele uzmicati, Nijemci se munjevitom brzinom bace na neprijatelja te ga potiskivahu prema močvarama. Rusi, koji su uzmicali, došli su u beznadnu situaciju. Pred njima neprohodna močvara, a iza njih Nijemci, neprijatelji. Jezovit i užasan prizor! Rusi su stajali na tlu, preraslu travom, a pod njima mulj, blatno močvarno more. U to blato propadali su ruski vojnici. I što su više nastojali da se izvuku, to su dublje propadali. Najprije do koljena, onda do trbuha, prsiju, vrata... Konačno su iz toga mulja virile još samo ruke. Užasno zapomaganje! Očajno urlanje! Nikoga nije bilo tko bi im pomogao. A močvara ih je gutala sve više i sve dublje.

Zar to nije užasna slika stanja jednoga mladića kojega vuče močvara grijeha protiv svete čistoće? Mladić, koji je postao sužanj ove strasti, često želi da se digne. Ali on nema više ni volje ni snage da se oslobodi, a grijeh ga vuče sve dublje. On je postao duhovnim slabićem. On leži kao pogažen cvijet. Njegove misli, osjećaji, želje bave se samo niskim stvarima, koje ga još više podra

žuju. U tom traži on svoje zadovoljstvo, utjehu. Na uzvišene nebeske misli i že= lje nema snage da se uzdigne.

Neki mladić, koji je već du= boko pao, počne očajavati. "Nikada više neću moći da postanem gospodarom svoje zle navike!" Tako je uzdisao siromašak. "Koliko sam puta već obećao Bogu i ispo= vjedniku da ću se popraviti! A ja sam o= pet i opet pao!" Postane malodušan i po= če propuštati molitvu, izostavljati Ispo vijed. Sažaljenja vrijedan mladić sličio je čamcu koji je igračka valova i kojega struja nosi kuda hoće.

Ovakvim i sličnim mislima jedne noći zaspi. U snu ugleda strašnog gorostasa pred sobom. A kraj njega svoga Anđela Ču vara koji ga je nagovarao:"Ajde, bori se s njim!" Prestrašen i očajan odvratio je mladić:"Kako se mogu boriti s divom? Ja sam tako malen. On će me smrviti!" Ali mu anđeo reče:"Budi junak! Pokušaj! Ja ću ti pomoći!" Na ove riječi mladić se u pusti u tešku borbu s divom. Anđeo je stajao kraj njega i pomagao mu. I za ma= lo je div pao. Uz pomoć svoga anđela mla dić ga je pobijedio.

Sav oznojen i umoran probudi se. Raz mišljajući se zapita:"Da li je to mig od ozgo? Da li sam zbilja osamljen u borbi? Zar mi neće Bog pomoći ako Ga zamolim po moć, ako poduzmem sve i pouzdam se u Nje

ga?" Od toga časa išlo je na bolje. Mla= dić je lakše odolijevao napastima. Ko= načno je pobjeda bila potpuna; bio je zahvalan Bogu što ga je tako poučio i spasio.

I ti, ako se imaš boriti, nemoj klonuti duhom! Bori se uz pomoć Božju. Imaj sveti strah pred dragim Bogom. Boj se grijeha! U toj borbi podlegne samo onaj koji se neće da bori. A dok se bo= riš, nisi pobijeđen. Kad dođe napast, misli na pakao. Sveta je Terezija Veli= ka priznala da je u njezinom životu bi= lo časova kad ju je samo misao na pakao spasila od grijeha. I ti u takvim časo= vima odlučno kaži: Ne, neću!

Ako je konj divlji, stavljaju mu uzde u žvale i odmah postane krotak. I ti moraš staviti uzde svladavanja na svoje oči, svoje misli, svoje osjećaje i sjetila. Prisili sebe da se svladaš i budi odlučan, nepopustljiv već kod prve misli.

Život nekog mladića sve više bio je sličan jednom labirintu. Njegove su strasti nadvikivale glas savjesti. Jed= noga je dana otišao na šetnju u šumu. U= moran od puta legne pod drvo i zaspi. Ta da je začuo glas:"O, strašno je pasti u ruke Boga živoga!" Probudi se. "Da li sam sanjao? Da li je netko bio kod mene?" I= stovremeno pričini mu se da stoji kraj

njega Marije i spočitava mu grijehe. Tada se okrene k Njoj, koju je nekada štovao kao svoju Majku. Ali se je prestraši o radi glasa što ga je čuo: "Što? Zar da i ja budem kao ti?" I bilo ga je strah. Još se jednom okrene prema Mariji i zamoli Je za pomoć. Ali, — o strah i groza! — Blažena se Djevica okrene od njega. To mu je tako djelovalo na njega, da se našao sav u znoju. Dugo je još mislio na sve to i uvidio kako se igrao s milošću Božjom. Odlučio je otići k Ispovijedi i svršiti sa svojom grešnom prošlošću. Ne samo da se obratio, već i posvetio službi Božjoj.

I tebi neka bude misao na Majku pre čistu utočište u svim duhovnim potrebama. Strah Božji je jako sredstvo u borbama za svetu čistoću. Moli Boga, Majku nebesku i svoga anđela čuvara da ti pomognu izvući se iz močvare nečistoće.

Promisli: kako si se do sada borio? Nisi li bio neodlučan i popustljiv?

\+ + +

19. kolovoza

P A Z I ! O.Š T A R P A S !

Neki je monah vidio u viđenju kako su se pitomci jednog zavoda igrali na dvorištu. Svi su bili dobre volje. Dok su se tako igrali, monah primijeti kako

se neki đavao došuljao među njih. I počeo svoj "rad". Jednomu je podmetnuo nogu i pao je. Ali, gojenac nije reagirao. Drugomu je nešto šapnuo na uho. Ali ni taj se nije obazirao na dobačene riječi. Ni treći, ni svi ostali nisu reagirali na đavlova prišaptavanja. Previše su bili zaigrani.

Tada je još monah primijetio kako su se na dvorište došuljali neki mladići. Oprezno su stupali po dvorištu i pažljivo motrili situaciju. Čim su se oni pojavili, monah opazi da je đavao pristupio k njima, veselo trljao ruke i šapnuo: "Ovi će bolje obaviti moj posao. Ja mogu otići." I zaista, đavla nestane. A njegovi pomoćnici dadoše se na svoj, đavolski posao, na zavađanje.

Zaista je tako u svagdanjem životu. Jedan pokvarenjak lakše će obaviti đavlov posao nego sam đavao! Jer, da se đavao pojavi pred tobom, ti pred njim pobježao. To on zna. Zato se služi svejim pomoćnicima. To mogu biti i tvoji drugovi. Nitko od njih nema na čelu napisano kakav je. Ali nas Spasitelj uči: "Po plodovima upoznat ćete ih!" /Mt. 7,16/. Plodovi takvih pokvarenih drugova jesu njihove nečedne, čak i besramne riječi, neprilični razgovori, slike, namigivanja, pjesme, šale, djela... Sve to i slično

vrijeđa pristojnost, sv. čistoću i ljud
sko dostojanstvo.

Za tebe, dragi sjemeništarče, praz
nici su baš u tom pogledu velika opas=
nost. Ti si u tim stvarima puno osjet=
ljiviji nego vanjski dječaci. Tvoja je
savjest nježnija i zato se takve stvari
mogu tebe brže i štetnije dojmiti. Dosta
je da se nađeš samo jednom s takvim po=
kvarenjakom i da od tebe — anđela učini
đavla. Sv. Vinko Paulski uči:"Nijedno
ugljevlje nije tako goruće da ne bi zga
snulo, ako ga polijemo vodom. I nijedan
čovjek nije toliko krepostan, da se ne
bi pokvario ako se druži s pokvarenim
ljudima."

Vidio sam značajnu sliku. Predstav=
ljala je livadu. Na njoj pasle ovce. Me=
đu njima jedna koja je pobuđivala posb
nu pažnju. Ovce su s nekim oprezom po=
gledavale na nju. Primijetile su, naime,
da je ta "ovca" bila obučena doduše u
ovčju kožu, ali joj strše prevelika uha
i predugačak rep. U njoj su prepoznale
svoga najljućeg neprijatelja — vuka! Bio
je to zaista vuk, obučen u ovčje ruho.

Eto vjerne slike zlih drugova. I
oni često obuče "ovčje odijelo". I naj=
prije te nastoji primamiti lijepim rij=
čima. Nekoliko dana ne će ti reći ništa
sablažnjivo. Ali što se više s njim dru

žiš, to on postaje drskiji, otvoreniji i
sablažnjiviji. Stoga moraš biti veoma o=
prezan sa svakim! Nemoj mu se povjerava=
ti! Studiraj ga i promatraj! Kako se vla
da prema drugima, tako će se vladati i
prema tebi. Pogotovo treba paziti kako
se vladaju na samotnim mjestima i zakuci
ma, što rade i govore. Tamo su obično o=
tvoreniji. Tamo smionije hvataju svoje
neoprezne žrtve. O njima je već stari mu
drac Aristotel rekao:"Tko dozvoljava sra
motne riječi, taj dođe i do sramotnih či
na." Stoga zapamti indijsku poslovicu:
"Od ljute krave budi pet koraka dalje, od
obijesnog konja deset koraka, od budnog
slona hiljadu koraka, a od pokvarenog
čovjeka tako daleko, da ti uopće ne dođe
pred oči!"

Jedna je majka rekla sinu, ko=
ji je htio posjetiti bolesnog druga:"Fric,
ne idi k Petru! On ima zaraznu bolest, pa
se i ti možeš zaraziti!" Fric odvrati maj
ci:"Ali, ako ipak idem?" "Onda ćeš sam
biti kriv, ako oboliš."

Jest, tako je! Sam si kriv, ako se
družiš s pokvarenim drugovima. I ti ćeš
se uz njih zaraziti. Vjeruj da će oni te
be prije pokvariti, nogoli ti njih obra=
tiš. To uči svagdanje iskustvo. Ne poku=
šaj i to doživjeti! W. Penn je zapisao
značajne riječi:"Dobro je liječiti bolest.
Ali je još bolje čuvati se bolesti!"

Spasitelj opominje: "Čuvajte se lažnih proroka. Oni dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabežljivi." /Mt. 7, 15 /. Jedan zao drug vuče za sobom u pakao deset drugih.

Ako bi u tvoju kuću, dok si sam kod kuće, htio ući lopov, da li bi mu otvorio vrata? Da li bi mu rekao: Evo, ovdje imamo novac, ovdje ovo, ovdje ono? Zar ne bi počeo na sav glas vikati: "U pomoć! Lopovi... U pomoć!" Slično se moraš ravnati kad naletiš na zločestog, pokvarenog druga, koji te pokuša navesti na zlo! Bježi pred njim kao pred zmijom! Sv. pismo te opominje: "Sine moj, nemoj pristati, ako te mame zli ljudi!" /Pr. 1, 10/. I opet: "Ne hođaj putem zlikovaca! Bježi od njega, ukloni mu se." /Pr. 4, 14/. Zašto da mu se ukloniš? "Da se ne navikneš na putove njegove i da život tvoj ne dođe u opasnost!" / Pr. 22, 25/. Razumije se, život tvoje duše!

Na raskrsnicama i prelazima piše: "Pazi na vlak!" Pred kućama koje imaju opasnog psa obično piše: "Oštar pas!" - da se znaš čuvati. I tebi sam napisao ove savjete da se znaš čuvati zlih drugova!

Ispitaj se, kako si se do sada čuvao sumnljivih drugova? S kim se obično družiš?

20. kolovoza

" CITIUS, ALTIUS, FORTIUS !"

Pape, biskupi, kraljevi, grofovi, knezovi i ostali velikodostojnici, državni i crkveni, imaju tzv. gesla. U njima izražavaju svrhu svoga rada ili cilj koji u životu žele postići. Sv. Ivan Bosko imao je za svoje geslo riječi patrijarhe Abrahama: "Daj mi duše, drugo uzmi!" Sv. Dominik Savio: "Radije umrijeti, nego sagriješiti." Sv. Pijo X.: "Sve obnoviti u Kristu." Papa Pijo XI.: "Mir Kristov u kraljestvu Kristovu." Papa Pijo XII.: "Mir je djelo pravde." Papa Ivan XXIII.: "Poslušnost i mir!" Naš preuzvišeni ordinarij i nadbiskup: "In cruce salus." A naš preuzvišeni rektor: "Cum Maria." Itd.

Obnovitelj olimpijskih igara grof Pierre de Coubertin uzeo je za geslo olimpijskim igrama riječi: "Citius, altius, fortius." - Te tako značajne riječi za sport možemo i mi uzeti sebi za geslo u našem duhovnom životu. I za nas su veoma sadržajne. Kad bi se barem ravnali prema njima! Kako bismo onda u duhovnom pogledu brzo i lijepo napredovali.

Jeste li kada gledali državno atletsko prvenstvo u trčanju? Na startu, bijeloj crti, u stavu "pozor" stoje sagnuti najbolji trkači. Nestrpljivi su, nervoz-

no čekaju da im starter pištoljom dade znak da mogu "poletjeti". I čim odjekne hitac, eto ih: jedan za drugim. Svatko želi da prestigne svoga druga. Publika im pomaže svojim navijanjem, bodri ih i viče: "brže, bržeee, bržeeee!"

I mi se moramo u duhovnom životu tako ravnati. Požuriti da nas drugi ne preteku. Pogotovo sada u mladosti zlatnoj, trčimo bržim tempom. Žurimo svladavanjem. Klonimo se duhovne lijenosti. Nemojmo nikad kazati: "Ah, dosta mi je!" Jer ti sv. Augustin poručuje: "Si dixisti: sufficit, periisti! Rečeš li: dosta, propao si!" Svaki dan iznova počimaj. Radi željeznom ustrajnosti. Požuri i svladavaj se da te ne preteknu oni koji nastoje bolje od tebe napredovati. "Non progredi, regredi est! Ne napredovati, znači nazadovati!" staro je asketsko načelo sv. Bernarda. Sv. Pavao te opominje: "Ne znate li da oni što trče u trkalištu, svi trče, ali jedan primi nagradu? Tako trčite, da dobijete!" / 1 Kor. 9, 24 /.

Milan Zatopek, glasoviti češki trostruki pobjednik u trčanju osvojio je na olimpijadi u Helsinkiju g. 1952. tri zlatne medalje, što dotad nitko nije postigao. Prvu je osvojio mu trci na 10 hilj. metara, drugu na pet hilj. m, a treću u tzv. maratonskoj trci na 42 km i 195 metara.

Zvuci limene glazbe svečano su navijesti li njegov dolazak u stadion i 70 hiljada gledalaca diglo se na noge da urnebesnim ovacijama pozdrave pobjednika. Prozvan je najvećim trkačem svih vremena, ljudskom lokomotivom, a njegova snaga vulkanskom. Jednom novinaru dao je izjavu: "Moj je otac siromašni postolar. Ja sam kao dječak ministrirao. Majka me je učila moliti. Moje je svagdanje omiljelo štivo Sveto pismo. U njemu nalazim snage da živim po glasu svoje savjesti. Sve na svijetu prolazi, samo ne prolazi duhovna veza koja nas spaja s Bogom. Nitko na svijetu ne bi me mogao udaljiti od Boga i molitve."

Ovaj je olimpijski pobjednik zaista dobro trčao ne samo u stadionu, nego je mnoge pretekao i u duhovnom životu. On se zaista ravnao po geslu: "Citius-brže!"

Još kao djeca rado smo se vježbali u skakanju u vis. Napravili bismo dvije stative i povezali ih jednom tankom šibom. Najprije smo skakali na visinu, koju smo svi lako mogli preskočiti. Zatim smo šibu podizali za stupanj više i opet nastojali preskočiti. Sve više i više dizala se ljestvica naše spretnosti. I kad više nismo mogli preskočiti, nismo bili zadovoljni. Svaki dan smo iznova pokušavali preskočiti još više i postići svoj

novi "rekord" u skakanju.

Slično moramo i u duhovnom životu. Ako smo u nečemu uspjeli, ne smijemo se time zadovoljiti. Moramo nastojati da se na ljestvici svetosti popnemo još više. Na to nas nuka i Sv. pismo:"Tko je svet, neka se još više posveti!" / Otkr 22, 11 /. Da bi ostao dobar, moraš neprestano željeti i nastojati biti sve boljim. Altius! Više!

Ali, to penjanje stoji muke. Tko se hoće visoko popeti, često puta mora biti smion. Baš kao i turist koji hoće da osvoji vrh Triglava. Ne smije odustati, nego sokoliti sam sebe poput sv. Stanislava Kostke geslom:"Ad majora natus sum! - Rođen sam za više!" I ti imaj uvijek pred sobom svoj uzvišeni cilj,pak će ti biti lakše.

U početku preskakivali smo lako. A kasnije već samo sa zaletom... Slično u duhovnom životu: što želimo više, potreban je veći zalet volje. Dakle: Altius!

Fortius - Hrabrije! Da postigneš što bolji rezultat, moraš biti hrabar. I sve hrabriji! Boriti se sa svojim strastima i zlim nagnućima sve jače. I nikada ne gubiti volju iako si katkada bio pobijeđen. Znaj da je život svakog kršćanina borba. Tu istinu iznio je već patnik Job riječima:"Militia est vita

hominis super terram! - Borba je život čovjeka na zemlji!" / 7, 1 /. I sveti Pavao priznaje da se morao boriti sa svojim zlim sklonostima, trapiti svoje tijelo i zarobljavati ga. / 1. Kor. 9, 26/ I na koncu priznaje da je dobar boj vojevao, trku svršio. / 2 Tim. 4, 7 /. Papa Pijo XI je rekao:"Kršćanski je život neprestana žrtva!"

Na sv. Krizmi bio si pomazan za vojnika Kristova. A vojnik mora da se bori. Borba je potrebna jer u njoj jačaš i bivaš junakom. Sv. Augustin lijepo uči: "Sasvim je sigurno: ili ćeš ti pobijediti zlo, ili će zlo pobijediti tebe!"

Možda se do sada nisi dosta odlučno borio. Stoga od safa uzmi kao svoju lozinku: Fortius! Hrabrije, odvažnije! Jer kaže Sv. pismo:"Nitko neće primiti nagradu, tko se nije borio!" / 2. Tim. 2, 5 /

Ali da u duhovnom životu zaista napreduješ citius, altius, fortius, moraš stalno trenirati pod vodstvom svoga trenera, o. duhovnika. Pitaj ga za savjet, izvještćuj o postignutim rezultatima, o svojim gubicima i pobjedama. Sve to on smije znati da ti može dati potrebne upute.

Promisli: što si u duhovnom životu već postigao? Što si zanemario? Da li se povjeravaš o. duhovniku?

21. kolovoza

B R A V A I K L J U Č

Velike banke imaju posebne kase, blagajne, tzv. trezore sa po tri i više ključanica. Ako samo jednu ne otvoriš, pa iako si druge otvorio, ništa ne pomaže. Kasu nećeš otvoriti, vrata će ostati zatvorena.

Slično imamo kod svete Ispovijedi. Ispovjediš li jedan ili drugi smrtni grijeh, a samo jednoga zatajiš, ništa ti Ispovijed ne koristi. Pogotovo ako ideš k sv. Ispovijedi s nakanom da zatajiš koji smrtni grijeh. To je siguran znak da nemaš ni kajanja ni tvrde odluke, da nisi iskren. Ako si zaista i zatajio, Ispovijed ti nije valjana; svoju si dušu okaljao još novim, većim grijehom, svetogrđem. A da to učiniš, đavao baš i hoće. On ima i previše posla kad idemo k Ispovijedi. On se stalno vrti i mota oko ispovjedaonice. Kada te je na grijeh nagovarao, oduzeo ti je stid. Sada ti ga vraća. Jednomu šapće na uho: Nemoj kazati to i to! Drugomu: što će svećenik misliti o tebi ako to kažeš! Trećemu: zar te nije stid to priznati.. Đavao se boji da mu ne izbjegneš iz pandža u kojima te je držao. Njemu je u interesu da te ulovi, prevari, zavede i upropasti.

Siječnja 1861. imali su u don Boskovom zavodu mjesečnu duhovnu obnovu. Da pomogne ispovijedati došao je i svećenik don Picco. Neki su mladići obavili čak i generalnu Ispovijed. Toga je dana don Bosko izišao iz svoje sobe u sakristiju. Na stepenicama susretne jednoga mladića. Čim ga ugleda, reče mu:"A kada ćeš obaviti veliku Ispovijed?" – "O, pa ja sam je već obavio." – "Tako?" začudi se svetac. "Da, da, obavio sam je kod don Picca!" – "Ne! Ti nisi obavio nikakve generalne Ispovijedi. Kaži mi: zašto si zašutio taj i taj grijeh?" Na to siromah spusti oči, suze mu navru u oči i poče plakati... Prizna da je na generalnoj Ispovijedi zašutio svoj grijeh. Otišao je sa don Boskom u sakristiju te se dobro ispovjedio.

Don Bosko je dobro poznavao mladenačku dušu. Znao je kako je teško u mladim godinama sve iskreno priznati. Ima u mladenačkim borbama grijeha kojih se mladi čovjek srami i sam pred sobom i na sv.Ispovijedi. Zato je toliko bodrio mladiće na iskrenost. "Ispovijed je brava, a iskrenost ključ kojim ti svećenik otvara vrata u nebo," govorio bi. Kod Ispovijedi noma osim pokajanja važnijega od iskrenosti. Ako si iskren, onda si miran. Ako pak nisi iskren, onda osjećaš u srcu

neki nemir i to tako dugo dok sve iskre=
no ne priznaš. Sv. Antun Padovanski uči:
Na mnoga vrata ulazi grijeh u kuću naše
duše; ali samo jedna su vrata kroz koja
ga možemo izbaciti: ustima ga priznati."
Kaže arški župnik: "Želiš li svoje grije=
he dobro sakriti, moraš ih najprije na I
spovijedi dobro otkriti."

Ako ti se nešto dogodilo a ne znaš
da li je grijeh ili ne, slobodno pitaj i
spovjednika. Imaš čak i dužnost da pitaš,
da primiš potrebne upute i bit ćeš miran.
Svećenik je u ispovjedaonici i sudac, i
liječnik, i savjetnik. Bog te vodi po
njemu. Ispovjednikov savjet ili opomena
imaju nebesku moć.

Ako te slučajno svećenik nešto pita,
lijepo i mirno odgovori. On doduše nije
dužan pitati, ali si ti dužan kazati. Pi=
ta li te ipak nešto u vezi s tvojim grije=
sima, on to čini samo za tvoje dobro
da ti pomogne dopuniti Ispovijed. Ako
pak nešto zaista zaboraviš, jer se npr.
ne sjetiš, budi miran i kaži to na sli=
jedećoj Ispovijedi.

Godine 1849. mladić imenom Karlo ko
ji je pohađao don Boskov zavod teško o=
boli. Zaželio je da se ispovjedi kod don
Boska. Ali je bio odsutan. Pozvaše mu
drugog svećenika. Mladić zatim umre. U
to se vrati svetac. Čim mu javiše da ga

je Karlo tražio, požuri njegovoj kući.
Smjesta ga uvedoše u sobu gdje su majka
i tetka plakale kod mrtvaca. Bio je umo
tan u plahtu i sašit, kako je tada bio
običaj. Kod uzglavlja gorjela je svijeća.

Don Bosko zaželi da ga puste sama u
sobi. Svi izidoše. Svetac pomisli: "Bog
zna je li se dobro ispovjedio! Kakvu je
sudbinu doživjela njegova duša!" Nakon
kratke molitve pristupi k postelji i dva
puta zapovjedajućim glasom pozove: "Kar=
lo! Karlo! Digni se!" Na taj se glas mrt
vac poče micati. Svetac smjesta sakri
svijeću, jakim zamahom ruke razdere plah
tu. Mladić otvori oči i čim upozna don
Boska, klikne: "O, don Bosko! Toliko sam
vas želio!" Onda mu ispripovjedi da je
na zadnjoj Ispovijedi zatajio jedan gri=
jeh i da je sanjao užasan san, u kome je
vidio vragove koji su ga htjeli baciti u
neki ponor iz kojega je sukljao plamen.
Ali se tada pojavi lijepa Gospa: "Čekaj=
te, još nije osuđen!" I tada se probudio
čuvši don Boskov glas. "Ah, don Bosko,
spasite me!"

Don Bosko ga ispovjedi. Dok mu je da
vao odrešenje, uđe majka i ukućani. Mla=
dić povika: "Don Bosko me je spasio iz
pakla." Mladić je živio još dva sata. Ti
jelo mu je bilo hladno iako je govorio.
Zamoli don Boska neka mladićima preporu=

čuje iskrenost kod sv. Ispovijedi. Don Bosko mu reče: "Karlo! Sad si u milosti Božjoj: nebo ti je otvoreno. Hoćeš li poći gore ili želiš ostati ovdje s nama?" Mladić odgovori: "Želim poći u nebo." — "Dakle, do viđenja u raju!" Karlo spusti glavu na jastuk, zatvori oči i usne u Gospodinu.

Ispovjedaj se, dakle, iskreno! Čovjeku svećeniku možeš nešto zatajiti, ali Bogu ne! Nisu naime svećenici kao don Bosko, koji je vidio u dušu svojih pokornika. Zato je don Bosko rekao: "Više ih ima u paklu koji su se slabo ispovijedali, nego li onih koji se uopće nisu ispovijedali." Stoga na sv. Ispovijedi sve iskreno kaži, ili uopće ne idi na Ispovijed.

Promisli: ako si i ti bio kada tako slab na sv. Ispovijedi i nešto zašutio, nastoj to što prije popraviti na dobroj Ispovijedi. U buduće budi uvijek iskren.

\+ + +

22. kolovoza.

POSVETA MARIJINU SRCU

Moramo priznati da je zaista brižljivo majčino Srce Marijino. Marija je Majka i XX vijeku. Ona vidi kuda srlja čovječanstvo svojim grijesima. Da spriječi katastrofu, hoće da kod Boga za nas intervenira, posreduje. Iz Fatime poslala

je svoju poruku svijetu. Da štujemo Njeno Bezgrešno Srce i da Joj naknađujemo. A osim toga traži i posvetu! U trećem ukazanju je rekla: "Ja ću zatražiti Posvetu svijeta svome Bezgrešnom Srcu." Obećala je da će posebni blagoslov sipati na nas ako se budemo Njoj posvetili. Da će zavladati mir u svijetu. Sama je rekla da je Bog Njoj predao sudbinu čovječanstva i da samo Ona može pomoći!

Posveta Prečistom Srcu Marijinu bila je već stara želja kršć. svijeta. Već g. 1900. ustanovio je o. Dechamps, D.I., u Toulousi društvo koje je imalo svrhu: izvesti posvetu Preč. Srcu Marijinu obitelji, župa, biskupija, čitavog svijeta. Svetom Ocu poslali su posebnu molbu sa potpisima. I g. 1914. prigodom euhar.kongresa u Lurdu molili su papu Pija X da odredi posvetu svijeta Preč. Srcu Marijinom. Ali Crkva je oprezna i do posvete nije došlo.

Kako bi to bilo drago Majci Božjoj, pokazala je sama kad je godine 1917. u Fatimi ne samo zaželjela, nego čak i zatražila: "Ako se to uvaži, rekla je, bit će bič uklonjen ili ublažen."

A tko će ispuniti Marijinu želju? Poticaj mora doći od Oca kršćanstva. Ali od kojega? — Onog istog dana kad se Gospa prvi put ukazala u Fatimi, 13.V 1917.

papa Benedikt XV u sikstinskoj kapeli u Vatikanu posvećuje za biskupa Eugena Pacelli. Da li je to bio slučaj? Nije li dragi Bog u svom milosrđu odredio toga mladog biskupa da on kao papa Pijo XII posveti svijet Bezgr. Srcu Marijinu, ispuni Gospinu želju i povrati mir narodima?

Bilo kako bilo, činjenica je da je baš on 31. X. 1942. čitav svijet posvetio Preč. Srcu Marijinu. Tada je i on preporučio da se pojedinci, obitelji, župe i biskupije posvete Bezgr. Srcu. I djeca su se rado odazvela želji svoga zajedničkog Oca. I naše se je sjemenište 2. ožujka 1952. posvetilo Preč Srcu Marijinu.

Tu posvetu mi možemo svake godine obnoviti. To možeš učiniti i sam privatno. Ali da ćeš moći taj svečani čin zaista iskreno obaviti, moraš znati što to znači posvetiti se Prečistom Srcu Marijinu?

Ljudevit XIII izabrao je 15. kolovoza 1638. blagdan Uznesenja Marijina za državni blagdan, posvetio sebe i svoje kraljestvo nebeskoj Kraljici i stavio sve u posebnu zaštitu Marijinu.

Eto, to znači posvetiti se Mariji! Priznati da Ona ima vlast nad nama. Posvetiti se Mariji znači dalje: sebe potpuno, sa svim i duševnim i tjelesnim sposobnostima predati u ruke, u vodstvo Ma-

riji. Dati Joj sebe na posvemašnje raspolaganje, jer znamo da će Ona sve, štogod nama učini, učiniti samo na naše dobro. Posvetiti se Mariji znači ne biti više svoj, nego samo Marijin, postati tako rekuć, rob Marijin, s kojim će raspolagati Gospa, a ne mi. Posvetiti Mariji svoje tijelo i dušu; svoje oči, uši, usta, jezik, ruke i noge, da budu vlasništvo i svojina Marijina.

Posvetiti se Mariji znači: Mariju izabrati svojom Gospodaricom, Zaštitnicom i Majkom! Sa posvetom sebe Mariji mi pravimo bilateralni ugovor sa Marijom. Mi Njoj obećajemo živjeti kako to dolikuje Marijinoj djeci, a Ona tim ugovorom prima na sebe obavezu da nas uzima u svoju zaštitu, pod svoj materinski plašt i da će nas čuvati kao što najbolja majka čuva svoje dijete.

Posvetiti se Mariji znači sa Marijom sklopiti pogodbu, pakt prijateljstva. To znači početi živjeti novim životom. Znači obratiti se, duhovno se obnoviti i preporoditi, početi živjeti Marijinim životom, tj. nasljedovati Marijine kreposti: Njezinu čistoću, poniznost, ljubav prema Bogu i poslušnost.

U nekom samostanu bili su redovnici u koru. Kad su u jednoj molitvi zazvali u pomoć svoga svetog Zaštitnika, tada su čuli glas: "Nec vos filii, nec ego pater!

Niste moji sinovi i ja nisam vaš otac!" Nisu, naime, živjeli po pravilima i sto ga ih niti njihov sveti osnivač nije htio priznati za sinove.

Jest, posvetiti se Mariji, izreći formulu, obrazac posvete, to je lako. Ali posveti ostati vjeran, to je teško i često pravi heroizam! Čuvajmo se, da ne bismo svoju dobru Majku uvrijedili kojim smrtnim grijehom. Da nam ne bi Marija kazala:"Nec vos filii - nec tu filius, nec ego Mater! Ti nisi moj sin, pa ni Ja neću biti tvoja Majka!"

Jest, lijep je to čin ljubavi posvetiti se Marijinom Prečistom Srcu! Ali je veoma teško ostati vjeran. To je žrtva! Ali je ta žrtva toliko mila i draga Majci Mariji! Time Njoj najviše očitujemo svoju sinovsku odanost i ljubav!

Ako bi se kada toj posveti iznevjerili, kojim smrtnim grijehom, gledajmo da to stanje dugo ne potraje. Što prije se s Njom izmirimo i u svetoj Ispovijedi svoj pakt s Marijom obnovimo! A Ona, Majka milosrđa, opet će nas kao izgubljeno svoje dijete privinuti na svoje Majčinsko Srce.

Moli Mariju neka ti oprosti tvoju dosadašnju nemarnost. Moli Je za pomoć. Majko, pomozi! Tvoji smo. Tvoji hoćemo da budemo. Ti Majka naša, a mi Tvoja djeca!

23. kolovoza

H O B O T N I C A

U Atlantskom i Tihom oceanu žive strašne nemani, koje imaju i do 18 metara dugačke krakove ili lovke. U njima imaju strašnu snagu. Krakovima hvataju svoje žrtve koje mogu tako čvrsto obujmiti, da se uhvaćene žrtve ni micati ne mogu. Jednom smo gledali u filmu kako je neki "čovjek-žaba" tražio u moru prekrasne morske ribe. Međutim, naišao je na jednu takvu neman, koja ga je počela hvatati svojim lovkama. Smotala se oko njegova tijela i udavila bi ga da nije u zadnji čas pograbio oštar nož te prerezao opasne krakove. Ta pogubna morska neman bila je hobotnica.

Takva je hobotnica grijeh, koji se među kršćanima ne bi smio ni spomenuti. Živimo u XX vijeku, u atmosferi koja je prezasićena seksualnošću. Ulicom vlada "sex-apel": sve je dozvoljeno. Osjećaj stida ugrožen je i kod same djece. Ta strašna hobotnica hvata se skoro svakoga zemaljskog putnika. Jednoga uhvati jednim trakom, drugoga drugim. Ali rijetki su kojima uspije da ih ne uhvati svojim smrtonosnim kracima. Jednoga uhvati na ulici, drugoga u kinu; jednoga u mislima, drugoga u pogledima; jednoga u

društvu, drugoga u samoći; jednoga knji=
gom, drugoga slikom; jednoga na radiju,
drugoga na televiziji; jednoga na kupa=
nju, drugoga na paši s drugovima. Upravo
na svakom mjestu hobotnica čeka u zasje=
di, uvijek spremna da zaskoći svoju žrt=
vu.

Na svojem putovanju slavni je junak i trojanski pobjednik Odisej došao na o= tok Eeja, gdje je bila čarobnica Kirka. Kad su Odisej i njegovi drugovi došli k njoj, ona je njegove drugove svojim ča= robnim štapićem pretvorila u svinje.

Takvih čarobnjakinja ima i danas pu= no u svijetu. Od njih prijeti i vama, dra= gi sjemeništarci, velika pogibao preko praznika. Vi ste preko školske godine ži= vjeli daleko od utjecaja svijeta. U sebi osjećate neka nagnuća koja vas privlače osobama drugoga spola. Ti su osjećaji nešto sasvim prirodno. Ali budite veoma oprezni u saobraćaju s njima, da ne bi= ste doživjeli sudbinu Odisejevih drugova. Izbjegavajte svaku slobodu s njima. Vla= dajte se prema njima kao prema vlastitoj sestri. Nemojte nikada boraviti s njima nasamo, pogotovo ne navečer u mraku i po noći. Ne zaboravite da ste odlučili žrt= vovati ljubav srca svoga jedinomu Bogu. Na tom skliskom području može vas lako uhvatiti kakva hobotnica. Zato brižno čuvajte svoju čistoću! Svoje misli, pogle= de i želje. Sveti Augustin kaže: "Sve, što nas tjera na grijeh: misli, riječi, po= gledi, čini, sve ima svoj uzrok jedino u požudi".

O slavnom Aleksandru Velikom pripovi= jeda se da je bio pogođen od neprijatelj= ske strelice. Liječnik mu predloži da se dade svezati dok mu budu vadili strelicu. Ali je on dao samosvijestan odgovor: "Ne dolikuje da kralj bude svezan. Kralj mo= ra biti slobodan i imati sebe u potpunoj vlasti."

To je odgovor vrijedan jedne kraljev= ske duše. A tako treba odgovoriti i sva= ki sjemeništarac, izabrano dijete Božje. Jer ne dolikuje da budeš svezan strasti= ma! Ti moraš biti gospodarom samoga sebe! Preko praznika imat ćeš većih napasti za svetu čistoću. Ali i prigode da pokažeš koliko si hrabar, junač m! Ili, si možda čovjek bez volje, mokušac. Svijest svla= dao sam se snažno djeluje na mladu dušu. Ako si pak postao žrtva strasti, onda te savjest grize. Nemaš mira.

Često će ti biti teško čuvati se, bo= riti se. Da, to je prava muka. Htjeti bi= ti čist, a ne moći uvijek. Sveti Franjo Asiški osjećao je teške napasti. I da ih pobijedi, bacao se u trnje. Tako je na= past svladao. To je heroizam!

Čuvaj se pogotovo jedne pojave moder nog vijeka: neki imaju odluku, da provo= de čist život. Oni hoće biti čisti. Oni ne žele smrtnoga grijeha. Ali ipak uza sve to na dnu duše ostaje još daljo neka težnja da se na tom području vidi ili do živi nešto pikantnoga, što podražuje o= sjetila. Smrtni grijeh se ne želi, ali se ipak u duši zadrži otvorena pukotina, ka ko bi uživali u pogledu zabranjenog plo= da. Oni ne žele grijeh, ipak žele uživa= ti. Stoga, iako ne žele grijeh, ipak idu na mjesta koja su za njih opasna. Grijeh ne žele, ipak si dozvoljavaju opasne po= glede i slično.

To je opasno stanje duše. To je ta kozvana podvojenost: i želi se, i ne želi se! To je samo kamufliranje, popuštanje koje vodi do sjetilnosti. Isprika brzo se nađe! A to je opasno izlaganje grešnoj prigodi. Konac te podvojenosti jest gri= jeh; on nastupa čim se maknu unutarnje zapreke i otpori volja prije ili kasni= je klone. Jer: "Tko ljubi pogibao, u njoj i pogine," kaže Sveto pismo. / Sir. 3,26/.

Zato čuvaj se svake sjenke grijeha. Ne paktiraj s napašću! Hobtnica će te ta ko čvrsto obuhvatiti da nećeš imati sna ge da joj krak prerežeš! Nož svladavanja će ti otkazati u takvom slučaju. I ti ćeš biti plijenom hobotnice.

Znaj, da strasti još nisi uspio sa svim pobijediti. Stoga moraš neprestance bdjeti. Lijepo kaže Kreiten: "Onoga, koji je samo na pola mrtav, ne smije se poko= pati. Još manje jednu na pola mrtvu strast! Uvijek treba paziti i čuvati se. Sv. Toma veli: "Napasti, koje dolaze od vlastitog tijela, treba ozbiljno shvatiti, veoma ozbiljno jer se radi o neprijatelju koji stanuje u nama!" A sv. Ćiril Jeruz. kaže: "Tijelo je oruđe duše, slično kao i odije lo. Ako ga duša upotrebljava za nečisto= ću, tada je i ono nečisto. Ako pak stanu= je zajedno sa svetom dušom, tada će i o= no biti hram Duha Svetoga." Nemoj, dakle, da okaljaš svoje tijelo besramnim djeli= ma. Čuvaj se, da dok tijelo pereš i osvje žuješ, npr. kod kupanja, da dušu ne oka= ljaš nepotrebnim pogledima i slično.

Obično se kaže: "Čistomu je sve či= sto! A nečistomu nije ništa čisto!" Misli samo na čiste stvari. Na besramnosti uop= će nemoj misliti. Odbij ih čim ih primije tiš. Sv. Pavao opominje: "A koji su Kristo vi, propeli su tijelo svoje sa strastima i požudama!" / Gal. 5, 24 /.

Neprestanim svladavanjem već sada što više umrtvi svoje strasti, da bi imao manje brige s njima u starosti!

Promisli: da li je hobotnica i tebe zahvatila? Da li služio sebi i svojim stra stima?

24. kolovoza

D O B A R P E D A G O G

Najveći kršćanski propovjednik sv. Ivan Zlatousti pripovijeda kako su u jednoj školi djeca u odsutnosti svoga učitelja vikala i kričala, skakala po klupama i jedan drugoga tukla, dizala prašinu i šarala po ploči ... Takvo je stanje trajalo sve dok učitelj nije ušao u razred. Čim su djeca primijetila svog odgojitelja, odmah su prestala galamiti. Smirila se i šutjela. Postali su disciplinirani.

Dragi sjemeništarci! Takva neukroćena djeca smo mi ljudi. Što sve ne počinimo ovdje na svijetu u svojoj lakomislenosti, raskalašenosti, oholosti, zavisti, neumjerenosti, srditosti...! Kakvu grešnu galamu dižemo svaki dan! A zašto? Da li nas možda kršćanska vjera ili rođena kuća tako uči? Priznajmo: ne! A zašto je dakle, tako? Zato, jer učitelja nema! Učitelja koji bi nas svojim ozbiljnim licem i okom, svojom čvrstom rukom držao u redu. Koji je taj učiteljski auktoritet koji nas može disciplinirati? To je misao na vječnost!

Na IV nedjelju po Uskrsu čita nam sv. Crkva evanđelje kako kori Isus svoje učenike: "Idem od vas i nitko me ne pita: kuda ideš." / Iv. 16, 6 /. I mi ljudi

ne pitamo se: kamo ideš? A ipak mi znademo kuda idemo. U vječnost! I ti, dragi moj mladi prijatelju, i ja, svi mi idemo u vječnost! Da li se mi kada u svojoj svagdanjoj životnoj školi toga sjetimo? Da li mislimo na to kada počinjemo svagdanje grešne budalaštine? Ah, zašto ne mislimo na vječnost kada je ona tako dobar pedagog i učitelj!

U Apostlskom vjerovanju ispovijedamo svoju vjeru u vječnost riječima: Vjerujem u život vječni. A što je to: vječnost? Ne znam. Samo je mogu opisati. Vječno je ono što uvijek traje i nikada ne prestaje. Što nikada nije počelo, a neće nikada ni svršiti. Sa brojkama se izraziti ne može. Sv. Augustin nas uči: "U vječnosti nema ni prostora, ni budućnosti, nego samo sadašnjost... U vječnosti je samo trajanje."

Da postoji vječnost, svjedoči nam Sv. pismo: "Jer čovjek ide u kuću vječnosti." /Prop. 12, 5 /. I mudri Sirah uči: "Kao kap vode iz mora i kao zrno pijeska, tako je ono malo godina u danu vječnosti" / 18, 10 /. Još jasnije nam to potvrđuje Isus: "I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni." /Mt. 25,46/. Tim riječima jasno je rečeno da postoje dvije vječnosti: blažena i nesretna. Ako bi bila za sve ljude samo jedna vječnost, lak

še bi nam bilo. Ali u vječnost se ide kroz dvoja vrata: jedna vode u sretnu vječnost, a druga u nesretnu. Nad prvim vratima piše:"Dođite blagoslovljeni Oca mojega i naslijedite kraljeŝtvo koje vam je pripravljeno od postanka svijeta" A iznad drugih:"Idite od mene, prokleti, u oganj vječni..." / Mt. 25, 34, 41 /.

I ti ćeš morati stupiti preko praga ili prve ili druge vječnosti. Jedanput morat ćeš kazati: Zbogom, kućo moja! Zbogom, moji dragi: oče, majko, sestre, braćo! Zbogom bogatstvo, veselje, uživanje, služba, časti, slava... Zbogom! Idem! — Kuda? U vječnost! U koju vječnost? Čuj! Čovjek svojim životom određuje put u vječnost. "Život je uvod u kjigu vječnosti", kaže Nelly Lieutier.

Misao na vječnost veoma je spasonosna. Ona je Davida odgojila u pokornika. Sam prizna da je u noći, dok su drugi pili, igrali i plesali, razmatrao. O čemu? "Spominjem se prošlih dana i mislim na vječnost." /Ps. 76, 6 /. Sjećao se dana svojih prošlih grijeha i plašio se vječnosti. Kako dobro je ta misao djelovala na njega! Dovela ga je do suza pokajnica kojima je prao svoju grešnu prošlost i počeo bolje služiti Bogu.

Ako je na kralja Davida tako djelovala misao na vječnost, zar neće djelovati

i na nas? Kadra je ona i nas disciplinirati, odgajati kao onaj učitelj djecu. I nas će misao na vječnost potaknuti da se s Bogom pomirimo u dobroj Ispovijedi."Da postignemo vječni život, treba raditi i svladavati se," uči kard. Faulhaber. Silesius je zapisao:"Grešniče, ako se sjetiš na vječnost, ti nećeš počiniti grijeha." Zašto se čovjek na laku ruku predaje grijehu? Jer premalo misli na vječnost i na ono što ona donosi.

Misao na vječnost uči nas ljubiti Boga i bližnjega: ona daje snage da strpljivo podnosimo jedan drugoga. "Sve teško će će ti biti lakše, ako ih podnašaš uz pomisao na vječnost," kaže sv. Franjo Sal.

Misao na vječnost ulijevala je snage mučenicima, pokornicima i svecima te su ustrajali na putu Božjem. Neka i nama bude učiteljicom. Kod učenja i kod molitve, svuda mislimo na vječnost. Sv. Alojzije je imao geslo:"Quid mihi hoc ad aeternitatem?" Kod svakoga posla on bi se pitao:"Što mi to koristi za vječnost?" Vječnost mu je bila kriterij za prosuđivanje vrijednosti svega. A slikar Apelles je govorio:"Pingo aeternitati —Slikam za vječnost!" Imajmo i mi pred očima tu misao: Učim, radim, za vječnost. Živim za vječnost! Sv. Franjo Saleški kaže:"Život je kratak, ali neizmjerne je vrijednosti.

On skriva u sebi klicu vječnosti. Blaže=
ni čovjek koji razumije smisao te istine!

I mi rado mislimo na vječnost. I sva=
kog sata budimo pripravni za put u vječ=
nost, u sretnu vječnost! Nemojmo se boja=
ti te ozbiljne misli, pogotovo u napasti=
ma. Sliesius je molio:"O vječnosti! Budi
uvijek u mojim mislima. Budi mi duboko u
srcu zapisana."

Kad se Mirabeau opraštao od svoga
prijatelja, dao mu je svoj sat govreći:
"Uzmite ovaj moj sat. On kazuje vrijeme.
Ja pak sada idem u vječnost gdje nema
vremena." Jest, misao na vječnost mnogo=
ga je već obratila. Neka i nama misao na
vječnost bude učiteljicom. Izvrsna je
njezina škola. Mi premalo mislimo na to:
kuda idemo? I zato smo tako površni, plit=
ki i mlaki. Naučimo se svuda i na svakom
koraku vidjeti plamenim riječima zapisa=
no: Vječnost! Ja idem u vječnost! "Njoj
se približavam brzim korakom", kako je
to rekao na samrtnoj postelji sv. Ivan
Bosko. "Vivo aeternitati. Živim za vječ=
nost!" To imajmo stalno u pameti u živo=
noj zbilji..

Koliko materijala za razmatranje!

\+

\+ +

25. kolovoza

I S P O V J E D N A T A J N A

"Jedne sam noći vidio u snu
jednoga mladića, koji je imao srce izgri=
zeno od crva," pričao je sv. Ivan Bosko.
"On bi rukom crve uzimao i bacao od sebe.
Nisam dao nikakvog značenja tome snu. Ali,
eto slijedeće noći opet vidim istoga mla=
dića. Kraj sebe je imao velikog psa koji
mu je izjedao srce. Nisam više sumnjao
da Gospodin ima s tim mladićem posebnu
želju. I da taj bogalj ima nešto na duši.
Zato sam ga promatrao.

Jednoga dana naišao sam na njega i
rekao mu: Hoćeš li mi učiniti uslugu?

-Hoću, ako samo mogu.

-Ako samo hoćeš, možeš!

-Dobro! onda samo kažite što da uči=
nim?

-Zaista hoćeš? - Da, zaista, sigurno!

-Kaži mi da li si nešto zašutio na I=
spovijedi?

On je htio tajiti, ali mu odmah rek=
nem:-Ali, to i to zašto nisi ispovjedio?

On me gledao u lice i poče plačući:-I=
mate pravo... Već dvije godine želim to
ispovjediti, ali se ne usudim!

Ja sam ga nagovorio da se izmiri s
dragim Bogom."

Nažalost, koliko se puta dogodi da đavao uspije nekoga mladića zavesti da se lažno, neiskreno ispovijeda. Takva je Ispovijed svetogrdna. I strašna nesreća za dušu. Istina, Ispovijed je skopčana s mnogo teškoća. Među ostalima treba se i poniziti. No zove se bez razloga Ispovijed i "sakramenat pokore." Ako ne bi bilo tih neugodnosti, onda Ispovijed ne bi bila "pokora" niti se tako zvala. Svako je rađanje spojeno s porođajnim bolovima. A sveta je Ispovijed ponovno rođenje, ponovno primanje Božjeg života i djetinjstva u dušu grešnikovu. Ispovijed je duhovna operacija. A svaka operacija boli.

Približi se don Bosku prosinca 1862. jedan mladić i zamoli za savjet. Svetac ga pogleda uz smiješak:"Kakav savjet želiš?" -"Savjet u pogledu moje duše." -

-"No, dobro, slušaj! Tri godine i pol ti si već u smrtnom grijehu."

-"Nemoguće, tá ja uvijek idem na sv. Ispovijed kod don Savia."

-"Ipak, čuj." I svetac mu počne nabrajati grijehe koje je zašutio na svojim Ispovijedima. Kod svakog grijeha što mu ga don Bosko spomenuo, on bi zbunjen priznao:"Jest, istina je. Učinio sam, ali nisam ispovjedio." I obećao je da će sve iskreno ispovjediti.

I ti se, dragi, čuvaj da te đavao ne

zavede. Imaj sveto pouzdanje u svoga ispovjednika. Sve mu mirno i iskreno priznaj: slab sam bio, pao sam; pomozite mi da se dobro ispovjedim. Znaj da za svećenika nema veće radosti i utjehe od one kad vidi da mu se pokornik povjerava. Nemoj nikada ništa hotimice zatajiti, skrivati, sramiti se. Tako su značajne riječi sv. Augustina:"Ako čovjek otkrije, Bog sakrije; ako pak čovjek skriva, Bog otkriva." To znači: ako želiš grijeh dobro sakriti, onda ga moraš kod sv. Ispovijedi otkriti. Ako nisi bio iskren, pa si koji smrtni grijeh hotimice zašutio, onda sam sebe varaš: u srcu osjećaš nemir dok iskreno ne priznaš.

Stoga nemoj trpati grijeh za grijehom, nemoj se sramiti ni bojati, pogotovo kad dobro znaš da ispovjednik mora o svemu šutjeti kao grob. Veže ga ispovjedna tajna! Čim pokornik otkrije svećeniku na Ispovijedi svoju dušu, njegovi su grijesi zapečaćeni. Svećenikova su usta hermetički zaključana i čuvaju ispovjednu tajnu. Dapače, ako bi svećenik bio pozvan na sud, može i prisegu položiti da ništa ne zna, ako mu je nešto poznato samo iz svete Ispovijedi. Bog sam čuva i bdije nad svetim tajnama što ih priznaš kod sv. Ispovijedi. Koliko je već bilo svećenika koji su umrli kao mučenici ispovjedne

tajne, jer nisu ništa odali! A i Crkva sama kažnjava svećenika, koji ne bi čuva o ispovjednu tajnu: bio bi izopćen iz Crkve i samo sveti Otac Papa može ga o= driješiti.

Osim svećenika i mi smo dužni čuvati u tajnosti što slučajno čujemo da drugi ispovjede. A ne valja ni drugima govori= ti što je tebi svećenik na Ispovijedi re kao.

Godine 1861. bio je primljen u don Boskov zavod novi dječak. Kad se je nakon nekoliko dana prvi put sastao sa don Bo= skom, zapita ga:"Ovdje se postaje sveće= nikom, je li?" "Da," odvrati mu svetac. "Ali ja ne želim postati svećenikom. Da li moram postati svećenikom ako sam ov= dje?" — "Ne! Jer za to treba posebne mi= losti. Mladić mora imati jasne znakove zvanja." — "Dobro, ja sam došao ovdje uz jedan uvjet: da me ne učine svećenikom!" "Budi miran. Nitko te ne sili da moraš postati svećenik ako nemaš zvanja." — "I= ako bih imao zvanje, ja neću da me učine svećenikom."

Nakon nekoliko dana boravka u zavodu ovaj mladić zatraži da ide na Ispovijed. Ali negdje u gradu kod nepoznatog sveće= nika. Svoju želju javi don Bosku. Svetac mu kaže:"Ja ti dozvoljavam, da ideš. Ali uz jedan uvjet." "Uz koji uvjet?" pita

mladić. "Puštam te uz uvjet da priznaš to i to..." I kaže mu don Bosko grijehe što ih je zašutio na prošlim Ispovijedi ma. Mladić je bio kao gromom ošinut; u= pravo se snebivao od čuda kako to da don Bosko zna njegove grijehe koje još nika= da na Ispovijedi nije priznao. Na to re= če:"Sada više nije potrebno da idem dru= gamo na Ispovijed. Jer sam baš te grije= he bio nakanio ne ispovjediti." I zamoli don Boska da ga ispovjedi.

Kad se je dobro ispovjedio i po= stigao mir savjesti, tada taj isti mla= dić veselo usklikne:"Sada i ja hoću da budem svećenik!"

Don Bosko je nastojao najprije istje rati grijeh iz duše. Onda je sve drugo išlo lako.

U svetom Evanđelju čitamo kako je I= sus jednom zgodom izgonio vraga koji bi= jaše nijem. I kad izagna đavla, progovo= ri nijemi i diviše se ljudi. / Mt. 9,32/

Ako si slučajno i ti do sada bio ni= jem kod sv. Ispovijedi jer te tako slaba varao i uspio da nešto teškoga zašutiš, nastoj to što prije mirno i iskreno ispo= vjediti. Nemoj biti nijem, nego progovo= ri i priznaj. Sv. Augustin kaže:"Prizna= ti svoja zla djela znači početi dobra dje la." — Promisli: kakve su bile do sada tvoje Ispovijedi? Je si li kada nešto za šutio? Nastoj što prije sve urediti!

26. kolovoza

MUŠICA OPRŽENIH KRILA

Jedan prizor iz Vašeg kućnog života! Da li se još sjećate kako ste kod kuće s velikim interesom pratili navečer mušicu kad bi oblijetala oko zapaljene svijeće? Kako spretno se vrtjela oko plamena! Poput najspretnijeg aviatičara pravila je najdrzovitije akrobacije i lopinge iznad svijeće. I kad je bila visoko iznad plamena, naglo bi pikirala u plamen. Ali čim bi se spustila nad plamen, ili čak u plamen, on bi joj ofurio krila. Njoj kao da to ne bi bilo dosta. Ponovo bi počela lijetati oko plamena, praviti drzovite vragolije i kružiti kao na avionskom mitingu. I opet bi se zaletjela u plamen. Tada bi joj plamen potpuno spalio prozirna krila i mušica bi strmoglavce pala na pod spaljenih ili barem opržených krila. Ostala bi na zemlji i nije se više mogla uzdići. Tragičan završetak prema riječima Sv. pisma: "Tko ljubi opasnost u njoj pogiba." / Sir. 3, 26 /.

Svijeća je za mušicu bila grešna prigoda. I jer se vrtjela oko opasnosti, ostala je bez krila, ili barem opržených krila.

Slično se događa čovjeku koji se ne kloni grešne prigode. Grešna je pogibao

za čovjeka sve što ga navodi u grijeh: osoba, predmet, slika, knjiga, drugovi ili čak njegova ličnost sama. Grešne prigode đavlovi su saveznici. Često se đavao njima služi da nas zavede u grijeh. Za jednoga je grešna prigoda jedno, za drugoga drugo. A đavao svakoga brižno studira da otkrije što je za njega grešna prigoda. Onda nastoji da ga u nju zavede i strmoglavi.

Grešna je prigoda hotimična ili nehotimična. Hotimična je ako čovjek znade da je nešto za njega opasno, da će pasti ako tamo ide, pa usprkos toga ipak slobodno i svijesno tamo ide. Takova je prigoda za čovjeka već grešna kao i sam grijeh. Jer čovjek, koji slobodno srlja u bližnju grešnu prigodu, on će sigurno sagriješiti. Jer nema toga junaka, koji u bližnjoj grešnoj prigodi ne bi pao! Sveti Augustin to potvrđuje kad kaže: " Tko se pouzdaje u svoje vlastite sile, on već leži na zemlji prije započete bitke." On će spaliti krila svoje duše. Takve bližnje grešne prigode dužni smo se čuvati kao samoga grijeha. Tko pleše iznad ponora, u stalnoj je opasnosti da se u nj strmoglavi. A kriv će biti sam. Dosta je samo jedan neoprezni korak, i on će biti žrtva svoje nepromišljenosti.

Francuski pisac Poydenot pripovije-

jeda, kako se godine 1949. nalazio na o
toku Madagaskaru. Jednom je išao u lov
sa svojim drugom. Ushićen je bio ljepo=
tom leptira uranije, koji su bili pre=
krasnih boja kao živi topazi, smaragdi
i drugo dragocjeno kamenje. Na debelom
stablu ogromnog drveta primijeti takvog
leptira. Drhtava srca i s puno čežnje
približi se na prstima onom drvetu. Već
je bio ispružio ruku da uhvati leptira
koji je bezbrižno otvarao i zatvarao
svoja plava krila, kad odjednom iza se=
be začu prasak puške. Ljutito se okrenu
i spazi u sebe uperene dvije puškine ci
jevi. "Sreća tvoja, što se nisi pribli=
žio leptiru!" reče mu prijatelj. "Da li
si poludio?" odgovori srdito lovac koji
je htio uhvatiti leptira. "Najprije po=
gledaj gore a onda se ljuti!" I zbilja,
okrene se i osta bez daha, kao da se
skamenuo od straha. A zatim naglo odsko
či. Jedna velika zmija svijala se iznad
njega pogođena od prijateljeva metka.
Jasno da leptira nije više bilo na stab
lu. I od toga vremena lovac se nije vi=
še povjeravao tropskim leptirima.

Takvi su leptiri i za mladenačku o=
sjetljivu dušu grešne prigode. Ti misliš
da nije ništa, ne vidiš zlo u njima. One
te vabe kao Odiseja čarobne sirene svo=
jim pjevanjem. Ali iza tih zavodljivih

leptira skrivaju se zmije, i nikad nisi
siguran kad će te ugristi. Sv. Jeronim
lijepo kaže: "Nikakve sigurnosti nemaš a=
ko spavaš u blizini zmije. Moguće je da
te ne ubode, ali je isto tako moguće, da
će te jednom ugristi." Dosta je, da se
jednom približiš plamenu, pak da i ti bu
deš mladić "spaljenih krila."

Neki je gospodin tražio novoga koči=
jaša. Trojica mu se jave u službu. Tada
gospodar upita prvoga: "Koliko blizu pono
ra znaš voziti bez opasnosti?" - "Mislim
za jednu stopu." - " A ti?" upita drugo=
ga. - " Za jedan korak," odgovori taj.-
" A ti?" okrene se trećemu. Sav potresen
odgovori:" Od ponora što dalje!" Tada re
če gospodar!"Bravo! Ti ćeš biti mojim ko
čijašem! Druga dva mogu otići."

Od ponora, od grešne prigode, što
dalje! Jer grešna je prigoda kao vatra.
Ako si blizu nje, može ti spaliti odije=
lo. "Da li možeš ići preko žeravice, a
da noge ne opečeš?" pita Sveto pismo.
/ Priče, 6, 28 /. Izbjegavaj sve što znaš
da je za tebe opasno, jer "inače predaješ
drugima cvijet mladosti svoje." /Pr.5,9/.
Mudri Sirah te opominje: "Bježi od grije=
ha kao od zmije! Jer ako mu se približiš
ujest će te." / 21, 2 /

Promisli: što je za tebe grešna pri=
goda! Kako si se čuvao do sada? Kako ćeš
se čuvati u buduće?

27. kolovoza

I Z G U B L J E N I M I R

Dominikanski propovjednik o. Bonaventura držao je sv. misije u nekoj župi. Govorio je i o sv. Ispovijedi, o sreći i blagodati toga velikog sakramenta. O miru što ga čovjek osjeća poslije dobro obavljene Ispovijedi.

Nakon govora otišao je u ispovjedaonicu. Čim je počeo ispovijedati, primijeti da se netko srušio. Svećenik izađe i vidi pred sobom starca na podu. Pozlilo mu je. Zajedno sa drugim ljudima pomogao je starcu ustati. Starac upre oči svoje u svećenika i prošapta: "Oče, izgubljeni mir! Vratite mi izgubljeni mir!"

Jest! Sveta Ispovijed vraća izgubljeni mir. Prije Ispovijedi duša je grešnika kao uzburkano more. To potvrđuje Sveto pismo: "A grešnici su kao more uzburkano koje se ne može smiriti." /Iz. 75, 20/

Poslije dobre Ispovijedi vlada u duši rajski mir. Kao ono nekoć iza oluje na moru: "I nastade duboka tišina." / Mt. 8, 26 /.

Kad ideš k sv. Ispovijedi, imaš sličan osjećaj kao čovjek sa čirom. Dok stiskaš, kako boli! Ali kad ga istisneš, imaš neki posebni ugodni osjećaj. Grijeh je u duši kao onaj "čep" u čiru. Dok ga

stiskaš, ispovijedaš, boli; imaš neugodni osjećaj. Ali kad si ga istisnuo, ispovjedio, kakav blaženi osjećaj obuzme tvoje srce. To se riječima izraziti ne može. Tko to nije već doživio?

Koliko ih je u tišini ispovjedaonice našlo izgubljeni mir! Svijest: opet sam dijete Božje, On mi je oprostio, duša mi je opet čista... - sve to tako djeluje na dušu kao da se s nje odvalio teški kamen.

Neki svjetski putnik izjavio je: "Samo dvije vrste ljudi izgledaju potpuno radosni: djeca u Badnjoj noći kod jaslica i odrasli kad se sa suzama vraćaju iz ispovjedaonice."

Ispovijed, dakle, nije tortura, mučilište, teret. Ne! Ona je milost, utjeha, sreća i blaženost. Ispovijed je sakrament mira! Na to stanje čovjekove duše možemo primijeniti riječi Sv. pisma: "Blago onome, kojemu je oprošteno opačina, koje mu je grijeh pokriven!" / Ps. 31, 1 /. I sveti Ivan apostol kaže u Otkrivenju: "Blago onima koji peru haljine svoje u Krvi Janjeta." / 22, 14 /. Zaista, blago svima koji peru dušu svoju u svetoj Ispovijedi!

Poslije sv. Ispovijedi zahvali Bogu na velikoj milosti, što te je primio kao otac izgubljenog sina. Onda izmoli nalo- ženu pokoru. Malena je ako je usporedimo

sa grijesima kojima smo uvrijedili dobrog Boga. Uvijek rado primi zadanu pokoru. Svećenik je mora naložiti. I što su veći naši grijesi, to veću mora zadati pokoru. Osim ako bi on sam odlučio pokoru činiti mjesto nas i za nas. Pokora se daje da barem donekle zadovoljimo za svoje grijehe velikom Bogu. Njome sebi umanjujemo vremenite kazne. Zadanu pokoru nastoj izvršiti baš tako kako ti je naložena. Misliš li da pokoru nećeš moći izvršiti, mirno kaži svećeniku da ti je promijeni. Zadanoj pokori dobri vjernici još i sami nešto dodaju: obavljaju razna pokornička djela, prikazuju Bogu svoja dobra djela i različite jade, nesreće i neugodnosti.

Plod sv. Ispovijedi mora biti poboljšanje našega života. Poslije Ispovijedi si kao vojskovođa neposredno prije bitke. Neprijatelj te čeka već na crkvenim vratima. Budi stoga pripravan. Moli za pomoć, preporuči se Majci Božjoj. Sjeti se savjeta koje ti je dao ispovjednik. Sjeti se i odluka koje si učinio.

Za vrijeme duhovnih vježbi jedan je pitomac u zavodu sv. Ivana Boska odlučio obaviti veliku sv. Ispovijed. Svoje je grijehe ispisao u teku. Baš je mislio ići na Ispovijed; tada primijeti da nema teke. Tražio ju je posvuda, ali uzalud.

I poče žalostan plakati. Drugovi ga ispitivali zašto plače. Ali saznali nisu ništa. Neki javiše don Bosku da Jakica plače. — "Što ti se dogodilo, Jakice? Jesi li bolestan?" zapita ga. I nastojao je da ga utješi. Jakica obriše suzne oči i isprekidanim glasom odgovori: "Izgubio sam grijehe." Drugovi prasnuše u smijeh. I don Bosko se nasmješi uz riječi: "Sretan ti, ako si izgubio grijehe! A još sretniji, ako ih više nikada ne nađeš! Bez grijeha ćeš sigurno doći u nebo." Dječak, misleći da ga svetac ne razumije, objasni: "Izgubio sam grijehe koje sam zapisao u teku." Drugovi se još srdačnije nasmiju. A don Bosko tada izvuče iz džepa njegovu tajnu i reče: "Tvoji su grijesi u dobrim rukama; evo ih." Sada se pak Jakica nasmješi uz riječi: "O, don Bosko, da sam znao da ste ih vi našli, ne bih plakao. Išao bih k Ispovijedi i rekao: 'Ispovijedam sve svoje grijehe koje ste našli i sada ih imate u džepu.'" Svi su se smijali tim nedužnim riječima.

I ti se možeš veseliti svaki puta kad dobro obaviš sv. Ispovijed. Kod Ispovijedi ti izgubiš svoje grijehe koji se nikada više neće spominjati ako si udovoljio svim uvjetima dobre Ispovijedi.

Prómisli: kakva je bila tvoja zahvala poslije svete Ispovijedi?

28. kolovoza

H I P O N S K I B I S K U P

U životu nijednog ugodnika Božjeg nije se moć milosti Božje pokazala tako jasno kao u životu sv. Augustina, današnjeg svečara. Iz kala dubokih zabluda privela ga u spoznaju istine.

Sv. Augustin, dijete majčinih suza i dijete milosti, rodio se 13. studenoga 354. godine u gradu Tagasti u Africi. Otac Patricije bio je poganin, a majka Monika duboko vjerna kršćanka. Augustin bio je neobično nadaren i bistar. Ali i vanredno sklon strastima. Učio je lako, ali bez interesa. Zato je više volio igru. Bio je sklon srditosti i drugim manama toliko da je kasnije sam o sebi priznao: "Tantillus puer et tantus peccator! Tako malen, a tolik grešnik!" Nije volio učiti grčki i matematiku. A rado je čitao latinske pjesnike. U godinama puberteta podavao se strastima bez mjere i ikakvog ograničenja.

Iza očeve smrti pođe 17-godišnji mladić u Kartagu da uči retoriku /govorništvo/. Već u 19. godini čita Cicerona koji je prvi uzbudio u njemu čežnju za istinom. Počeo ju je tražiti u manihejskom krivovjerju. Kao 20-godišnjak dovršio je univerzu u Kartagi i poučavao retoriku. U

proljeće godine 384. Augustin potajno pobjegne u Rim, a rimski ga prefekt posla u Milano. To će početi preokret u njegovu životu. Slušajući propovijedi sv. biskupa Ambrozija, posta katehumen. Za njim doputuje i majka Monika. Ali se Augustin još nije odrekao strasti. Poče ipak čitati sv. Evanđelje, pogotovo sv. Pavla. U njemu je našao nauku o milosti, što je djelovalo na njegovo srce. Tada se utekne svećeniku Simplicijanu i povjeri mu svoje zablude. Spozna da mora ostaviti svoj grješan život; ali snage još nije imao za taj odlučan korak. Tada naiđe na prijatelja Alipija. Obojicu posjeti Ponticijan, carski činovnik i dobar kršćanin. Govorio im je o čitanju dobrih knjiga, o pustinjaku sv. Antunu i o drugim pustinjacima koji su živjeli u najvećem siromaštvu i pokori. Augustin i Alipije bili su duboko potreseni.

Augustin uhvati Alipija za ramena i kliknu: "Ne tiče li se to i nas?" Izađe iz kuće u bašću i udarao se o grudi i vikao: "Kako dugo još'te? Sutra? Uvijek sutra? Zašto ne danas? Zašto da ne bude odmah u ovaj čas konac toj mojoj sramoti?"

Tada kao da čuje neki nježni dječji glas: "Tolle, lege! Uzmi i čitaj!" I on zbilja uzme sa stola listove sv. Pavla, otvori i poče čitati iz poslanice Rimlja

nima. Oči mu zapeše o slijedeće riječi: "Hodimo pošteno kao po danu: ne u proždr ljivosti i pijankama, ne u nečistoći i besramnosti, ne u svađi i zavisti; nego se obucite u Gospodina našega Isusa Krista i nemojte goditi tijelu." / 13, 13 /

I milost ga Božja konačno, nakon strašnih unutarnjih borbi, pobijedi. To je bila divna pobjeda milosti Božje nad Augustinovom sjetilnosti koja mu je već bila druga narav. Tako savršena pobjeda da se više nije osvrćao na svoju grešnu prošlost. Bile su mu već 32 godine.

Potom preseli na jedno imanje blizu Milana da se molitvom i razmatranjem pripravi na sveto krštenje. O Uskrsu godine 387. u noći između 24/25. travnja primio je iz ruku svetog biskupa Ambrozija sveto krštenje. Malo nakon toga otišao je sa presretnom majkom put Afrike. Zaustavili su se u Ostiji, rimskom pristaništu, gdje je majka umrla i bila pokopana. Danas njezino tijelo počiva u Rimu, u crkvi sina joj Augustina. Majčina smrt zadržala je Augustina u Rimu cijelu godinu. Tek na jesen vratio se u svoje rodno mjesto i živio pravim samostanskim životom. Pisao je knjige protiv manihejskih zabluda i sveto živio. Glas o njegovoj učenosti i pokorničkom životu proširio se po čitavoj Numidiji i preko njezinih granica. Godine 391. biskup Valerije je zaredio ga je za svećenika i postavio propovjednikom. Sačuvalo se oko pet sto njegovih propovijedi. Govorio je živahno, spretno i jezgrovito. Često bi se u propovijedi razgovarao sa svojim slušaocima.

Biskup Valerije posvetio ga je godine 395. za biskupa. Slijedeće godine umre Valerije, a njegovim nasljednikom na biskupskoj stolici posta Augustin. I tada napisa svoju glasovitu knjigu: "Confessiones - Ispovijesti", u kojoj sasvim iskreno opisuje svoje mladenačke zablude i svoje obraćenje. I kao biskup živio je sa svojim svećenicima samostanskim životom, propovijedao, poučavao katehumene i brinuo se za siromahe. Umro je u starosti od 76 godina 28. kolovoza godine 430. moleći pokorničke psalme. Pokopan je bio u gradu Hiponu. Njegovo je tijelo bilo prenijeto na Sardiniju, a langobardski kralj Luitprand prenese ga u grad Pavio gdje i danas počiva.

U Augustinovoj ličnosti sjaju ova svojstva: divljenja vrijedna spoznaja samoga sebe do u tančine i najosjetljivijih kucaja njegova srca; potpuna vlast i pobjeda nad sobom. Iz te spoznaje izvire njegova duboka poniznost, goruća

ljubav i odanost Bogu i Crkvi te nesebična ljubav prema bližnjemu. Njegova velika blagost i neumorna radinost. Mi=sao na vlastitu grešnost i vlastite zablude, velika samilost prema grešnicima.

Razmatrajući život sv. Augustina razmatraj svoju slabost i sklonost na zlo. Ali ujedno ne zaboravi djelovanje milosti Božje na dušu grešnika te sudjelovanje duše sa tom milošću. Nikad, dakle, čovjek ne smije zdvajati nad milošću Božjom. Ako je tvoja grešnost velika, uči iz primjera sv. Augustina da je milost Božja još veća, samo je ne smiješ odbiti.

Da li i ti moraš priznati poput hipon skog biskupa:"Tantillus puer et tantus peccator? Jedva si postao mladić, a već veliki grešnik! Nemoj zato misliti da je sve propalo! Ako si bio sličan sv.Augustinu u grijehu, nasljeduj ga u njegovu obraćenju i pokori. Kaži odvažno: Nunc coepi - Sada počinjem! Da, sada počinjem živjeti drugim životom! A prošlosti ću kazati: Zbogom! I tako, samo ako hoćeš, možeš milošću Božjom i ti početi živjeti svetim životom!

Promisli: što možeš naučiti iz života sv. Augustina? Odredi! Izvrši!

\+ + +

29. kolovoza

K A D B R A N A P O P U S T I...

U dolini Reyran na Azurnoj obali Francuske ležao je gradić Frejus. Brojio je 13 hiljada stanovnika. Sedam kilometara od grada bilo je umjetno jezero, dugačko 10 km, a široko 3'5 km. Ovo je jezero zatvarala 102 m visoka brana "Malpaset." Godine 1959. u mjesecu studenom bile su velike kiše. Ogromne mase vode slijevale su se u to jezero. Poradi velikog pritiska vode primijetili su na brani pukotine. A u noći između 2. na 3.prosinca 1959. naveče r u 9.45 čula se strašna detonacija. Pod pritiskom ogromnih masa vode popustila je brana i silne vode brzinom od 70 km na sat oborile su se na grad Frejus. Samo u nekoliko minuta ovaj je grad bio sruš en i uništ ten u prostoru od 10 km. Pod ruševinama te noći našlo je smrt više hiljada žrtava.

Dragi sjemeništarci! Vaš je mladi život kao veliko jezero. U to jezero vašeg mladog života slijevaju se sa svih strana mase različitih nagnuća, sklonosti i strasti: srditosti, lijenosti, neposlušnosti, nečistoće, zavisti, oholosti i drugih nastranosti. Pred to jezero moraš staviti jaku branu svoje volje koja će

moći odolijevati svim navalama strasti. Brana mora biti čvrsto građena, mora biti od armiranog betona.

Jest, tvoja mladenačka volja mora postati čelična, nesalomljiva. Ne smije popuštati hirovima koje osjećaš u sebi i protiv svoje volje. Te su slabosti u tvojoj ljudskoj na zlo sklonoj naravi. Ti nisi kriv ako ih osjećaš u sebi. Baštinio si ih, to je u tvojoj krvi. Ali ti si dužan da ih svladavaš, da pred njih postaviš čvrst nasip odlučne volje. Ako to ne učiniš, onda će u tvom mladom životu doći jednoć do strašne katastrofe. Bit ćeš žrtva popuštanja.

Već sada moraš početi izgradnjom te tako važne duhovne brane, volje. Odgojiti moraš svoju volju. Najprije u malenim, sitnim stvarima. Ako želiš postati jak u velikim stvarima, onda moraš najprije naučiti biti jak u malim stvarima. Zakon je prirode takav, da iz maloga raste veliko. Sa malim, na oko neznatnim svladavanjima, ti moraš osvojiti samoga sebe.

Ernest Psichari bio je veliki vojskovođa; nije bio katolik. Ali se obratio. Ipak, nakon kratkog vremena iza obraćenja pobijedila ga je nečista napast. Bio je slab i popustio. Kad je nakon pada u sabranosti sve dobro razmislio, osjetio se postiđen sam pred sobom. Iskreno se

kajao. Iz njegova kajanja uslijedila je čvrsta odluka za budućnost: "Silom moram da osvojim samoga sebe!"

I ti moraš usvojiti to geslo: Osvojiti moram samoga sebe! I to silom! Čim osjetiš u sebi prve poriwe, prve navale, prve napasti, tada ne smiješ oklijevati, popuštati, nego odvažno napast odbiti! Sve konačno ovisi o tom prvom trenutku: kako ćeš se tada ponijeti. Da li ćeš popustiti, ili se svladati. Ako volja, tvoja brana, počne popuštati, napast će postati swe jačom, a tvoja volja sve slabijom. I ubrzo će doći do katastrofe. U toj stvari s neprijateljem paktirati i taktizirati znači izgubiti bitku. Tvoja će volja kapitulirati. A grijeh je kapitulacija volje.

Mladići u tvojim godinama vole biti borbeni, prkosni, hrabri. I ti moraš sa svojim strastima biti u stalnoj borbi. Dok se boriš i ne popustiš, nisi pobijeđen. Često se dogodi da nam je trebalo još samo malo ustrajati i bili bismo sa swim pobijedili. Ali jer nismo izdržali, jer je brana naše slabe volje počela "pucati" i popuštati pred napastima, neprijatelj koji je widio našu neodlučnost pritisnuo je još jače i pobijedio nas.

Uslijedila je kattastrofa, naš poraz.

Abraham Lincoln postade predsjednikom američkih država. A u svojoj mladosti bio je tesar. Kad su ga kao predsjednika zapitali, kakav će biti njegov državni grb, tada se on sjeti svoga prijašnjega zanata i odgovori:" Dva zasukana rukava." Simbol rada postavi sebi za grb.

I tvoj grb neka bude u duhovnom životu: Dva zasukana rukava kao znak, da ne živiš prekriženih ruku i besposlen, nego zasukanih rukava, tj. da radiš sam nad sobom, da se svladavaš, mrtviš i odričeš.

Neki je poručnik, potisnutt od neprijatelja izvan tvrđave, rekao Aleksandru Velikomu:"Ne mogu više!" Tada je slavni Makedonac zagrmio:"Nosi se! Jer ništa nije nemoguće čovjeku koji ima ozbiljnu volju." I sam se postavi na čelo vojske te istjera neprijatelja iz tvrđave. Slično je rekao Mirabeau:"Čovjeku, koji ozbiljno hoće, nije ništa nemoguće." Da, zaista, čvrsta i odlučna volja izvest će i nemoguće stvari! I Napoleon je rekao: "Nemoguće to je riječ iz rječnika luđaka!"

Često puta vrijede za mladog čovjeka riječi francuskog pisca Viktora Hugoa: "Ljudima ne manjka snage, već volje."

Ako, dakle, hoćeš u duhovnom životu postići uspjeh, ako želiš u životu nešto

vrijediti, onda izgrađuj svoju volju. Lijepo kaže Orison Marden:"Svijetom vladaju ljudi koji imaju odlučnu volju." Ne smiješ zato već unaprijed kazati da ti je nemoguće svladati se. Da uspiješ, moraš postati duhovno drzak! A mladost voli biti drska.

Osim toga moraš se služiti i drugim potrebnim sredstvima: taktičnošću, opreznošću, požrtvovnošću, odricanjem. A, jer se ovdje radi o duhovnom životu, moratt ćeš moliti i žrtvovatti se.

Ako bi se ipak dogodilo da brana, volja, popustti i dođe do katastrofe, tj. grijeha, onda nemoj samo "kukati", nego odmah k sv. Ispovijedi i opet iznova graditi Božji hram svoje duše!

Promisli: kakva je tvoja duhovna brana, tvoja volja? Je li odlučna ili popustljiva? Da li je podupireš molitvom?

\+

\+ \+

30. kolovoza

M O J T E M P E R A M E N T

U saobraćaju s ljudima uvjerili smo se da nisu svi ljudi jednaki, nisu iste ćudi ili naravi, istoga temperamenta. Obično se kaže: Koliko ljudi, toliko ćudi! Na svijetu se rijetko mogu naći dva čovjeka istog temperamenta, iste ćudi. Ima oduševljenih sangvinika, ustraj-

nih i odlučnih kolerika, klonulih melah=
holika i hladnokrvnih flegmatika.

Ali ni temperamenti nisu čisti. Obič=
no su u svakom čovjeku pomiješani. Dra=
gi Bog je to tako lijepo uredio u svojoj
Mudrosti. Ne bi, naime, bilo dobro ako
bi netko posjedovao čist temperament..

Svaki temperament opet ima svojih
dobrih i slabih svojstava. Najljepše bi
bilo kad bi čovjek imao od svakoga tem=
peramenta samo dobra, pozitivna svojstva.
Ali nas iskustvo uči obratno, tj. da su
u čovjeku svojstva pojedinih temperame=
nata izmiješana.

Od velike je važnosti da svaki čov=
jek dobro upozna svoju narav, svoj tempe
rament. Već su stari Grci imali natpis
na delhijskom hramu:"Gnothi seauton! U=
poznaj samoga sebe!" Temperamenti igraju
veliku ulogu u duhovnom životu. Ako,
dakle, hoćeš u duhovnom životu postići
stanoviti uspjeh, moraš dobro poznati
svoj temperament.

Prije svega moraš znati da ti nisi
kriv ako si ovog ili onog temperamenta.
On je tebi prirođen. Ali i to znaj da je
bilo svetaca različitih temperamenata.
To dokazuje da se čovjek može posvetiti
u svakom temperamentu.

Kada dobro upoznaš svoju ćud, onda
moraš početi sebe obrađivati, oblikovati,

izgrađivati, klesati i tesati. To je sa
da tvoj nazamašniji posao. U tu svrhu
moraš upotrijebiti vrijeme svoje mlado=
sti. Dužnost ti je, doduše, sebe izgra=
đivati cijeloga života. Ali iskustvo u=
či da se baš u mladosti polažu temelji
budućoj duhovnosti. I narodna mudrost
to potvrđuje:"Teško je staroga konja u=
čiti voziti."

U obrađivanju tvoga temperamenta po
mažu ti tri faktora. Prvi je okolica u
kojoj živiš: tvoji drugovi, društvo, u
kojem se krećeš, saobraćaj s ljudima. U
svojem svagdanjem životu dolaziš u kon=
takt sa svakojakim temperamentima pa ta
ko i nehotice jedan drugoga obrađujemo,
brusimo.

Pogledaš li u korito rijeke, vid=
jet ćeš da ima na prudu glatkog kamenja.
I ono je možda prije bilo oštro. Ali ga
je struja nosila sa sobom, kotrljala u
koritu rijeke i udaranjem o drugo kame=
nje kod svakoga udarca ili dodira ono
je nešto izgubilo od svoje oštrine i po
stalo glatko, izbrušeno. Slično se zbi=
va s nama. U svakidašnjem saobraćaju s
ljudima i mi "udaramo" o druge tempera=
mente i tako malo po malo, neprimjetno
sebe obrađujemo, "brusimo". Lijepo je
sredstvo za oblikovanje temperamenta za
jednički život u sjemeništu. Svatko mora

da se druži sa svima, nalazi se kao kamen čiić u vodi što ga struja nosi sa sobom i oblikuje, zaokružuje. Negativne pojave tvoga temperamenta često tvoji drugovi zadirkivanjem izvrgnu ruglu, pa tako i neprimjetno izgubiš one mrske posebnosti svoje naravi. Ti polako uvidiš da se u mnogočem moraš prilagoditi drugovima i da sve ne mora biti baš onako kako ti hoćeš. A to nije bez posljedica za tvoju ćud.

Oko oblikovanja tvoga temperamenta pomažu ti i tvoji poglavari i roditelji sa svojim opomenama, primjedbama, opaskama. I oni te promatraju jer im to nalaže dužnost i briga oko tvoga odgoja. Može se dogoditi čak i to da ti poglavari nešto narede da prokušaju tvoju krepost poslušnosti ili strpljivosti. Nemoj se stoga nikad srditi poradi toga. Naprotiv, budi im zahvalan, uvjeren da je to potrebno za ispravljanje tvoga temperamenta.

Ali najveći udio u vlastitoj izgradnji imaš ti sam. Glavno je tvoje lično nastojanje. Ti imaš najteži udio, a to je svladavanje. Dok te drugi ili opominju, ili savjetuju, ili pomažu, ti si kamen koji se mora dati klesati. A to je teško i bolno. Ali, želiš li postati korisnim članom ljudskog društva, onda nema druge nego svladavati se.

Slavni njemački biskup Emanuel Ketteler bio je kolerik. A poznato je da je to teški temperament. Jednoga dana kaodak pođe u lov na divlje guske. Kad je jednu pogodio, lovački je pas rastrga... Emanuel zatto poče kleti i psa udarati... Kad se to ponovilo sa drugim i trećim pogotkom, tada se ovaj đak tako žestoko razljuti, da je psa ustrijelio. Došavši kući sav ljut bacio je lovačku torbu i pušku u jedan kut. A kad nije mogao odmah izuti mokre čarape, pograbi nož te razreže i čarape i cipele.

Godine su prolazile... Mladić postao svećenikom. A kasnije i biskupom u Mainzu. Prođoše dugačke godine ozbiljnog rada nad sobom... Jednoga dana 1848. godine biskup upravo izađe iz katedrale. K njemu pristupi jedan dječak kao da mu želi poljubiti ruku. Kad mu je biskup pružio ruku, dječak mu na ruku pljune i htjede pobjeći. Ali ga biskup čvrsto uhvati i ljubezno upita: "Koliko su ti za to dali, dijete moje?" — "Dva pfeniga," odgovori uplašeni dječak. "Evo, ja ti dajem deset," uzvrati mu blago biskup, "samo to nemoj više nikada učiniti."

Evo ti zgodan primjer prema kojemu možeš i ti obrađivati svoj temperament. Nećeš ni ti postići nad samim sobom vlast u jednoj godini. Ali teši svoju ćud po-

stojano i ustrajno. I nemoj klonuti. Rado upotrebljavaj kao sredstvo u oblikovanju samoga sebe sport, igru. U igri imaš najljepšu priliku da se svladavaš.

Promisli: kakvoga si temperamenta? Kako ga obrađuješ? Kako se svladavaš? Što moraš još popraviti?

\+

\+ +

31. kolovoza

POVRATAK U SJEMENIŠTE

Iz pisma jednog bivšeg sjemeništarca: "Dragi o. duhovniče! Moram vam priznati da sam tada, kad sam izišao iz sjemeništa, bio kao bijela vrana. A sada već poprimam misli ovoga svijeta. Jedno ću vam povjeriti iako to nije za mene pohvalno: došao sam u zlo društvo. I u školi ništa ne učim. Padam u svoje stare pogreške. Velečasni! Ja sam pao u ponor te ne vidim izlaza iz njega. Ah, zašto sam ostavio sjemenište?! Tamo bih bio barem čovjek; a sada nisam više ni to. Bolje bi bilo da sam ostao tamo. Bolje bi bilo da sam postao svećenik. A sada sam grešnik. Na žalost, svijet u tome ne vidi zla. Nisam mogao ni pomisliti da je svijet zaista tako zao. Ali sada vidim..."

I ti si preko praznika okusio ponuđeni kolač svijeta. Možda si se sa svijetom i pobratio! Poprimio njegove misli i osjećaje? A možda si se i razočarao u svijetu? I sada te srce opet vuče natrag u sjemenište. Kao što si čeznuo za praznicima, tako konačno opet želiš u svoje staro gnijezdo sjemeništa.

Ako zaista cijeniš svoje sveto zvanje, onda i za tebe vrijedi riječ Božja: " Exi de domo tua et de cognatione tua.. Idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju ću ti pokazati." / Gen. 12, 1 /, Bog je Abrahama odabrao za veliko poslanje. I on se je odazvao.

I ti se moraš odazvati milosti Božjoj te ići kuda te Bog zove. "Da budeš vođa naroda mojega." Ako zaista osjećaš veselje za svećeničko zvanje, onda moraš ujedno osjećati i veselje za sjemeništem. U tišini sjemeništa ti ćeš se opet vježbati da otrgneš oči svoje i srce svoje od privlačivosti ovoga svijeta.

Preko praznika imao si dovoljno prilike da svijetu pogledaš otvoreno u oči i upoznaš njegove zamamnosti i isprazno-sti. Naslade njegove te nisu zasitile. Stoga možeš opet mirno kazati sa psalmistom: "Duša moja čezne i gine za dvorovima Gospodnjim." / Ps. 83, 3 /.

Nad ulaznim vratima ljubljanskog bo-

goslovskog sjemeništa stoji natpis: "Virtuti et musis - Kreposti i znanju!" I ti ćeš se za koji dan povratiti u drago ti sjemenište sa željom da napreduješ u kreposti i znanju. Možda si u koječem preko praznika popustio? Možda nisi sve pobožne vježbe tako savjesno obavljao kao u sjemeništu? Možda ih čak propuštao? To ćeš u sjemeništu opet sve popraviti. Može da i u kreposnom životu nije bilo sve baš najbolje. I to ćeš sve ubrzo obnoviti i popraviti. Odmorio si svoj um tako da ćeš opet lako sticati znanje koje je tako potrebito savremenom svećeniku. Odgoj i znanje! - pod tom ćeš parolom odgajati svoje srce, svoj um i svoj duh. Takav široki rad mora formirati budućeg svećenika i apostola.

U zajedničkom životu s poglavarima i drugovima ti ćeš ispravljati svoje manjkavosti i rasti, utvrđivati se u krepo=sti. Zvonce će te priučavati na toliko potrebitu točnost. Na točnost kod vrše=nja dužnosti, što je preko praznika može da bila i manjkava. Zvonce će krotiti tvoju lijenost kojoj si se katkad predavao kod kuće, krotiti tolike manjkavosti tvoga značaja.

Primjer drugova djelovat će na tebe da se izgrađuješ i spremaš za život. Zajednički je život u tom prekrasna škola.

Sv. Bonaventura kaže da mladići u zajednici sigurnije napreduju, odvažnije ustraju i potpunije se odmaraju.

Sveti Bernard naziva zajednički život dragocjenim blagom, jer mladić živi čišće, pada rjeđe, ustaje brže, ide opreznije i obilnije na nj pada rosa nebeskih milosti. Onome koji živi u svijetu to je sigurno, nećemo reći nemoguće, ali svakako mnogo teže. Kako je teško vani u svijetu živjeti čisto! U sjemeništu može netko nesrećom pasti, ali odmah ima priliku da ustane i da u grijehu više ne živi. Na pomoć ima nebrojena sredstva milosti koja ga brane i jamče mu pobjedu u napastima.

Dok je sveti Ivan Bosko bio još dječakom, ulovio je mladog crnog kosa. Sav veseo zatvori ga u krletku vodeći brigu o njemu. Sate i sate znao je sav sretan provesti uza nj. Svaki dan bi mu fićukao u uho nekoliko nota. I zaista, marljiv i vičin "učenik" nauči pjevati. Ta mu je ptica postala prava radost. Tako bi mu zaokupila srce, da nije gotovo ni mislio na drugo. Jednoga dana povrativši se iz škole poleti svom dragom ptiću. Ali, jao! Krletka je bila poprskana krvlju, a draga ptičica ležala na dnu krletke - mrtva. Neprijateljska mačka ju je usmrtila.

Sjeti se da ćeš i ti biti u sjemeni

štu kao u krletki. Daleko od pokvarenog svijeta. Jest, sinovi ovoga svijeta znaju ti dobaciti da živiš u tamnici. Zazidan među četiri zida. Ali znaj! Blagoslovljena bila "tamnica" koja te spašava. Ptičica u krletki osjeća se nesretnom. Ona je željna slobode. Nemirno gleda na vratašca i nestrpljivo čeka prigodu da otprhne u zlatnu slobodu. Van iz zagrljaja tijesnog prostora! Da! Ali na svoju nesreću. Tamo vani čeka je zlobni kobac koji će njome priuštiti slasnu "marendu". Bolja je ta "tamnica" sjemeništa, nego pokvareni svijet koji te želi stravaliti u vrtlog svojih strasti.

Kako se ne bi, dakle, s veseljem vraćao natrag u sretnu oazu i omiljelu bazu, sjemenište, koje je kuća Božja i tvoja, gdje se spremaš za svećenika Gospodnjega. Reci zadovoljna srca sa psalmistom: "Obradovah se kad mi rekoše: ići ćemo u kuću Gospodnju. / Ps.121, 1 /.

Nastoj se ravnati prema onom natpisu: "Virtuti et musis." Nastoj da sa sv. Pavlom možeš reći: "Mi smo Bogu ugodni miris." / Kor. 2, 15 /. Miris kreposna života. Nastoj da dragi Bog jednom i tebe može kao svećenika "posaditi s knezovima, s knezovima puka svojega." / Ps. 112,8 /.

Promisli: s kakvim raspoloženjem se spremaš za povratak u sjemenište?

L i t e r a t u r a

P. Rocco Barbariga: Castità e vocazione
Wallenstein-Bajić: Katekizam kršć. savršenstva
Marden-Plivelić: Volja i uspjeh
Mladen Alajbeg: Na putu u svetište
Dr. Tihomir Toth: Priroda zove
Dr. Francesco Mennini: Il seminarista in vacanze
J. M. Seigerschmied: Pamet in vera
Giuseppe Pinault: Scelta e cultura delle vocazioni
Andrea Maggiali: L'ideale piú alto
Andrea Maggiali: Psicopedagogia dei candidati al sacerdozio
Antonio Angioni: Il direttore spirituale dei candidati al sacerdozio
Hoornaert - Cojazzi: A coloro, che hanno vent'anni
Marko Soljačić: Bijeli svetac
Dr H. Bless: Manuale di psichiatria pastorale
G. Barra: Direttori spirituali d'oggi

+

+ +

S A D R Ž A J

Srpanj

1. Predragocjena Krv 7
2. Čarobna riječ: praznici 13
3. Opasnosti praznika 17
4. "Življenje ni praznik" 22
5. "Serva ordinem!" 28
6. Besposlica 33
7. Slavenski apostoli 38
8. Isusova ambulanta 44
9. Ljiljan cvijet 49
10. David i Jonatan 53
11. Dobra prijatteljstva 57
12. David i Golijat 62
13. Isusov uskrsni dar 66
14. Gnjila jabuka 70
15. Biser nad biserima 76
16. Medaljica 80
17. Na klecalu 85
18. Božji aktivist 89
19. Socijalni svetac 94
20. U ime Isusovo 98
21. "Jao svijetu..." 102
22. Tvoja mladenačka vjera 107
23. Svećeničko zvanje – žrtva ... 112
24. Triglavski biser 116
25. Sveti Jakov Stariji 121
26. Isusova baka 126

Srpanj

27. Sveti Kristofor 131
28. Da ti bude lijek 136
29. Utjecaj knjige 141
30. Pubertetna bojažljivost 146
31. Sveti Ignacije Lojolski 151

Kolovoz

1.. "Radi inventure zatvoreno" 156
2.. Srčika svete Ispovijedi 161
3. Verba movent 165
4. Bijeli svetac 170
5. Olimpijske igre 174
6. Tvoj Transval I. 179
7. Tvoj Transval II. 182
8. Sveti župnik arški 186
9. Apostolat molitve 191
10. Tvrda odluka 196
11. Ljudski obzir 200
12. Guliver među Liliputancima.. 204
13. Duhovni prkos 209
14. Casto corpore et mundo corde 212
15. Na nebo Uznesena 217
16. Treći uvjet 223
17. Strah ima velike oči 227
18. Mazurska jezera 232
19. Pazi! Oštar pas 236
20. "Citius, altius, fortius" .. 241

Kolovoz

21. Brava i ključ 246
22. Posveta Marijinu Srcu ... 250
23. Hobotnica 255
24. Dobar pedagog 260
25. Ispovjedna tajna 265
26. Mušica oprženih krila ... 270
27. Izgubljeni mir 274
28. Hiponski biskup 278
29. Kad brana popusti 283
30. Moj temperament 287
31. Povratak u sjemenište ... 292

+

\+ ++

Izdao: Nadbiskupski Ordinarijat,
Zeleni trg 1 , Zadar
Umnoženo ciklostilom bogoslova,
Trg 27. III br. 2 , Zadar
Odgovara: Franjo Skuhala, SDB
Trg 27. III br. 2 , Zadar

Z A D A R 1 9 6 2 .